kterém došlo k usnesení zemského zastupitelstva. Toto své usnesení je zemské zastupitelstvo povinno oznámiti do 30 dnů příslušnému finančnímu úřadu II. stolice.

(2) Usnesení obecního zastupitelstva o přirážkách podle odstavce 1 podléhá schválení zemského výboru. Schválí-li zemský výbor toto usnesení obecního zastupitelstva, oznámí to do 30 dnů příslušnému finančnímu úřadu II. stolice. Toto usnesení nabývá účinnosti od 1. ledna roku následujícího po roce, ve kterém byl finanční úřad II. stolice o něm zemským výborem zpraven.

(3) Tímto usnesením obecního zastupitelstva pozbývá ode dne uvedeného v odstavci 2, třetí věta platnosti usnesení obecního zastupitelstva, jímž obec podle § 5, odst. 5 zák. č. 77/1927 Sb. z. a n. přenesla výpočet, předpis a vybírání obecních přirážek k dani pozemkové na činitele státní.

(4) Zálohy, které obec obdržela na obecní přirážky k přímým daním od finanční správy, jakož i přeplatky na těchto přirážkách je obec povinna v případech odstavců 1 a 2 vrátiti finanční správě v přiměřené lhůtě, kterou určí finanční úřad II. stolice. Rozhodnutí tohoto úřadu je proti obci vykonatelným.

Čl. 2.

(1) Pokud jiné zákony se dovolávají výše úroků z prodlení stanovené pro přímé daně, platí příště roční sazba poplatku z prodlení, stanovená podle § 271, odst. 3.

(2) Na místo dosavadních ustanovení zákona o přímých daních o úrocích z prodlení a náhradních (nahrazovacích) z obecních přirážek, které si vybírají obce svými vlastními orgány, platí od 1. ledna 1937 ustanovení tohoto zákona o poplatku z prodlení a dobropisu z těchto přirážek.

Část čtvrtá.

Přirážka podle zákona ze dne 28. listopadu 1931, č. 177 Sb. z. a n., ve znění zákona ze dne 15. července 1932, č. 120 Sb. z. a n., prodlouženého zákonem ze dne 22. prosince 1933, č. 246 Sb. z. a n., a zákonem ze dne 21. prosince 1935, č. 257 Sb. z. a n., vybere se též k dani důchodové na berní rok 1937 a k dani z tantiem sražené v roce 1937.

Část pátá.

Čl. 1.

(1) Ustanovení tohoto zákona nabývají účinnosti počínajíc 1. ledna 1937 s výhradou ustanovení uvedených v části druhé a s výjimkami v odstavcích 2 a 3 uvedenými a vztahují se i na trestné činy spáchané před tímto dnem. Ustanovení § 213, odst. 2 platí však pouze pro trestní řízení zahájené po účinnosti tohoto zákona.

(2) Ustanovení čl. 2, 91, 92 a 95 části první nabývají účinnosti prvním dnem měsíce, nejblíže následujícího po dni vyhlášení tohoto zákona.

(3) Ustanovení druhé věty § 219, odst. 1 u trestních řízení zavedených před vyhlášením tohoto zákona, jakož i ustanovení § 328, odst. 2 (čl. 168, odst. 2) a § 334, odst. 5 a 6 (čl. 172) části první nabudou účinnosti počínajíc 1. lednem 1938.

(4) Pro všechny ostatní daňové věci, které se týkají kalendářních (berních) let 1935 a předchozích, platí kromě ustanovení o řízení dosavadní ustanovení zákona č. 76/1927 Sb. z. a n. ve znění zákonů č. 180/1927 Sb. z. a n. a č. 167/1930 Sb. z. a n.

(5) Tento zákon provede ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

Čl. 2.

Ministr financí se zmocňuje, aby upravil a ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlásil úplné znění zákona o přímých daních č. 76/1927 Sb. z. a n., jak vyplývá ze změn provedených pozdějšími zákony.

Dr. **Beneš** v. r.
Dr. **Hodža** v. r.
Dr. **Kalfus** v. r.

227.

Vyhláška ministra financí ze dne 8. července 1936

o úplném znění zákona o přímých daních.

Podle čl. 2 části páté zákona ze dne 2. července 1936, č. 226 Sb. z. a n., kterým se mění a doplňuje zákon o přímých daních, vyhlašuji upravené úplné znění zákona ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb. z. a n., o přímých daních, jak vyplývá ze změn, provedených zákony ze dne 17. prosince 1927, č. 180 Sb. z. a n., ze dne 27. listopadu 1930, č. 167 Sb. z. a n., a zákonem č. 226/1936 Sb. z. a n.

Dr. **Kalfus** v. r.

Příloha vyhlášky č. 227/1936 Sb. z. a n.

Zákon
ze dne 15. června 1927, č. 76 Sb z. a n., o přímých daních, ve znění zákonů ze dne 17. prosince 1927, č. 180 Sb z. a n., ze dne 27. listopadu 1930, č. 167 Sb. z. a n., a ze dne 2. července 1936, č 226 Sb. z. a n.

Národní shromáždění republiky Československé usneslo se na tomto zákoně:

UVÁDĚCÍ USTANOVENÍ.

Čl. I.

Přímé daně tímto zákonem upravené dělí se na dvě skupiny:

1. na daň důchodovou a

2. na daně výnosové, a to: všeobecnou daň výdělkovou, zvláštní daň výdělkovou, daň pozemkovou, daň domovní, daň rentovou, daň z tantiém a vyššího služného.

Čl. II.

(1) Není-li v tomto článku, v čl. III a na jiných místech tohoto zákona jinak stanoveno, zrušují se všecky dosavadní zákony a nařízení, pokud se týkají:

1. vyměřování (čítajíc v to vše, co souvisí s určením daňové pohledávky, zejména i osvobození):

a) daně pozemkové, domovní, všeobecné daně výdělkové, výdělkové daně podniků veřejně účtujících, daně rentové, dávky tantiémové a daně z příjmu v Čechách, na Moravě a ve Slezsku;

b) daně pozemkové, domovní, daně zárobkové, daně zárobkové podniků veřejně účtujících, daně báňské, daně kapitálové a rentové, daně majetkové, všeobecné státní důchodkové přirážky, daně důchodkové a daně z výher na Slovensku a v Podkarpatské Rusi;

2. účtování, placení, vybírání, vymáhání a zajišťování daní a dávek pod č. 1 uvedených, dále trestních ustanovení a veškerých ostatních dřívějších ustanovení nyní v hlavě IX upravených, pokud jde o tyto daně a dávky;

a to, co do daně pozemkové, počínajíc kalendářním (berním) rokem 1928, a co do ostatních daní a dávek, počínajíc kalendářním (berním) rokem 1927.

(2) K daním a dávkám podle předchozích odstavců čítají se též přirážky, úroky z prodlení, náklady upomínací a exekuční, úroky nahrazovací a tresty na penězích. Předpisování přirážek svazků územní samosprávy upravuje zvláštní zákon.

(3) Zrušují se tudíž v rozsahu uvedeném v odstavcích 1 a 2 zejména:

1. Zákon ze dne 24. května 1869, č. 88 ř. z., o úpravě daně pozemkové, patent ze dne 23. února 1820 o domovní dani, zákon ze dne 9. února 1882, č. 17 ř. z., jímž se mění zákony o domovní dani, zákon ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z., o přímých daních osobních se všemi změnami a dodatky v Čechách, na Moravě a ve Slezsku.

2. Zák. čl. VII/1875 o úpravě daně pozemkové, zák. čl. XL/1881 o uzpůsobení některých opatření zák. čl. VII/1875 o úpravě daně pozemkové, zák. čl. XLII/1881 o změně ustanovení zák. čl. VII/1875, vztahujících se na území odvodněná, zák. čl. VI/1909 o dani domovní, zák. čl. XXIX/1875 o dani výdělkové, zák. čl. V/1908 o změně některých ustanovení zákonů o dani výdělkové II. tř., dále o dani úrokové a rentové, zák. čl. VIII/1909 o dani výdělkové podniků podrobených veřejnému účtování, zák. čl. XXXIV/1916 o tom, kdy nabývá účinnosti zák. čl. VIII/1909 o výdělkové dani podniků podrobených veřejnému účtování, zák. čl. XXVII/1875 o dani báňské, zák. čl. XV/1885 o uzpůsobení § 12 zák. čl. XXVII/1875, zák. čl. XXII/1875 o dani úrokové a rentové, zák. čl. VII/1883 o zdanění výtěžku z kapitálů, umístěných u peněžních ústavů, zák. čl. XLVII/1875 o všeobecné důchodkové přirážce, dále o uzpůsobení některých ustanovení zák. čl. XXIX/1875, zák. čl. X/1909 o dani důchodkové, zák. čl. XXVI/1916 o částečné účinnosti daně důchodkové, zák. čl. IX/1918 o uzpůsobení a doplnění zákonů o dani důchodkové a z majetku, o prodloužení platnosti zákona o dani z válečných zisků a o válečné přirážce, již jest platiti z některých druhů daní, zák. čl. XI/1909 o správě veřejných daní, zák. čl. LIII/1912 o změně a doplnění zák. čl. VI, VII, VIII, IX, X, XI/1909, dále o opatřeních s tím souvisejících, zák. čl. XXXII/1916 o dani z majetku, část VI třicátkového řádu z r. 1788 se všemi změnami a dodatky na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

(4) Ustanovení zákona ze dne 27. ledna 1922, č. 43 Sb. z. a n., o oddělení státní finanční správy od obecní a municipální správy na Slovensku a Podkarpatské Rusi, pokud se vztahují pouze na vybírání daní v čl. I uvedených, zůstávají nedotčena; způsob vybírání těchto daní, čítajíc sem i přirážky, příslušen-

ství a tresty na penězích, státními činiteli, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi též obcemi, daňovými městskými úřady nebo notáři, upravuje vládní nařízení; dokud se tak nestane, platí dosavadní ustanovení.

(5) Ministerstvo financí upraví účtování daní v čl. I uvedených, čítajíc sem i přirážky příslušenství, úroky nahrazovací a tresty na penězích, pokud možno, jednotně vniternými pokyny; dokud se tak nestane, platí dosavadní ustanovení.

(6) Pro všechny v odstavci 1 uvedené daňové věci, které se týkají let 1926 a předchozích, platí dosavadní zákony, nařízení a jinaká ustanovení.

Čl. III.

(1) Účinnosti nepozbývají:

1. Ustanovení o trvalých neb dočasných osvobozeních a výhodách co do daní přímých, které byly poskytnuty:

zákonem ze dne 10. dubna 1919, č. 204 Sb. z. a n., jímž se poskytuje osvobození od domovní daně činžovní a přirážek pro novostavby v t. zv. pevnostním obvodu města Hradce Králové;

vládním nařízením ze dne 28. září 1920, č. 550 Sb. z. a n., o osvobození darů pro Národní fond Masarykův od daní a poplatků;

zákonem ze dne 11. července 1922, č. 238 Sb. z. a n., o rozšíření působnosti zemských úvěrních ústavů na Slovensko a Podkarpatskou Rus;

zákonem ze dne 3. července 1923, č. 148 Sb. z. a n., kterým se prodlužuje platnost zákona o vyvlastňování k úpravě asanačního obvodu hlavního města Prahy a povolují se daňové výhody pro stavby v tomto obvodu;

čl. I, odst. 5 zákona ze dne 19. prosince 1924, č. 308 Sb. z. a n., jímž se částečně mění ustanovení § 94, písm. c) zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z., o osobních daních přímých, pokud jde o výhody pro daň rentovou;

zákonem ze dne 26. března 1925, č. 48 Sb. z. a n., o ochraně nájemníků;

zákonem ze dne 23. června 1926, č. 149 Sb. z. a n., o daňových úlevách pro případ znovuzřízení budov, strojů a zařízení poškozených živelními pohromami;

zákony ze dne 15. dubna 1919, č. 210 Sb. z. a n., o úpravě poměrů družstev na Slovensku a ze dne 1. července 1926, č. 130 Sb. z. a n., o úpravě poměrů družstev v Podkarpatské Rusi, co do výhod daňových, avšak jen do konce r. 1931;

zákonem ze dne 7. dubna 1927, č. 44 Sb. z. a n., o stavebním ruchu.

2. Vládní nařízení ze dne 1. března 1919, č. 96 Sb. z. a n., týkající se působnosti revisního odboru ministerstva financí co do přímých daní. Činnost tohoto odboru se vztahuje na veškery přímé daně, upravené tímto zákonem. Vláda se zmocňuje, aby ve vhodné době proměnila revisní odbor ministerstva financí na ústřední revisní úřad finanční, na který přejde též ostatní působnost revisního odboru. Působnost revisního odboru ministerstva financí, pokud se týče ústředního revisního úřadu finančního se omezuje časově na dobu 13 let od počátku působnosti tohoto zákona, t. j. od 1. ledna 1927. Jednání podle § 5 uvedeného vládního nařízení trestá se — pokud nezakládá skutkovou povahu trestného činu stíhaného podle všeobecného trestního zákona — nalézacími senáty zřízenými podle zákona o přímých daních v řízení předepsaném pro stíhání zkrácení daní přímých. Místně příslušným jest senát, v jehož obvodu bylo trestné jednání spácháno. Pro promlčení trestnosti a výkonu trestu platí ustanovení § 206 zákona o přímých daních.

3. Zákon ze dne 26. března 1919, č. 170 Sb. z. a n., jímž se upravuje státní daň a přirážková základna u daní reálných co do ustanovení § 1, odst. 4, věta 2, kteréž se vztahuje i na snížení přirážkové základny z důvodu snížení sazeb činžovní daně podle § 156 tohoto zákona.

4. Zákon ze dne 21. prosince 1923, č. 254 Sb. z. a n., o vybírání zdravotní přirážky ku přímým daním státním, podléhajícím přirážkám.

5. Zákon ze dne 24. května 1869, č. 88 ř. z., a zák. čl. VII/1875 o úpravě daně pozemkové, pokud se týkají pozemkového katastru, jakož i veškeré další zákony upravující pozemkový katastr.

(2) Pokud zákon jinak neustanovuje, zůstávají dočasná osvobození nebo dočasné výhody co do daní přímých, které přísluší podle zákonů v odst. 1 nevyjmenovaných, v účinnosti až do konce lhůty, dokud nebyla vyčerpána.

(3) Co do povinností, spojených s dočasným osvobozením nebo dočasnou výhodou (odst. 1), zůstávají dosavadní ustanovení zákonná nedotčena.

(4) Účinnost § 32 zákona ze dne 12. srpna 1921, č. 329 Sb. z. a n., o přechodné úpravě finančního hospodářství obcí a měst s právem municipálním, prodlužuje se na rok 1927.

Čl. IV.

Účinnosti pozbývají počínajíc kalendářním (berním) rokem 1927 ustanovení o vypočítávání nejmenší hodnoty nemovitostí, podrobených dani pozemkové a domovní dani činžovní pro účely poplatkové, totiž čl. III zákona ze dne 7. června 1881, č. 49 ř. z., jímž se ustanovuje hlavní summa daně pozemkové, vyhláška ministerstva financí ze dne 23. prosince 1897, č. 301 ř. z., o násobku pozemkové daně, má-li býti k účelům poplatkovým zjištěna hodnota nemovitostí dani pozemkové podrobených, § 25 zákona ze dne 28. prosince 1911, č. 242 ř. z., o daňových výhodách pro novostavby, přestavby, nástavby a přístavby povšechně a pro stavby s malými byty zvláště, § 44 zák. čl. XI/1918 o poplatku z převodu majetku a to odst. 2, č. 1, věta 1, č. 2 a 4, a dále odst. 3 až 5, pokud se tyto posléze jmenované odstavce týkají domovní daně činžovní, a § 46, posl. odst. uvedeného zák. čl., pokud se týká budov trvale osvobozených od domovní daně činžovní; ustanovení § 107, č. 9, písm. b) uvedeného zák. čl. zůstávají v platnosti.

Čl. V.

(1) Všude tam, kde se v tomto zákoně mluví o zákoně občanském, rozumí se jím pro Slovensko a Podkarpatskou Rus také nepsané právo obyčejové.

(2) Na dobu, dokud ustanovení o pozůstalostech nebudou sjednocena, platí pro pozůstalosti na Slovensku a v Podkarpatské Rusi jen ustanovení § 24, odst. 4 tohoto zákona.

Čl. VI.

(1) Srážení daně důchodové podle §§ 28 až 45 se počíná dnem 1. srpna 1927, po případě prvním výplatním obdobím, které následuje po 1. srpnu 1927 a to tak, že od počátku srážení až do konce roku 1927 činí daňová srážka dvojnásobek částek v § 30, po případě v § 36 uvedených.

(2) Provedením srážek podle odst. 1 jest daňová srážka za celý berní rok 1927 ve smyslu § 32, odst. 1 řádně vykonána.

Čl. VII.

(1) Úložky do fondů a reserv ze zisku roku 1926 (1925/26) pokládají se za zdaněny.

(2) K výdajům a ztrátám, hrazeným v obchodních obdobích, která se končila v kalendářním roce 1926, z fondů a reserv, dlužno přihlížeti při vyměřování zvláštní daně výdělkové na kalendářní (berní) rok 1927.

(3) Ziskem roku 1926 (1925/1926) podle odstavce 1, rozumí se rozvahové přebytky, t. j. přírůstek na ryzím jmění podniku v obchodním období 1926 (1925/1926) proti stavu ryzího jmění, jaký byl na počátku tohoto období. V obchodním období 1926 (1925/1926) vyúčtované reservy a fondy, které byly nahromaděny před platností tohoto zákona a jsou obsaženy na straně pasiv bilance za obchodní období 1925 (1924/1925), nejsou ziskem podle článku VII, odst. 1.

(4) Výdaje a ztráty, hrazené v obchodním období 1926 (1925/1926) ze zvláštních reserv nahromaděných podle § 95, písm. f), zákona ze dne 25. října 1896, č. 220 ř. z. (na Slovensku a v Podkarpatské Rusi podle § 17, odst. 7 zák. čl. VIII/1909 ve znění zák. čl. XXXIV/1916), nebudou podle odst. 2 při vyměřování zvláštní daně výdělkové na kalendářní (berní) rok 1927 dodatečně zdaněny, budou-li z nich hrazeny úbytky a ztráty onoho určitě označeného druhu, k jejichž úhradě byly reservy ty původně věnovány.

(5) Úložky do fondů a reserv ze zisků vzniklých v obchodních obdobích, která se končila v kalendářním roce 1926, novým oceněním předmětů v podniku trvale užívaných, pokládají se za nezdaněny. Pro řešení otázky, které předměty jsou v podniku trvale užívány, platí obdobně předpisy zákona ze dne 15. června 1927, č. 78 Sb. z. a n., o stabilisačních bilancích.

(6) Odpisy na předmětech v podniku trvale užívaných a v obchodních obdobích, která se končila v kalendářním roce 1926, nově oceněných lze daněprostě prováděti jen z bilanční hodnoty, kterou vykazovaly před novým oceněním, vyjímajíc případy, kde nové ocenění se stalo, aby byla vyrovnána rozvahová ztráta obchodního období 1926 (1925/1926). V těchto případech bude v budoucnosti přípustným daněprostý odpis také z částky, o níž bylo třeba předměty nahodnotiti, aby rozvahová ztráta byla vyrovnána. Ustanovení § 79, písm. f) tohoto zákona o přiměřenosti odpisů zůstávají nedotčena.

Čl. VIII.

(1) Na rok 1927 vybírá se k pozemkové dani mimořádná přirážka státní v téže výměře a týmž způsobem, jako se vybírala na rok 1926 podle ustanovení čl. III a VI zákona ze dne 17. března 1926, č. 49 Sb. z. a n.

(2) Až do nové zákonné úpravy doplňují se dosavadní ustanovení o pozemkovém katastru a jeho vedení takto:

a) Za trvalé změny v předmětu daně pozemkové, jež v důsledku ustanovení § 96, č. 1 tohoto zákona připouštějí výjimku z daňové povinnosti, považovati jest také změny nastalé poddolováním. K takovým změnám přihlédá se pouze tehdy, jde-li při jednotlivém pozemku o souvislou plochu přesahující u zahrad a vinic 100 m², u ostatních pozemků 1000 m², nebo i o souvislé plochy menší, tvoří-li alespoň 40% celkové výměry parcely.

b) Změna jakostní třídy pozemků jest přípustnou, změnila-li se v určitém území v době od posledního vtřídění pozemků výnosnost půdy zřejmě a podstatně odlišně od výnosnosti v územích okolních následkem poddolování. K takovým změnám přihlédá se u lesů, vtříděných podle průměrného výtěžku jejich půdy pouze tehdy, bude-li tím průměrné vtřídění lesa změněno alespoň o jednu jakostní třídu a u jiných pozemků pouze tehdy, jde-li při jednotlivém pozemku o výměru alespoň ½ ha nebo bude-li v důsledku toho snížen katastrální výtěžek celé parcely o více než 10%.

(3) Pro Hlučínsko platí o pozemkové dani tato přechodná ustanovení:

a) Pokud nenabude platnosti nový katastrální operát, jest základem pro vyměření pozemkové daně katastrální výtěžek v tolarech znásobený u lesů 100 a u ostatní půdy 85.

b) Sazba pozemkové daně činí na rok 1928 1% ze základu daně a stoupá na ostatní léta za každý další rok o 0·1%, až dosáhne výše platné v ostatním území Československé republiky (2%).

Čl. IX.

Vodním regulačním družstvům na Slovensku a v Podkarpatské Rusi, spadajícím pod ustanovení zák. čl. XXIII/1885 o vodním právu, budou dosavadní restituce daně pozemkové, příslušející zmíněným družstvům podle ustanovení § 7, odst. 3 zák. čl. XLII/1881 o změně ustanovení zák. čl. VII/1875 vztahujících se na území odvodněná, pokud se týče § 1 zák. čl. XXIX/1889, jímž se pozměňují některá ustanovení zák. čl. XLII/1881, vypláceny nezměněnou výší až do roku, ve kterém nabude platnosti nové vcenění chráněných pozemků podle ustanovení zákona o pozemkovém katastru a jeho vedení.

Čl. X.

Daň činžovní činí: na Hlučínsku na léta 1927 a 1928 4½% a na léta 1929 a 1930 6% a v místech spojených s Prahou a s Brnem podle zákonů ze dne 6. února 1920, č. 114 Sb. z. a n., a ze dne 16. dubna 1919, č. 213 Sb. z. a n., na rok 1927 9%, na rok 1928 10% a na rok 1929 11% z vyměřovacího základu.

Čl. XI.

(1) Daňové komise a trestní senáty podle tohoto zákona zřízené započnou svoji činnost dnem 1. března 1928. Tímto dnem zaniká působnost dosavadních daňových komisí, trestních senátů a, pokud jde o Slovensko a Podkarpatskou Rus, též působnost sborových soudů v trestních věcech přímých daní.

(2) O ukládacích a trestních případech, které se týkají let 1926 a předchozích a které dne 1. března 1928 nebyly ještě pravoplatně rozhodnuty, rozhodují podle ustanovení pro tyto případy dříve platných v Čechách, na Moravě a ve Slezsku komise a trestní senáty tímto zákonem zřízené, na Slovensku a v Podkarpatské Rusi komise tímto zákonem zřízené a sborové soudy.

Čl. XII.

(1) Po vyhlášení tohoto zákona nemohou býti pravoplatně uložené přímé daně za dobu před rokem 1927 v neprospěch poplatníků měněny a nesmí býti zavedeno trestní řízení co do přímých daní, doby před rokem 1927 se týkajících, leč že by se jednalo o případy, v nichž podle zákonů o válečné dani, pokud se týče o dani z válečných zisků (v Čechách, na Moravě a ve Slezsku zákon ze dne 30. ledna 1920, č. 79 Sb. z. a n., na Slovensku a v Podkarpatské Rusi zák. čl. IX/1918), dále podle císařského nařízení ze dne 11. března 1915, č. 60 ř. z., o zálohách pro ztráty válečné a konečně podle zákona ze dne 3. března 1921, č. 102 Sb. z. a n., o výhodách pro stavby a pro obnovu strojů, dodatečná oprava daňového předpisu v neprospěch poplatníka je přípustna. K posléze uvedeným případům nepatří však u daně válečné, pokud se týče u daně z válečných zisků, dodatečné zdanění přírůstku hodnoty na zásobách.

(2) V době vyhlášení tohoto zákona zavedená již trestní řízení zastaví se bez vydání trestního nálezu, jestliže obviněný na vyzvání úřadu trestní řízení provádějícího do lhůty jím přiměřeně stanovené nesprávná udání v přiznání podle pravdy opraví nebo jemu příslušející přiznání dodatečně podá a zaváže se připadající dodatečnou daň bez odporu zaplatiti. Dodatečné daně předepíše vyměřovací úřad trestní řízení provádějící.

(3) V případech, ve kterých trestní nález byl již vydán, avšak v době vyhlášení tohoto zákona nenabyl ještě moci práva, sníží se

uložená pokuta na míru s okolnostmi se srovnávající, která však nesmí přesahovati jednonásobek zkrácené nebo zkrácení vydané daně, jestliže obviněný na vyzvání úřadu trestní řízení provádějícího do lhůty jím stanovené podaný rekurs odvolá nebo podání rekursu se zřekne a se zaváže bez odporu zaplatiti dodatečnou daň, která připadá na základ daňový, obviněným podle pravdy opravený. Trest vězení se nevykoná. Snížení pokuty provede finanční úřad II. stolice, dodatečnou daň předepíše vyměřovací úřad trestní řízení provádějící.

(4) Přiznání nebo jakýchkoli jiných vyšetření, učiněných za příčinou vyměření přímých daní na berní léta 1927 a další, nesmí býti užito ani k zavedení dodatečného vyměření daní nebo veřejných dávek ani ku provedení trestního řízení co do některé veřejné dávky týkající se doby před 1. lednem 1927.

Čl. XIII.

Pokud nebyl poplatníkovi podle ustanovení tohoto zákona doručen platební rozkaz, jest povinen v kalendářním (berním) roce 1927, po případě i později platiti v stanovených lhůtách podle toho, kolik mu bylo naposled, t. j. podle posledního předpisu na časově nejbližší kalendářní (berní) rok až včetně do roku 1926 předepsáno k přímému placení na ročních daních s přirážkami.

Čl. XIV.

Nejmenší hodnota pozemků, podrobených dani pozemkové, činí pro účely poplatkové padesátinásobek dosavadního ryzího katastrálního výtěžku. Na Hlučínsku činí nejmenší hodnota pozemků, pokud tam nenabude platnosti nový katastrální operát, dvěstěpadesátinásobek dosavadního výtěžku v tolarech.

Čl. XV.

(1) § 8 zák. čl. VII/1883 o zdanění výtěžků z kapitálů, umístěných u peněžních ústavů se zrušuje.

(2) Za právní listiny, vydané při vykonávání práva vyhrazeného různým ústavům přijímati peníze k užitečnému upotřebení proti tomu, že se peníze vrátí ihned na požádání nebo po uplynutí výpovědní lhůty, předloží-li strana listinu vydanou ústavem, platí se místo kolkových poplatků poplatek procentní. Poplatek tento činí 3% z úroků, které má platiti či k dobru připsati ústav z peněz přijatých k užitečnému upotřebení a odvádí se bez úředního vyměření. Pro výpočet poplatku zaokrouhluje se základna na 40 Kč nahoru. Osoby, záležitosti ústavu spravující, ručí za správné a úplné provádění kontrolních opatření, která stanovena budou nařízením, dále za poplatky a škodlivé následky a tresty přestupků rukou společnou a nerozdílnou. Vláda se zmocňuje, aby vydala předpisy o platebních lhůtách, o způsobu odvádění poplatků a úředních dohlídkách. Vkladní knížky vydávané spořitelnami podle zákona ze dne 14. dubna 1920, č. 302 Sb. z. a n., pak úvěrními družstvy uvedenými v § 2, písm. b) zákona ze dne 10. října 1924, č. 239 Sb. z. a n., zemskými úvěrními ústavy, uvedenými v § 2, písm. c) téhož zákona, a pobočkami zemských úvěrních ústavů, zřízenými podle § 1 zákona ze dne 11. července 1922, č. 238 Sb. z. a n., jsou od tohoto poplatku osvobozeny.

(3) Ustanovení odstavce 2 platí na Slovensku a v Podkarpatské Rusi.

(4) 4%ní poplatek, který mají platiti v zemích České a Moravskoslezské ústavy oprávněné ku přijímání peněz na běžný účet podle § 7, odst. 2 a 3 zákona ze dne 29. února 1864, č. 20 ř. z., o některých změnách zákonů o kolkových a přímých poplatcích, v úpravě § 8 cís. nařízení ze dne 28. srpna 1916, č. 281 ř. z., o změně některých předpisů o kolkových a přímých poplatcích, snižuje se na 3%. Od tohoto poplatku jsou osvobozeny také vkladní knížky, vydávané zemskými úvěrními ústavy, uvedenými v § 2, písm. c) zákona ze dne 10. října 1924, č. 239 Sb. z. a n.

Čl. XV a).

Z nabytí akcií (nakolkovaných nebo nových nebo obojích) dosavadními akcionáři při zvýšení akciového kapitálu společností akciových nebo komanditních na akcie z vlastního kapitálu reservního, včetně z převodu zisku, kromě zvýšení z reservního fondu stabilisačního (§§ 4 a 5 zákona ze dne 15. června 1927, č. 78 Sb. z. a n., o stabilisačních bilancích), platí se zvláštní poplatek. Poplatek tento činí 15% z hodnoty podrobené poplatku z akcií, odůvodněného zvýšením akciového kapitálu, pokud dosavadní akcionáři nabývají nároku na ně bezplatně (použitím kapitálu společnosti). Poplatková povinnost nastává vznikem nároku dosavadních akcionářů na tyto akcie. Zaplatiti tento poplatek jsou povinni dosavadní akcionáři, od nichž jej společnost vybere a odvede přímo způsobem stanoveným pro poplatek z akcií. Společnost ručí za zapravení poplatku. Pokud není stanoveno

jinak, platí o tomto poplatku zákonná ustanovení o poplatcích z akcií.

Čl. XVI.

(1) Tento zákon nabývá účinnosti dnem 1. ledna 1927 s těmito odchylkami:

a) Ustanovení čl. VIII, odst. 2 a 3, dále § 58, odst. 6 a § 85, odst. 6, jakož i ustanovení hlavy IV (§§ 94 až 116) nabývají účinnosti od 1. ledna 1928.

b) Ustanovení § 17, č. 6 a § 78, písm. e), věta 1, pokud se týká příspěvků do pokladen a podobných ústavů jakož i daní a dávek, dále ustanovení § 341 nabývají účinnosti od 1. ledna 1932. Platy v § 17, č. 6 a v § 78, písm. e), věta 1 (s výše uvedeným obmezením) zmíněné jsou do tohoto dne při zjištění vyměřovacího základu plátcova odpočitatelnou položkou.

c) Smlouvy pachtovní, nájemní a kolektivní smlouvy námezdní a pracovní, uzavřené do 1. měsíce od vyhlášení tohoto zákona nebo dříve, zůstávají co do dohody o tom, aby platy uvedené v § 17, č. 6 a platy zmíněné pod písm. b) podle § 78, písm. e), věta 1, nesla místo poplatníka zcela nebo částečně jiná osoba, v účinnosti i po 1. lednu 1932 až do jejich vypršení. Platy tyto jsou po tuto dobu při zjištění vyměřovacího základu plátcova odpočitatelnou položkou.

(2) Provedením tohoto zákona pověřuje se ministr financí v dohodě se zúčastněnými ministry.

Čl. XVII.

(1) Počínajíc berním rokem 1937 budou se daně podle hlav I až VII, vyjma rentovou daň vybíranou srážkou u dlužníka a daň z tantiem, vyměřovati (vybírati), pokud zákon jinak nestanoví, podle zásady, že dani podrobený důchod, výtěžek nebo požitek dosažený v jednom (kalendářním) roce jest základem daně na nejblíže příští (berní) rok nehledíc k tomu, zda počátkem (1. ledna) berního roku podmět a předmět daně ještě trvají, a nehledíc ke změnám, které v berním roce nastanou. Bude proto rok, jehož důchod, výtěžek nebo požitek jest předmětem daně, nazýván nadále „kalendářní rok“ a rok nejblíže následující po tomto kalendářním roce, tedy rok, na který se zmíněný důchod, výtěžek nebo požitek zdaňuje, bude nadále nazýván „berní rok“.

(2) Okolnosti odůvodňující osvobození od daně, které nastaly v kalendářním roce, mají za následek osvobození teprve na berní rok, pokud zákon nestanoví jinak.

HLAVA I.

DŮCHODOVÁ DAŇ.

Daňová povinnost.

§ 1.

Důchodové dani jsou podrobeny:

1. Fysické osoby, které v tuzemsku bydlí nebo tu pobývají déle jednoho roku, veškerým svým důchodem. Avšak důchody z cizozemských nemovitostí a podniků, dále služné nebo výslužné vyplácené z cizozemské státní pokladny jsou osvobozeny od daně, jsou-li v cizině prokazatelně podrobeny dani důchodové nebo dani stejného druhu a postupuje-li cizina stejně při zdanění podobných důchodů z tuzemska plynoucích.

V témž rozsahu podrobeni jsou důchodové dani též tuzemci, kteří vykonávajíce tuzemskou státní službu mají bydliště v cizině, pokud tam nejsou podrobeni příslušným přímým daním státním.

2. Jiné fysické osoby důchodem plynoucím z těchto pramenů:

a) z tuzemských nemovitostí nebo pohledávek na tuzemských nemovitostech knihovně zajištěných nebo z majetku vázaného na tuzemsko nuceným uschováním nebo jinými právními předpisy,

b) z výdělečných podniků nebo výdělečných zaměstnání v tuzemsku provozovaných nebo z účastenství v takovém podniku nebo zaměstnání (na př. účastník společnosti tiché, veřejné, komanditní, společnosti s ručením omezeným, majitel kuksů),

c) ze služného nebo výslužného z některé tuzemské pokladny státní, zemské, župní, okresní nebo obecní, aneb konečně

d) z tantiem podrobených dani podle § 183.

Držba akcií, podílních listů a podobných cenných papírů nepokládá se za účastenství v podniku podle písm. b) předchozího odstavce.

3. Fysické osoby, které nebydlíce v tuzemsku, pobývají tu dobu kratší jednoho roku za výdělkem, důchodem za pobytu v tuzemsku získaným.

4. Neodevzdané pozůstalosti podle ustanovení § 24.

Osvobození od daně.

§ 2.

Od důchodové daně jsou osvobozeni:

1. Hlavy cizích států a jejich průvod, diplomatičtí zástupcové pověření u vlády re-

publiky československé, jiné osoby, jimž přísluší podle práva mezinárodního exterritorialita, a konsulové z povolání cizích států i s příslušníky svých rodin, a to z veškerých důchodů kromě důchodů z pramenů jmenovaných v § 1, č. 2, nejsou-li ovšem československými příslušníky a je-li zaručena vzájemnost. Osvobození v témže rozsahu a za týchž podmínek požívají úředníci a zřízenci, jichž zmínění diplomatičtí zástupcové nebo konsulové z povolání užívají pouze ku pracím vyslanectví nebo konsulátu anebo ve svých rodinách.

2. Osoby, které mají nárok na osvobození od důchodové daně podle státních smluv nebo jinak podle zásad mezinárodního práva, pokud jde o důchod, který neplyne z pramenů v § 1, č. 2 jmenovaných.

3. Osoby vojenské a četnické v činné službě, pokud jde o vojenské (četnické) služební požitky.

4. Osoby, které požívají přídavků za zranění, pokud jde o tyto přídavky.

5. Státní zaměstnanci, kteří nemají podle specielních zákonů práva voliti nebo volenu býti do Národního shromáždění, pokud jde o jejich služební požitky ze státní pokladny.

§ 3.

(1) Od důchodové daně jsou dále osvobozeny osoby, jejichž veškerý, v době pro zdanění rozhodné (§ 4) dosažený důchod nepřesahuje 7000 Kč. U osob se čtyřmi příslušníky rodiny (§ 5) zvyšuje se tato částka na 8200 Kč, u osob s pěti takovými příslušníky rodiny na 9200 Kč a konečně u osob se šesti takovými příslušníky rodiny na 11.000 Kč; tento pro daně prosté minimum stanovený počet příslušníků rodiny (§ 5) snižuje se u vdovců (vdov) vždy o jednoho takového příslušníka.

(2) Toto ustanovení vztahuje se na osoby, které podle § 1 nejsou podrobeny dani veškerým svým důchodem, toliko tenkráte, prokáží-li, že veškerý jejich důchod — důchod podle tohoto zákona dani nepodrobený v to počítajíc — nepřesahuje částky daně prosté.

Údobí zdanění.

§ 4.

(1) Daň se vyměřuje na každý berní rok z důchodu dani podrobeného, jehož bylo skutečně dosaženo v kalendářním roce, který přímo předchází bernímu roku, na který se daň vyměřuje, a to nehledíc k tomu, zda počátkem (1. ledna) berního roku podmět a předmět daně ještě trvají, a nehledíc ke změnám, které v berním roce nastanou.

(2) Nekryjí-li se pravidelná obchodní období poplatníkova s kalendářním rokem, vyměří se na poplatníkovo přání daň místo podle kalendářního roku na podkladě obchodního (hospodářského) období, jestliže toto zahrnuje období jednoho roku. Zdanění na berní rok dlužno položiti za základ ono obchodní období, které se končí v kalendářním roce. Změní-li poplatník se souhlasem vyměřovacího úřadu obchodní období jednou již zvolené aneb přeruší-li dosavadní spojitost jednotlivých za sebou jdoucích období, dlužno na přání poplatníkovo vzíti za základ zdanění obchodní období, nehledíc k jeho trvání, při čemž nutno, končí-li se v důsledku takové změny v témž kalendářním roce několik období, výsledky jejich pro zdanění sečísti. Nastane-li změna nebo přerušení obchodního období bez souhlasu vyměřovacího úřadu, má tento na vůli vyměřiti daň buď podle obchodních období ve smyslu zásad předchozí věty anebo podle kalendářního roku. Vždy však nutno dbáti, aby žádné důchodové období neuniklo zdanění aneb aby se k němu nepřihlíželo dvakráte.

(3) Jinak se přihlíží ku všem ostatním pro zdanění rozhodným poměrům podle stavu, který tu byl koncem (31. prosince) kalendářního roku přímo předcházejícího bernímu roku; zanikla-li daňová povinnost dříve, podle stavu při jejím zániku.

Důchod domácnosti.

§ 5.

(1) Poplatníkem daně důchodové jest hlava rodiny.

(2) Základem zdanění jest důchod domácnosti; tento se zjistí tím, že se sečte důchod hlavy rodiny s důchodem příslušníků jeho rodiny, vyjímajíc služební požitky těchto příslušníků podle § 11.

(3) Za hlavu rodiny pokládá se osoba, která, stojíc v čele jednotné domácnosti dvou neb více osob, tuto vede a řídí, takže ostatní osoby jsou její vůli podřízeny. Ve sporných případech pokládá se muž za hlavu rodiny.

(4) Příslušnost k domácnosti jest založena buď manželstvím nebo faktickým spolužitím. Příslušníky rodiny jsou dále nezletilé dítky (vnukové, pastorkové, schovanci), žijí-li s hlavou rodiny ve společenství domácnostním.

(5) Zaplatil-li poplatník předepsanou daň, má stran oné její části, která poměrně připadá na důchod příslušníků rodiny, pořadem civilního práva uplatňovatelný nárok na náhradu proti těmto příslušníkům.

Společné důchody.

§ 6.

Je-li více osob ve spotřebním společenství mimo případy soukromé domácnosti (na příkl. členové korporace, požívající zaopatření z jejího úhrnného důchodu, aniž dostávají určitých dílů jako vlastní důchod), budiž pokládán podíl z úhrnného důchodu, připadající na každého jednotlivého účastníka, za důchod u něho dani podrobený. Pokud se úhrnný důchod mezi účastníky nerozdělí, předpokládá se, že se dělí na stejné části.

Dani podrobený důchod.

§ 7.

(1) Dani podrobený důchod zahrnuje veškeré příjmy v penězích nebo v peněžité hodnotě z pozemků, budov, výdělečných podniků a zaměstnání, ze služebního poměru a z kapitálů, jakož i všechny jinaké příjmy, též v přírodninách, spolu s užitkovou hodnotou bytu ve vlastním domě nebo jinakého bytu zdarma a hodnotou výrobků a zboží z vlastního hospodářství nebo podniku v domácnosti spotřebovaných, po odečtení přípustných srážek (§ 15).

(2) Za důchod dani podrobený se nepokládají přírůstky majetku, nastalé u akcionářů způsobem v čl. XVa uváděcích ustanovení uvedeným, dále změnami a přesuny majetkovými, jako odprodejem majetkových částí, věnem, výbavou, dědictvím, výplatami kapitálů z pojištění životních, invalidních, starobních, kapitálovými náhradami za věcné nebo jiné utrpěné škody, slevami dluhů, vzniklými osvobozením dlužníka v soudním nebo mimosoudním vyrovnání, mimořádnými dary a podobnými bezplatnými věnováními.

(3) Za důchod dani podrobený se však pokládají mimořádné dary a podobná bezplatná věnování pobíraná zaměstnanci od zaměstnavatelů ve spojitosti se služebním poměrem, pokud tyto dary přesahují ročně 20.000 Kč.

(4) Zisky ze zcizení majetkových předmětů jsou toliko tenkráte dani podrobeným důchodem, stalo-li se zcizení za provozování výdělečného podniku nebo za provádění spekulačního obchodu.

(5) Byly-li zcizeny a) nemovitosti do dvou let, b) jiné předměty, zejména cenné papíry, do tří měsíců po jich získání, předpokládá se, že jde o spekulační obchod, leč by poplatník dokázal, že zcizený předmět nebyl získán s úmyslem opětného jeho prodeje se ziskem.

(6) Ztrát ze spekulačních obchodů nelze odečítati od ostatních důchodů.

Zvláštní ustanovení o jednotlivých pramenech důchodu.

A. Příjem z pozemků.

§ 8.

(1) Příjem z pozemků činí:

1. příjmy z polního a lesního hospodářství, provozovaného na vlastní účet, počítajíc v to výtěžky z kácení lesů, dále příjmy z jiných, výdělkové dani nepodrobených výrobních odvětví a práv s pozemkovou držbou spojených (z práva rybolovu, honitby a pod.), konečně příjmy z jinakého užívání pozemků;

2. příjmy z propachtování pozemků a práv s pozemkovou držbou spojených;

3. příjmy z pachtu pozemků a práv s pozemkovou držbou spojených.

(2) U poplatníků, kteří vedou o svém podniku řádné, ryzí příjem číselně vykazující knihy, platí obdobně ustanovení § 10, odst. 2.

B. Příjem z budov.

§ 9.

(1) Příjem z budov činí příjmy z pronájmu budov, a pokud jsou budovy držitelem samým obývány, jinak užívány nebo zdarma jiným osobám k užívání ponechány, užitková hodnota, kterou mají budovy nebo jejich části podle svého stavu a polohy, podle nájemních, dopravních a bytových poměrů domu, místa neb okolí a hledíc k době, ve které se jich skutečně užívá. Užitková hodnota bytu, jehož užívá bezplatně domovník, jest výdajem správním [§ 15, č. 1, písm. a)] v míře přiměřené úplatě za domovnické úkony.

(2) Pokud se budov nebo jejich částí užívá k účelům polního a lesního hospodářství nebo k účelům živnostenským (v to počítajíc užívání k bezplatným bytům dělnickým a služebním), nezapočítá se užitková hodnota ani při výpočtu příjmu, ani při výpočtu příslušného provozovacího nákladu.

(3) Při zjišťování dani podrobeného důchodu nepřihlíží se k budovám věnovaným zdarma účelům vyučovacím, vychovávacím, dobročinným, lidumilným a účelům veřejné správy.

C. Příjem z podniků.

§ 10.

(1) Příjem z podniků činí příjmy ze samostatných výdělečných podniků a zaměstnání, zejména ze všech všeobecné dani výdělkové podrobených podniků a zaměstnání, počítajíc v to — s výjimkou pachtu v § 8, odst. 1,

č. 3 uvedeného — též příjmy z pachtu podniků.

(2) U poplatníků, kteří vedou řádné obchodní knihy, vypočte se obchodní zisk za šetření ustanovení §§ 7, 15 až 17 podle zásad stanovených obchodním zákonem pro řádné vedení knih a i jinak se zvyklostmi řádného obchodníka se srovnávajících; srážky v § 15, č. 1, písm. e) přípustné lze však odečítati jen v rozsahu tamtéž stanoveném. Poplatníci, kteří vedou řádné obchodní knihy a kteří vystaví, přestaví, přistaví nebo nastaví budovy pro provozování podniků včetně budov s byty pro vlastní zaměstnance, anebo kteří pořídí nové stroje a zařízení, mohou si v pěti letech, počínajíc obchodním obdobím, v němž byla stavba dokončena anebo stroje a zařízení nově pořízeny, od příjmu v podniku dosaženého odepsati vedle obecně přípustných odpisů dalších 10% nákladu na stavbu nebo stroje a zařízení prokazatelně vynaloženého. Vláda se zmocňuje, aby procento tohoto mimořádného odpisu zvýšila pro stavby v tom kterém roce započaté a pro jiné investice v tom kterém roce provedené až na 20%. Užije-li se těchto budov v době deseti let, počínajíc rokem, v němž stavba byla dokončena, k jiným účelům než vpředu uvedeným, bude mimořádný odpis dodatečně zdaněn na berní leta, v jejichž daňovém základu byl uznán za odčitatelnou položku.

(3) Zisk z obchodů spekulačních a z účastenství v takových obchodech, po srážce ztrát při tom snad vzatých, vypočte se také u poplatníků, kteří nenáleží k obchodníkům a živnostníkům a nejsou podrobeni všeobecné dani výdělkové, podle zásad platných pro příjem z podniků.

D. Příjem ze služebního poměru.

§ 11.

(1) Příjem ze služebního poměru činí zejména tyto služební požitky:

1. Služné, jakékoli přídavky k němu, remunerace, mzdy (též akordní a od kusu) a všechny jiné jakkoli zvané, napřed určené platy v penězích nebo v přírodninách všech veřejných a soukromých zaměstnanců.

2. Příspěvky, které světští duchovní a členové řeholních společenstev (§ 6) dostávají na výživu ze státní pokladny, z veřejných fondů nebo od obcí, zejména doplňky kongruy.

3. Veškeré jiné požitky, které pobírají osoby jmenované v č. 1 a 2 ze svého služebního poměru nebo ze svého povolání nebo v souvislosti s ním, jako tantiemy, presenční známky, kolejné, zkušební taxy, štolové poplatky, provise a pod., pokud nejde o úplatu ze smlouvy o dílo (§ 1151 obč. zák.).

4. Všeliké odpočinkové a zaopatřovací platy osob v č. 1 a 2 jmenovaných, rovněž i takové platy, kterých požívají vdovy a sirotci po jmenovaných osobách od zaměstnavatele nebo z fondů a pokladen, do nichž zaměstnavatelé odvádějí příspěvky.

(2) Náhrada služebních výdajů není důchodem podrobeným dani. Jsou-li služební požitky určeny na částečnou úhradu výdajů vyžadovaných službou, odečte se od nich služební náklad skutečně z nich zapravený.

(3) Požitky v přírodninách započítají se podle skutečných cen v místě obvyklých.

E. Příjem z kapitálů.

§ 12.

(1) Příjem z kapitálů činí úroky, renty, dividendy a veškeré jiné výtěžky, které plynou z kapitálů, z majetkových předmětů nebo práv a nejsou již zahrnuty v příjmech podle §§ 8 až 11, a to bez rozdílu, jsou-li podrobeny rentové dani čili nic.

(2) Při nezúročitelných kapitálových pohledávkách, při nichž se vrátí vyšší kapitál než původně zapůjčený, připočte se částka převyšující původní pohledávku k důchodu roku, kterého byla přijata se splátkou příslušného kapitálu.

(3) U příjmu z cenných papírů nepřihlíží se ke zvýšení nebo snížení kursovní hodnoty, pokud papíry ty nenáležejí ku provozovacímu kapitálu podniku. Avšak skutečně dosažené zisky ze spekulačního zcizení cenných papírů, pohledávek, rent a pod. připočtou se po srážce ztrát při takových obchodech snad utrpěných k důchodu.

F. Příjem z jiných pramenů.

§ 13.

(1) Jiný příjem činí příjmy, které nenáležejí k žádnému v §§ 8 až 12 uvedenému druhu příjmů, pokud jsou důchodové dani vůbec podrobeny. Sem náleží zejména výhry na losy a jiné výhry, spekulační zisky, tantiemy správních radů, spisovatelské honoráře, alimenty a pod.

(2) Z funkčních požitků (platů a činovních přídavků) a podobných paušálních náhrad vyplácených ze státní pokladny kromě funkčních požitků státních zaměstnanců jsou dani podrobeny jen dvě pětiny; daňová povinnost co do těchto požitků bude splněna samostat-

ným provedením daňové srážky připadající na ně podle sazby § 18; srážku provede vyplácející pokladna v kalendářním roce vždy na úhradu daně na nejblíže příští berní rok. Funkčními požitky dani podrobenými nejsou přímé účelové požitky, jako representační přídavky a paušály na úřední výdaje.

§ 14.

Nelze-li v případech, kde příjem z nějakého pramene přísluší společně několika osobám, určiti podílu, připadajícího na každého jednotlivého účastníka, předpokládá se, že se úhrnný příjem dělí na stejné části.

Srážky.

§ 15.

Aby se zjistil dani podrobený důchod, nutno od příjmů odečísti:

1. veškeré výdaje učiněné na dosažení, zabezpečení a udržení důchodu, zejména

a) výdaje správní, provozovací, náklady udržovací a úroky z dluhů obchodních,

b) odpisy přiměřené opotřebení nebo znehodnocení budov, strojů, meliorací, živého i mrtvého inventáře a jinakého provozovacího zařízení, jakož i ztrátám na podstatě, na kursech aneb jiným ztrátám, jestliže tyto ztráty v provozování podniku již nastaly nebo pravděpodobně jako předvídaný výsledek obchodních poměrů nastanou. Nerozhodno jest, byly-li takové odpisy provedeny buď přímo na příslušných zůstatcích aneb zřízením zvláštní oceňovací položky, která vyjadřuje znehodnocení. K odpisům lze přihlížeti pouze potud, pokud zmíněné ztráty aneb přiměřená náhradní opatření nebyla již započítána jako běžné provozovací výdaje. Přiměřenost a výše těchto odpisů budiž, vznikne-li o ní pochybnost, stanovena znalci.

c) Pojistné placené za všeliká pojištění proti věcným škodám a jiným majetkovým újmám.

d) Při služebních požitcích (§ 11, odst. 1, č. 1 a 2) výdaje tohoto důchodu se týkající [č. 1, písm. a) a č. 3]

paušálem 20% z prvních . . . 20.000 Kč,
„ 10% z dalších . . . 30.000 Kč a
„ 5% z dalších . . . 50.000 Kč.

Toto ustanovení nevylučuje odečísti takové výdaje, převyšují-li zmíněný paušál, částkou skutečně vynaloženou.

e) Přímé daně s přirážkami (vyjímajíc daň důchodovou, daň z válečných zisků, daň válečnou a dávku z majetku a z přírůstku na majetku podle zákona ze dne 8. dubna 1920, č. 309 Sb. z. a n.), pokud byly skutečně zapraveny (§§ 273 až 275) a jako takové výběrčím úřadem podle ustanovení § 273, odst. 3 zúčtovány. V témže rozsahu nutno odečísti dále jiné veřejnoprávní daně a dávky přímo předpisované (na př. daň z obratu), patronátní břemena a konkurenční příspěvky, zastupující zemské, župní, okresní, obecní a jiné přirážky anebo dávky, a vojenskou taxu. U poplatníků, kteří vedou řádné obchodní knihy a kteří na vrub kalendářního roku zřídí reservu pro všeobecnou daň výdělkovou, odečte se dále od důchodu kalendářního roku tato reserva, pokud jest přiměřena dani, jež bude vyměřena na berní rok, a pokud jí poplatník prokazatelně použil v berním roce, a to ve lhůtě stanovené v § 307, odst. 1, č. 3 ku placení všeobecné daně výdělkové s přirážkami na berní léta počínajíc rokem 1927. Hotově vrácené nebo přeúčtované přeplatky uvedených daní a dávek s přirážkami a příslušenstvím jsou dani podrobeným příjmem, pokud byly při vyměřování daně důchodové jako srážky odečteny.

2. Hodnověrně prokázané úroky i s úroky z prodlení ze soukromých dluhů a jinaká na zvláštních soukromoprávních titulech se zakládající, důchod trvale zmenšující břemena, dále příspěvky, které poskytuje pravidelně manžel manželu, který není příslušníkem (§ 5, odst. 3 a 4) jeho domácnosti, nebo které pravidelně poskytují rodiče (prarodiče, nevlastní rodiče, pěstouni, tchán a tchyně) dětem (vnukům, pastorkům, schovancům, zeti a snaše) nežijícím v jejich domácnosti nebo ve stejném smyslu děti rodičům, nežijícím v jejich domácnosti, jsou-li hodnověrně prokázány.

3. Příspěvky nebo pojistné placené do nemocenských, úrazových, starobních, invalidních, vdovských, sirotčích a pensijních pokladen, pojišťoven nebo podobných ústavů, a to, ať jest pojištěn poplatník sám nebo i příslušníci rodiny (§ 5), úhrnnou částkou nejvýše 2.000 Kč. Vyšší částkou lze pojistné a příspěvky odčítati jen, byl-li poplatník podle zákona, podle usnesení orgánu zájmové samosprávy, pokud se toto závazné usnesení opírá o zákon, podle stanov nebo podle smlouvy povinen do takového ústavu jako pojištěný vstoupiti a příspěvky platiti.

4. Pojistné placené za pojištění na úmrtí nebo dožití a to, ať jest pojištěn poplatník sám nebo i příslušníci rodiny (§ 5), úhrnnou částkou nejvýše 4.000 Kč. Pojistné však smí býti sraženo toliko částkou, která po odečtení, pokud se týče po připsání podílu na zisku (dividendy) k dobru vychází jako pojistné.

Pojistné za tontiny a za poloviční tontiny (za pojištění, při nichž se shromažďuje zisk) nesmí být odčítáno.

§ 16.

(1) Pro výpočet výdajů, které mohou býti sraženy, platí tytéž zásady jako pro výpočet příjmů.

(2) Srážky v § 15 vyznačené jsou přípustny toliko potud, pokud nejsou ve spojitosti s důchodovými prameny, které nejsou podrobeny důchodové dani.

(3) U příjmů, které z tuzemska plynou jinam (§ 1, č. 2), jsou srážky přípustny jen potud, pokud jsou v hospodářské spojitosti s tuzemskými prameny. Pro posudek, zda je tu taková hospodářská spojitost mezi dluhem a ručícím předmětem, není rozhodno, zda je tento dluh zapsán v pozemkové knize.

§ 17.

Od důchodu nemohou býti odečteny zejména:

1. Částky upotřebené k zlepšení a rozmnožení majetku, jako uložené kapitály, náklady na rozšíření podniku, splacené dluhy, vyjímajíc náklady na zlepšení, vyžaduje-li jich dobré hospodaření a hradí-li se obvykle z provozovacích příjmů.

2. Ztráty, týkající se majetkové podstaty, jako ztráty a poškození některého důchodového pramene, dále zmenšení hodnoty majetkového předmětu okolnostmi, které nejsou ve spojitosti s jeho upotřebením k dosažení důchodu; ztráty majetkové, které byly způsobeny pořízením majetkových předmětů za cenu převyšující jejich skutečnou hodnotu; ztráty na pohledávkách, pokud tyto tvoří základní jmění poplatníkovo, ačli nenastaly jako přímý důsledek hospodářského provozování; ztráty dědických podílů a obchodních vkladů; všeliké ztráty majetkových částí, jichž vůbec se neupotřebuje k dosažení důchodů, na př. ztráty bytových svršků a pod.

3. Úroky z vlastního kapitálu vloženého do hospodářství nebo podniku.

4. Výdaje na byt a výživu poplatníka, jeho příslušníků rodiny a dalších v § 20, odst. 1 uvedených osob, jsou-li v zaopatření poplatníkově, jakož i služebnictva chovaného k osobním službám, počítajíc v to peněžní hodnotu výrobků a zboží, spotřebovaných k tomu účelu z vlastního hospodářství nebo podniku. Výdaje na byt a výživu poplatníka jsou však odčitatelné přiměřenou částkou, o kterou byly nutně zvýšeny výkonem jeho povolání mimo dům (nocležné a stravné). Stravování, ošatovné a přiměřené kapesné rodinných členů, zaměstnaných trvale při provozování vlastního hospodářství nebo podniku, budiž čítáno do provozovacích nákladů (§ 15).

5. Dary, podpory a podobná bezúplatná věnování, ledaže jich vyžaduje provozování podniku; odčitatelna jsou však věnování pro nezaměstnané, která byla prokazatelně vyplacena státní správě k volnému jejímu použití pro uvedený účel. Dary za účelem zlepšení starobních, invalidních, vdovských, sirotčích a pensijních požitků zaměstnanců a členů jich rodin právě tak jako podpory jim poskytované jsou odečitatelny, vyplatil-li je zaměstnavatel zaměstnancům nebo jejich rodinám buď přímo v hotovosti nebo odvedl-li je do samostatných, na zaměstnavateli nezávislých pensijních nebo podpůrných institucí.

6. Příspěvky do nemocenských, úrazových, starobních, invalidních, vdovských, sirotčích a pensijních pokladen nebo podobných ústavů, pokud je poplatník platil nad povinnou zákonnou kvotu za své úředníky, zřízence, dělníky a služebníky, jakož i daně a dávky za ně zaplacené, i když byl takový závazek smluvně převzat; zmíněné příspěvky, daně a dávky jsou však odčitatelny, jde-li o zaměstnance s hrubými služebními požitky (§ 29), nepřesahujícími ročně 60.000 Kč u jednotlivého zaměstnance.

7. Rentová daň vybíraná srážkou (§ 180), byla-li placena za věřitele.

Daňová sazba.

§ 18.

(1) Důchodová daň činí ročně:

ve stupni	z důchodu přes Kč	až včetně do Kč	procent z důchodu	méně o Kč
1.	0	6.000	1	0
2.	6.000	8.000	2	60
3.	8.000	13.000	3	140
4.	13.000	30.000	5	400
5.	30.000	40.000	6	700
6.	40.000	60.000	7	1.100
7.	60.000	80.000	8	1.700
8.	80.000	90.000	10	3.300
9.	90.000	110.000	11	4.200
10.	110.000	130.000	12	5.300
11.	130.000	180.000	13	6.600
12.	180.000	320.000	14	8.400
13.	320.000	460.000	16	14.800
14.	460.000	650.000	18	24.000
15.	650.000	1,200.000	20	37.000
16.	1,200.000	2,000.000	22	61.000
17.	2,000.000	2,800.000	24	101.000
18.	2,800.000	3,400.000	26	157.000
19.	3,400.000	5,000.000	27	191.000
20.	5,000.000	a výše	29	291.000

(2) Celkový dani podrobený důchod, není-li dělitelný stem, zaokrouhlí se dolů na nejbližší stem dělitelnou částku. Při výpočtu daně (§§ 19 až 22) budiž tato zaokrouhlena dolů na celé Kč.

(3) Důchodová daň není podkladem pro vyměřování a vybírání jakýchkoli přirážek.

Přirážka pro rodiny s menšími břemeny.

§ 19.

(1) Pro poplatníky s poplatným důchodem více než 26.000 Kč zvýší se podle předešlých ustanovení vypočtená důchodová daň o 15%, jestliže k jejich rodině nenáleží žádná osoba, jejíž případný důchod má býti podle § 5 společně zdaněn, a o 10%, jestliže k jejich rodině nenáleží více než jediná taková osoba. U vdovců (vdov) odpadá zvýšení o 10%, náleží-li k jejich rodině aspoň jedna taková osoba.

(2) Při použití tohoto ustanovení sluší započísti:

1. Zletilé dítky, rodiče, prarodiče, nevlastní rodiče, pěstouny, zetě a snachu, tchána a tchyni poplatníkovu, pokud jsou v jeho zaopatření,

2. osoby v § 15, č. 2 uvedené, pokud dostávají od poplatníka pravidelné příspěvky převyšující 5% jeho důchodu,

3. nemajetné sourozence a sešvakřené poplatníkovy až do druhého stupně, kteří jsou jím vydržováni.

(3) U poplatníků s dani podrobeným důchodem nepřevyšujícím 52.000 Kč, kteří vychovali 2 nebo více dítek, nenastane přirážka v odst. 1 uvedená.

(4) Jde-li o poplatníky, mající dani podrobený důchod nejvýše 80.000 Kč, kteří jsou pro nějaký neduh odkázáni na ošetřování cizími osobami, dále o poplatníky, mající dani podrobený důchod přes 52.000 Kč až do 80.000 Kč včetně, kteří vychovali 2 nebo více dítek, může se komise usnésti, aby byla přiměřeně snížena přirážka, která by měla nastati podle odst. 1.

Srážka pro mnohočlenné rodiny.

§ 20.

(1) Poplatníkům, kteří mají několik příslušníků rodiny (§ 5, odst. 4), nebo v jejichž zaopatření jsou jejich zletilé dítky, rodiče, prarodiče, nevlastní rodiče, pěstouni, tchán a tchyně, zeť a snacha, sníží se daň připadající podle § 18:

a) při celkovém poplatném důchodu až do 26.000 Kč o jednu desetinu za druhou a vždy o dvě desetiny za třetí a každou další takovou osobu;

b) při celkovém poplatném důchodu přes 26.000 Kč až do 52.000 Kč vždy o jednu desetinu za třetí a každou další takovou osobu.

(2) U poplatníků, kteří jsou vdovci (vdovy), snižuje se nahoře [písm. a) a b)] stanovený počet osob pro snížení daně rozhodný vždy o jednu takovou osobu.

(3) Osoby v odstavci 1 jmenované jsou samostatným daňovým subjektem jen, mají-li kromě shora uvedeného zaopatření ještě jiný dani zásadně podrobený důchod, a sice jen ohledně tohoto jiného důchodu.

(4) Předchozích ustanovení nelze užíti na příslušníky rodiny, jejichž stravování se odečítá od dani podrobeného důchodu podle § 17, č. 4, aneb kteří mají samostatný důchod, jenž se k důchodu hlavy rodiny při vyměření daně důchodové nepřipočítá.

Sleva na dani.

§ 21.

(1) Ke zvláštním poměrům, které podstatně omezují poplatníkovu platební schopnost a ke kterým se již nehledělo podle § 20, může býti přihlíženo tím způsobem, že při dani podrobeném důchodu do 20.000 Kč může býti daň přiměřeně snížena nebo zcela prominuta, při důchodu vyšším, avšak 80.000 Kč nepřesahujícím, nejvýše o třetinu snížena.

(2) Za takové poměry dlužno pokládati zejména neobyčejné zatížení výživou a výchovou dítek, vydržováním nemajetných příbuzných v linii vzestupné a sestupné a nemajetných sourozenců a sešvakřených poplatníkových až do druhého stupně, zadlužením, nákladnou nebo trvalou nemocí nebo jinými zvláštními událostmi.

(3) Sleva na dani podle odstavce 1 budiž obdobně poskytnuta v případech, ve kterých by v důsledku číselných hranic, tímto zákonem pevně stanovených, docházelo při vyměřování důchodové daně k tvrdostem.

Časový rozvrh příjmů.

§ 22.

(1) Jsou-li v dani podrobeném důchodu zahrnuty mimořádné příjmy, které jsou odměnou za vědeckou, uměleckou nebo spisovatelskou činnost po několik roků trvající, vyměří se daň jen takovou částkou, která je ku celko-

vému důchodu v témž poměru, v jakém jest sazba daně (§ 18) z ostatního důchodu zvýšeného o příjem ze zmíněné několikaleté činnosti dělený počtem plných let této činnosti ku takto upravenému důchodu.

(2) Je-li v dani podrobeném důchodu zahrnut výtěžek majitele (pachtýře) půdy z občasné poruby lesů a je-li tento výtěžek jediným výnosem poruby z celkové lesní držby poplatníkovy za více než 3 léta, vyměří se z úhrnného důchodu daň tím, že se připočte k daňové částce odpovídající podle § 18 celému ostatnímu důchodu částka daně, vypočtená samostatně podle § 18 z výtěžku této občasné poruby.

(3) Při mimořádné porubě lesů, pro kterou celkově dosažený výtěžek majitele (pachtýře) půdy z kácení lesů podstatně přesahuje pravidelný užitek, vyměří se daň jen takovou částkou, která je ku celkovému důchodu v témž poměru, v jakém jest sazba daně (§ 18) z ostatního důchodu zvýšeného o desátý díl mimořádného výtěžku ku takto upravenému důchodu.

Počátek a konec daňové povinnosti; změny v kalendářním roce.

§ 23.

Osoby, jejichž daňová povinnost nově vznikne v kalendářním roce, budou podrobeny dani teprve na berní rok z důchodu ve zmíněném kalendářním roce skutečně dosaženého (§ 4, odst. 1).

§ 24.

(1) Zanikne-li daňová povinnost v kalendářním roce, zdaní se důchod do zániku daňové povinnosti skutečně dosažený ještě na berní rok. V tomto případě může býti daň vyměřena již před začátkem berního roku.

(2) Obdobně se postupuje i při úmrtí poplatníka, při čemž se zdaní důchod jím v kalendářním roce, v němž poplatník zemřel, skutečně dosažený společně s důchodem, kterého snad v témže roce dosáhla pozůstalost.

(3) Z důchodů, jichž dosáhne neodevzdaná pozůstalost v kalendářním roce následujícím po roce, v němž poplatník zemřel, po případě i v dalších kalendářních letech až do dne, kdy osoby, povolané k dědické posloupnosti, nabyly požívání pozůstalosti, bude dani podrobena neodevzdaná pozůstalost (§ 4).

(4) Na berní rok, který přímo následuje po kalendářním roce, v němž dědicové nabyli požívání pozůstalosti, vyměří se daň pozůstalosti z důchodu jí dosaženého do dne nabytí požívání dědici; důchod dědici od tohoto dne z pozůstalosti skutečně dosažený, zdaní se u každého dědice.

§ 25.

Jestliže v témže kalendářním roce daňová povinnost zanikne a opět vznikne, zdaní se podle ustanovení § 4 veškerý v tomto roce skutečně dosažený důchod.

§ 26.

Vystoupí-li příslušník rodiny (§ 5) z domácnosti hlavy rodiny, vznikne tím jeho samostatná daňová povinnost (§ 23); naopak vstoupí-li poplatník do domácnosti jiné hlavy rodiny jako její příslušník, zanikne tím jeho samostatná daňová povinnost (§ 24, odst. 1).

§ 27.

(1) Osoby, jichž daňová povinnost nově vznikla nebo úplně zanikla, jsou povinny oznámiti to příslušnému vyměřovacímu úřadu do 30 dnů poté, kdy nastala okolnost daňovou povinnost zakládající nebo její zánik způsobující.

(2) Zanikla-li daňová povinnost úmrtím poplatníka úplně, jsou dědicové povinni oznámiti to do 3 měsíců po jeho úmrtí.

(3) K oznámení o úplném zániku daňové povinnosti nutno připojiti přiznání.

(4) Opominutí oznámení může býti potrestáno pořádkovou pokutou, pokud nezakládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

Zvláštní ustanovení o důchodech ze služebních požitků.

§ 28.

(1) Osoby, pokladny, fondy a jiné korporace, které vyplácejí služební požitky ze služebního poměru vyplývající a v § 11, odst. 1, č. 1 až 3 uvedené nebo odpočinkové a zaopatřovací požitky uvedené v § 11, č. 4, dále veřejnoprávní pokladny a fondy, které vyplácejí nemocenské, úrazové, invalidní nebo starobní podpory a platy, jsou povinny srážeti při výplatě těchto požitků daňové částky v §§ 30 a 36 podrobně vyznačené.

(2) Osoby, pokladny, fondy a jiné korporace v odstavci 1 uvedené budou nadále nazývány plátci; služební, odpočivné, zaopatřovací požitky, podpory a platy v odstavci 1 uvedené budou nazývány nadále požitky, a osoby, které tyto požitky pobírají, příjemci.

§ 29.

(1) Požitky srážce podrobenými rozumějí se hrubé požitky, počítajíc v to požitky v přírodninách, bez jakýchkoliv srážek, vyjímajíc náhradu služebních výdajů podle § 11, odst. 2. Vládní nařízení ustanoví, které služební požitky na úhradu služebních výdajů určené, po případě jakou měrou, nejsou podrobeny dani a její srážce.

(2) Požitky v přírodninách ocení plátce hodnotami, které jsou podkladem nemocenskému pojištění; není-li tu takového podkladu pro ohodnocení, platí ustanovení § 11, odst. 3.

§ 29a.

(1) Daň důchodová vybíraná podle ustanovení §§ 28 až 45 sráží se v každém kalendářním roce na úhradu daně na nejblíže příští berní rok.

(2) Rok, v němž se daň sráží, bude nadále nazýván „kalendářní rok" a rok nejblíže příští po roce kalendářním bude nadále nazýván „berní rok".

§ 30.

(1) Daňová srážka činí:

a) z požitků vyplácených týdně ve výši

od	193	do	194	Kč	týdně		25	hal.
„	195	„	206	„	„		50	„
„	207	„	218	„	„		75	„
„	219	„	231	„	„	1 Kč	—	„
„	232	„	243	„	„	1 „	25	„
„	244	„	256	„	„	1 „	50	„
„	257	„	268	„	„	1 „	75	„
„	269	„	281	„	„	2 „	—	„
„	282	„	293	„	„	2 „	25	„
„	294	„	306	„	„	2 „	50	„
„	307	„	318	„	„	2 „	75	„
„	319	„	331	„	„	3 „	—	„
„	332	„	343	„	„	3 „	25	„
„	344	„	356	„	„	3 „	50	„
„	357	„	368	„	„	3 „	75	„
„	369	„	387	„	„	4 „	—	„
„	388	„	392	„	„	4 „	50	„
„	393	„	397	„	„	5 „	—	„
„	398	„	402	„	„	5 „	50	„
„	403	„	407	„	„	6 „	—	„
„	408	„	412	„	„	6 „	50	„
„	413	„	417	„	„	7 „	—	„
„	418	„	422	„	„	7 „	50	„
„	423	„	427	„	„	8 „	—	„
„	428	„	432	„	„	8 „	50	„
„	433	„	437	„	„	9 „	—	„
„	438	„	442	„	„	9 „	50	„
„	443	„	447	„	„	10 „	—	„
„	448	„	453	„	„	10 „	50	„

b) z požitků vyplácených měsíčně ve výši

od	837	do	838	Kč	měsíčně	1 Kč	10	hal.
„	839	„	885	„	„	2 „	20	„
„	886	„	937	„	„	3 „	20	„
„	938	„	992	„	„	4 „	30	„
„	993	„	1047	„	„	5 „	40	„
„	1048	„	1102	„	„	6 „	50	„
„	1103	„	1157	„	„	7 „	60	„
„	1158	„	1212	„	„	8 „	70	„
„	1213	„	1265	„	„	9 „	80	„
„	1266	„	1314	„	„	10 „	80	„
„	1315	„	1373	„	„	11 „	90	„
„	1374	„	1428	„	„	13 „	—	„
„	1429	„	1482	„	„	14 „	10	„
„	1483	„	1535	„	„	15 „	20	„
„	1536	„	1587	„	„	16 „	20	„
„	1588	„	1680	„	„	17 „	30	„
„	1681	„	1702	„	„	19 „	50	„
„	1703	„	1724	„	„	21 „	70	„
„	1725	„	1745	„	„	23 „	80	„
„	1746	„	1767	„	„	26 „	—	„
„	1768	„	1789	„	„	28 „	20	„
„	1790	„	1810	„	„	30 „	30	„
„	1811	„	1832	„	„	32 „	50	„
„	1833	„	1854	„	„	34 „	70	„
„	1855	„	1875	„	„	36 „	80	„
„	1876	„	1897	„	„	39 „	—	„
„	1898	„	1919	„	„	41 „	20	„
„	1920	„	1940	„	„	43 „	30	„
„	1941	„	1963	„	„	45 „	50	„

(2) Při výplatách čtrnácti- a dvacetiosmidenních činí tato srážka při dvoj- po případě čtyřnásobku požitků, v odst. 1, písm. a) uvedených, dvoj- po případě čtyřnásobek tamtéž uvedených částek, a při výplatách desetidenních při třetině požitků v odst. 1, písm. b) uvedených, třetinu tamtéž uvedených částek; při tom se tyto zaokrouhlí na nejbližší 25ti dělitelné částky.

(3) Při výplatách v jiných obdobích činí srážka za každý pracovní den jednu šestinu příslušných daňových částek v odst. 1, písm. a) uvedených. Srážka se nevykoná, nedosahuje-li na jeden pracovní den přepočtený průměrný požitek 34 Kč. Z požitků vyplácených denně se srážka nekoná.

(4) Při provádění daňové srážky podle ustanovení tohoto paragrafu se připočtou požitky (po případě zálohy) vyplacené mimo pravidelné výplatní období k nejblíže příští pravidelné výplatě, nebo, byl-li mezi tím služební poměr zrušen, ke konečnému súčtování.

(5) Při přechodném zvýšení požitků nad příslušnou nejvyšší hranicí v odstavcích 1 až 3 uvedenou se zvýší daňová srážka za každých dalších třeba začatých 10 Kč o dalších 50 ha-

léřů. Vládní nařízení stanoví v tabulkách, pro jednotlivá výplatní období sestavených, zaokrouhlené částky těchto srážek. Zjistí-li se při srážce podle tohoto odstavce, že by celoroční daňová srážka při stejnoměrném vyplácení těchto požitků byla nižší, vrátí se tento přeplatek, činí-li za rok aspoň 5 Kč.

(6) Klesne-li přechodně požitek v některém výplatním období pod příslušnou hranici v odstavcích 1 až 3 stanovenou, lze-li však očekávati, že příjemcův srážce podrobený roční požitek dosáhne nejnižší na rok přepočtené hranice příslušného období, srazí se z tohoto požitku při výplatách měsíčních a osmadvacetidenních po 1 Kč, při výplatách čtrnáctidenních po 50 h a při výplatách v kratších obdobích po 25 h.

§ 31.

(1) Srážka se nevykoná, nedosahují-li požitky:

a) měsíčně 959 Kč nebo osmadvacetidenně 885 Kč, čtrnáctidenně 443 Kč, desetidenně 320 Kč nebo týdně 222 Kč a má-li příjemce alespoň tři osoby v § 20, odst. 1 označené, a

b) měsíčně 1063 Kč nebo osmadvacetidenně 982 Kč, čtrnáctidenně 491 Kč, desetidenně 355 Kč nebo týdně 246 Kč a má-li příjemce alespoň čtyři osoby v § 20, odst. 1 označené, a

c) měsíčně 1250 Kč nebo osmadvacetidenně 1154 Kč, čtrnáctidenně 577 Kč, desetidenně 417 Kč anebo týdně 289 Kč a má-li příjemce alespoň pět osob v § 20, odst. 1 označených.

Srážka se nevykoná dále, má-li příjemce alespoň šest osob v § 20, odst. 1 označených, a nepřesahují-li jeho požitky příslušné nejvyšší hranice v § 30 uvedené.

(2) Je-li příjemce vdovcem (vdovou), snižuje se při použití předchozích ustanovení (odstavec 1) počet osob tam uvedených vždy o jednu osobu.

(3) Tento stav osob prokáže příjemce, odevzdá-li plátci potvrzení obecního nebo jiného k tomu příslušného úřadu o stavu a počtu osob v předchozích odstavcích označených k 1. lednu kalendářního roku. Jmenované úřady mají povinnost tyto průkazy vyhotoviti příjemci na požádání.

§ 32.

(1) Řádně vykonanou srážkou podle §§ 30 a 31, po případě zaplacením daně podle § 33, odst. 1 a 2 vyměřené, jest uhrazena daň na berní rok, i když má příjemce (§ 5, odst. 1) v kalendářním roce jiný důchod nepřesahující ročně 1000 Kč.

(2) Do jiného důchodu podle předchozího odstavce počítá se též důchod příslušníků rodiny podle § 5 přičitatelný.

(3) V případě odstavce 1 jest příjemce osvobozen od povinnosti podati přiznání, leda by byl k tomu zvláště vyzván.

(4) Zjistí-li se, že byla příjemci z celoročních služebních požitků (§ 11, odst. 1, č. 1 a 2) sražena daň v částce vyšší než by činila částka vypočtená z těchto požitků po srážce paušálu podle § 15, č. 1, písm. d) podle sazby § 18 a po další srážce podle ustanovení § 20, anebo že byla příjemci z celoročních požitků, jež nejsou služebními požitky podle § 11, odst. 1, č. 1 a 2, sražena daň v částce vyšší, než by činila částka vypočtená z těchto požitků podle sazby § 18 a po další srážce podle ustanovení § 20, vrátí se tento rozdíl příjemci jako přeplatek z úřední povinnosti.

(5) Příjemci přísluší vždy právo žádati za řádné vyměření daně podle všeobecných ustanovení; takovou žádost (bez kolku), k níž třeba připojiti řádně vyplněné přiznání, nutno podati nejdéle do konce března po projití roku, ve kterém byla sražena daň podle § 30, po případě §§ 30 a 31. Přesahuje-li srážka v kalendářním roce provedená daň na berní rok vyměřenou nebo není-li příjemce na berní rok vůbec daní povinen, vrátí se přeplatek v hotovosti z úřední povinnosti.

(6) Přeplatek podle odstavců 4 a 5 se vrátí, činí-li za rok alespoň 5 Kč.

§ 33.

(1) Nebyla-li srážka, kterou byl plátce podle § 30, po případě §§ 30 a 31, povinen v kalendářním roce provésti, vykonána buď vůbec nebo řádně nebo nebyla-li srážka vykonána jen proto, že požitek v jednotlivých výplatních obdobích nedosáhl příslušné nejnižší hranice v § 30, po případě § 31 uvedené, předepíše vyměřovací úřad příjemci na berní rok dodatečně ku přímému placení příslušnou částku, jestliže celkový hrubý požitek kalendářního roku dosáhl alespoň částky, která vychází, přepočte-li se příslušný v § 30, po případě § 31 uvedený nejnižší požitek na požitek celoroční.

(2) Téhož způsobu dodatečného zdanění se užije vyjma případy § 35, byly-li témuž příjemci vypláceny požitky od různých plátců a nepřesahuje-li součet takto v kalendářním roce dosažených požitků nejvyšší hranice v § 30 uvedené a na rok přepočtené. Daň se vyměří na berní rok částkou, která by odpovídala celoroční srážce podle § 30, odst. 1 až 3,

kdyby tu byl jediný plátce. Daňové částky plátcem v kalendářním roce sražené budou od ní odečteny.

(3) Přesahuje-li součet požitků v odstavci 2 uvedený tuto hranici, vyměří se daň z celého důchodu v řádném vyměřovacím řízení podle všeobecných ustanovení tohoto zákona.

(4) Ustanovení § 32, odst. 5 platí obdobně i co do § 33, odst. 1 a 2 s tou úchylkou, že žádost tam zmíněnou nutno podati nejdéle do 30 dnů po doručení předpisu daně.

§ 34.

Má-li příjemce (§ 5, odst. 1) vedle požitků podle §§ 30 až 33, odst. 1 a 2, srážkové dani podrobených, ještě jiný 1.000 Kč ročně přesahující důchod (§ 32, odst. 1 a 2), vyměří se z něho daň podle § 18 zvláště, beze zření na jmenované požitky. Při zjišťování jiného důchodu možno přihlížeti pouze k takovým odčitatelným položkám, které jsou s tímto důchodem v přímé spojitosti.

§ 35.

(1) Hrubé požitky podle § 28 zásadně daňové srážce podrobené, jež v tom onom roce nedosáhly částky, která vychází, přepočte-li se příslušný v §§ 30 a 31 uvedený nejnižší požitek na požitek celoroční, jsou od daně osvobozeny, byť i měl příjemce (§ 5, odst. 1) vedle nich ještě jiný 1000 Kč ročně nepřesahující důchod (§ 32, odst. 1 a 2). Zjistí-li se to, bude daň, která snad byla sražena, vrácena v hotovosti z úřední povinnosti. Ustanovení § 32, odst. 6 platí tu obdobně.

(2) Má-li příjemce jiný důchod nad 1000 Kč, ale ne vyšší než 5000 Kč, a nepřesahuje-li součet hrubých požitků a tohoto jiného důchodu ročních 10.000 Kč, vyměří se v řádném ukládání daň z hrubých požitků sazbou $^1/_8$% a z jiného důchodu sazbou 1%. Součet obou sazeb činí daňovou povinnost. Není-li tu některého z uvedených předpokladů, nastává stran celého důchodu (§ 5, odst. 2) — hrubé požitky v to počítajíc — řádné vyměřování daně podle všeobecných ustanovení tohoto zákona.

§ 36.

(1) Při služebních požitcích (§ 11, odst. 1, č. 1 a 2), které trvale přesahují příslušnou nejvyšší hranici v § 30 uvedenou, vypočte plátce nejprve, jaký dani podrobený požitek pravděpodobně příjemci vyplatí za celý rok nebo, vznikl-li služební poměr teprve během roku, od počátku tohoto poměru do konce roku. Od takto zjištěného požitku odečte paušál v § 15, č. 1, písm. d) stanovený a ze zbývající částky vypočte daň sazbou podle § 18; u ostatních srážce podrobených požitků (§ 28) provede se týž výpočet s tou změnou, že tu odečítání paušálu podle § 15, č. 1, písm. d) odpadá. Tuto daň srazí pak poměrnými částkami v týchž lhůtách, ve kterých se vyplácí požitek. Není-li roční částka daně důchodové, připadající na požitek, vyjádřena v korunách bez haléřů nebo není-li dělitelna počtem výplatních lhůt jednoho kalendářního roku, sníží se na nejbližší částku dělitelnou počtem výplatních lhůt.

(2) Klesnou-li v roce požitky trvale pod příslušnou nejvyšší hranici v § 30 uvedenou, bude plátce nadále srážeti daň podle ustanovení § 30.

§ 37.

(1) Srážky podle § 36 v kalendářním roce vykonané činí zatímní platbu na daň, která na berní rok bude vyměřena z celkového důchodu v řádném vyměřovacím řízení podle všeobecných ustanovení tohoto zákona. Přesahuje-li tato daň srážku podle § 36 vykonanou, předepíše se příjemci rozdíl ku přímému placení.

(2) Přesahuje-li srážka vyměřenou daň nebo není-li příjemce vůbec daní povinen, vrátí se přeplatek z úřední povinnosti.

(3) Ustanovení předchozích odstavců platí též při srážce podle § 30, jestliže nastane řádné vyměřování daně podle § 32, odst. 5 neb § 33, odst. 3 anebo § 35, odst. 2, věta 3.

(4) Jestliže daň byla srážena po část kalendářního roku podle ustanovení § 36, odst. 1 a po část kalendářního roku podle ustanovení § 30, a jestliže zároveň hrubé požitky v témž roce celkově dosažené nečinily více než 23.550 Kč, nelze na berní rok předepsati z nich daň vyšší nežli jaká odpovídá na celý rok přepočteným příslušným sazbám, uvedeným v § 30, odst. 1 až 3, nebo, jsou-li tu podmínky § 35, odst. 1, nelze daň vůbec předepsati.

§ 38.

Částky, které byli plátci povinni v měsíci srážeti, odvedou do konce příštího měsíce státní pokladně, pokud finanční správa nepovolí delších lhůt.

§ 39.

Plátce jest povinen do 14. února po každém kalendářním roce nebo, vystoupil-li pří-

jemce před koncem roku z jeho služeb, při zrušení služebního poměru, anebo přestala-li povinnost plátcova požitky platiti, při zániku této povinnosti dáti každému příjemci písemné, kolku prosté potvrzení o tom, kolik činily hrubé požitky a jaká daň z nich byla příjemci sražena v prošlém roce, pokud se týče v době až do vystoupení ze služebního poměru nebo až do poslední výplaty. Této povinnosti jsou zproštěni plátci, kteří vydají podobné potvrzení při každé výplatě.

§ 40.

(1) K řádnému vyměřování daně, pokud toto podle předchozích ustanovení vůbec má místo, jest pro příjemce, kteří kromě požitků srážce podrobených nemají jiného 1.000 Kč přesahujícího důchodu (§ 32, odst. 2) příslušným vyměřovací úřad.

(2) O odvoláních z platebních rozkazů vyměřovacího úřadu rozhoduje finanční úřad II. stolice s konečnou platností.

(3) V těchto případech má úřad táž práva a povinnosti jako daňová komise.

§ 41.

(1) Nezaplatí-li příjemce požitků (§ 28) včas daně jemu ku přímému placení předepsané, může vyměřovací úřad uložiti dočasnému plátci, aby dlužnou daň, pokud poměrně připadá na požitky, při výplatě požitků srážel a příslušnému bernímu úřadu odváděl v částkách a lhůtách, jež určí vyměřovací úřad, přihlížeje k míře jeho zaměstnání a výdělku. V jednom roce nesmí býti více sráženo, nežli činí předpis za jeden a půl berního roku. Srážka není přípustna, pokud by jí bylo zkráceno nezabavitelné existenční minimum příjemcovo.

(2) Srážku podle předchozího odstavce nutno vykonati nezávisle na srážce podle §§ 30 a 36.

§ 42.

O stížnostech vyplývajících ze sporů, které vzniknou mezi plátci a příjemci o provádění srážky, rozhoduje vyměřovací úřad, v jehož obvodu plátce má bydliště (sídlo). O odvoláních rozhodne finanční úřad II. stolice s konečnou platností.

§ 43.

(1) Plátci ručí státu za správné provedení a včasné odvedení srážek (§§ 30, 36 a 41) podle ustanovení § 264, odst. 1, č. 2.

(2) Jednání a opominutí proti ustanovením §§ 28 až 39 a 41, nespadají-li pod přísnější ustanovení hlavy VIII. tohoto zákona, budou potrestány pořádkovou pokutou až do 30.000 Kč.

§ 44.

Pokud v §§ 28 až 43 nejsou stanoveny úchylky, platí i co do požitků v § 28 uvedených všeobecná ustanovení o vyměřování důchodové daně.

§ 45.

(1) Nemocenské pojišťovny, podrobené ustanovením zákona ze dne 9. října 1924, č. 221 Sb. z. a n., o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, a nemocenská oddělení revírních bratrských pokladen, podrobených zákonu ze dne 11. července 1922, č. 242 Sb. z. a n., o pojištění u báňských bratrských pokladen, jakož i všechny jiné obdobné veřejnoprávní fondy a pokladny, jsou povinny poskytovati finančním úřadům vyžádanou pomoc pro provádění daňové srážky z požitků podle §§ 28 až 44.

(2) Podrobnější ustanovení o provedení §§ 28 až 44, zejména o odvádění daně vůbec, o způsobu, jakým budou plátci oznamovati úřadu vyplacené požitky (a to pokud jde o obchodní cestující, zástupce a jednatele v § 47, odst. 1, č. 2 uvedené, i požitky nedosahující výše podrobené srážce daně důchodové) a sraženou daň, a o dozoru nad prováděním srážek, budou vydána vládním nařízením.

(3) Ustanovení §§ 28 až 45 nevztahují se na požitky, které pobírají lékaři od nositelů nemocenského pojištění na podkladě rámcových nebo jinakých je nahrazujících smluv. Tyto ústavy jsou však povinny sdělovati vždy do konce ledna po uplynutí kalendářního roku vyměřovacímu úřadu, v jehož obvodě dotčený lékař bydlí, výši požitků a náhrad služebních výdajů lékaři v uplynulém roce vyplacených, beze zřetele na jejich výši.

HLAVA II.

VŠEOBECNÁ DAŇ VÝDĚLKOVÁ.

Daňová povinnost.

§ 46.

(1) Všeobecné dani výdělkové jsou podrobeny osoby nebo sdružení osob, které v tuzemsku svým jménem provozují výdělečný podnik nebo vykonávají zaměstnání směřující k dosažení zisku.

(2) Pokud se v dalším mluví o podniku, rozumí se tím, nestanoví-li zákon jinak, také zaměstnání směřující k dosažení zisku.

(3) Předmětem daně jest každý podnik, jenž jest samostatným hospodářským celkem.

§ 47.

(1) Všeobecné dani výdělkové nejsou podrobeny:

1. Podniky, které jsou podrobeny zvláštní dani výdělkové podle hlavy III tohoto zákona. Všeobecné dani výdělkové jsou však podrobeny podniky spolků, zřízených podle všeobecných předpisů o spolčování s výjimkou spolků zřízených podle patentu ze dne 26. listopadu 1852, č. 253 ř. z.

2. Zaměstnání, která se vykonávají ve služebním poměru za plat nebo za mzdu. Zaměstnání obchodních cestujících, zástupců a jednatelů pracujících jménem a na účet jednoho nebo i více zaměstnavatelů, pokud jsou pojištěni podle zákona o pensijním pojištění soukromých zaměstnanců ve vyšších službách, a to co do činnosti, která je podkladem pro tuto pojistnou povinnost, a to i tehdy, jsou-li současně zaměstnáni u několika zaměstnavatelů a pensijně pojištěni ve smyslu § 4, odst. 6 zákona ze dne 21. února 1929, č. 26 Sb. z. a n., pouze podle svého hlavního zaměstnání. Zaměstnání v předcházející větě uvedených osob, které nejsou pensijně pojištěny, jestliže úhrn hrubých úplat ročně přijatých nepřesahuje prokazatelně 40.000 Kč.

3. Zemědělské a lesní hospodářství, zahrnujíc v to zahradnictví, honitbu a rybářství. Z daňové povinnosti nejsou však vyňaty: honitba na cizích pozemcích, rybářství ve volných, najatých a veřejných vodách, dále výtěžek z najatých pozemků a hospodářství (s výjimkou uvedenou v § 50, č. 1), konečně projektování, zakládání a udržování cizích zahrad a sadů a obchod cizími zahradnickými výpěstky.

(2) Do zemědělského a lesního hospodářství dlužno zahrnouti:

a) Vedlejší výrobu, spojenou se zemědělským a lesním hospodářstvím, pokud se omezuje na zpracování výrobků vlastního hospodářství a pokud taková výroba není zpravidla a převážně provozována samostatnými průmyslovými podniky (pily, mlýny, pekárny, pivovary, lihovary, cukrovary a podob.) anebo v daném případě není provozována po živnostensku v samostatném závodě (mlékárny, sýrárny, sušírny a podob.).

b) Dobývání podstaty parifikační půdy, pokud nedochází k dalšímu zpracování, za podmínek uvedených pod písm. a).

c) Prodej vlastních výrobků zemědělského a lesního hospodářství s výjimkou prodeje v drobném, provozovaného po živnostensku v trvale otevřených zmíněnému účelu určených prodejnách nebo skladištích.

(3) Všeobecné dani výdělkové podléhá prodej zahradnických výpěstků provozovaný po živnostensku v trvale otevřených zmíněnému účelu určených prodejnách nebo skladištích.

§ 48.

(1) Rozšíří-li se provozování podniku, podrobeného všeobecné dani výdělkové, z provozovny ležící v tuzemsku nebo, není-li zvláštní provozovny, z poplatníkova bydliště do ciziny, vyměří se daň z celého rozsahu provozování.

(2) Udržuje-li však tuzemský podnik v cizině trvalé provozování tím, že tam zřídí odbočku, výrobnu, nákupnu nebo prodejnu, jednatelství, nebo že užívá v cizozemsku provozovacích prostředků, nebo jiným způsobem, nezdaní se v tuzemsku tato část podniku, pokud podrobena je v cizině dani stejného druhu; vždy však budiž alespoň čtvrtina výtěžku dosaženého v celém podniku pokládána za výtěžek tuzemský.

§ 49.

Rozšíří-li se provozování podniku, podrobeného všeobecné dani výdělkové, z provozovny ležící v cizině nebo, není-li zvláštní provozovny, z poplatníkova, v cizině ležícího bydliště do tuzemska způsobem označeným v § 48, odst. 2, vyměří se všeobecná daň výdělková pouze z tuzemského provozování dotčeného podniku.

Osvobození od daně.

§ 50.

Od všeobecné daně výdělkové jsou osvobozeny:

1. Výdělek z najatých pozemků a hospodářství až do 320 Kč katastrálního výtěžku v pozemkovém katastru zapsaného nebo zaznamenaného anebo i více tam, kde pachtýř a jeho rodina v obyčejném zemědělském hospodaření sami obdělávají, byť i přibírali občasně a výjimečně dělníky.

2. Ženy, které se zaměstnávají obyčejnými ručními pracemi nebo výkony toliko v bytě svých zákazníků nebo doma bez pomocných dělníků.

3. Vedlejší zaměstnání (povoznictví, orání za mzdu, výroba dřevěného nádobí, dřeváků, dřevěných krabic, tření lnu atd.) provozovaná polními hospodáři toliko dočasně a nikoliv po

živnostensku a prodej takto zhotovených výrobků.

4. Domácí výrobci, kteří pouze na příkaz a na účet jiného podnikatele vyrábějí nebo zpracovávají průmyslové výrobky sami nebo za spolupůsobení osob vlastní domácnosti, avšak bez cizích pomocných dělníků.

5. Studující soukromě vyučující, dále osoby, které se zabývají soukromým vyučováním, spisovatelstvím nebo uměleckou činností toliko jako vedlejším zaměstnáním a s výtěžkem, který nestačí na úhradu výživy.

6. Vedlejší zaměstnání vůbec, nepřesahuje-li jejich ryzí výtěžek 2000 Kč ročně a nelze-li jich pokládati za část jiného pravidelného a rozsáhlejšího podniku výdělečného.

7. Osoby, které nejsouce schopny provozovati živnost, jež by poskytovala pravidelnou výživu, obstarávají bez pomocníků výdělečné úkony, aby částečně hradily svou výživu.

§ 51.

Ministerstvo financí může osvoboditi od všeobecné daně výdělkové i podniky nespadající pod ustanovení § 50, napomáhají-li veřejným, dobročinným nebo obecně užitečným účelům a při tom neposkytují trvale výtěžku nebo poskytují výtěžku poměrně nepatrného. Osvobození může býti povoleno také jen částečně, na určitou dobu nebo pod podmínkami.

§ 52.

(1) Nově vzniklým tuzemským podnikům, vedoucím řádné obchodní knihy, které zavedou v tuzemsku dosud nezastoupenou nebo jen nedostatečně zastoupenou výrobu a jejichž vznik se doporučuje z národohospodářských ohledů, mohou býti na žádost, o níž rozhodne ministerstvo financí s ministerstvem průmyslu, obchodu a živností a dalšími zúčastněnými ministerstvy, na dobu nejdéle 5 berních let, počínajíc berním rokem, následujícím přímo po kalendářním roce, v němž s provozováním bylo započato, poskytnuty daňové výhody v tom rozsahu, že podniky dotčené mohou býti osvobozeny od všeobecné daně výdělkové se všemi přirážkami, jestliže výtěžek v tom kterém kalendářním roce nepřesahuje 6% kapitálu v podniku trvale uloženého. Činí-li výtěžek podniku v tom kterém kalendářním roce více než 6%, nejvýše však 8% kapitálu v podniku uloženého, lze při vyměřování všeobecné daně výdělkové na příslušná berní léta, na která výhody byly poskytnuty, přihlížeti pouze k polovici docíleného výtěžku.

(2) Výhody podle odstavce 1 mohou býti přiznány i stávajícím již podnikům, jestliže se buď přetvoří na výrobu v odstavci 1 označenou anebo jestliže vedle posavadní výroby onu výrobu si zařídí. V tomto posledním případě platí výhody jen pro výrobu v odstavci 1 označenou a podniky jsou povinny vykazovati zvlášť bilančně zisky a ztráty z této výroby plynoucí.

(3) Výhodám odstavce 1 není na překážku, provozuje-li podnik vedle výroby i obchod cizími výrobky, jestliže tento obchod jest jen významu poměrně podřadného.

(4) Udělení, jakož i trvání poskytnutých již výhod může býti učiněno odvislým od splnění podmínek stanovených zúčastněnými ministerstvy a směřujících k zabezpečení národohospodářského prospěchu přiznáním výhod sledovaného.

(5) V případech zvláštního ohledu vyžadujících může vláda prodloužiti dobu trvání výhod v odstavci 1 zmíněných nejdéle na dalších 5 berních let.

§ 53.

Osvobození příslušející podle mezinárodních smluv zůstávají v platnosti, rovněž i osvobození, jež zvláštní zákony vyhrazují místním železničním drahám a drahám nižšího řádu.

§ 54.

Nuzným poplatníkům, kteří provozují výdělečný podnik bez dělníků pomocných nebo jsou-li sami ku provozování podniku méně způsobilí, toliko s jedním dělníkem pomocným (tovaryšem nebo učněm), může býti daňovou komisí, případně vyměřovacím úřadem (§§ 64, 66 a 67) přiznáno částečné nebo v případech zvlášť odůvodněných i úplné osvobození od daně, nepřevyšuje-li daňový základ 7000 Kč, po případě, jde-li o poplatníky starší 65 let, jejichž podnik byl již dani podroben po dobu alespoň 20 let, nepřevyšuje-li daňový základ 10.000 Kč.

Základ daně.

§ 55.

(1) Základem pro vyměření daně jest ryzí výtěžek dosažený v podniku dani podrobeném. Ryzí výtěžek se vypočte tím způsobem, že se od příjmů v podniku dosažených odečtou veškeré výdaje učiněné v mezích provozování na dosažení těchto příjmů. Výdaje na služební požitky a platy uvedené v § 7, odst. 3 a v § 11 odečtou se jen do výše 250.000 Kč ročně u jednotlivých příjemců těchto požitků; pokud tyto požitky a platy přesahují 250.000

Kč, odečtou se výdaje na ně pouze třemi čtvrtinami. Podíly tichých společníků na dosažení výtěžku srážeti nelze. Při podnicích společenských zahrnuje poplatný ryzí výtěžek podíly na výtěžku všech společníků. Ostatně platí tu pro vyšetření příjmů v podniku dosažených a přípustných srážek obdobně ustanovení §§ 7, 15, 16 a 17, případně § 10, odst. 2 tohoto zákona s úchylkami podle ustanovení odstavců 2 až 4 tohoto paragrafu.

(2) Všeobecnou daň výdělkovou s přirážkami odečísti lze jen potud, pokud byla výběrčím úřadem podle ustanovení § 273, odst. 3 zúčtována na berní léta, na něž se vztahuje tento zákon.

(3) Jsou-li ve výtěžku podniku zahrnuty výtěžky podnikatelových pozemků a budov (jejich částí), jež jsou podrobeny dani pozemkové a domovní, odečísti jest ze základu výdělkové daně výtěžky zmíněných předmětů tou částkou, která jest základem pro vyměření daně pozemkové a domovní. U předmětů podrobených domovní dani třídní budiž za výtěžek pokládána částka, kterou by předmět, kdyby byl podroben domovní dani činžovní, musil poskytovati jako činžovní výtěžek (§ 148), aby domovní daň činžovní se rovnala domovní dani třídní z předmětu skutečně předepsané. Naproti tomu nelze z daňového základu vylučovati daň pozemkovou a domovní s přirážkami, pokud připadá na výtěžky zmíněných předmětů nezahrnuté do daňového základu podniku.

(4) U podniků vedoucích řádné obchodní knihy, které měly prokazatelně po dvě hospodářská období předcházející bezprostředně hospodářskému období pro zdanění rozhodnému nepřetržitě ve svém vlastnictví alespoň 20% akcií, kuksů, podílů nebo užitkových listů jiného tuzemského podniku, podrobeného zvláštní dani výdělkové, nabytých prokazatelně z vlastních prostředků, nezapočítává se do základu všeobecné daně výdělkové jedna čtvrtina podílu na zisku z hodnot, které měly po uvedenou dobu nepřetržitě ve svém vlastnictví. Nebyly-li uvedené hodnoty nabyty zcela z vlastních prostředků, odečte se jen jedna čtvrtina částky, která převyšuje výdaje potřebné k zúrokování cizích prostředků k jejich nabytí získaných.

§ 56.

(1) Daň se vyměřuje na každý berní rok z výtěžku dani podrobeného, jehož bylo skutečně dosaženo v kalendářním roce, který přímo předchází bernímu roku, na který se daň vyměřuje, a to nehledíc k tomu, zda počátkem (1. ledna) berního roku podmět a předmět daně ještě trvají a nehledíc ke změnám, které v berním roce nastanou.

(2) Nekryjí-li se pravidelná obchodní období poplatníkova s kalendářním rokem, vyměří se na poplatníkovo přání daň místo podle kalendářního roku na podkladě obchodního (hospodářského) období, jestliže toto zahrnuje období jednoho roku. U poplatníků všeobecné daně výdělkové, kteří jsou podrobeni důchodové dani, jest zmíněný způsob uložení daně přípustný jen tehdy, přihlíží-li se také při vyměřování důchodové daně k témuž obchodnímu (hospodářskému) období. Ostatně platí pro vyměření všeobecné daně výdělkové podle obchodního (hospodářského) období ustanovení § 4, odst. 2 tohoto zákona.

Daňová sazba.

§ 57.

(1) Sazba všeobecné daně výdělkové činí 2·5% dani podrobeného výtěžku s tou odchylkou, že z prvních 30.000 Kč daňového základu se sazba daně snižuje na 0·5% a z daňového základu převyšujícího částku 140.000 Kč se sazba daně zvyšuje na 4%. Jsou-li v kalendářním roce ve společenském podniku, zapsaném do obchodního rejstříku vedle jednoho veřejného společníka ještě další veřejní společníci nebo ve společenském podniku do obchodního rejstříku nezapsaném vedle jednoho společníka ještě další společníci činni prokazatelně takovým způsobem, že tato činnost jest jejich hlavním povoláním a jest taková, že by jí jinak byly trvale a plně zaměstnány placené síly zaměstnanecké, zvyšují se na berní rok částky daňového základu, pro něž platí sazba snížená a u nichž nastává sazba zvýšená, o 30.000 Kč za druhého a každého dalšího v podniku zaměstnaného takového společníka.

(2) Nepřevyšuje-li daňový základ podniku 15.000 Kč, činí sazba daně ¼% dani podrobeného výtěžku.

(3) Jde-li o poplatníka, jehož celoroční důchod v kalendářním roce ani sám o sobě ani s důchodem hlavy rodiny, s níž by případně měl býti společně zdaňován důchodovou daní (§ 5), nepřevyšuje částky dani důchodové nepodrobené (§ 3) a nečiní-li daňový základ podniku více než 7.000 Kč, činí na berní rok sazba daně $^1/_8$% dani podrobeného výtěžku.

(4) Nepřevyšuje-li za podmínek odstavce 3 daňový základ podniku 4.000 Kč, předepíše se daň sazbou ⅛% pouze ku rozvržení auto-

nomních přirážek, daň sama se však nevybírá.

(5) Dani podrobený výtěžek, není-li dělitelný stem, zaokrouhlí se dolů na nejbližší stem dělitelnou částku.

(6) Jde-li o zdanění podniků, jejichž výtěžek jest bez podstatného spolupůsobení kapitálu podmíněn osobní činností poplatníkovou takovou měrou, že trvalé provozování poplatného podniku není možným bez činnosti poplatníkovy (svobodná povolání advokátů, notářů, lékařů, spisovatelů, umělců, obchodních jednatelů a podob., jakož i živnostenská a obchodní zaměstnání záležející v takových osobních výkonech poplatníkových, jež není možno vykonávati zástupcem), snižuje se všeobecná daň výdělková připadající podle sazeb odstavce 1 o 20%.

(7) Daň na berní rok uložená nesmí býti menší než

a) ½‰ veškerého kapitálu, který byl v kalendářním roce v podniku trvale na zisk uložen, činí-li tento kapitál více než 100.000 Kč, avšak nepřesahuje-li 200.000 Kč,

b) ¾‰, přesahuje-li tento kapitál 200.000 Kč, avšak nepřesahuje-li 500.000 Kč,

c) 1‰, přesahuje-li tento kapitál 500.000 Kč.

Místo předpisu a dělba daně.

§ 58.

(1) Daň z podniku vyměřená podle předchozích ustanovení předepíše se v berní obci, kde byla v kalendářním roce, přímo předcházejícím bernímu roku, provozovna podniku nebo, není-li tu provozovny, kde poplatník v témže kalendářním roce bydlel.

(2) Dlužno-li podle odstavce 1 přihlížeti k několika provozovnám, rozdělí vyměřovací úřad, příslušný podle daňové komise, celkovou daň mezi jednotlivé provozovny v poměru částek, jež v nich byly vydány na služné a mzdy, v to počítajíc tantiemy zřízenců. U stavebních podniků pokládá se v tomto případě za provozovnu jen takové provádění staveb, které vyžaduje doby delší dvou let.

(3) Nedá-li se dělba daně provésti v poměru v odstavci 2 uvedeném, rozdělí se daň mezi jednotlivé provozovny podle jejich hospodářského významu pro celkový podnik.

(4) Podnikatelům a zúčastněným obcím jest volno, aby se co do rozdělení daně mezi jednotlivé provozovny dohodli i o jiném vhodném dělidle.

(5) Rozprostírala-li se provozovna v rozhodné době (odstavec 1) do obvodu několika berních obcí, rozdělí příslušný vyměřovací úřad daň připadající na zmíněnou provozovnu mezi zúčastněné berní obce podle míry poměrné důležitosti jednotlivých částí provozovny, přihlížeje ku břemenům, která vznikla těmto obcím provozovnou nebo provozováním podniku, a ku ploše, kterou provozovna v těchto obcích zaujímala; to platí též při podzemním dolování.

(6) Bydlila-li ze zaměstnanců provozovny počátkem (1. ledna) kalendářního roku (obchodního období) nebo v den vzniku daňové povinnosti alespoň jedna čtvrtina trvale v jiných berních obcích, než ve které byla provozovna, zmenší se pro berní rok přirážková základna pro berní obec, v níž byla v rozhodný den provozovna, o polovici té částky, která připadá poměrně na služební platy zaměstnanců, bydlivších mimo berní obec; obecní přirážky k polovině daňové částky, připadající poměrně na služební platy zaměstnanců bydlivších v jiných berních obcích, plynou do přídělů zemím podle § 10 zákona ze dne 15. června 1927, č. 77 Sb. z. a n., o nové úpravě finančního hospodářství svazků územní samosprávy ve znění čl. I zákona ze dne 27. listopadu 1930, č. 169 Sb. z. a n. Tyto přirážky vybírají se týmž procentem, jakým byly stanoveny přirážky pro berní obec, v níž byla provozovna, nejméně však výměrou 100%. Ustanovení tohoto odstavce neplatí pro podniky, které ve všech svých provozovnách ležících v téže berní obci nezaměstnávaly v kalendářním roce trvale alespoň 400 zaměstnanců.

(7) Rozdělení daně jest podstatnou součástkou platebního rozkazu; o prvém rozdělení daně buďtež opisem platebního rozkazu, pokud se týká rozdělení daně, zpraveny všechny zúčastněné obce; při tom buďtež uvedeny důvody rozdělení daně.

(8) Ve věci rozdělení daně jest volno jak poplatníkovi tak i zúčastněným obcím podati odvolání, o němž rozhodne s konečnou platností finanční úřad II. stolice.

(9) Kde nestačí pro stanovení místa předpisu daně předcházející ustanovení, rozhoduje ministerstvo financí o tom, ve kterém místě se má daň předepsati.

(10) Stalo-li se první rozdělení daně pravoplatným, platí rozdělovací měřítko — pokud není promlčeno právo státu opraviti vyměření daně — bez dalšího zpravování obcí tak dlouho, dokud některá ze zúčastněných obcí nebo poplatník nezavdá podnětu ku přezkoušení tohoto měřítka při rozdělení daně na některý příští rok.

Počátek a konec daňové povinnosti; změny v kalendářním roce.

§ 59.

Daňová povinnost počíná se dnem, kterým bylo započato s provozováním dani podrobeného podniku, a končí se dnem, kterým bylo provozování podniku trvale a úplně zastaveno.

§ 60.

(1) Podnikům, které vznikly počátkem (1. ledna) nebo během kalendářního roku, bude vyměřena daň teprve na berní rok z výtěžku ve zmíněném kalendářním roce skutečně dosaženého (§ 56).

(2) Převzetí podniku jinou osobou nebo sdružením osob rovná se vzniku nového podniku při zániku dosavadního podniku.

(3) Přesídlení podniku v kalendářním roce nemění ničeho na jeho daňové povinnosti, leč jen pokud jde o rozdělení daně na berní rok mezi jednotlivé provozovny podle ustanovení § 58.

§ 61.

Zanikne-li daňová povinnost v kalendářním roce, zdaní se výtěžek do zániku daňové povinnosti skutečně dosažený ještě na berní rok, přihlížejíc k ustanovení § 57, odst. 7. V tomto případě může býti daň vyměřena již před začátkem berního roku.

§ 62.

(1) Kdo započne nový dani podrobený podnik nebo převezme trvající již podnik nebo změní místo provozování trvajícího podniku, jest povinen ohlásiti to nejdéle s počátkem provozování příslušnému vyměřovacímu úřadu.

(2) Povinnosti této není poplatník zbaven, učinil-li u živnostenského úřadu ohlášku nařízenou živnostenskými předpisy; stačí však, předloží-li se včas vyměřovacímu úřadu kolku prostý opis ohlášky podané živnostenskému úřadu.

(3) Opominutí oznámení v odstavci 1 označených může býti potrestáno pořádkovou pokutou, pokud nezakládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

§ 63.

(1) O zániku daňové povinnosti jest poplatník povinen učiniti oznámení příslušnému vyměřovacímu úřadu do 30 dnů po zastavení provozování podniku. Zanikne-li daňová povinnost úmrtím poplatníka, jsou dědicové povinni oznámiti to do 3 měsíců po jeho úmrtí. Pro nepodání shora označených oznámení může býti uložena pořádková pokuta.

(2) K oznámení o úplném zániku daňové povinnosti nutno připojiti přiznání.

(3) Z podniků trvale zastavených může býti na žádost poplatníkovu po dobu neprovozování daň dále ukládána na podkladě celoroční daňové sazby 10 Kč nebo, jde-li o protokolovanou firmu, na podkladě celoroční daňové sazby, která jest rozhodnou pro vznik povinnosti ku protokolování firmy. Žádost podati dlužno do lhůty v odstavci 1 stanovené. Opětný počátek provozování takto zdaňovaného podniku rovná se vzniku nového podniku. Podrobnější ustanovení o předpisu daně z trvale zastavených podniků budou vydána vládním nařízením.

Zvláštní ustanovení pro podomní a kočovní živnosti.

§ 64.

(1) Podomní obchod a živnosti (zaměstnání) provozované obcházením z místa na místo zdaní se všeobecnou daní výdělkovou sazbami uvedenými v § 57 podle pravděpodobného ročního ryzího výtěžku, který lze vzhledem ke způsobu provozování obchodu nebo živnosti (zaměstnání) a k užívaným provozovacím prostředkům očekávati v roce, na který se daň předpisuje.

(2) Daň zapraví se za celý rok najednou a napřed.

(3) Rozšíří-li se provozování obchodu nebo živnosti (zaměstnání) po zapravení daně v obvodu jednoho finančního úřadu II. stolice do obvodu jiného nebo jiných finančních úřadů II. stolice, budiž případný doplatek daňový, odůvodněný očekávaným zvýšením ročního výtěžku, zaplacen dříve, než se započne s provozováním v rozšířeném obvodu.

(4) Daň vyměří vyměřovací úřad příslušný podle sídla úřadu, který vydává, prodlužuje nebo rozšiřuje povolení ku provozování obchodu nebo živnosti (zaměstnání).

(5) Za účelem vyměření daně jest poplatník povinen podati u příslušného vyměřovacího úřadu přiznání před vydáním povolení ku provozování obchodu nebo živnosti.

(6) Má-li poplatník bydliště v obvodu příslušného vyměřovacího úřadu, předepíše se daň v obci bydliště, jinak v obci, ve které vyměřovací úřad má sídlo.

§ 65.

Ustanovení § 64 nevztahuje se na podniky, které se provozují na určitých místech střídavě ve stálých provozovnách, dále na trhovníky a na tuzemské obchodní cestující, kteří nejsou ve služebním nebo námezdním poměru. Zmíněné podniky a zaměstnání zdaní se podle všeobecných zásad uvedených v §§ 55 a dalších.

§ 66.

(1) Provozují-li cizinci obchod nebo živnost v tuzemsku jako cestující nebo obchodními cestujícími, kteří jsou v jejich službách, zdaní se všeobecnou daní výdělkovou sazbami uvedenými v § 57 podle pravděpodobného ročního výtěžku, který lze očekávati v roce, na který se daň předpisuje.

(2) Daň nesmí býti nižší nežli 200 Kč na jeden rok.

(3) Daň vyměří se vyměřovacím úřadem příslušným podle sídla úřadu, který rozhoduje o žádosti, aby bylo povoleno provozování obchodu neb živnosti v tuzemsku, a zapraví se po každé na celý rok napřed.

(4) Ustanovení § 64, odst. 5 platí tu obdobně.

(5) Daň se předepíše v obci, ve které vyměřovací úřad má sídlo.

§ 67.

(1) Výstavy, hudební produkce a podob., které se nepořádají podle licencí svědčících na obcházení z místa na místo, nýbrž se pořádají podle zvláštních licencí vydaných pro každé jednotlivé místo, dále prodeje zboží, které se pořádají s dočasným užitím stálé provozovny (kočovní skladiště), buďtež zvláště zdaněny na každém provozovacím místě — pokud nejsou částí stálého podniku zdaňovaného podle všeobecných zásad uvedených v §§ 55 a dalších — příslušným vyměřovacím úřadem podle pravděpodobného ročního výtěžku.

(2) Daň předepíše se v místě provozování částkou, která připadá z daňové sazby stanovené v § 57 podle pravděpodobného celoročního výtěžku poplatného podniku (zaměstnání) poměrně na pravděpodobný výtěžek za dobu zamýšleného provozování v místě, pro které se daň vyměřuje, a jest splatna najednou a napřed.

(3) Za účelem vyměření daně jest poplatník povinen podati u příslušného vyměřovacího úřadu přiznání dříve, než započal provozovati poplatný podnik.

HLAVA III.

ZVLÁŠTNÍ DAŇ VÝDĚLKOVÁ.

Daňová povinnost.

§ 68.

(1) Zvláštní dani výdělkové jsou podrobeny:

I. Podniky povinné veřejně účtovati.

Takové podniky jsou:

1. Podniky výdělečné, a to zejména:

a) podniky akciových společností a komanditních společností na akcie;

b) podniky těžířstev;

c) podniky pojišťovací kromě vzájemných pojišťoven;

d) veřejné úvěrní ústavy;

e) podniky státu a samosprávných svazků;

f) podniky výdělkových a hospodářských společenstev, pokud tato neobmezují obchodní činnost na své členy podle § 75.

2. Podniky obecně prospěšné a podniky sdružení svépomocných, a to zejména:

a) podniky společenstev uvedených pod č. 1, písm. f), které obmezují obchodní činnost na své členy podle § 75;

b) spořitelny;

c) vzájemné pojišťovny;

d) okresní záložny hospodářské, kontribučenské záložny a kontribučenské fondy, zřízené z bývalých kontribučenských fondů obilních a peněžních.

II. Podniky společností s obmezeným ručením a pravovárečných měšťanstev (pravovárečných komunit).

III. Jiné podniky výdělečné, na nichž jest účastí kapitálovou, podílem na zisku nebo jinakým způsobem alespoň padesáti procenty zúčastněna akciová společnost, komanditní společnost na akcie, těžířstvo nebo společnost s ručením obmezeným, tuzemskému zdanění nepodrobená.

(2) Zvláštní daň výdělková se vyměří tomu, kdo provozuje podnik v odstavci 1 uvedený.

§ 69.

Rozšíří-li se provozování podniku podrobeného zvláštní dani výdělkové z provozovny tuzemské do ciziny, podroben je veškerý výtěžek podniku této dani.

§ 70.

(1) Udržuje-li tuzemský podnik v cizině trvalé provozování tím, že tam zřídí odbočku,

výrobnu, nákupnu nebo prodejnu, jednatelství nebo že užívá v cizozemsku provozovacích prostředků nebo jiným způsobem, zdaní se výtěžek cizozemského provozování s výhradou ustanovení dalších paragrafů toliko potud, pokud se neprokáže, že je podroben zdanění v cizině.

(2) Záleží-li dani podrobené provozování v odbytu z tuzemska do cizozemska nebo naopak, nesmí býti pokládána více než polovina výtěžku z tohoto odbytu za výtěžek provozování cizozemského; v případech pak, kde dani podrobený podnik vyrábí v tuzemsku zboží, které prodává v cizozemsku, nesmí býti vyloučena z daňové základny více než jedna třetina celkového výtěžku z tohoto provozování.

(3) Ve všech ostatních případech zdaní se podle tohoto zákona alespoň jedna desetina výtěžku celého podniku.

§ 71.

(1) Rozšíří-li cizozemský podnik svou činnost z provozovny cizozemské do tuzemska způsobem označeným v § 70, odst. 1, je podroben zvláštní dani výdělkové z výtěžku tuzemské činnosti.

(2) Ustanovení § 70, odst. 2, platí obdobně pro výpočet výtěžku na tuzemsko připadajícího.

Osvobození od daně.

§ 72.

(1) Od daně jsou osvobozeny:

a) podniky, které provozují stát a svazky územní samosprávy k účelům veřejné správy včetně monopolů;

b) obecně prospěšné podniky státu a svazků územní samosprávy, u nichž zájem veřejný převládá nad zájmem výdělečným, ať již jde o podniky vlastní nebo pachtované;

c) elektrické podniky, na kterých jest zúčastněn stát spolu se samosprávnými svazky, prohlášené za všeužitečné nebo na takové přeměněné podle zákona ze dne 22. července 1919, č. 438 Sb. z. a n., o státní podpoře při zahájení soustavné elektrisace a zákona ze dne 1. července 1921, č. 258 Sb. z. a n., jestliže dividenda (podíl na zisku) v jednotlivém roce vyplacená nečiní více než 4% základního kapitálu (§ 83, odst. 17). Činí-li vyplacená dividenda více než 4%, nejvýše však 6%, bude daň výdělková vyměřena z poloviny berně vyšetřeného základu;

d) zemědělské a lesní hospodářství státu a samosprávných svazků a jejich sdružení, avšak s týmž obmezením, jaké platí pro osvobození jednotlivého polního hospodáře od všeobecné daně výdělkové podle § 47;

e) nevýdělečné podniky společenských sdružení spravujících se zásadou vzájemnosti, jakož i fondy zřízené veřejnými korporacemi nebo podnikateli pro vlastní zřízence, jejichž úkolem podle stanov jest, aby pojišťovaly platy nemocenské, úrazové náhrady, invalidní, starobní, vdovské, sirotčí pense a pohřebné, nebo aby poskytovaly podpory veřejným a soukromým úředníkům, zřízencům a čeledi, a to i dostávají-li příspěvky a dary od nečlenů.

Tuto výhodu poskytne ministerstvo financí sdružením stejného druhu, jejichž členové jsou zcela nebo z části jiného povolání (jako zejména menší živnostníci a rolníci) tehdy, je-li to žádoucím pro podporu veřejných, dobročinných nebo všeužitečných účelů a jsou-li částky jednotlivým účastníkům zajištěné přiměřeny jejich stavu;

f) Národní banka Československá;

g) záložny a fondy uvedené v § 68, odst. 1, I, č. 2, písm. d), obmezují-li svou činnost skutečně na zužitkování vlastních kapitálů;

h) podniky společenstev a jiných sdružení zemědělců, jejichž účelem jest společně opatřovati semena, hnojiva, hospodářské stroje a nářadí nebo jiné potřeby ku provozování polního hospodářství, ke zvelebení chovu dobytka (společenstva k chovu dobytka, k chovu býků, pastevní společenstva, spolky pro pojišťování dobytka atd.) aneb společně podporovati jiné zemědělské snahy, je-li podle stanov rozdělování ryzích výtěžků vyloučeno a výtěžky se také skutečně nerozdělují, dále za těchže podmínek podniky společenstev a jiných sdružení živnostenských, jejichž účelem jest společně opatřovati stroje pro své členy, a konečně sdružení zemědělců, která slouží k tomu, aby společně zpracovala a zpeněžila výrobky ve vlastním polním hospodářství členů vytěžené, avšak s týmž obmezením, jaké platí pro osvobození jednotlivého polního hospodáře od všeobecné daně výdělkové podle § 47.

Osvobození od výdělkové daně platí také pro svazy takových společenstev a sdružení, které sledují uvedené účely za stejných statutárních i skutečných podmínek nebo které obstarávají vyrovnání peněz mezi svými svazovými společenstvy, obmezujíce při tom zúrokování vlastních závodních podílů podle stanov i skutečně nejvýše na 4%, pokud jsou zřízeny jako zapsaná výdělková a hospodářská spole-

čenstva a pokud obmezují svou obchodní činnost podle § 75 na své členy;

ch) poštovní spořitelna;

i) Všeobecný pensijní ústav, jakož i náhradní ústavy pensijní, omezující své obchody na pojišťování zřízenců, avšak jen pokud jde o pojišťování zřízenců k pojištění povinných a jen do výše zákonem nebo stanovami předepsaných nejmenších plnění;

j) pojišťovny zřízené podle zákona o úrazovém pojištění dělníků;

k) Fond pro zaopatření zaměstnanců velkostatků;

l) báňské bratrské pokladny;

m) pojišťovny zřízené podle zákona o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří a fondy jimi spravované, avšak jen pokud jde o pojištění osob podrobených pojistné povinnosti;

n) Pojišťovna osob samostatných a fondy jí spravované s týmž obmezením jako pod písm. m);

o) Léčebný fond veřejných zaměstnanců a fondy jím spravované, jakož i zvláštní fondy pro nemocenské pojištění pro zaměstnance státních podniků;

p) společnosti s obmezeným ručením, zřízené za účelem poskytování zápůjček státem zaručených podle zákonů o stavebním ruchu.

(2) Jestliže u podniků podle předcházejícího odstavce od daně osvobozených přesahují služební požitky zaměstnanců (§ 11) včetně dary nebo platy společenských či jiných správních orgánů [§ 78, písm. i)] u jednotlivce 250.000 Kč ročně, vyměří se těmto podnikům výdělková daň ze dvou třetin částek přesahujících tuto hranici, a to sazbou podle § 83, odst. 1.

§ 73.

(1) Ministerstvo financí může osvoboditi od daně výdělkové obecně prospěšné podniky, u nichž zájem veřejný převládá nad zájmem výdělečným, ať již jde o podniky vlastní nebo pachtované, jakož i podniky, které napomáhají veřejným, dobročinným neb obecně užitečným účelům a při tom neposkytují trvale výtěžku anebo poskytují výtěžek poměrně nepatrný. Osvobození může býti povoleno také jen částečně, na určitou dobu nebo pod podmínkami.

(2) Nově vzniklým tuzemským podnikům, vedoucím řádné obchodní knihy, které zavedou v tuzemsku dosud nezastoupenou nebo jen nedostatečně zastoupenou výrobu a jejichž vznik se doporučuje z národohospodářských ohledů, mohou býti na žádost, o níž rozhodne ministerstvo financí s ministerstvem průmyslu, obchodu a živností a dalšími zúčastněnými ministerstvy, na dobu nejdéle 5 berních let, počínajíc berním rokem nejblíže následujícím po obchodním období, v němž s provozováním bylo započato, poskytnuty daňové výhody v tom rozsahu, že podniky dotčené mohou býti osvobozeny od zvláštní daně výdělkové se všemi přirážkami, jestliže v jednotlivém obchodním období vyplacená dividenda (podíl na zisku) nebude činiti více než 4% základního (kmenového) kapitálu. Činí-li vyplacená dividenda více než 4%, nejvýše však 6%, může býti daň výdělková vyměřena z poloviny berně vyšetřeného základu.

(3) Upotřebí-li se reservních fondů nahromaděných daněprostě v letech, kdy podnik byl od daně výdělkové zcela nebo z poloviny osvobozen, k rozmnožení základního kapitálu (§ 83, odst. 17) nebo k vyplácení dividendy (podílů na zisku) anebo k placení odměn společenským orgánům [§ 78, písm. i)], zdaní se částky takto upotřebené na berní rok, který nejblíže následuje po obchodním období, ve kterém jich bylo takto upotřebeno; jinak platí co do nakládání s reservními fondy platné předpisy zákonné.

(4) Ustanovení § 52, odst. 2 až 5, platí obdobně.

§ 74.

(1) Osvobození příslušející podle mezinárodních smluv zůstávají v platnosti, rovněž i osvobození, jež zvláštní zákony vyhrazují místním železničním drahám a drahám nižšího řádu.

(2) Ustanovení zvláštních zákonů osvobozující úroky a důchody od daně rentové, jakož i od daně, na jejímž místě byla rentová daň svého času zavedena, neopravňují, aby tyto výtěžky byly ze základu zvláštní daně výdělkové vyloučeny.

§ 75.

(1) Zvláštní dani výdělkové podle § 83, odst. 2 až 5 podléhají:

1. v § 68, odst. 1, I, č. 2, písm. a) uvedená výdělková a hospodářská společenstva, která, řídíce se zásadou svépomoci, obmezují svou činnost podle stanov i skutečně na své členy;

2. záložny a fondy uvedené v § 68, odst. 1, I, č. 2, písm. d) a spořitelny;

3. podniky uvedené v čl. IX, č. 2 zákona ze dne 23. května 1919, č. 276 Sb. z. a n.,

o úvěru pro živnostníky válkou poškozené, pokud jde o provozování úvěrních obchodů z těchto úvěrů;

4. stavební sdružení, která sledují účely vytčené v zákonech o státním fondu pro péči bytovou a jež podle těchto zákonů a statutu zmíněného fondu dlužno pokládati za sdružení všeužitečná.

(2) Rozšíří-li společenstva uvedená v odstavci 1, č. 1 svou činnost ve skutečnosti na nečleny, ztrácejí pro berní rok nejblíže následující po obchodním období, v němž rozšíření to se stalo, nárok na zdanění podle § 83, odst. 2, 3 a 5 a platí pro ně ustanovení § 83, odst. 1, 9 a případně odst. 15.

(3) Zdanění společenstev uvedených v odstavci 1 pod č. 1 sazbou podle § 83, odst. 2, 3 a 5 však nevadí:

a) když si tato společenstva opatřují zápůjčky od nečlenů anebo ukládají své pokladní přebytky u podniků a ústavů veřejně účtujících;

b) když jde u těchto společenstev o rozšíření činnosti na nečleny v případech uvedených v § 4, odst. 5, písm. a) až c) vládního nařízení ze dne 18. května 1935, č. 116 Sb. z. a n.; výtěžky této činnosti, pokud jde o komisionářský výkup obilí pro Československou obilní společnost, jakož i pokud jde o zásobování nezaměstnaných se svolením nebo k příkazu veřejné správy, musí však býti zvláště přiznávány a jsou podrobeny zdanění podle § 83, odst. 6 a 10;

c) když úvěrní společenstva přijímají ručení nečlenů, aby právně zabezpečila zápůjčky poskytnuté členům, anebo vybírají za své členy pohledávky u nečlenů (inkaso); dále když reeskontují u kohokoli směnky a uzavírají jinaká právní jednání s kýmkoli, jestliže a pokud toho nezbytně vyžaduje provádění působnosti vymezené v § 2 vládního nařízení ze dne 5. srpna 1933, č. 169 Sb. z. a n., nebo správa vlastních a svěřených prostředků;

d) když uvěrní společenstva prodávají a obstarávají nečlenům za plnou úhradu státní papíry ukládací a přijímají tyto papíry v úschovu a ve správu, dále když upisují státní a jiné veřejné půjčky československé emise, když poskytují zápůjčky svazkům územní samosprávy a když obstarávají prodej losů loterií státem pořádaných, jestliže všechny tyto činnosti jsou provozovány jen jako vedlejší a podružné;

e) když spotřební družstva (spolky) a družstva k opatřování surovin, jakož i sdružení zemědělců ke společnému opatření semen, hnojiv, chovného dobytka, hospodářských strojů a nářadí nebo jiných potřeb k provozování zemědělství, jakož i sdružení živnostníků ke společnému opatřování strojů nakupují zboží od nečlenů, ačli nejsou podle § 72, písm. h) vůbec od daně osvobozeny;

f) když výrobní společenstva prodávají své výrobky nečlenům; při tom musí se při užívání pracovních sil nebo při odběru hlavních surovin výrobních zásadně obmezovati na členy; vládním nařízením bude stanoveno, v jakém rozsahu lze na výpomoc nebo pro podřízené vedlejší výkony užívati cizích pracovních sil anebo odebírati suroviny od cizích osob;

g) když spolky skladištní a odbytové prodávají nečlenům výrobky zhotovené členy nebo když jsou nepředvidatelnými a mimořádnými okolnostmi nuceny dodati částečně i výrobky získané od nečlenů; vládním nařízením bude stanoveno, v jakém rozsahu mohou býti dodány i výrobky od nečlenů získané;

h) když svaz společenstev z příkazu a na účet svých svazových společenstev obchoduje s jejich členy.

(4) Nároku na zdanění podle § 83, odst. 2, 3 a 5 se nepozbývá, nemají-li členové podle stanov nároku na výtěžek (dividendu) ze závodních podílů splacených v rozvahovém roce nebo nesplatí-li členové závodní podíly ve lhůtě stanovami určené, pokud nesplacená část podílu nepřesahuje u člena 50%.

Základ daně.

§ 76.

(1) Zvláštní daň výdělková vyměřuje se na každý berní rok.

(2) Základem pro její vyměření je zpravidla ryzí výtěžek dosažený v obchodním období, které se končí v roce kalendářním nejblíže předcházejícím roku bernímu, ať ho bylo dosaženo vlastním provozováním dani podrobeného podniku anebo jeho pronájmem.

(3) Končí-li se pro změnu obchodního období v témže kalendářním roce několik období obchodních, buďtež jejich výsledky pro zdanění pravidelně sečteny.

(4) Nekončí-li se pro změnu obchodního období v některém kalendářním roce žádné období obchodní, jest podkladem vyměření daně na berní rok nejblíže následující po onom roce kalendářním ryzí výtěžek dosažený v obchodním období, končícím se po projití onoho roku kalendářního. Tento ryzí výtěžek

rozdělí se na jednotlivá kalendářní léta podle doby trvání obchodního období v tom onom roce kalendářním.

(5) Je-li odůvodněno podezření, že změna v obchodním období se stala jen proto, aby bylo dosaženo příznivějšího zdanění, může vyměřovací úřad při ukládání daně na berní rok nejblíže následující po roce kalendářním, v němž změna se stala, jakož i na další touto změnou dotčené berní roky vzíti za podklad zdanění ona časová období, která by beze změny bilančního roku byla bývala rozhodnými obdobími obchodními. Při tom však nesmí při zdanění žádné období ani vypadnouti, ani nesmí býti k němu přihlíženo dvakráte.

§ 77.

(1) Ryzím výtěžkem jsou — s výhradou §§ 78 až 82 — rozvahové přebytky, ať se již rozdělují jako úroky, dividendy, tantiemy nebo pod jakýmkoliv názvem nebo podle jakéhokoliv měřítka, nebo se ukládají do reservních fondů, převádějí na nový účet nebo ať se jich konečně užije jiným způsobem.

(2) Základem vyměření zvláštní daně výdělkové z podniků státních a z podniků samosprávných svazků jest ryzí výtěžek každého jednotlivého podniku. Za státní podnik při vyšetřování daňového základu ve smyslu tohoto ustanovení se považuje souhrn závodů spravovaných na podkladě zákona ze dne 18. prosince 1922, č. 404 Sb. z. a n., některým ze správních sborů. Za podnik samosprávných svazků považuje se souhrn hospodářsky a technicky souvisících provozoven. Provozují-li jiní poplatníci několik dani podrobených podniků, jest daňovým základem úhrn jejich ryzích výtěžků po odečtení ztrát, které snad vznikly u některých z těchto podniků.

§ 78.

K rozvahovým přebytkům připočtou se částky v nich neobsažené, jichž se užije z výtěžků obchodního období buď k některému z účelů v předešlém paragrafu výslovně vytčených, anebo k některému z těchto účelů:

a) k rozmnožení kapitálu v podniku uloženého;

b) k splacení kapitálů účastníky v podniku uložených, jakož i k úhradě takových dluhů, jichž zapravení z běžných výtěžků má podle zásad správné majetkové rozvahy v zápětí zvýšení majetkového salda podniku, nebo které se týkají záloh nebo příspěvků nepojatých podle § 79, písm. c) do daňového základu;

c) k zúrokování kapitálů v podniku uložených (v akciích, prioritních akciích, závodních vkladech, společenstevních podílech, vkladech komanditistů a pod.); u těžířstev a u podniků uvedených v § 68, odst. 1, II a III též k zúrokování zápůjček společníků (těžířů, váročníků, účastníků), pokud jde o fysické osoby, dále jejich manželů a jejich příbuzných v linii přímé. U společností s obmezeným ručením a u pravovárečných měšťanstev jsou však úroky ze zápůjček poskytnutých uvedenými osobami odčitatelné potud, pokud úroková sazba nepřesahuje eskontní sazbu Národní banky Československé o více než o 3% a pokud při tom nepřesahuje nejvyšší úrokovou sazbu zákonnou;

d) ku poskytnutí zárukových příspěvků, záloh a příplatků jiným podnikům;

e) ku příspěvkům, darům a jiným bezúplatným věnováním, leč že jich vyžaduje provozování podniku anebo že jde o věnování pro nezaměstnané, která byla prokazatelně vyplacena státní správě k volnému jejímu použití pro uvedený účel; dále ku příspěvkům do nemocenských, úrazových, starobních, invalidních, vdovských, sirotčích a pensijních pokladen nebo podobných ústavů, pokud je podnik platil nad povinnou zákonnou kvotu za své zaměstnance, jakož i daně a dávky za ně placené, i když byl takový závazek smluvně převzat, leč že jde o zaměstnance s hrubými služebními požitky (§ 29) nepřesahujícími u jednotlivého zaměstnance ročně 60.000 Kč. Remunerace placené zaměstnancům podniku za konané práce pokládají se — s výhradou ustanovení písm. i) a j) — za výlohy vyžadované provozováním podniku.

Dary sloužící ke zlepšení starobních, invalidních, vdovských, sirotčích a pensijních požitků zaměstnanců a členů jejich rodin, jakož i podpory těmto podniky poskytnuté jsou odčitatelny, jestliže se dary a podpory ty buď přímo vyplácejí zaměstnancům a členům jejich rodin, anebo se ukládají do samostatných, k tomu zřízených, od jmění podniku oddělených pensijních nebo podpůrných fondů.

U podniků uvedených v § 83, odst. 5 jsou odčitatelny i dary na účely sociální, dobročinné, vzdělávací a odborného pokroku, pokud dohromady nečiní ročně více než 10% ryzího výtěžku, avšak nepřevyšují úhrnem částku 10.000 Kč.

f) ke krytí zvláštní daně výdělkové s přirážkami. Na vrub ryzího výtěžku zaúčtovaná zvláštní daň výdělková s přirážkami za berní léta počínajíc rokem 1928 se odečte od dani

podrobeného ryzího výtěžku, pokud byla v rozhodném obchodním období prokazatelně zapravena (§§ 273 až 275). Odčitatelná jest i reserva pro zvláštní daň výdělkovou, pokud nepřevyšuje daň na příslušný berní rok (§ 76) a pokud podnik prokáže, že ji upotřebil v obchodním období nejblíže příštím, a to nejdéle do lhůty uvedené v § 307, odst. 1, č. 1 k zaplacení této daně.

g) ku placení daně rentové vybírané srážkou (§ 180) za věřitele;

h) k úhradě rozvahových ztrát převedených z předešlých let;

i) k platům společenských orgánů (členů představenstva, správní rady, správy, generální rady, výkonného výboru, kuratoria, místního výboru, představenstva filiálky, jednatelů, členů dozorčí rady, revisorů účtů, likvidátorů a pod.) — u těžířstev a u podniků uvedených v § 68, odst. 1, II a III též společníků (těžířů, várečníků, účastníků) — za jejich činnost v podniku, a to v jakékoliv vlastnosti; tyto platy jsou odčitatelné jen tehdy,

1. mají-li tyto osoby na ně právní, žalovatelný nárok,

2. nezávisejí-li na docílení zisku,

3. pokud jsou svou výší přiměřené pracím uvedenými osobami v podniku konaným,

4. zakládá-li se činnost jmenovaných osob v podniku vyvíjená na poměru služebním, nezávislém na členství ve společenském orgánu, anebo je-li prokazatelně jejich hlavním zaměstnáním a taková, že by ji musily konati jiné placené síly zaměstnanecké a

5. pokud tyto platy nečiní u podniků společností s obmezeným ručením a pravovárečných měšťanstev dohromady více než 30% a u ostatních podniků dohromady více než 15% ryzího výtěžku a pokud nepřesahují u jednotlivce 250.000 Kč ročně. Toto obmezení neplatí však v těchto případech: u pracovních společenstev a u společenstev výrobních, v nichž obstarávají výrobu členové družstva, pokud celkový plat jedné osoby nepřesahuje ročně 30.000 Kč; dále u pravovárečných měšťanstev, pokud jde o platy zaměstnanců-várečníků, kteří nejsou společenskými orgány, pokud při tom celkový plat jedné osoby nepřesahuje ročně 25.000 Kč a pokud platy těchto osob nečiní dohromady více než 50.000 Kč; dále u společností s obmezeným ručením, pokud jde o platy jednatelů, kteří nejsou ani společníky ani manžely společníků ani nejsou se společníky příbuzní nebo sešvakření, pokud při tom celkový plat tohoto jednatele nepřesahuje ročně 15.000 Kč a pokud platy všech těchto jednatelů nečiní více než 25.000 Kč. Obmezení to neplatí konečně ani v případech, kdy jde o služební plat zaměstnance, který podle zákonných ustanovení (podle rozhodnutí vlády) je členem společenského orgánu anebo má v něm hlas;

j) k dvěma třetinám výdajů na služební požitky (§ 11) včetně dary, pokud tyto platy přesahují u jednotlivce 250.000 Kč ročně. Za služební platy považují se zejména tyto služební požitky: služné, jakékoliv přídavky k němu, remunerace, mzdy a všechny jiné jakkoliv zvané, napřed určené platy v penězích nebo v přírodninách, jakož i mimořádné dary a podobná bezplatná věnování a tantiemy, jsou-li ve spojitosti se služebním poměrem.

§ 79.

(1) Naproti tomu se dále uvedené položky do daňové základny nezapočítávají nebo, nebylo-li k nim již při výpočtu rozvahových zbytků jako k srážkám hleděno, od těchto odpočítávají:

a) rozvahové převody zisků z předešlých let;

b) výtěžky z předmětů podrobených dani pozemkové a domovní částkou, která jest základem pro vyměření daně pozemkové a domovní (§ 148); u předmětů podrobených domovní dani třídní budiž za výtěžek pokládána částka, kterou by předmět, kdyby byl podroben domovní dani činžovní, musil poskytovati jako činžovní výtěžek (§ 148), aby domovní daň činžovní se rovnala domovní dani třídní z předmětu skutečně předepsané;

c) garanční příspěvky nebo státní zálohy; dále subvence a jinaké dary;

d) prémiové reservy, které u pojišťoven jsou určeny na úhradu pojištění koncem roku ještě neprošlých, pak částky, které nebyly koncem roku ještě vyplaceny za škody již ohlášené anebo za jiné případy pojištění;

e) úroky podnikem zaúčtované, pokud není v § 78, písm. c) výslovně nařízeno, aby byly pojaty do daňového základu;

f) odpisy, které jsou úměrny opotřebení nebo znehodnocení inventáře nebo provozovacího materiálu, jakož i ztrátám na podstatě, na kursu nebo jiným ztrátám při provozování obchodů nastalým, dále části výtěžku, které se z téže příčiny ukládají do zvláštních reserv (reservy pro odpisy, umořování a pod.), v tomto případě však jen tehdy, byly-li tyto reservy věnovány úhradě úbytků a ztrát určitě označeného druhu a ztráty a úbytky tohoto druhu buď již nastaly nebo lze-li je očekávati jako předvídaný výsledek obchodních poměrů.

Pochybuje-li úřad o přiměřenosti odpisů nebo úložek, zjistí ji výslechem znalců.

Podniky, které vystaví, přestaví, přistaví nebo nastaví budovy pro provozování podniků včetně budov s byty pro vlastní zaměstnance anebo které pořídí nové stroje a zařízení, mohou si v pěti letech, počínajíc obchodním obdobím, v němž byla stavba dokončena anebo stroje a zařízení nově pořízeny, vedle odpisů svrchu uvedených daněprostě odepsati dalších 10% nákladu na stavbu nebo stroje a zařízení prokazatelně vynaloženého. Vláda se zmocňuje, aby procento tohoto mimořádného odpisu pro stavby v tom kterém roce započaté a pro jiné investice v tom kterém roce provedené zvýšila až na 20%.

Užije-li se těchto budov v době deseti let, počínajíc obchodním obdobím, v němž stavba byla dokončena, k jiným účelům než vpředu uvedeným, má to za následek dodatečné zdanění mimořádného odpisu pro berní léta, v nichž byl uznán za odpočitatelnou položku.

Pojišťovacím ústavům, jakož i podnikům uvedeným v § 83, odst. 5, které přidělují účetní, avšak nerealisované kursovní zisky zvláštním reservám pro kursovní ztráty, nelze odepříti vyloučení takovýchto přídělů z daňového základu.

Upotřebí-li se odepsaných částek k výměně inventáře nebo provozovacího materiálu, nebudiž v tom spatřováno rozmnožení kapitálu v podniku uloženého (§ 78, písm. a).

Nastalé úbytky a ztráty, k jejichž úhradě byla zřízena nezdaněná zvláštní reserva, smějí zkrátiti daňovou základnu jen, pokud reserva nestačí ku jejich krytí. Ustanovení toto netýká se u podniků s hospodářským obdobím 1930 reserv zřízených před tímto obdobím a u podniků s hospodářským obdobím 1929/1930 reserv zřízených před hospodářským obdobím 1930/1931.

g) tantiemy vyplacené podle smlouvy zaměstnancům podniků, kteří nejsou zároveň členy společenských orgánů, pokud nepřesahují u jedné osoby částku 30.000 Kč ročně, avšak s výhradou § 78, písm. j);

h) u podniků, které měly prokazatelně po dvě hospodářská období předcházející bezprostředně obchodnímu období pro zdanění rozhodnému nepřetržitě ve svém vlastnictví alespoň 20% akcií, kuksů, podílů nebo užitkových listů jiného tuzemského, této dani podrobeného podniku, nabytých prokazatelně z vlastních prostředků, dvě třetiny podílů na zisku z hodnot, které měly po uvedenou dobu nepřetržitě ve svém vlastnictví.

Nebyly-li uvedené hodnoty nabyty zcela z vlastních prostředků, odečtou se jen dvě třetiny částky, která převyšuje výdaje potřebné k zúrokování cizích prostředků k jejich nabytí získaných.

i) rozděluje-li se u výdělkových a hospodářských společenstev výtěžek nebo část jeho členům podle vykonané práce, podle dodaných surovin atd., budiž sice tato rozdělená částka pojata do daňového základu, ale společenstva jsou oprávněna odečísti částku, rovnající se tržní ceně těchto výkonů (dodávek), čítajíc v to i závdavky členům napřed snad dané;

j) příspěvky do Všeobecného fondu peněžních ústavů v republice Československé a výpomoci z něho poskytnuté;

k) příspěvky do Zvláštního fondu pro zmírnění ztrát povstalých z poválečných poměrů a podpory z tohoto fondu poskytnuté, jakož i příspěvky výdělkových a hospodářských společenstev (družstev) do zvláštních fondů, zřízených u jejich ústředí (svazů) podle zákona o Zvláštním fondu;

l) renty za postátněné nebo trvale do státní správy převzaté podniky, pokud jim příslušelo osvobození od zvláštní daně výdělkové již podle ustanovení platných před vydáním tohoto zákona;

m) slevy (restituce, návratky), které poskytují společenstva pro společné obstarávání potřeb svým členům v určitém poměru k odebranému zboží, jestliže mají členové na ně právní, žalovatelný nárok a pokud tyto slevy nečiní více než 3% ceny odebraného zboží.

(2) Vztahují-li se výdaje v odst. 1 vytčené zároveň na podniky nebo části výtěžku zvláštní dani výdělkové podrobené i nepodrobené, buďtež odečteny pouze ony části těchto výdajů, které připadají na podniky nebo výtěžky dani podrobené. Nelze-li těchto částí přesně určiti, předpokládá se, že se rozvrhují na podniky nebo výtěžky podle hrubých příjmů.

§ 80.

(1) Reservy označené v § 79, písm. d) a f) zdaňují se, když a pokud se jich upotřebí způsobem, který zakládá berní povinnost; za takové upotřebení pokládá se zejména, rozdělují-li se z nich při zrušení společnosti nebo sdružení (§ 68) přebytky nad kmenový kapitál. Pokud nebyly přebytky nad kmenový kapitál pojaty do daňového základu již při dřívějším vyměření daně, zdaní se dodatečně a poplatník je za tou příčinou povinen je přiznati. Pouhé rozdělení akciového nebo kmenového kapitálu při zrušení společnosti

nebo spolku nepokládá se za upotřebení dani podrobené.

(2) Dodatečné zdanění reserv podle předchozího odstavce nenastane při splynutí podniků (fusi) podle obchodního práva, dále při přeměně podniků ve společnosti akciové a společností akciových ve společnosti s obmezeným ručením, při přeměně společností s obmezeným ručením ve výdělková a hospodářská společenstva, při splynutí spořitelen v jednu nebo při splynutí spořitelny s jiným veřejně účtujícím peněžním ústavem, dále při splynutí pravovárečného měšťanstva se společností akciovou, při splynutí okresních hospodářských záložen v jednu nebo při splynutí okresní hospodářské záložny s jiným veřejně účtujícím peněžním ústavem a konečně při splynutí výdělkových a hospodářských společenstev ve společenstvo jedno. Úlevy tyto nevylučují však dodatečné zdanění uvedených reserv, užije-li se jich v pozdější době k účelům poplatným.

(3) Zdanění úložek do reserv označených v § 79, písm. f) — pokud nejde o daněprosté reservy určené k úhradě úbytků a ztrát na budovách, strojích, zařízení a na podstatě, nebo o zvláštní reservy pro kursovní ztráty podle § 79, písm. f), odst. 5 — nastane, nebude-li jich nejdéle ve čtyřech obchodních obdobích, která bezprostředně následují po obchodním období, v němž byly zřízeny, upotřebeno podle jejich určení k úhradě nastalých úbytků a ztrát. Ustanovení toto neplatí u podniků s hospodářským obdobím 1930 pro úložky nahromaděné před tímto obdobím a u podniků s hospodářským obdobím 1929/1930 pro úložky nahromaděné před hospodářským obdobím 1930/1931.

§ 81.

(1) Ztráty a výdaje, hrazené z reserv označených v § 79, písm. f), nesmějí býti pojaty do všeobecného provozovacího účtu.

(2) Pokud pojišťovací ústavy zapravují výdaje (výplaty škod a zpětné koupě) z reserv, uvedených v § 79, písm. d), smějí je pojmouti do provozovacího účtu jen tehdy, započte-li se navzájem plná hodnota jako příjem z těchto reserv.

(3) Jsou-li tyto, jakož i ostatní reservy nebo fondy zvláště uloženy, připočtou se dosažené výtěžky k ryzímu výtěžku podniku, pokud se jich neužije ke hrazení výdajů, které zatěžují tyto reservy nebo fondy podle jejich zvláštního určení.

(4) Uhradí-li se ztráty a výdaje podle zákona odčítatelné, které by jinak byly zatížily všeobecný provozovací účet, z úložky, která byla již zdaněna, anebo z jejích zdaněných výtěžků, jsou při vyměření výdělkové daně srážkovou položkou.

§ 82.

Není-li žádného rozvahového přebytku, přihlíží se toliko k částkám, které se obdobně podle § 78 mají pojmouti do daňového základu; od nich odečtou se částky, které z příjmu dlužno vyloučiti, a rozvahová ztráta.

Daňové sazby.

§ 83.

(1) Zvláštní daň výdělková činí, pokud se v dalším jinak nestanoví, 9% dani podrobeného ryzího výtěžku.

(2) U výdělkových a hospodářských společenstev uvedených v § 75, odst. 1, č. 1, vyjímajíc společenstva úvěrní, činí výdělková daň čtyři tisíciny základního kapitálu (odstavec 17) podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. U stavebních sdružení uvedených v § 75, odst. 1, č. 4 činí výdělková daň dvě tisíciny základního kapitálu podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. V případech zdaňování likvidačních přebytků (§ 80) vyměří se však těmto podnikům 4%ní daň výdělková a 4%ní likvidační přirážka z přebytků likvidačních, dani podrobených.

(3) U úvěrních společenstev jakož i záložen a fondů, uvedených v § 75, odst. 1, č. 1 až 3, nepřesahuje-li u nich úhrn ukládacího kapitálu (odstavec 17) a jim svěřených prostředků peněžních (t. j. vkladů na vkladní knížky nebo listy a na pokladniční poukázky) podle stavu na počátku obchodního období pro zdanění rozhodného (§ 76) 15,000.000 Kč, činí výdělková daň čtyři tisíciny základního kapitálu (odstavec 17) podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. Přesahuje-li tento úhrn 15,000.000 Kč, avšak nečiní více než 30,000.000 Kč, činí výdělková daň šest tisícin základního kapitálu podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. Přesahuje-li tento úhrn 30,000.000 Kč, vyměří se daň podle odstavce 5. Poslední věta předcházejícího odstavce platí i zde.

(4) U spořitelen, nepřesahuje-li u nich úhrn ukládacího kapitálu (odstavec 17) a jim svěřených prostředků peněžních (t. j. vkladů na vkladní knížky nebo listy a na pokladniční poukázky) podle stavu na počátku obchodního období pro zdanění rozhodného (§ 76) 15,000.000 Kč, činí výdělková daň jednu a

čtvrt tisíciny ukládacího kapitálu podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. Přesahuje-li tento úhrn 15,000.000 Kč, avšak nečiní více než 30,000.000 Kč, činí výdělková daň jednu a půl tisíciny ukládacího kapitálu podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. Přesahuje-li tento úhrn 30,000.000 Kč, vyměří se daň podle odstavce 5. Poslední věta druhého odstavce platí i zde.

(5) U úvěrních společenstev, jakož i záložen a fondů, uvedených v § 75, odst. 1, č. 1 až 3, dále u spořitelen, přesahuje-li u všech těchto ústavů úhrn ukládacího kapitálu (odstavec 17) a jim svěřených prostředků peněžních (t. j. vkladů na vkladní knížky nebo listy a na pokladniční poukázky) podle stavu na počátku obchodního období pro zdanění rozhodného (§ 76) 30,000.000 Kč, konečně u dobročinných, vzdělávacích nebo kulturních nadací činí výdělková daň:

při dani podrobeném ryzím výtěžku do 20.000 Kč 1%,
při dani podrobeném ryzím výtěžku nad 20.000 Kč až do 50.000 Kč . . . 2%,
při dani podrobeném ryzím výtěžku nad 50.000 Kč až do 100.000 Kč . . . 3%
a při dani podrobeném ryzím výtěžku nad 100.000 Kč 4%
celkového dani podrobeného ryzího výtěžku.

Daň budiž však vyměřena tak, aby z ryzího výtěžku podrobeného vyššímu procentu daně nezbylo po jejím odečtení méně, než by zbylo z nejvyššího ryzího výtěžku podrobeného nejblíže nižšímu procentu daně po odečtení daně naň připadající.

(6) U ostatních výdělkových a hospodářských společenstev, pokud se jejich obchodování pohybuje v zákonných a stanovami určených mezích, činí daň výdělková:

při dani podrobeném ryzím výtěžku do 20.000 Kč 2%,
při dani podrobeném ryzím výtěžku nad 20.000 Kč až do 50.000 Kč . . . 3%,
při dani podrobeném ryzím výtěžku nad 50.000 Kč až do 100.000 Kč . . . 4%
a při dani podrobeném ryzím výtěžku nad 100.000 Kč 5%
celkového dani podrobeného ryzího výtěžku.

Ustanovení poslední věty odstavce 5 platí i zde.

(7) U vzájemných společností pojišťovacích činí daň:

a) dvě a půl tisíciny úhrnu ročních ryzích premií (po srážce nahrazených premií — bonus) z odvětví pojištění životního,

b) dvě tisíciny úhrnu ročních ryzích premií (po srážce nahrazených premií — bonus) z ostatních odvětví pojistných.

(8) Jestliže u podniků zdaňovaných podle odstavců 2, 3, 4 a 7 přesahovaly služební požitky zaměstnanců (§ 11) včetně dary nebo platy společenských a správních orgánů [§ 78, písm. i)] u jednotlivce 250.000 Kč ročně, vyměří se těmto podnikům kromě daně podle předcházejících odstavců ještě výdělková daň ze dvou třetin částek přesahujících tuto hranici, a to sazbou podle odstavce 1.

(9) Akciovým společnostem, akciovým spolkům, komanditním společnostem na akcie, těžířstvům, společnostem s obmezeným ručením a pravovárečným měšťanstvům vyměří se vedle výdělkové daně (odstavec 1) ještě přirážka rentabilitní, a to při výnosnosti podniku

nad 6 až do 8 procent přirážka . . . 2%,
„ 8 „ „ 10 „ „ . . . 3%,
„ 10 „ „ 12 „ „ . . . 4%,
„ 12 „ „ 14 „ „ . . . 5%
a nad 14 procent přirážka 6%
dani podrobeného ryzího výtěžku.

(10) U výdělkových a hospodářských společenstev, uvedených v odstavci 6, činí rentabilitní přirážka (odstavec 9) při výnosnosti podniku

nad 6 až 8 procent 2%,
„ 8 „ 10 „ 3%
a nad 10 procent 4%
dani podrobeného ryzího výtěžku.

(11) Výnosnost budiž vypočtena z poměru dani podrobeného ryzího výtěžku ke kapitálu ukládacímu (odstavec 17) podle stavu na počátku obchodního období pro zdanění rozhodného. U výdělkových a hospodářských společenstev jakož i u pravovárečných měšťanstev započte se základní kapitál do ukládacího kapitálu dvojnásobnou částkou.

(12) Je-li výtěžek vypočítán za několik obchodních období, jest rozhodný ukládací kapitál na počátku prvního z nich.

(13) Je-li základem daně ryzí výtěžek z doby delší nebo kratší jednoho roku, budiž ukládací kapitál přiměřeně přepočten.

(14) Sazeb uvedených v odstavcích 9 a 10 dlužno užíti tak, aby z ryzího výtěžku, jenž byl vzat za podklad pro výpočet procenta výnosnosti, nezbývalo po odečtení přirážky méně,

než by zbylo z ryzího výtěžku, rovnajícího se nejvyššímu procentu výnosnosti stupnice nejblíže nižší, po srážce příslušné přirážky.

(15) Při zdaňování likvidačních přebytků (§ 80) společností uvedených v odstavcích 9 a 10 nastupuje na místo rentabilitní přirážky přirážka likvidační, která činí 4% z likvidačních přebytků dani podrobených.

(16) Daň s případnou rentabilitní přirážkou nesmí u podniků, kterým se vyměřuje daň podle odstavce 1, 5 nebo 6, býti menší než jedna tisícina ukládacího kapitálu poplatníkova (odstavec 17), uloženého v podniku dani podrobeném, podle stavu na konci obchodního období pro zdanění rozhodného. U pojišťovacích společností na akcie (vyjímajíc společnosti výhradně zajišťovací) nesmí býti daň s případnou rentabilitní přirážkou menší než dvě tisíciny úhrnu ročních ryzích premií (po srážce nahrazených premií-bonus).

(17) Ukládacím kapitálem je splacený kapitál základní s připočtením pravých reserv bilančně vykázaných včetně reservního fondu stabilisačního (zákon č. 78/1927 Sb. z. a n.) a převodu zisku a po odečtení převodu ztráty. Do ukládacího kapitálu nezapočítávají se úložky do zvláštních reserv podle § 79, písm. f), nahromaděné před rokem 1930 (1929/1930). Základ daně podle odstavce 16 nesmí však býti v žádném případě nižší nežli kapitál základní. Základním kapitálem jest u akciových společností a komanditních společností na akcie splacený akciový kapitál, u výdělkových a hospodářských společenstev úhrn splacených závodních podílů členských, u společností s obmezeným ručením a těžířstev splacený kmenový kapitál, pokud se týče cena kuksů, v obou těchto případech příplatky v to počítajíc, u záložen a fondů uvedených v § 68, odst. 1, I, č. 2, písm. d) kmenové jmění a fond k jeho rozmnožování.

(18) Slouží-li ukládací kapitál poplatníkův zároveň dani podrobeným i nepodrobeným podnikům nebo závodům (§§ 70 až 74), budiž ukládací kapitál uložený v podnicích nebo závodech dani podrobených zvláště vykázán; totéž platí o kapitálu základním v případech, které nejsou v odstavci 17 zvláště vypočteny.

(19) Pro výpočet daně rentabilitní a likvidační přirážky zaokrouhlí se daňová základna na 100 Kč dolů.

(20) Rentabilitní a likvidační přirážky nejsou podkladem pro vyměřování a vybírání jakýchkoliv přirážek.

Místo předpisu a dělba daně.

§ 84.

Zvláštní daň výdělková předpisuje se, byly-li provozovny podniku v rozhodném obchodním období v témže místě, kde sídlil podnikatel, v berní obci tohoto sídla.

§ 85.

(1) Nebyla-li v rozhodném obchodním období u dolů, továren nebo u jiných podniků zaměstnávajících se výrobou, provozovna v berní obci sídla podnikatelova, předepíše se 15% daně vyměřené ze všech takových podniků téhož podnikatele v berní obci sídla podnikatelova, ostatních 85% v berní obci, kde byla provozovna. U stavebních podniků považuje se za provozovnu jen takové provádění staveb, které vyžaduje doby delší dvou let.

(2) Byly-li však provozovny v několika berních obcích, rozdělí se 85%ní podíl daně mezi tyto obce v poměru částek, jež v nich byly v rozhodném obchodním období vydány na služné a mzdy, počítajíc v to tantiemy zaměstnanců.

(3) Nedá-li se dělba daně provésti v poměru v odstavci 2 uvedeném, rozdělí se daň mezi jednotlivé provozovny podle jejich hospodářského významu pro celkový podnik; při tom nečiní rozdílu, byly-li jednotlivé provozovny samostatny nebo byl-li mezi nimi poměr hlavního, pobočního nebo pomocného závodu.

(4) Podnikatelům a zúčastněným obcím jest volno, aby se co do rozdělení 85%ního podílu daně dohodli i na jiném vhodném dělidle.

(5) Rozprostírala-li se provozovna do obvodu několika berních obcí, rozdělí příslušný vyměřovací úřad daň připadající na zmíněnou provozovnu mezi zúčastněné berní obce podle míry poměrné důležitosti jednotlivých částí provozovny, přihlížeje ku břemenům, která vznikla těmto obcím provozovnou nebo provozováním podniku, a ku ploše, kterou provozovna v těchto obcích zaujímala. To platí též při podzemním dolování.

(6) Bydlila-li ze zaměstnanců provozovny počátkem obchodního období pro zdanění rozhodného alespoň jedna čtvrtina trvale v jiných berních obcích, než ve které byla provozovna, zmenší se přirážková základna pro berní obec, v níž byla provozovna, o polovici té částky, která připadá poměrně na služební platy zaměstnanců bydlících mimo berní obec provozovny; obecní přirážky k polovině daňové částky, připadající poměrně na služební platy zaměstnanců bydlících v jiných berních

obcích, přidělí se zemi podle § 10 zák. č. 77/1927 Sb. z. a n. ve znění čl. I zák. č. 169/1930 Sb. z. a n. Přirážky ty vybírají se týmž procentem, jakým byly stanoveny přirážky pro berní obec, v níž byla provozovna, nejméně však výměrou 100%. Ustanovení tohoto odstavce neplatí pro podniky, které ve všech svých provozovnách ležících v téže berní obci nezaměstnávaly v rozhodném obchodním období trvale alespoň 400 zaměstnanců.

(7) Rozdělení daně jest podstatnou součástkou platebního rozkazu; o prvém rozdělení daně buďtež opisem platebního rozkazu, pokud se týž týká rozdělení daně, zpraveny všechny zúčastněné obce; při tom buďtež uvedeny důvody rozdělení daně.

(8) Ve věci rozdělení daně jest volno jak poplatníkovi, tak i zúčastněným obcím podati odvolání, o němž rozhodne s konečnou platností finanční úřad II. stolice.

(9) Stalo-li se první rozdělení daně pravoplatným, platí rozdělovací měřítko — pokud není promlčeno právo státu opraviti vyměření daně — bez dalšího zpravování obcí tak dlouho, dokud některá ze zúčastněných obcí nebo podnik nezavdá podnětu ku přezkoušení tohoto měřítka při rozdělení daně na některý příští rok.

§ 86.

(1) Nastane-li případ označený v § 85, odst. 1 u podniků obchodních, ústavů úvěrních a pojišťovacích, předepíše se 35% daně vyměřené ze všech takových podniků téhož poplatníka v berní obci, kde v rozhodném obchodním období bylo sídlo podnikatelovo, ostatních 65% v berní obci, ve které byla provozovna.

(2) Jinak platí obdobně ustanovení § 85, odst. 2 až 9.

§ 87.

(1) Z daně podniků železničních předepíše se 20% v berní obci, v níž měl v rozhodném obchodním období podnikatel sídlo.

(2) Ze zbývajících 80% předepíše se 40% v berní obci, kde byla v rozhodném obchodním období provozní správa.

(3) Zbývajících 40% předepíše se ve všech ostatních berních obcích, jimiž v rozhodném obchodním období železniční trať probíhala, při čemž základem dělby daňového předpisu mezi označené berní obce je souhrn přímých daní, vyjímajíc daň důchodovou, v každé obci placených; tento se zjišťuje vždy od pěti ku pěti rokům.

(4) Jinak platí obdobně ustanovení § 85, odst. 7 a 8.

§ 88.

(1) U plavebních a leteckých podniků předepíše se 80% daně vyměřené z veškerých takovýchto podniků poplatníkových v berní obci, v níž v rozhodném obchodním období bylo sídlo podnikatelovo. Ostatních 20% se předepíše v berní obci, v níž byla v rozhodném obchodním období stanice, loděnice, jednatelství, dílny nebo podobné provozovny podniku.

(2) Jinak platí obdobně ustanovení § 85, odst. 2 až 9.

§ 89.

Provozuje-li poplatník podrobený zvláštní dani výdělkové podniky, pro které platí podle §§ 84 až 88 různé zásady místní dělby daně, rozvrhne se úhrn daně poplatníku předepsané na každý druh těchto podniků podle poměru ryzího výtěžku v nich dosaženého a, není-li možno ryzí výtěžek vyšetřiti, podle poměru základního kapitálu v nich užívaného (§ 83, odst. 17).

Počátek a konec daňové povinnosti; změny v berním roce.

§ 90.

(1) Poplatník má nově vzniklé podniky oznámiti vyměřovacímu úřadu do 15 dní od počátku provozování a oznámiti, kdy s provozováním podniku na jeho účet bylo počato.

(2) Ku prvnímu oznámení o nově zřízeném podniku budiž připojena společenská smlouva a při podnicích majících zvláštní stanovy dva výtisky stanov.

(3) Opominutí oznámení může býti potrestáno pořádkovou pokutou, pokud nezakládá skutkové povahy jiného trestného činu podle tohoto zákona.

(4) Nově vzniklým podnikům vyměří se daň po prvé na berní rok nejblíže následující po prvním obchodním období. Je-li první obchodní období delší než jeden rok, rozdělí se ryzí výtěžek dosažený v tomto obchodním období na jednotlivá kalendářní léta podle doby trvání obchodního období v tom onom roce kalendářním a pro každý berní rok nejblíže následující po těchto kalendářních letech vyměří se daň samostatně.

§ 91.

Převzetí podniku již trvajícího, ale zvláštní dani výdělkové nepodrobeného pokládá se za vznik nového podniku podrobeného této dani.

§ 92.

Přejdou-li podniky poplatníka podrobeného zvláštní dani výdělkové na jiného takového poplatníka, pokládá se za dobu přechodu doba, od níž se podnik provozuje na účet přejímatelův.

§ 93.

(1) Zanechá-li se provozování podniku, má to podnikatel oznámiti do 30 dní vyměřovacímu úřadu. Opominutí oznámení může býti potrestáno pořádkovou pokutou.

(2) Na berní rok nejblíže následující po obchodním období, v němž provozování podniku bylo zanecháno nebo na jiného podnikatele převedeno, vyměří se daň z výtěžku, který byl dozažen až do vzdání podniku. Tento výtěžek musí podnikatel přiznati do lhůty určené v § 307. V tomto případě může býti daň vyměřena již před začátkem berního roku.

(3) Veškeré výtěžky dosažené po dobu likvidace jsou podrobeny zdanění podle ustanovení této hlavy.

HLAVA IV.

POZEMKOVÁ DAŇ.

Daňová povinnost.

§ 94.

Pozemkové dani jsou podrobeny všechny pozemky, jež lze hospodářsky obdělávati, a to i tehdy, byly-li hospodářskému obdělávání odňaty způsobem neodůvodňujícím osvobození od pozemkové daně podle tohoto zákona.

§ 95.

Pozemkovou daní jest povinen držitel dani podrobeného pozemku zapsaný nebo zaznamenaný do pozemkového katastru.

Výjimky.

§ 96.

Pozemkové dani nejsou podrobeny:

1. Neplodné půdy.

2. Močály, jezera a rybníky, pokud nejsou hospodářsky obdělávány a nedávají užitku rybolovem, řezáním rákosu nebo dobýváním rašeliny.

3. Zastavěná plocha a nádvoří.

4. Silnice a stálé vozové, polní nebo lesní cesty; pěšiny, potahové stezky a jiné cesty, jsou-li zapsány v pozemkové knize jako veřejný statek; náměstí (návsi), kostelní prostranství a ulice; pozemkové plochy železničních drah sloužících veřejné dopravě, zapsané v železniční knize; veřejným účelům sloužící průplavy; vodovody a splaškové kanály, pokud slouží veřejným účelům a pokud pozemky pro ně vyhrazené jsou příslušnými zařízeními zastavěny (zabrány) tak, že zemědělský nebo lesní výtěžek jest vyloučen; koryto řek a potoků.

Osvobození od daně.

§ 97.

Od pozemkové daně jsou trvale osvobozeny:

1. Zahrady veřejných korporací, pokud jsou věnovány přímo účelům vědeckým, všeužitečným nebo dobročinným a neposkytují vzhledem ke svému věnování zemědělského výtěžku; stromové a révové školky a pokusné zahrady veřejných korporací, zemědělských, vinařských a lesnických spolků, pokud jsou věnovány pouze výchovným a všeužitečným účelům, nesledujícím snahy po dosažení zisku.

2. Ochranné hráze a odvodňovací příkopy v zaplavovaném území; plochy zastavěné přístavními hrázemi a vlnolomy; vodní nádrže údolních přehrad, pokud nejsou hospodářsky obdělávány a pokud neslouží chovu ryb a nedávají užitku rybolovem nebo řezáním rákosu.

3. Veřejná pohřebiště a veřejná mrchoviště, pokud se nevěnují jiným účelům.

4. Vojenská cvičiště zřízená na pozemkových plochách státních nebo státu bezplatně propůjčených, dále pozemkové plochy veřejných korporací a tělovýchovných spolků věnované trvale a výhradně za cvičiště a hřiště, pokud zmíněné plochy jsou vzhledem ke svému věnování odňaty pravidelnému hospodaření takovou měrou, že neposkytují zemědělského (lesního) výtěžku nebo poskytují výtěžku poměrně nepatrného.

§ 98.

(1) Od pozemkové daně jsou dočasně osvobozeny:

1. Neplodné pozemkové plochy, které dosud dani podrobeny nebyly, nebo pozemkové plochy, které se staly zcela neplodnými živelními pohromami, byly-li učiněny plodnými, a to na 10 let, nebo jde-li o založení vysokokmenných lesů, na 25 let počínajíc kalendářním rokem jdoucím po provedeném zúrodnění nebo po dokončeném zalesnění. Ministerstvo

financí může v dohodě s ministerstvem zemědělství prodloužiti dobu dočasného osvobození pro vysokokmenné lesy až na 40 let, byly-li náklady se zalesněním spojené zvlášť vysoké.

2. Pozemky nebo části pozemků ve výměře alespoň ¼ hektaru, které dosud nebyly osázeny vinnými keři a které byly příslušnou zemědělskou radou uznány za způsobilé k založení vinic, byly-li věnovány toliko vinařství, a to byly-li osázeny révami domácími, na 8 let, byly-li osázeny révami šlechtěnými na amerických podložkách nebo byly-li zároveň s osázením zařízeny na zavodňování kanály, artéskými studněmi nebo čerpadly, na 10 let počínajíc kalendářním rokem jdoucím po provedeném osázení.

3. Pozemky dosud pěstování révy věnované nebo jejich části ve výměře alespoň ¼ hektaru, na kterých vinné keře před projitím pravidelného kultivačního období vyhynuly nebo byly vysekány, aby se zabránilo rozšiřování nákazy, byly-li znova vysázeny révami domácími, na 8 let, byly-li vysázeny révami šlechtěnými na amerických podložkách nebo byly-li zároveň s novým osázením zařízeny na zavodňování kanály, artéskými studněmi nebo čerpadly, na 10 let počínajíc kalendářním rokem jdoucím po provedeném novém osázení; nezdařilo-li se u pozemků v tomto odstavci zmíněných nové osázení vinnými keři a muselo-li za příčinou opětného dosažení výnosnosti pozemku býti osázení zcela nebo z větší části obnoveno, prodlouží se doba dočasného osvobození o dalších 5 let.

(2) Osvobození od pozemkové daně podle ustanovení odstavce 1, č. 2 a 3 zanikají, byla-li vinice v době povoleného osvobození zrušena. Držitel osvobozeného pozemku jest povinen do 30 dnů oznámiti příslušnému katastrálnímu měřickému úřadu zrušení vinice. Nebylo-li oznámení o zrušení vinice včas podáno, předepíše se pozemková daň z dotčeného pozemku dodatečně za všechna berní léta, za která byl pozemek od daně osvobozen.

§ 99.

(1) O nároku na trvalé a na dočasné osvobození pozemků od pozemkové daně podle ustanovení §§ 97 a 98 rozhoduje finanční úřad II. stolice na žádost držitele pozemku (§ 95), již podati nutno u příslušného katastrálního měřického úřadu do 30 dnů po skončení oněch skutkových okolností, které odůvodňují osvobození od daně. Osvobození přísluší od počátku kalendářního roku po tom, kdy nastaly okolnosti odůvodňující osvobození; byla-li však žádost podána po stanovené lhůtě, přísluší osvobození teprve od počátku kalendářního roku jdoucího po podané žádosti a to při dočasných osvobozeních pouze na zbývající ještě dobu zákonem přípustného daňového osvobození.

(2) Osvobození od pozemkové daně projeví se teprve v berním roce.

(3) Proti rozhodnutí finančního úřadu II. stolice podle odstavce 1 přípustno jest odvolání k ministerstvu financí.

§ 100.

Dočasná osvobození od pozemkové daně, poskytnutá jednotlivým pozemkům podle dříve platných zákonných ustanovení, zůstávají i podle tohoto zákona v platnosti až do konce doby, na kterou byla povolena.

§ 101.

(1) Vyplývá-li z trvalé změny vzdělávání (kultury) nebo z trvalé změny jakostní třídy v důsledku provedených zařízení melioračních u dani podrobeného pozemku podle platných ustanovení o pozemkovém katastru a jeho vedení zvýšení dosavadního katastrálního výtěžku, předepíše se zvýšená daň pozemková teprve počínajíc jedenáctým berním rokem jdoucím po kalendářním roce, v němž byla provedena změna kultury nebo dokončena meliorační zařízení, bylo-li předepsané ohlášení o nastalých změnách včas učiněno.

(2) Výhoda podle odstavce 1 nemá místa u bývalých lesů, u nichž trvalá změna kultury byla provedena bez předchozího schválení příslušnými úřady lesními.

§ 102.

Ministerstvo financí se zmocňuje, aby v dohodě s ministerstvem zemědělství a vnitra povolilo dočasné osvobození od pozemkové daně pro pozemky, na nichž provedena byla nová hromadná osídlení. Osvobození od daně z tohoto důvodu povoliti dlužno podle výše nákladů vzniklých kolonistům a podle jejich majetkových a rodinných poměrů, nejdéle však na 6 let. Podrobnější ustanovení budou vydána vládním nařízením.

Základ daně.

§ 103.

Základem pro vyměření pozemkové daně jest u lesů dvacetinásobek, u ostatní půdy sedmnáctinásobek katastrálního výtěžku, se kterým jsou jednotlivé pozemky (parcely) zapsány nebo zaznamenány do pozemkového katastru.

§ 104.

(1) Pozemková daň vyměřuje se na každý berní rok ze všech dani podrobených pozemků vyměřovacím úřadem nebo v jeho zastoupení a za jeho dozoru příslušným berním úřadem pro každé katastrální území jednotlivých obcí (jejich součástek) zvláště tím způsobem, že se podle stavu pozemkového katastru koncem kalendářního roku a se zřetelem na trvalá a na dočasná osvobození a na výhody poskytnuté jednotlivým pozemkům, pokud se týče se zřetelem na trvání daňové povinnosti jednotlivých pozemků vypočte pro každého poplatníka částka daně připadající na pozemky jemu připsané. Při tom se nepřihlíží ani k tomu, zda 1. ledna berního roku podmět a předmět daně ještě trvají, ani ke změnám, které v berním roce nastanou.

(2) O provedeném předpisu daně zpraví úřad v odstavci 1 zmíněný obec zvláštní vyhláškou s připomenutím, že poplatníci mohou do předpisných výkazů u příslušného úřadu do 15 dnů po úředním vyhlášení nahlédnouti a případná vysvětlení si vyžádati. Obec jest povinna vyhlášku příslušného úřadu o předpisu pozemkové daně způsobem v obci obvyklým do 3 dnů vyhlásiti a den, kdy se tak stalo, úřadu oznámiti.

Daňová sazba.

§ 105.

(1) Sazba pozemkové daně činí 2% daňového základu (§ 103).

(2) S pozemkovou daní vybírá se zvláštní příspěvek ve výši 1·5% základu pro vyměření pozemkové daně (§ 103). Od zvláštního příspěvku jsou však osvobozeny pozemky držitelů půdy, jejichž celoroční důchod v kalendářním roce ani sám o sobě, ani s důchodem hlavy rodiny, s níž by případně měli býti společně zdaňováni důchodovou daní, nepřesahoval částky důchodové dani nepodrobené (§ 3) a kteří i s ostatními členy společné domácnosti (§ 5) neměli v kalendářním roce v téže berní obci většího majetku pozemkového nežli nejvýše s celkovým katastrálním výtěžkem 120 Kč.

(3) Zvláštní příspěvek není základem pro vybírání jakýchkoli přirážek.

Platební rozkazy.

§ 106.

(1) Zvláštní platební rozkaz o předepsané pozemkové dani doručí vyměřovací úřad nebo v jeho zastoupení berní úřad jednotlivým poplatníkům pouze tehdy, změnila-li se jejich daňová povinnost proti bernímu roku předcházejícímu provedením změn v pozemkovém katastru.

(2) Kromě toho doručí příslušný úřad zvláštní platební rozkaz, žádá-li o to poplatník do lhůty, stanovené pro nahlédnutí do předpisných výkazů.

Počátek a konec daňové povinnosti.

§ 107.

(1) Daňová povinnost pozemků dosud pozemkové dani nepodrobených počíná se zpravidla počátkem příštího kalendářního roku po tom, kdy nastaly okolnosti, na nichž se daňová povinnost zakládá, nebo byly-li pozemky od daně osvobozeny, počátkem příštího kalendářního roku po tom, kdy daňové osvobození zaniklo.

(2) Daňová povinnost končí se zpravidla koncem kalendářního roku, v němž nastaly okolnosti vylučující daňovou povinnost nebo zakládající nárok na osvobození od daně. V případech, kde se pozemky pozemkové dani podrobené zastaví nebo se jich užije za nádvoří budov podrobených domovní dani, zaniká však povinnost ku pozemkové dani dnem, kdy pro dotčený pozemek nastala povinnost k dani domovní.

(3) Odchyluje-li se počátek nebo konec daňové povinnosti od počátku nebo konce platnosti zápisu nebo záznamu změn provedených v pozemkovém katastru, vyhotoví se podle ustanovení o daňové povinnosti a s přihlédáním k následkům nedodržení ohlašovací lhůty (§ 59 zák. č. 177/1927 Sb. z. a n.) dodatečný předpis nebo odpis pozemkové daně.

Náhrady pozemkové daně z důvodů živelních škod na zemědělských kulturách.

§ 108.

Při zemědělských radách (v Podkarpatské Rusi při zemědělském referátu civilní správy) zřídí se zvláštní fondy k tomu účelu, aby z nich v případech rozsáhlejšího poškození zemědělských kultur živelními pohromami byla poškozeným poplatníkům poskytována náhrada pozemkové daně se zvláštním příspěvkem (§ 105, odst. 2) a přirážkami odpovídající části naturálního výtěžku zničeného živelní pohromou.

§ 109.

(1) Do fondů zřízených podle § 108 přispívají stát 30% zvláštního příspěvku (§ 105,

odst. 2) předepsaného v obvodu dotčeného fondu z veškeré půdy kromě lesů a obce částkou ve výši 10% pozemkové daně předepsané v obci z veškeré půdy kromě lesů.

(2) Přebytků zvláštních fondů může býti použito ku poskytování mimořádných podpor hospodářsky slabým poplatníkům, jimž ku zmírnění škod způsobených živelní pohromou jest zvláštní pomoci třeba.

§ 110.

Podrobná ustanovení o podmínkách a způsobu náhrad, jakož i o hospodaření se zvláštními fondy, zejména také co do nakládání s jejich přebytky, stanoví vládní nařízení po slyšení korporací zmíněných v § 108.

Slevy pozemkové daně při poškození lesů.

Předpoklad pro slevu daně a výše slevy.

§ 111.

(1) Byl-li na lesní půdě zničen dřevní porost živelní pohromou, jako na př. ohněm, vichřicí, sněhovým polomem, hmyzem nebo u mladých kultur také kromobyčejným suchem, tou měrou, že postižené plochy lze jen novým zalesněním opět učiniti výnosnými, přísluší držiteli lesních pozemků sleva pozemkové daně, byl-li naznačeným způsobem zničen dřevní porost alespoň na čtvrtině plochy celého, témuž držiteli náležejícího spojeného lesního komplexu.

(2) Silnice, cesty, vodotoky a hranice katastrálních území jednotlivých obcí (jejich součástek), lesním komplexem probíhající, neruší jeho spojitosti.

(3) Zničení lesního porostu za tou příčinou, aby se zabránilo rozšiřování škodlivého hmyzu, rovná se škodě hmyzem způsobené.

§ 112.

Sleva pozemkové daně přísluší částkou, jež byla na pozemkové dani s případnými státními přirážkami placena ze zničeného množství dřeva až do konce berního roku následujícího po roce, v němž škoda nastala.

Žádost o slevu daně.

§ 113.

(1) Žádost o slevu pozemkové daně z lesů podati dlužno buď písemně nebo protokolárně do 30 dnů po zpozorování škody u vyměřovacího úřadu, v jehož obvodu leží větší část poškozeného lesního komplexu. V žádosti uvésti nutno čísla poškozených lesních parcel, příčinu škody a přibližný její rozsah.

(2) Výjimečně lze škodu oznámiti blíže ležícímu bernímu úřadu, je-li pravidelné spojení s vyměřovacím úřadem přerušeno a bylo-li by nebezpečí v prodlení.

Zjištění škody a odpis daně.

§ 114.

(1) Škodu zjistí vyměřovací úřad příslušný podle § 113 vyšetřením na místě samém a to zpravidla za součinnosti jednoho nebo dvou úředně oprávněných lesních znalců.

(2) Množství zničeného dřeva zjistí se tím způsobem, že se vypočítá roční přírůstek dřeva (roční naturální výtěžek) připadající podle operátů pozemkového katastru na lesní plochu, na níž dřevní porost byl zničen, a násobí se stářím zničeného dřevního porostu. K zásobě dřeva, která tu zbyla, byť i v hodnotě zmenšené, nutno přihlížeti při zjištění množství zničeného dřeva.

(3) Podrobnější ustanovení o vyšetření škod lesních a o provedení odpisu daně budou stanovena vládním nařízením.

(4) O nároku na slevu daně rozhodne vyměřovací úřad, proti jehož rozhodnutí přípustno jest odvolání k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

Zastoupení poplatníka.

§ 115.

Žádost o slevu daně podle § 113 podati může za poplatníka též nájemce nebo trvalý uživatel poškozených pozemků, hospodářský nebo lesní úředník, pověřený správou poškozených pozemků, pokud se týče starosta obce.

Účinek slevy daně na přirážky.

§ 116.

(1) Se slevou pozemkové daně jest spojena i sleva zvláštního příspěvku vybíraného s daní pozemkovou podle § 105, odst. 2.

(2) Předpis jiných přirážek, zvláště přirážek samosprávných korporací, zůstává slevou daně pozemkové nedotčen.

HLAVA V.

DOMOVNÍ DAŇ.

Oddíl I.

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ ČINŽOVNÍ A TŘÍDNÍ DANĚ.

Předmět a podmět domovní daně.

§ 117.

Domovní dani podrobeny jsou všechny

budovy spojené pevně se zemí nebo v zemi, zřízené k trvalým účelům, i se zastavěnou jimi plochou a nádvořím (§ 96, č. 3).

§ 118.

Budovy zdaňují se buď podle činžovního výtěžku, aneb podle počtu obytných místností; podle toho je domovní daň dvojí:

a) daň činžovní (Oddíl II.),

b) daň třídní (Oddíl III.).

§ 119.

(1) Domovní dani jest povinen vlastník nebo trvalý poživatel budovy.

(2) Trvalému poživateli budovy je na roveň postaven doživotní poživatel.

(3) Při dílčím vlastnictví stíhá daňová povinnost každého vlastníka dílu domu samostatně, předpokládajíc, že počátkem účinnosti tohoto zákona rozdělení domu tu již bylo a že činily díly domu také zvláštní knihovní tělesa.

(4) Stojí-li budova na cizí půdě neb na cizích zdech (superedifikát), je daní z ní povinen její poživatel.

(5) Kde se v tomto zákoně mluví o vlastníku, rozumí se jím, pokud není výslovně něco jiného ustanoveno, také ostatní osoby, uvedené v tomto paragrafu.

§ 120.

(1) Daň předpisuje se zpravidla na berní rok, a to pro každou samostatnou budovu zvláště s výjimkami § 119, odst. 3 a § 161, odst. 4.

(2) Pro předpis jsou rozhodna vlastnická neb požívací práva podle stavu 31. prosince kalendářního roku; skončila-li se daňová povinnost (§ 122) dříve, podle stavu při jejím zániku.

Počátek a konec daňové povinnosti.

§ 121.

Daňová povinnost nově vzniklých budov neb součástek jejich počíná se:

a) u daně činžovní dnem skutečného použití aneb, byly-li od daně osvobozeny, dnem jdoucím po dni, kdy daňové osvobození zaniklo;

b) u daně třídní od příštího kalendářního roku, který jde po skutečném použití stavby, nebo při zániku daňového osvobození od příštího dne.

§ 122.

(1) Daňová povinnost se končí:

a) u daně činžovní dnem:

1. kterým budova zanikla nebo

2. kterým byla za příčinou zbourání vyklizena nebo

3. kterým se počíná dočasné neb trvalé osvobození její od daně;

b) u daně třídní projitím kalendářního roku, kdy nastal, pokud se týče byl oznámen příslušný případ evidenční (§ 166); v případech pak, kde se započalo dočasné osvobození od daně, dnem předchozím.

(2) Omezují-li se skutečnosti v odstavci 1 pod č. 1 až včetně 3 uvedené na část budovy, zaniká daňová povinnost pouze pokud se týče daně, připadající na tuto část.

§ 123.

Vyklizení budovy (její části) nařízené policií stavební posuzuje se jako zánik; zrušení vyklizovacího nařízení neb opětné užívání po odstranění závad jako vznik budovy.

§ 124.

(1) Den, kterým nastalo skutečné užívání nově zřízených budov neb jejich částí, oznámiti dlužno k účelům daně činžovní písemně u příslušného vyměřovacího úřadu do 15 dnů.

(2) Opominutí oznámení podle odstavce 1 může býti potrestáno pořádkovou pokutou, pokud nezakládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

(3) O povinnosti oznamovati změny v předmětu daně třídní jedná § 167.

§ 125.

(1) Stavební přeměny, jimiž budova dosud daní nepovinná stala se daní povinnou, posuzují se jako zřízení nové budovy; přeměny stavební pak, jimiž budova dosud daní povinná stala se daní nepovinnou, posuzují se jako zánik budovy.

(2) Vzniknou-li fysickým rozdělením budovy díly úplně samostatné, posuzují se jako budovy nově zřízené, a naopak sloučí-li se stavební úpravou dvě nebo více samostatných budov v jednu, posuzuje se taková stavební přeměna jako zánik těch budov, které s jinou splynuly.

Výjimky a trvalá osvobození.

§ 126.

Z domovní daně jsou vyňaty:

1. státní budovy, pokud slouží za sídlo presidenta republiky,

2. státní budovy a jich části, pokud slouží účelům v § 127, č. 1, 3 až 6 vyznačeným nebo veřejné dopravě,

3. budovy cizích států, užívané diplomatickými zástupci a konsuly z povolání, pověřenými u vlády republiky Československé, pokud trvá vzájemnost,

4. budovy a jich části, kterým přísluší osvobození podle státních smluv,

5. budovy a jich části, pokud slouží veřejné bohoslužbě náboženských společností uznaných státem, pak budovy a jejich části sloužící za úřadovny osob, jež jsou pověřeny duchovní správou společností náboženských státem uznaných nebo vedením matrik,

6. budovy hřbitovní,

7. budovy (části budov) pojišťoven zřízených podle zvláštních zákonů, sloužících výlučně a trvale účelům sociálního pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, úrazu, invalidity a stáří nebo pojištění osob samostatně hospodařících pro případ invalidity a stáří nebo nemocenskému pojištění veřejných zaměstnanců,

8. budovy (samostatně použitelná křídla budov, celá patra) sloužící výlučně a trvale jako provozovny a skladiště účelům výroby; součásti sloužící za naturální byty osob obstarávajících správu a hlídku těchto budov, pak součásti sloužící účelům kancelářským a manipulačním podniku v budově provozovaného nejsou vynětí z daně na překážku, jestliže podlahová plocha těchto všech prostor dohromady nepřesahuje ¼ celkové podlahové plochy budovy (samostatně použitelného křídla, celého patra).

§ 127.

Trvalé osvobození přísluší budovám (částem budov), které nenáležejí státu, pokud slouží výlučně a trvale:

1. účelům státní nebo veřejné správy vůbec a ubytování vojska,

2. účelům Společnosti Československého červeného kříže,

3. jako veřejné nemocnice nebo veřejné ústavy sloužící zdravotnictví nebo zaopatření chudých,

4. jako veřejné lidumilné a dobročinné ústavy, sledující podobné účely jako ústavy pod č. 3 zmíněné, na př. ústavy pro slabomyslné, nalezince, sirotčince, opatrovny, ústavy pro slepce, hluchoněmé a pod.,

5. jako ústavy vyučovací a výchovné spravované bez výdělečných účelů veřejnými korporacemi neb nadacemi; sem náleží též vědecké akademie, musea, veřejné knihovny, hvězdárny, studentské koleje, internáty a pod.,

6. jako turistické útulny.

§ 128.

(1) Ministerstvo financí může i v jiných případech, než které má na mysli § 127, povolovati osvobození budovám (částem budov), které slouží výlučně a trvale účelům veřejným, dobročinným nebo všeužitečným, předpokládajíc, že při činnosti k těmto účelům směřující nedosahuje se výtěžku vůbec nebo se dosahuje jen výtěžku poměrně nepatrného, pak budovám památným, jichž nikdo nepoužívá.

(2) Osvobození může býti povoleno také částečně, jen na určitou dobu nebo za určitých podmínek.

§ 129.

Vynětí z daně (§ 126), pokud se týče osvobození od daně (§§ 127 a 128), zahrnuje:

1. u státních budov a u budov cizích států služební byty, kterých zaměstnanci užívati jsou povinni v zájmu služby,

2. v ostatních případech vyjma ustanovení § 126, č. 8 místnosti téhož druhu v dotčených budovách, pokud jsou s účely, o které se vynětí z daně neb trvalé osvobození opírá, ve spojitosti a v rozsahu, jakého tato spojitost nezbytně vyžaduje; to platí zejména o osobách pověřených vedením správy, opatrováním, ošetřováním a pod.

§ 130.

(1) Vynětí z daně a trvalé osvobození nepřísluší budovám (částem budov), které jsou k účelům §§ 126 až 128 za nájemné přenechány; za nájemné se však nepokládají náhrady poskytované státem za užívání budov (jejich částí) k účelům státním nebo veřejným vůbec, náhrady poskytované podle příslušných ustanovení o ubytování vojska a platy ošetřovanců v ústavech (§§ 127 a 128).

(2) Přenechá-li oprávněná osoba byt daně prostý (§ 129) třetí osobě, předepíše se z úplaty neb z nájemní hodnoty (§ 153) příslušná daň vlastníku domu, který ji může přesunouti na osobu oprávněnou. O takovém přenechání má učiniti vyměřovacímu úřadu oznámení do 15 dnů čítajíc ode dne, kdy nastalo.

(3) Opominutí tohoto oznámení může býti potrestáno pořádkovou pokutou, pokud neza-

kládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

§ 131.

(1) Výjimky a osvobození, kteráž nejsou v souladě s ustanoveními §§ 126 až 130, pozbývají platnosti, počínajíc dnem účinnosti tohoto zákona.

(2) K výjimkám § 126 dlužno přihlížeti z povinnosti úřední.

(3) Za trvalé osvobození podle §§ 127 a 128 dlužno žádati. Žádosti s potřebnými doklady buďtež podány u příslušného vyměřovacího úřadu do 30 dnů, počínajíc dnem, kdy se skutečné užívání počalo.

(4) Žádost, která nebyla doklady řádně opatřena, se straně vrátí, aby ji do přiměřené lhůty doplnila; učiní-li tak, pokládá se za včas podanou.

(5) V případech § 127, pokud se týče § 126, přísluší rozhodovati vyměřovacímu úřadu, z jehož rozhodnutí lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

§ 132.

(1) Osvobození trvá po dobu, po kterou jsou dány zákonné podmínky osvobození a to:

a) byla-li žádost včas podána, od počátku skutečného užívání,

b) byla-li však opozděně podána, počátkem kalendářního čtvrtletí, jež jde po dni podané žádosti, a končí se buď pronájmem anebo užíváním budovy (části budovy) k jiným účelům.

(2) Osvobození od domovní daně projeví se teprve v berním roce.

§ 133.

(1) Vlastník jest povinen oznámiti do 30 dnů u příslušného vyměřovacího úřadu změny v poměrech, které nárok na osvobození mění nebo zrušují; opominutí tohoto oznámení může býti potrestáno pořádkovou pokutou, pokud nezakládá skutkové podstaty jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

(2) Vyměřovací úřad jest oprávněn přesvědčiti se kdykoli, zda trvají nadále poměry, jež osvobození odůvodňují.

(3) Trvalé osvobození neosvobozuje od povinnosti podati přiznání, požádá-li o to vyměřovací úřad.

Dočasné osvobození od domovní daně.

§ 134.

(1) Z důvodu stavby povoluje se pro stavby, které byly započaty po 31. prosinci 1926 dočasné osvobození od daně a přirážek, a to pro:

a) novostavby, to jest zřízení nových stavení na pozemcích před tím nezastavěných;

b) přístavby, to jest zvětšení dosavadních stavení ve směru vodorovném na ploše před tím nezastavěné, zřídí-li se stavbou nové celé místnosti, uzavřené stěnami;

c) nástavby, to jest zvýšení dosavadních stavení zřízením nových pater;

d) úplné přestavby, zbourají-li se dosavadní stavení v celém rozsahu až na povrch zemský a postaví znovu;

e) částečné přestavby, zbourají-li se celá samostatně použitelná křídla stavení ve všech patrech i s půdou až na povrch zemský, nebo celá patra i s půdou, a vystaví-li se na jejich místě křídla nebo patra nová.

(2) Osvobození od daně vztahuje se vždy jen na celé nově postavené místnosti.

(3) Pro budovy postavené pouze na určitou dobu nepovoluje se dočasné osvobození od daně.

(4) Trvalé úlevy z důvodu stavby, vyplývající z dosavadních zákonů a záležející v používání zmírněných daňových sazeb, pokud jsou pro poplatníka s výhodou, potrvají v platnosti ještě 15 let od počátku účinnosti tohoto zákona. Srážka na dani třídní podle § 3, č. 3 zák. č. 242/1911 ř. z. se zrušuje.

§ 135.

(1) Dočasné osvobození povoluje se ode dne dokončení stavby do příštího kalendářního čtvrtletí a odtud na 6 let. Ustanovení § 132, odst. 2 platí tu obdobně.

(2) Bylo-li některých částí stavení užíváno dříve, nežli celá stavba byla dokončena, jsou podrobeny zdanění až do dne, kterým dočasné osvobození od daně bylo povoleno. K užívání stavby podmíněnému jejím prováděním se při tom nehledí.

§ 136.

(1) Domům s malými byty a malými provozovnami, které byly zřízeny novostavbou (§ 134, odst. 1, písm. a) neb úplnou přestavbou (§ 134, odst. 1, písm. d), přísluší osvobození od domovní daně a všech přirážek ode dne dokončení stavby do příštího kalendářního čtvrtletí a odtud na 12 let. Ustanovení § 132, odst. 2 platí tu obdobně.

(2) Za domy s malými byty a malými provozovnami pokládají se taková stavení, ve

kterých z úhrnu obyvatelných podlahových ploch a podlahových ploch místností věnovaných obchodním, živnostenským neb jiným účelům připadají alespoň dvě třetiny na malé byty a malé provozovny.

(3) Za malé byty považují se stavebně v sobě uzavřené byty, jejichž obytná podlahová plocha nepřesahuje celkem 80 m².

(4) Za malé provozovny pokládají se stavebně pro sebe uzavřené dílny drobných živnostníků, obývajících malý byt v témže domě, aneb nebydlí-li v něm, takové dílny o podlahové ploše do 36 m².

(5) Současné užívání dvou neb více malých bytů jednou domácností aneb dvou neb více malých provozoven jedním živnostníkem vylučuje výhody podle odst. 1.

(6) Za domy s malými byty a malými provozovnami se nepokládají: přepychový majetek (vily a pod.), pak hotely, hostince, léčebny, pensionáty, internáty a p.

(7) Sezonní byty nesluší pokládati za malé byty.

(8) Ustanovení § 134, odst. 4 platí tu obdobně.

§ 137.

(1) Za dočasné osvobození od daně je třeba žádati.

(2) Žádost nutno podati do 30 dnů ode dne dokončení celé stavby u vyměřovacího úřadu; doklady, které dlužno k ní přiložiti, stanoveny budou nařízením.

(3) O žádosti řádně nedoložené platí ustanovení § 131, odst. 4 obdobně.

§ 138.

(1) Podala-li strana žádost pozdě, povolí se dočasné osvobození teprve počínajíc prvním dnem kalendářního čtvrtletí, které jde po dni podané žádosti, na zbytek doby čítané podle § 135, odst. 1, pokud se týče § 136, odst. 1.

(2) Ustanovení § 132, odst. 2 platí tu obdobně.

§ 139.

Na řádně doloženou žádost nařídí vyměřovací úřad, uzná-li toho potřebu, místní prohlídku, aby zjistil podmínky dočasného osvobození od daně a přezkoušel místopis.

§ 140.

O žádosti za dočasné osvobození rozhoduje vyměřovací úřad, z jehož rozhodnutí lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

§ 141.

(1) Poplatník je povinen oznámiti do 15 dnů písemně neb ústně u příslušného úřadu vyměřovacího, že nastaly okolnosti, kterými budova pozbyla vlastnosti jako dům s malými byty, a udati den, kdy se tak stalo; opomine-li to oznámiti, může býti potrestán pořádkovou pokutou, pokud nezakládá opominutí skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

(2) Ustanovení § 133, odst. 2 platí obdobně o osvobození domů s malými byty.

(3) Dočasné osvobození neosvobozuje od povinnosti podávati přiznání, požádá-li o to vyměřovací úřad.

§ 142.

(1) Zanikne-li vlastnost domu jako domu s malými byty dříve, nežli řádná doba osvobození (§ 135) prošla, povolí vyměřovací úřad pro příslušnou budovu osvobození od daně na zbytek doby v § 135 vytčené z povinnosti úřední.

(2) Zanikne-li tato vlastnost po projití řádné doby osvobození, ale nežli vypršelo osvobození podle § 136, odst. 1 a § 138, zaniká osvobození od daně dnem zániku této vlastnosti.

(3) Nabude-li stavba potom opět vlastnosti domu s malými byty, nenabývá tím již nároku na výhodu podle § 136.

Oddíl II.

DAŇ ČINŽOVNÍ.

Povinnost k dani činžovní.

§ 143.

(1) Dani činžovní jsou podrobeny:

a) v Praze, Brně a Bratislavě, dále v léčebných lázeňských místech, jakož i v soupisných místech, v nichž je v rozhodné době (§ 144) pronajato více nežli třetina obytných místností [§ 161, odst. 2, písm. a) a b)], všechny budovy;

b) v ostatních místech jen budovy zcela neb částečně pronajaté.

(2) Soupisným místem rozumí se soubor budov očíslovaných samostatně, t. j. od budov jiného místa nezávisle.

(3) Při čítání obytných místností podle odstavce 1, písm. a) se k místnostem obytným

z daně vyňatým a od daně trvale osvobozeným nehledí.

(4) Seznam léčebných míst lázeňských vyhlásí ministerstvo financí ve Sbírce zákonů a nařízení.

§ 144.

(1) Za pronajaté pokládají se s výhradou ustanovení § 159 budovy, které byly skutečně pronajaty dne 1. ledna kalendářního roku, pokud se týče za sezony tohoto roku.

(2) Pronájmem rozumí se každé přenechané užívání budovy (její části) za plat (§ 149, odst. 1) bez rozdílu, je-li přenechání to nájmem, pachtem nebo jiným právním poměrem.

(3) Deputátní byty přenechané vlastnímu zemědělskému dělnictvu zdarma nebo za plat vpočítaný do mzdy v místech uvedených v § 143, odst. 1, písm. b) považují se za nepronajaté.

Místa zcela dani činžovní podrobená.

§ 145.

(1) Od počátku působnosti tohoto zákona až do konce roku příštího sčítání lidu jsou podrobeny dani činžovní v místech, která byla dosud podrobena zcela dani činžovní, všechny budovy; nadále rozhoduje o povinnosti k dani činžovní podle § 143, odst. 1, písm. a) s výhradou ustanovení § 147 vyměřovací úřad na celé období od jednoho sčítání lidu ke druhému.

(2) Jen klesne-li v tomto období v soupisném místě poměr pronajatých místností obytných k nepronajatým pod pětinu, povolí na žádost obce nebo kteréhokoli poplatníka ministerstvo financí, aby bylo místo vyřaděno ze všeobecné povinnosti daně činžovní, a to od příštího roku berního, který jde po roce, v němž žádost byla podána, až do konce období (odstavec 1). Pro vyřadění jest rozhodným stav počátkem kalendářního roku, ve kterém byla žádost podána.

§ 146.

(1) Rozhodným pro všeobecnou povinnost daně činžovní je stav počátkem kalendářního roku, ve kterém se děje sčítání lidu.

(2) Rozhodnutí, že bylo místo nově zařaděno do všeobecné povinnosti daně činžovní, doručí vyměřovací úřad obci do rukou starosty obce s vyzváním, aby je uvedl v obecnou známost způsobem v obci obvyklým.

(3) Z tohoto rozhodnutí může se odvolati jak obec, tak i každý daní povinný k finančnímu úřadu II. stolice, jehož rozhodnutí je konečné.

(4) Odvolání má odkládací účinek.

§ 147.

(1) Výjimečně jest přípustno:

1. aby dvě nebo více míst, vyhovujících společně ustanovení § 143, odst. 1, písm. a) bylo sloučeno v jeden celek, jsou-li spolu stavebně a hospodářsky v tak úzké spojitosti, že činí uzavřené sedliště a je-li v každém z nich alespoň čtvrtina obytných místností pronajata; části míst, u kterých takovéto spojitosti není, mohou býti vyloučeny ze sloučení, leží-li alespoň 1 km stranou od uzavřeného sedliště;

2. aby část místa, vyhovujícího podmínkám § 143, odst. 1, písm. a), jež není uzavřeným sedlištěm a jejíž budovy jsou alespoň 1 km vzdáleny od uzavřeného sedliště, byla vyloučena ze všeobecné daně činžovní.

(2) O sloučení a vyloučení rozhodne finanční úřad II. stolice a zpraví o něm všecky zúčastněné obce (města); odvolání k ministerstvu financí má odkládací účinek.

(3) Sloučení i vyloučení nabývá účinnosti — nehledíc k ustanovení § 145 — na zbytek období počátkem kalendářního roku, jenž jde po dni, kdy o sloučení bylo pravoplatně rozhodnuto, pokud se týče kdy k vyloučení byl dán podnět.

Základ daně činžovní.

§ 148.

(1) Daň činžovní vyměřuje se na každý berní rok z nájemného (§ 149) nebo z nájemní hodnoty (§ 152) kalendářního roku po srážce odpočitatelných položek (§ 151). Při tom se nepřihlíží ani k tomu, zda 1. ledna berního roku podmět a předmět daně ještě trvají, ani ke změnám, které v berním roce nastanou.

(2) U bytů sezonních zastupuje kalendářní rok období, po které se v roce obyčejně pronajímají.

(3) U budov, které se stávají povinnými dani činžovní během kalendářního roku a v případě § 159, odst. 4, je základem daně nájemné neb nájemní hodnota za dobu od počátku povinnosti k dani činžovní až do konce kalendářního roku po srážce odpočitatelných položek (odstavec 1).

(4) Činžovní daň z budov částečně pronajatých (§ 143, odst. 1, písm. b) uloží se tak, že k dani činžovní, vypočtené z nájemného místností pronajatých, přičte se daň třídní,

připadající podle sazebníku (§ 162) na nepronajaté místnosti obytné.

Nájemné.

§ 149.

(1) Za nájemné pokládá se soubor všech platů smluvených za přenechání budovy neb její části i s příslušenstvím (§ 150, odst. 2), plněných poplatníku ať přímo nebo nepřímo v penězích, přírodninách, pracovních výkonech aneb jiných majetkových výhodách.

(2) Plnění v přírodninách nebo v pracovních výkonech ocení se podle skutečných, v místě obvyklých cen.

(3) Nájemné posečkané, prominuté, jakož i ono, kterého nezaplatily osoby s poplatníkem příbuzné nebo sešvakřené do třetího stupně, pak jeho služebníci nynější i bývalí, pokládá se za skutečně přijaté.

(4) Nájemné nedobytné, t. j. takové, které po projití nájemního období, za které bylo splatno, zůstalo jinými osobami nežli v odst. 3 uvedenými nezapraveno a prokazatelně nemohlo by býti vydobyto, nepokládá se za nájemné.

§ 150.

(1) Nájemné je podrobeno dani činžovní, jen pokud plyne vlastníku z budovy samotné i s příslušenstvím.

(2) Příslušenstvím rozumí se podle tohoto zákona předměty s budovou neb její částí pevně spojené, jako zařízení osvětlovací, kamna, telefon, telegraf, elektrické zvonky, vezděné vany v koupelnách, výklady a j., vyjma zařízení strojní a živnostenské, ústřední topení a výtahy.

(3) Dani činžovní tudíž nejsou podrobeny platy za spolu přenechané užívání:

a) pozemků podrobených pozemkové dani;

b) práv s budovou spojených;

c) předmětů, které nejsou s budovou (její částí) pevně spojeny, anebo nenáleží k obvyklému vybavení nájemního objektu;

d) strojního a živnostenského zařízení, ústředního topení a výtahů.

(4) Náhrady za plnění poplatníka, jímž tento z důvodů smlouvy nájemní neb pachtovní podle zákona není povinen, nepokládají se za platy, podrobené dani činžovní.

(5) V případech odstavce 3, písm. a) smí se na užívání pozemků, pokud neslouží zemědělské nebo jiné výrobě, účtovati z celkového smluveného nájemného neb úhrnu nájemného zvlášť smluveného nejvýše třicetinásobek jejich ryzího katastrálního výtěžku, kterýž pak dani činžovní není podroben.

(6) U domů lázeňských v léčebných místech lázeňských, v nichž jest zavedena všeobecná daň činžovní, je podrobeno dani činžovní celé nájemné, odrazí se však z něho na opotřebení nábytku, zařízení a posluhu 60%.

Odpočitatelné položky.

§ 151.

(1) Z nájemného neb nájemní hodnoty vyloučí se, jsou-li v nich obsaženy a nejsou-li nijak zvláště hrazeny, částky v kalendářním roce skutečně placené na dávky nebo na dávkám podobné platy, jež postihují uživatele budovy (její části), odvádějí se však poplatníkem obci, jako: dávka z nájemného, vodné, vodní činže, poplatek za vodoměr a poplatek za užívání obecních stok.

(2) Je-li část budovy osvobozena od daně činžovní, lze vyloučiti jen částky, úměrně připadající na díly budovy daní povinné.

(3) Při superedifikaci lze činži placenou majetníku půdy nebo zdí, na nichž výstavba stojí, z nájemného (nájemní hodnoty) superedifikátu odraziti.

Nájemní hodnota.

§ 152.

Nájemní hodnota budovy neb její části oceňuje se penízem, kterého by bylo lze dosáhnouti jejím pronájmem v kalendářním roce podle poměrů místního bytového trhu hledíc ku poloze, k účelu budovy, její velikosti, k jejímu stavebnímu zařízení, k době, po kterou se jí v kalendářním roce užívá, a k jiným poměrům, majícím účinek na užitkovou hodnotu.

§ 153.

Podle nájemní hodnoty vyměřuje se daň činžovní v těchto případech:

1. jsou-li budova neb její části:

a) užívány poplatníkem, neb

b) přenechány zdarma komukoliv k užívání nebo

c) pronajaty komukoliv za zřejmě nižší nájemné, nežli jaké je v místě obvyklé;

2. užívá-li se budovy (její části) ku přechovávání cizinců a noclehářů (hotely, hostince, noclehárny a pod.);

3. bylo-li užívání budovy neb její části přenecháno zároveň s jinými majetkovými předměty nebo právy za úhrnný plat, vyjímajíc případy uvedené v § 150, odst. 3, písm. a), pak odst. 5 a 6;

4. vzniknou-li o údajích stran v příčině úplat za přenechané užívání budovy neb její části pochybnosti, které nebyly vyvráceny.

§ 154.

(1) Vyměřovací úřad je zmocněn, aby v případě § 153, č. 1, písm. c) ponechal přiznání v platnosti, bude-li hodnověrně prokázáno, že přiznané nízké nájemné má svůj důvod ve známých umírněných požadavcích pronajimatelových vůči nájemníkům, a není-li přiznané nájemné o více nežli o 25% menší nájemného, jehož by bylo lze na místním trhu bytovém dosáhnouti.

(2) O stejně nižší částku proti dosažitelné činži smí se oceniti nájemní hodnota budov a jejich částí, užívaných poplatníkem nebo přenechaných zdarma jeho manželce, jeho pokrevencům, osobám s ním sešvakřeným do třetího stupně, služebnictvu, správci domu, domovníku, pak osobám podle posledního pořízení nebo smluvní výhrady učiněné při prodeji nebo postupu budovy.

Vyměřování daně činžovní.

§ 155.

(1) Daň činžovní vyměřuje se na podkladu písemných, nájemníky stvrzovaných přiznání.

(2) Podávání a úřední zkoušení přiznání upravuje se v hlavě IX.

Sazby daně činžovní.

§ 156.

(1) Daň činžovní činí z vyměřovacího základu:

1. v Praze, Brně a Bratislavě 12%,
2. v ostatních místech 8%.

(2) Daň činžovní v místech zcela dani činžovní nepodrobených [§ 143, odst. 1, písm. b)] nesmí býti nižší nežli daň třídní na příslušný berní rok na celou budovu připadající, jinak zůstane budova v dani třídní.

Neužívání a opětné užívání.

§ 157.

(1) Přestane-li se budovy podrobené dani činžovní (její části) užívati a nenese-li vůbec užitku, dále začne-li se budovy takové (její části) užívati poznovu, nebo počne-li opět nésti užitek, jest poplatník povinen ohlásiti tyto skutečnosti písemně vyměřovacímu úřadu do 15 dnů ode dne, kdy nastaly, a uvésti zevrubně dotčené místnosti.

(2) Ponechání nábytku v místnosti, která se s ním obyčejně pronajímá, není na překážku, pokládati místnost výjimečně za neužívanou.

(3) Úřad vyměřovací má právo přesvědčiti se místní prohlídkou o správnosti oznámeného neužívání.

(4) Opomine-li poplatník oznámiti neužívání neb opětné užívání, může býti potrestán pořádkovou pokutou, pokud opominutí nezakládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

Oznámení o zapravení nájemného původně nezaplaceného a tudíž nezdaněného.

§ 158.

(1) Pozdější platby peněžité neb jiná plnění na nájemné, původně za nedobytné uznané a jako takové nezdaněné (§ 149, odst. 4), jest poplatník povinen za příčinou zdanění písemně oznámiti do 15 dnů vyměřovacímu úřadu, jinak může býti potrestán pořádkovou pokutou, pokud opominutí nezakládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

(2) Platby nebo plnění podle odstavce 1 přičte vyměřovací úřad k nájemnému toho kalendářního roku, ve kterém ho bylo dosaženo.

Změny v nájemních poměrech budov všeobecné dani činžovní nepodrobených.

§ 159.

(1) Byla-li budova podrobená dani třídní pronajata v kalendářním roce zcela neb částečně prvním dnem kalendářního čtvrtletí, vstupuje do povinnosti daně činžovní čtvrtletím, kterým se začal nájemní poměr; od této doby se daň třídní z ní nepředepíše.

(2) Započal-li se však nájemní poměr za kalendářního čtvrtletí, zůstává v dani třídní až do konce toho čtvrtletí, načež počíná se u ní povinnost k dani činžovní.

(3) Pronájem má poplatník oznámiti do 15 dnů ode dne, kdy nastal, úřadu vyměřovacímu, jinak může býti potrestán pořádkovou pokutou, pokud opominutí nezakládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

(4) Přešla-li budova podrobená dani činžovní v místě všeobecné dani činžovní nepodrobeném v kalendářním roce zcela nebo částečně v poplatníkovo užívání, nebo přenechal-li ji poplatník zcela nebo z části k bezplatnému užívání osobě třetí, nemají změny ty na povinnost k dani činžovní účinku.

Zdanění v prvních letech povinnosti k všeobecné dani činžovní.

§ 160.

(1) Bylo-li místo zařaděno zcela do daně činžovní (§ 143, odst. 1, písm. a), § 146, odst. 2), předepíše se poprvé činžovní daň na berní rok, který jde po kalendářním roce, v němž se stalo rozhodnutí o zařadění pravoplatným.

(2) V případě, že by nebylo již možno dodržeti lhůtu k podání přiznání, podati jest přiznání do 30 dnů ode dne, kdy rozhodnutí právní moci nabyvší bylo obci doručeno.

(3) Lhůta k oznámení podle § 157, odst. 1 počíná se 15. dnem ode dne doručení rozhodnutí v odstavci 2 uvedeného.

Oddíl III.

DAŇ TŘÍDNÍ.

Povinnost k dani třídní.

§ 161.

(1) Dani třídní podrobeny jsou, nehledíc k výjimce v § 121, písm. b), posl. věta a bez újmy ustanovení § 159, odst. 1 a 2, všechny dne 1. ledna kalendářního roku nepronajaté budovy obsahující místnosti obytné v místech zcela dani činžovní nepodrobených.

(2) Za obytné místnosti pokládají se zejména:

a) prostory, které slouží za obydlí anebo jsou k obývání způsobilé, jako: světnice, podkrovní světnice, ložnice, světlé komory, světlé kuchyně, kabinety, kanceláře a dílny řemeslníků, sloužící též za byt;

b) t. zv. otevřené místnosti, jako: kupecké a jim podobné krámy, pisárny, skladiště na zboží světlá s podlahovou plochou větší než 12 m², hostinské a kavárenské místnosti, tančírny a hostinské pokoje.

(3) Naproti tomu neplatí za obytné:

1. Kuchyňky světlé s podlahovou plochou pod 12 m², kuchyně tmavé, jichž možno užívati jenom k vaření, spíže, předsíně, prádelny, koupelny, sklepy, podschodí, prostor výtahový, vestibuly, chodby, půdy a verandy;

2. prostory, které nejsou se všech stran uzavřeny stěnami, jako kovárny a bednárny;

3. prostory zařízené výlučně k účelům polního hospodářství, jako: stodoly, konírny, chlévy, komory k ukládání zásob a nářadí, sýpky, senníky, řezárny, kolny, sušárny, lisovny a pazderny.

(4) Jsou-li místnosti v odstavci 2 pod písm. b) uvedené ve zvláštních budovách vedlejších, zdaňují se výjimečně (§ 120) s hlavní budovou jako jednotný celek.

Výměra daně.

§ 162.

(1) Daň třídní vyměřuje se podle počtu obytných místností podle tohoto sazebníku:

Pro budovu s počtem místností obytných	Třída	Řádná roční sazba Kč
1	I.	5
2	II.	10
3	III.	15
4—5	IV.	30
6—7	V.	50
8—9	VI.	70
10—11	VII.	90
12—13	VIII.	120
14—15	IX.	150
16	X.	170

(2) U budov, ve kterých je přes 16 obytných místností, jest připočítati k nejvyšší sazbě za každou další obytnou místnost 20 Kč.

(3) U budov přepychových, jako: zámků, lovčích zámečků, vil a sanatorií zvyšují se sazby o 30%. Od tohoto zvýšení mohou býti ministerstvem financí po slyšení ministerstva školství a národní osvěty osvobozeny budovy starožitné, dějinně památné nebo umělecky cenné, které nebývají celkem ani 4 měsíce v roce užívány, jsou-li řádně udržovány.

(4) Pro chatrné obytné budovy zařaděné do I. a II. třídy platí sazby o 50% snížené, má-li poplatník takovou obytnou budovu jen jednu.

Řízení vyměřovací.

§ 163.

(1) Vyměření daně třídní děje se tím způsobem, že se budova zařadí do náležité třídy

sazebníku, přikáže se jí podle něho sazba, načež se zapíše do katastru daně třídní. K budovám a místnostem z daně vyňatým a od daně trvale osvobozeným se při tom nepřihlíží.

(2) Zařadění do třídy děje se, nestačí-li k tomu údaje stran, na podkladě zápisu, sepsaného o místní prohlídce.

(3) Vyměřovací úřad oznámí poplatníkovi zařadění budovy výměrem, z něhož lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

§ 164.

(1) Roční předpis daně třídní provádí vyměřovací úřad na podkladě katastru bez vydání platebních rozkazů.

(2) V příčině zpravení poplatníků o tomto předpisu platí ustanovení § 104, odst. 2 obdobně.

Katastr daně třídní.

§ 165.

(1) Katastr daně třídní, který vede úřad vyměřovací podle míst soupisných nepodrobených zcela dani činžovní, má obsahovati údaje zařaďovacího výměru (§ 163), upravené podle výsledků odvolání, jakož i den, kterého výměr zařaďovací byl poplatníku doručen a den, kdy nabyl moci práva. Vyměřovací úřad upraví jej za povinné součinnosti obcí podle poučení vydaného ministerstvem financí.

(2) Změny základů daně proti dosavadnímu stavu buďtež výpisem z katastru sděleny starostům obcí s výzvou, aby výpis vyložili po 15 dnů v obci k veřejnému nahlédnutí; veřejné vyložení nahrazuje výměr o zařadění podle § 163, odst. 3.

(3) Proti povinnosti a výši daně lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností; odvolací lhůta počíná se dnem, následujícím po skončení vyložení výpisu z katastru v obci.

(4) Katastr daně třídní budiž podroben na nařízení finančního úřadu II. stolice občasnému přezkoušení za povinné pomoci obcí. Příslušné poučení, jak při tom dlužno postupovati, vydá ministerstvo financí.

Evidence katastru daně třídní.

§ 166.

(1) Aby katastr daně třídní každého času podával pravý stav skutečnosti pro daň rozhodných, dlužno jej podle výsledků občasného přezkoušení (§ 165, posl. odst.) a podle výsledků odvolání opravovati a doplňovati a mimo to zaznamenávati do něho všechny změny nastalé (případy evidenční):

1. v osobě vlastníka;

2. v objemu soupisného místa, byly-li jednotlivé budovy od něho odloučeny nebo k němu připojeny;

3. v předmětu samém a to pokud změny nastaly:

a) věnováním budovy nebo její části účelu, jímž se povinnost k dani třídní zakládá nebo zrušuje,

b) v určení, byla-li obytná budova stavební úpravou předělána celým rozsahem na neobytnou nebo budova neobytná zcela nebo z části na budovu obytnou;

4. vznikem nových, přestavbou starých budov neb úplným jejich zánikem;

5. rozdělením nebo sloučením budov, čímž daňové předměty přibyly neb ubyly;

6. v zevním objemu budovy, když se tím počet obytných místností změnil.

(2) Pouhé změny uvnitř stavení, byť se jimi způsobilo zvětšení neb zmenšení počtu místností obytných nebo zvětšení neb zmenšení jednotlivých místností, jsou předmětem evidence a mají vliv na dosavadní výši daně z budovy teprv od nejbližšího kalendářního roku po občasném všeobecném přezkoušení katastru, kdy se budova přeřadí do třídy podle skutečného stavu.

(3) Bude-li zařaděno některé místo soupisné zcela do daně činžovní, přestane se o něm katastr vésti, bude-li však z ní vyřaděno, zřídí se pro ně katastr a povede se dále.

Povinnost oznamovati změny.

§ 167.

(1) Změny uvedené v § 166, vyjma ony v odstavci 1, pod č. 2, má vlastník vyměřovacímu úřadu do 15 dnů ode dne, kdy změna nastala, oznámiti. Oznámiti změnu podle § 166, odst. 1, č. 1 jest povinen jak dřívější poplatník, pokud se týče jeho dědici, tak i nabyvatel; tento má oznámení doložiti soudním vkladním usnesením.

(2) K oznámení o událostech, které zakládají povinnost daně třídní a které způsobují změnu daně provedením stavby nebo stavebních úprav, dlužno připojiti stavební nákres, potvrzený starostou obce, že byla stavba skutečně podle něho přesně provedena, s údajem kalendářního dne, kdy byla dokončena.

(3) Oznámení událostí, pro něž se povinnost daně třídní zrušuje [§ 166, odst. 1, č. 3, písm. b)], buďtež co do správnosti potvrzena starostou obce.

(4) Opominutí oznámiti změny výhodné pro státní pokladnu může býti potrestáno pořádkovou pokutou, pokud nezakládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

§ 168.

(1) K evidenčním případům, vyjímajíc převod vlastnictví, přihlíží se zpravidla od kalendářního roku, který jde po nastalé změně; byl-li však poplatník v evidenčním případě pro něho výhodném povinen změnu oznámiti a učinil-li tak pozdě, teprve od kalendářního roku, jenž následuje po oznámení.

(2) Poplatníku dostane se od vyměřovacího úřadu na jeho oznámení příslušného výměru, z něhož lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

§ 169.

(1) Zápis vlastnictví v katastru nemá soukromoprávních následků.

(2) Omyl v katastru daně třídní nesmí býti v mezích ustanovení o promlčení přímých daní na škodu státní pokladny.

Sleva daně třídní z důvodu nepoužívání a z důvodu živelní škody.

§ 170.

(1) Byla-li obytná budova, která neobsahuje více nežli 8 obytných místností, zcela prázdná a nepoužívána nepřetržitě po celý kalendářní rok, sleví se z ní celá daň třídní na berní rok připadající, podal-li poplatník písemné oznámení o uprázdnění do 15 dnů, čítajíc ode dne, kdy nastalo.

(2) Bylo-li oznámení podáno po zmíněné lhůtě, odepíše se daň třídní teprve od příštího čtvrtletí, které jde po oznámení.

(3) Opětné užívání dlužno písemně oznámiti vyměřovacímu úřadu do 15 dnů, jinak může býti poplatník potrestán pořádkovou pokutou, pokud opominutí nezakládá skutkové povahy jinakého trestného činu podle tohoto zákona.

(4) Na berní rok následující po kalendářním roce, ve kterém opětně užívání nastalo, předepíše se daň třídní výměrou celoroční.

§ 171.

(1) Byla-li budova dani třídní podrobená zničena nebo podstatně poškozena živelní pohromou, na níž vlastník nemá viny, sleví vyměřovací úřad daň třídní podle rozsahu škody zcela nebo z části za celý berní rok následující po kalendářním roce, v němž pohroma se udála, oznámí-li se mu škoda písemně do 15 dnů ode dne, kdy nastala.

(2) Z rozhodnutí vyměřovacího úřadu o odpisu daně podle §§ 170 a 171 může se poplatník odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

HLAVA VI.

RENTOVÁ DAŇ.

Daňová povinnost.

§ 172.

(1) Rentové dani jest podroben, kdo z majetkových předmětů nebo práv bere požitky, které nejsou již v tuzemsku po zákonu přímo stiženy pozemkovou, domovní, všeobecnou nebo zvláštní výdělkovou daní; požitky jsou daní přímo stiženy, bere-li je příjemce zmenšeny o tuto daň.

(2) Takové požitky jsou zejména:

1. Úroky a renty z dlužních úpisů veřejných fondů, z půjček zemských, okresních (municipálních) a obecních;

2. úroky ze všech jiných, jakkoli nazvaných veřejných a soukromých, úpisy utvrzených nebo neutvrzených, zajištěných nebo nezajištěných půjček, dlužních pohledávek nebo jinakých kapitálových pohledávek; na př. úroky z dílčích dlužních úpisů, ze zástavních listů, z hypotečních půjček, z půjček na prostý dlužní úpis, na směnku; dále z nedoplatků kupních cen, z pohledávek na běžném účtu, z kaucí, z deposit, z pokladničních poukázek, z úsporných vkladů;

3. eskomptní zisky zastupující úroky;

4. pachtovné z propachtovaných živností, ze živnostenských oprávnění a z jiných předmětů, nepodrobených ani pozemkové ani domovní dani;

5. všeliké renty s výjimkou těch, které jsou přímou úplatou za konané služby, a s výjimkou odpočinkových a zaopatřovacích platů v § 11, odst. 1, č. 4 uvedených, na př. renty (dědičné, dočasné, doživotní), které vyplácejí pojišťovny, zaopatřovací ústavy, pensijní a vdovské pokladny nebo jiné pokladny a ústavy podobného druhu za určité vklady, nebo které se zakládají na darování, posledním pořízení nebo na koupi důchodu; výkupné a ná-

hradové renty, renty za převzetí postátněných podniků; výměnkářské dávky a výměnky (s výjimkou případů spadajících pod ustanovení § 174, č. 13); důchody z užívacího práva, ze služebností, z břemen na pozemku váznoucích a z podobných oprávnění;

6. jinaké běžné platy, dávky a podpory, pokud se dávající pravoplatně zavázal je poskytovati, nebo pokud jimi jest povinen podle zákona nebo podle soudního rozsudku, jako na př. příspěvky na výživu, náhrady za nevykonávaná oprávnění nebo za přenechaný výkon oprávnění, patentů, výsad, vynálezů atd. jiným osobám;

7. úroky a dividendy z cizozemských cenných papírů, pokud tyto požitky nejsou vyňaty z daňové povinnosti podle § 173, odst. 1; akcie a priority podniků, které třeba jen částí svého provozování jsou podrobeny tuzemské zvláštní dani výdělkové podle hlavy III zákona, nepokládají se za cizozemské cenné papíry.

§ 173.

(1) Fysické osoby, které v tuzemsku bydlí nebo se tu zdržují déle jednoho roku, pak právnické osoby, které tu mají sídlo, podrobeny jsou rentové dani celým úhrnem požitků rentové dani podrobených. Z cizozemska plynoucí požitky jsou však z rentové daně vyňaty, je-li prokázáno, že jsou podrobeny v cizině zvláštní přímé dani, nepřihlížejíc ku příjemcově důchodové dani.

(2) Všechny ostatní fysické a právnické osoby podrobeny jsou rentové dani z požitků, ze kterých se daň vybírá srážkou podle § 180, a ze všech ostatních dani podrobených požitků plynoucích z tuzemska.

Osvobození od daně.

§ 174.

Od rentové daně jsou osvobozeny:

1. stát, země, župy, okresy (silniční, školské okresy) a obce, jakož i obecně prospěšné podniky a elektrické podniky, jež jsou úplně nebo z části osvobozeny od zvláštní daně výdělkové podle § 73, odst. 1 a § 72, písm. c);

2. ústavy a fondy, které podporuje stát ročními příspěvky, poskytovanými nikoliv ze soukromoprávního titulu;

3. sirotčí pokladny, fondy pro invalidy, ústavy k ošetřování nemocných, k zaopatření a podpoře chudých a jinaké lidumilné a dobročinné ústavy, dále fondy pro stavbu a udržování chrámů, fondy pro bohoslužbu a veřejné vyučovací ústavy;

4. nositelé sociálního pojištění, jimž přísluší osvobození od zvláštní daně výdělkové podle § 72, písm. i) až o);

5. spolky, společenská sdružení a fondy, jež jsou podle § 72, písm. e) osvobozeny od zvláštní daně výdělkové;

6. a) Všeobecný fond peněžních ústavů v republice Československé;

b) Zvláštní fond pro zmírnění ztrát povstalých z poválečných poměrů;

c) společnosti s obmezeným ručením zřízené za účelem poskytování zápůjček státem zaručených podle zákonů o stavebním ruchu;

7. Národní banka Československá;

8. poštovní spořitelna;

9. Společnost Československého červeného kříže;

10. osoby, jejichž požitky dani rentové podrobené ani samy o sobě ani ve spojení s jejich ostatním celoročním důchodem, případně s důchodem hlavy rodiny, s níž by měly býti společně zdaňovány důchodovou daní, nepřevyšují částky důchodové dani nepodrobené (§ 3);

11. osoby, které jsou podle § 2 osvobozeny od důchodové daně, stran požitků, které podle zmíněného ustanovení jsou osvobozeny od důchodové daně;

12. úroky a požitky příslušející podnikateli výdělkovou daní povinnému, které jsou prokazatelně částí výtěžku dani výdělkové podrobeného;

13. výměnkářské dávky a výměnky, které si vymínili zemědělci při postupu zemědělského majetku od přejímatelů, pokud se dávky a výměnky platí převážně z výtěžku postoupeného zemědělského majetku a nepřesahují míry v místě obvyklé a pokud příjemci jsou se svojí výživou na dotčené požitky převážně odkázáni (selské výměnky);

14. příspěvky na výživu, které dostávají manžel od manžela a dítky od svých rodičů nebo od příbuzných rodiče zastupujících nebo rodiče od svých dítek;

15. úroky z dluhopisů republikou Československou vydaných nebo ku placení převzatých; renty za postátněné nebo trvale do státní správy převzaté podniky, pokud jim příslušelo osvobození od daně rentové (kapitálové a rentové) již podle ustanovení platných bezprostředně před vydáním tohoto zákona; dílčí dluhopisy (výkupní listy pozemkové) určené pro vyplacení náhrad za zabraný majetek pozemkový podle zákona náhra-

dového jest považovati za dluhopisy vydané republikou Československou;

16. dividendy a superdividendy z akcií Národní banky Československé;

17. úroky z pohledávek majitelů kont u poštovní spořitelny;

18. pojistné dávky, důchody a požitky ze sociálního pojištění, zejména:

a) požitky vyplácené Všeobecným pensijním ústavem a náhradními ústavy pensijními omezujícími své obchody na pojišťování zřízenců, avšak jen pokud jde o pojišťování zřízenců ku pojištění povinných a jen do výše zákonem nebo stanovami předepsaných nejmenších plnění;

b) důchody založené na zákonech o úrazovém pojištění dělníků;

c) požitky z fondu pro zaopatření zaměstnanců velkostatků;

d) dávky a důchody založené na zákoně o pojištění u báňských bratrských pokladen;

e) dávky a důchody založené na zákoně o pojištění zaměstnanců pro případ nemoci, invalidity a stáří, avšak jen pokud jde o pojištění osob podrobených pojistné povinnosti;

f) dávky a důchody založené na zákoně o pojištění osob samostatně hospodařících pro případ invalidity a stáří s týmž obmezením jako pod písm. e);

g) pojistné dávky založené na zákoně o nemocenském pojištění veřejných zaměstnanců;

h) dávky a důchody založené na pojištění příslušníků samostatných povolání (jejich vdov a sirotků), pro případ invalidity a stáří, usneseném orgánem zájmové samosprávy, pokud se toto závazné usnesení opírá o zákon;

19. úroky a dividendy z akcií podniků, které jsou osvobozeny od zvláštní daně výdělkové podle § 74, odst. 1;

20. úroky z půjček uzavřených se svolením státní správy korporacemi oprávněnými ku vybírání přirážek k opatření kapitálů nebo příspěvků na nové lokální dráhy ve smyslu zákona o drahách nižšího řádu;

21. úroky ze zápůjček hypotekárně zajištěných nebo na prioritní obligace nebo jiné dílčí dlužní úpisy vydaných elektrickými podniky osvobozenými úplně nebo z části od zvláštní daně výdělkové podle § 72, písm. c);

22. úroky ze vkladů úsporných placené nebo k dobru připsané společnostmi s obmezeným ručením zřízenými za účelem poskytování zápůjček státem zaručených podle zákonů o stavebním ruchu;

23. úroky z dluhopisů vydaných Zvláštním fondem pro zmírnění ztrát povstalých z poválečných poměrů a úroky z dluhopisů vydaných Všeobecným fondem peněžních ústavů v republice Československé;

24. výtěžek budov osvobozených od domovní daně;

25. dobropisy podle § 293.

§ 175.

Osvobození stanovené v § 174, č. 1 až 12, nevztahuje se na úroky a renty, z nichž se rentová daň sráží podle ustanovení § 180 při jejich výplatě příslušnými pokladnami a podniky.

Základ daně.

§ 176.

(1) Rentová daň se vyměřuje na každý berní rok z požitků dani podrobených, jichž bylo skutečně dosaženo v kalendářním roce, který přímo předchází bernímu roku, na který se daň vyměřuje, a to nehledíc k tomu, zda počátkem (1. ledna) berního roku podmět a předmět daně ještě trvají a nehledíc ke změnám, které v berním roce nastanou.

(2) Nekryjí-li se pravidelná obchodní období poplatníkova s kalendářním rokem, vyměří se na poplatníkovo přání daň místo podle kalendářního roku na podkladě obchodního (hospodářského) období, jestliže toto zahrnuje období jednoho roku. Zmíněný způsob vyměření daně jest přípustný jen tehdy, přihlíží-li se také při vyměřování důchodové daně k témuž obchodnímu (hospodářskému) období. Ostatně platí pro vyměření rentové daně podle obchodního (hospodářského) období ustanovení § 4, odst. 2.

(3) O požitcích, ze kterých se vybírá daň srážkou u dlužníka, platí ustanovení § 180.

§ 177.

(1) Skládají-li se dani podrobené požitky zcela nebo částečně z přírodnin, věcných požitků nebo jinakých dávek, stanoví se peněžní hodnota přírodnin podle skutečných v místě obvyklých cen, hodnota věcných požitků a jinakých dávek odhadem.

(2) Při anuitách přihlíží se pouze k úrokům v nich zahrnutým.

§ 178.

(1) Pasivní úroky neodpočítávají se zpravidla od požitků dani podrobených.

(2) Srážky jsou přípustny pouze v těchto případech:

1. Vázne-li na určitém důchodu břímě na soukromoprávním titulu se zakládající, které je s požitkem přímo spojeno a jej zmenšuje; u nadací se nepokládají výdaje na nadační účely za taková břemena.

2. Z přijatých eskomptních a kontokorentních úroků smějí býti odečteny zaplacené úroky reeskomptní nebo pasivní úroky kontokorentní z téhož poměru kontokorentního.

Srážky pod č. 1 a 2 uvedené jsou přípustny ostatně jenom tehdy, jestliže dani podrobené požitky nenáleží k požitkům v § 180 uvedeným a jsou-li platby, které dlužno odečísti, hodnověrně prokázány.

3. Od pachtovného smějí býti odečteny správní a udržovací výdaje, spojené s vydržováním pachtovaného předmětu, i s odpisy za znehodnocení zařízení a provozovacího materiálu nastalé opotřebením, pokud není pachtýř povinen nésti zmíněná břemena.

Daňová sazba.

§ 179.

(1) Rentová daň přímo vybíraná činí tři procenta (3%) z požitků dani podrobených. Daň snižuje se na polovinu, jde-li o poplatníky starší 65 let, jejichž celoroční důchod nepřevyšuje 15.000 Kč.

(2) Rentová daň vybíraná srážkou podle § 180 činí šest procent (6%) z požitků dani podrobených.

Výjimkou činí tato daň:

a) Dvanáct procent (12%) v případech uvedených v § 180, odst. 2, č. 2, písm. c).

b) Deset procent (10%) z výkupních rent za postátněné nebo trvale do státního provozování převzaté podniky.

c) Devět procent (9%) z peněz přijímaných jednotlivými podniky od vlastních zaměstnanců k zúrokování.

d) Čtyři procenta (4%) z úroků z dílčích dlužních úpisů korporací ku vybírání přirážek oprávněných.

e) Jedno procento (1%) z úroků ze zástavních listů, jakož i z dlužních úpisů vydaných na podkladě poskytnutých půjček, pokud tyto listy a úpisy byly vydány zemskými úvěrními ústavy a ústavy pro zástavní listy spořitelen, Ústřední banku českých spořitelen v Praze a Ústřední banku německých spořitelen v Praze v to počítajíc.

(3) Rentová daň vybíraná srážkou podle § 180 není podkladem pro vyměřování a vybírání jakýchkoliv přirážek.

Srážka daně dlužníkem.

§ 180.

(1) V případech níže vyznačených vybírá se rentová daň srážkou u dlužníka tím způsobem, že dlužník srazí na účet státní pokladny příjemci z každé splátky požitků rentové dani podrobených, které sám nebo svými pokladnami vyplácí nebo ve prospěch věřitelů připisuje, procenta v § 179 uvedená a odvede je podle ustanovení § 181 státní pokladně.

(2) Taková srážka se vykonává:

1. Pokladnami nebo platebnami státu, zemí (žup) a veřejných fondů co do všech jimi vyplácených, rentové dani podrobených požitků, vyjímajíc pachtovné.

2. Pokladnami nebo platebnami okresů, obcí, rovněž i podniky, které jsou zásadně podrobeny zvláštní dani výdělkové:

a) co do dani podrobených úroků a jiných požitků z cenných papírů jimi vydaných, nehledíc k tomu, děje-li se platba výměnou kuponů či jako u pokladničních poukázek jiným způsobem;

b) co do úroků z úsporných vkladů;

c) co do jiných požitků dani podrobených, které se vyplácejí nebo připisují ve prospěch cizozemských příjemců zmíněných požitků, pokud tyto požitky nejsou podrobeny srážce daně podle č. 1 nebo 3. Srážka podle tohoto písmena vykoná se i dlužníkem podrobeným zásadně všeobecné dani výdělkové.

3. Podniky ať osob právnických nebo fysických, které provozují bankovní obchody po živnostensku, co do všech rentové dani podrobených úroků, které se připisují k dobru z peněz přijatých k zúrokování, s výjimkou úroků:

a) které podrobeny jsou srážce daně již podle č. 2, nebo

b) které mají původ ve zcizení směnek, nebo

c) které se připisují ve prospěch jiného podnikatele, který sám také provozuje bankovní obchody po živnostensku, nebo

d) které se připisují poštovní spořitelně z přebytků u bank na běžný účet uložených, nebo

e) které se z peněz uložených na běžný účet

připisují ve prospěch státu, zemí, žup, okresů a obcí, nebo

f) které se z peněz uložených na běžný účet připisují ve prospěch:

α) nositelů sociálního pojištění jmenovaných v § 72, písm. i) až o), avšak jen v té poměrné částce, která připadá na činnost zvláštní dani výdělkové nepodrobenou;

β) Zvláštního fondu pro zmírnění ztrát povstalých z poválečných poměrů;

γ) Všeobecného fondu peněžních ústavů v republice Československé.

(3) Podrobná ustanovení vydána budou vládním nařízením; zejména může býti podnikům a osobám v odstavci 2 pod č. 3 zmíněným nařízeno, aby za příčinou dozoru upravily své knihy určitým způsobem.

§ 181.

(1) Pokud nebyla srážka vykonána státními pokladnami, buďtež částky na rentové dani podle předchozího ustanovení v každém kalendářním pololetí srážené odvedeny do 30 dnů po projití kalendářního pololetí státní pokladně, kterou určí finanční správa.

(2) Do téže lhůty budiž předložen, a to i státními pokladnami, vyměřovacímu úřadu, v jehož obvodě výplata byla vykonána, úhrnný, podle skupin spořádaný výkaz o vybraných a odvedených částkách. Ministerstvo financí jest zmocněno povoliti dlužníkům k srážce zavázaným delší zúčtovací lhůty a úlevy při sdělávání zmíněných výkazů.

(3) Vyměřovací úřad zkoumá správnost vykonaných srážek, a je-li třeba, nařídí, uváděje důvody, dlužníku srážkou a odvedením daně povinnému dodatečné placení zvláštním vyzváním, z něhož jest přípustno odvolání k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

Počátek a konec daňové povinnosti; změny v kalendářním roce.

§ 182.

(1) Pokud jde o rentovou daň přímo vybíranou, platí o počátku a konci daňové povinnosti a o změnách nastalých v kalendářním roce obdobně ustanovení §§ 23, 24, 25 a 27 o dani důchodové.

(2) U rentové daně vybírané srážkou podle § 180 jest pro daňovou povinnost rozhodnou doba, kdy se dani podrobené požitky věřiteli vyplácejí nebo připisují.

HLAVA VII.

DAŇ Z TANTIEM A Z VYŠŠÍHO SLUŽNÉHO.

§ 183.

(1) Požitky, které dostávají členové společenských orgánů (představenstva, správní rady, správy, generální rady, výkonného výboru, kuratoria, místního výboru, představenstva filiálky, dozorčí rady, revisoři účtů, likvidátoři a pod.) společností akciových a komanditních společností na akcie v této své vlastnosti pod jakýmkoliv názvem, jsou podrobeny 10% dani z tantiem, kterou společnosti vybírají srážkou při výplatě požitků a odvádějí státní pokladně. Této dani jsou podrobeny též požitky, které podle ustanovení § 17a), odst. 5 zák. č. 239/1924 Sb. z. a n. ve znění zákona ze dne 21. dubna 1932, č. 54 Sb. z. a n., plynou do pokladny banky.

(2) Daň z tantiem není podkladem pro vyměřování a vybírání jakýchkoliv přirážek.

(3) Dani nejsou podrobeny požitky, které podle služební smlouvy dostávají smluvně ustanovení vedoucí ředitelé s pevnými platy za činnost v odstavci 1 uvedenou od společnosti, v jejíž službách jsou.

(4) Povinnosti k dani tu není, činí-li požitky společností celkem vyplacené méně než 5000 Kč.

(5) Ustanovení §§ 180 a 181 platí obdobně pro daň z tantiem.

(6) Zdaňování společností, které vyplácejí požitky uvedené v odstavcích 1 a 3, podle hlavy III tohoto zákona zůstává ustanoveními odstavců 1 až 5 nedotčeno.

§ 184.

(1) Služební požitky (§ 7, odst. 3 a § 11) zásadně dani důchodové podrobené (§ 1) a od ní podle § 2 neosvobozené jsou podrobeny dani z vyššího služného, pokud přesahují úhrnem ročně 100.000 Kč po odečtení srážek podle ustanovení § 15 přípustných — kromě daně z vyššího služného — a s těmito služebními požitky přímo hospodářsky souvisejících. Tantiemy zmíněné v § 183, odst. 3 jsou této dani podrobeny, nikoli však požitky uvedené v § 183, odst. 1.

(2) Podkladem daně jest výše služebních požitků stanovená při vyměření daně důchodové; vyměří ji vyměřovací úřad.

(3) Daň činí 3% z částky, o kterou přesahují požitky vypočtené podle odstavců 1 a 2

ročně 100.000 Kč. Pro výpočet daně bude zaokrouhlena daňová základna na 100 Kč dolů.

(4) Pro tuto daň platí obdobně ustanovení § 4, odst. 1 a §§ 23 až 25 tohoto zákona.

HLAVA VIII.

TRESTNÍ USTANOVENÍ.

Zkrácení daně.

§ 185.

(1) Trestného činu se dopouští, kdo ve věci vlastní daně anebo jako zástupce (§ 262) nebo zmocněnec v rozporu s informací stranou mu danou v přiznání nebo oznámení tímto zákonem nařízeném, v odpovědi na dotaz finančního úřadu, v opravném prostředku nebo v jakémkoliv jiném podání k finančnímu úřadu něco nesprávného uvede nebo potvrdí nebo něco, co jest povinen uvésti, zatají nebo do stanovené lhůty nepodá přiznání nebo oznámení tímto zákonem nařízených, je-li takové jednání nebo opominutí způsobilé vyměření zákonné daně zmařiti nebo přivoditi vyměření menší než zákonné daně.

(2) Téhož trestného činu se dopouští plátce požitků neb nájemník, jejich zákonný zástupce nebo zmocněnec, jedná-li způsobem v předešlém odstavci uvedeným ve věci daně důchodové nebo daně z vyššího služného z požitků plátcem vyplácených (§§ 28 až 41 a § 184), nebo daně z tantiem (§ 183), anebo ve věci činžovní daně z nájemného nájemníkem placeného (§ 155, odst. 1 a § 308, odst. 3).

§ 186.

Kdo se dopustí trestného činu uvedeného v § 185 úmyslně, jsa si vědom toho, že jest toto jednání nebo opominutí způsobilé vyměření zákonné daně zmařiti nebo přivoditi vyměření menší než zákonné daně, bude potrestán peněžitou pokutou až do výše šestinásobku částky, o kterou byla zákonná daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána.

§ 187.

(1) Kdo se dopustí trestného činu uvedeného v § 185 v úmyslu zákonnou daň zkrátiti, anebo kdo použije při trestném činu uvedeném v § 185 prostředků k oklamání úřadů zvláště způsobilých, bude potrestán peněžitou pokutou ve výši jednonásobku až desetinásobku částky, o kterou byla zákonná daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána.

(2) Vedle peněžité pokuty může býti uložen trest vězení:

a) jestliže bylo při trestném činu použito prostředků k oklamání úřadů zvláště způsobilých;

b) jestliže částka, o niž byla zákonná daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána, převyšuje v jednom z roků, kterých se zkrácení daně týče, 5000 Kč a současně 15% zákonné daně;

c) jestliže byl vinník již jednou pro úmyslné zkrácení daně pravoplatně odsouzen a dopustil se opět úmyslného zkrácení daně do 4 let po odsouzení.

(3) Trest vězení se stanoví od jednoho dne do tří měsíců; převyšuje-li však částka, o kterou byla zákonná daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána, 50.000 Kč a současně jednu pětinu zákonné daně, zvyšuje se trest vězení až do jednoho roku, a převyšuje-li zmíněná částka 200.000 Kč a současně jednu polovici zákonné daně, až do dvou let.

(4) Vztahuje-li se totéž trestní řízení současně na více trestných činů, sčítají se částky, o které byla jimi daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána.

§ 188.

(1) Kdo se dopustí trestného činu uvedeného v § 185 z hrubé nedbalosti, bude potrestán peněžitou pokutou až do výše trojnásobku částky, o kterou byla zákonná daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána. Nepodání přiznání u poplatníků dotčenou daní již zdaněných jest trestno podle ustanovení tohoto paragrafu jen, byl-li poplatník k podání jeho zvláště vyzván.

(2) Jestliže však u trestných činů v odstavci 1 uvedených nepřevyšuje částka, o niž byla zákonná daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána, úhrnem částku 1.000 Kč a nečiní současně více než 15% zákonné daně, nebude obviněnému uložena peněžitá pokuta vůbec, prokáže-li, že částku, o kterou byla daň zkrácena, dodatečně zaplatil, a to nejdéle ve lhůtě vyšetřujícím úřadem stanovené.

§ 189.

Byl-li uložen trest vězení, může býti zároveň v trestním nálezu vyřčeno, že bude nález bez odůvodnění uveřejněn na útraty vinníkovy v jednom nebo v několika časopisech. Vedle uveřejnění v časopisech nebo místo něho lze vyřknouti, že bude nález veřejně vy-

věšen nebo jinak vyhlášen v obci, v níž vinník bydlí.

Zaplacení zkrácené daně.

§ 190.

Kromě výkonu trestu vězení a peněžité pokuty nutno dodatečně zaplatiti částku, o kterou byla daň zkrácena.

Návod a pomoc.

§ 191.

(1) Kdo návodem, radou, utvrzováním, slíbením nebo poskytnutím pomoci, zejména též vědomě nesprávným vedením obchodních a hospodářských knih, nebo jinak vědomě spolupůsobil k trestným činům v §§ 186 a 187 uvedeným nebo při těchto trestných činech, bude potrestán nezávisle na potrestání osob podle §§ 186 a 187 trestných peněžitou pokutou až do pětinásobku částky, o kterou byla zákonná daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána.

(2) Potrestán nebude, kdo napomáhá, jsa k tomu dohnán hospodářskou závislostí, leda by, příslušným (dožádaným) úřadem ve vyměřovacím řízení (§ 301, odst. 3, č. 3) dotazován, činil též nesprávné údaje.

Stanovení trestu.

§ 192.

(1) Trest třeba uložiti v mezích zákonné sazby. Při tom nutno přihlížeti ku povaze spáchaného trestného činu, ku poměrné výši zatajené daně a zejména ku přitěžujícím a polehčujícím okolnostem podle toho, které z nich mají převahu.

(2) Trestné činy spáchané pouhým opominutím buďtež trestány mírněji než činy spáchané konáním.

Přitěžující okolnosti.

§ 193.

Přitěžující okolnosti jsou zejména:

a) vedl-li vinník vědomě nesprávně obchodní knihy nebo dvoje obchodní knihy, aneb odstranil-li obchodní knihy, aby ztížil trestní vyšetřování, pokud nebyla tato okolnost rozhodnou pro povahu trestného činu podle § 187;

b) byl-li trestný čin spáchán se zvláštní rozvahou nebo po zvláštních přípravách, pokud nebyla tato okolnost rozhodnou pro povahu trestného činu podle § 187;

c) mělo-li jednání nebo opominutí skutečně za následek, že nebyla daň předepsána nebo že byla předepsána menší nežli zákonná daň;

d) byl-li vinník již dříve uznán vinným pro stejný nebo podobný trestný čin, pokud nebyla tato okolnost rozhodnou pro uložení trestu vězení podle § 187, odst. 2, písm. c);

e) ztěžoval-li vinník zjištění pravdy vědomě nesprávnými údaji nebo jinými prostředky než pouhým popíráním viny.

Polehčující okolnosti.

§ 194.

Polehčující okolnosti jsou zejména:

a) přizná-li se vinník v trestním řízení;

b) nebyl-li dosud uznán vinným v daňových věcech;

c) jednal-li pod nátlakem nebo na popud jiného;

d) nízký stupeň vzdělání, nedostatek inteligence nebo duševní obmezenost;

e) zvláštní okolnosti, zejména rodinné a majetkové poměry, které zasluhují, aby se k nim přihlíželo při vyměření trestu.

Porušení povinností členů daňových komisí a trestních senátů.

§ 195.

(1) Kdo se zdráhá, neuváděje omluvných důvodů, nebo se zdráhá, i když důvody byly zamítnuty, převzíti funkci člena nebo náhradníka v daňové komisi nebo v daňovém trestním senátu, může býti potrestán peněžitou pokutou až do 2000 Kč.

(2) Členům komise (senátu), nebo jejich náhradníkům, kteří, aniž uvedli dostatečných omluvných důvodů, opět se nezúčastní zasedání komise (senátu), ač byli napomenuti, může býti uložena peněžitá pokuta do 500 Kč. Stejně mohou býti potrestáni členové (náhradníci), kteří dostavivše se odpírají při zasedání spolupůsobiti nebo odejdou bez dostatečné omluvy před časem ze zasedání.

(3) Tyto tresty mohou býti tak dlouho znova ukládány, až dotčený člen nebo náhradník dostojí své povinnosti nebo jí bude zproštěn.

Náhradní trest vězení.

§ 196.

(1) Jsou-li peněžité pokuty podle předcházejících ustanovení (§§ 186 až 188, 191 a 195) uložené jak u vinníka tak u ručitelů ne-

dobytny vůbec nebo částečně, nastoupí na jejich místo trest vězení od jednoho dne do šesti měsíců.

(2) Náhradní trest, který dlužno vyřknouti již v trestním nálezu, stanoví se podle stupně provinění a podle výdělečných, důchodových, majetkových a jinakých osobních poměrů vinníkových. Při tom budiž stanoveno náhradní vězení jednoho dne nejméně na každých 50 Kč pokuty.

Ručení.

§ 197.

(1) Fysické i právnické osoby včetně neodevzdané pozůstalosti ručí za nezaplacené peněžité pokuty a útraty trestního řízení, které byly jejich zákonným nebo zmocněným zástupcům uloženy pro trestné činy podle §§ 186, 187 a 188, spáchané při vykonávání povinností z tohoto zastupitelského poměru vyplývajících. Z ručení jsou vyňaty fysické osoby, které nejsou svéprávné, pokud jde o jejich zákonné neb úředně zřízené zástupce a fysické osoby, jež prokáží, že jejich zmocněnec, při jehož volbě užily povinné péče, jednal bez jejich vědomí.

(2) Příslušníci rodiny ručí za nezaplacenou část peněžité pokuty hlavě rodiny uložené, která připadá poměrně na důchod příslušníků, pokud tento činí část trestní základny. Avšak ručení nenastává, byla-li daň zkrácena bez srozumění s příslušníkem rodiny.

(3) Výkon náhradního trestu vězení podle § 196 vylučuje, aby bylo uplatňováno ručení podle předcházejících odstavců a naopak.

(4) Ručení může býti uplatňováno teprve tehdy, když trestní nález nabyl moci práva vůči tomu, za něhož se ručí, a to platebním vyzváním, k němuž dlužno připojiti opis trestního nálezu. Z platebního vyzvání přísluší ručiteli odvolání jak co do přípustnosti ručení, tak co do celkového výpočtu vymáhaných částek k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

(5) Ručení zaniká, zemřel-li ručitel dříve, než platební vyzvání nabylo moci práva.

Nepravdivé výpovědi svědků, znalců, přezvědných osob a odhadců.

§ 198.

Učiní-li svědek, znalec, přezvědná osoba nebo odhadce před vyměřovacími úřady, daňovými komisemi, daňovými trestními senáty nebo jejich předsedou aneb ve své výpovědi určené potřebě těchto úřadů nebo činitelů, vědomě nepravdivé údaje, jež jsou způsobilé vyměření daně nebo uložení trestu zmařiti aneb přivoditi, že se daň vyměří nebo trest uloží nesprávně anebo neprávem, bude potrestán, nejde-li o čin přísněji trestný podle obecných trestních zákonů, za přestupek vězením od jednoho dne do dvou měsíců nebo peněžitým trestem od 50 do 3000 Kč.

Porušení povinnosti mlčelivosti; zneužití daňových zápisů.

§ 199.

(1) Prozradí-li úředníci a jiní zaměstnanci zúčastnění řízení v daňových věcech, dále členové daňových komisí a trestních senátů, konečně svědci, přezvědné osoby, znalci, důvěrníci a zástupci stran neoprávněně výdělečné, důchodové a majetkové poměry poplatníkovy, o nichž zvěděli při vykonávání služby nebo zastávání funkce, zejména prozradí-li obsah přiznání nebo řízení o něm konaného, budou pro tento přestupek potrestáni vězením až do tří měsíců nebo peněžitým trestem až do 10.000 Kč. Se státními zaměstnanci naloží se mimo to podle disciplinárních ustanovení.

(2) Kdo by zneužil okolností týkajících se výdělečných nebo důchodových poměrů poplatníkových, jež jsou patrny ze zápisů ku veřejnému nahlédání vyložených, ve veřejném shromáždění nebo obsahem tiskopisu k nevraživým útokům na poplatníka, daňovou komisi nebo jejího člena, dopustí se přestupku, po případě bude-li čin spáchán obsahem tiskopisu, přečinu a bude potrestán vězením až do šesti měsíců nebo na penězích až do 15.000 Kč.

(3) Pokus trestného činu podle ustanovení předchozích odstavců je trestný jako čin sám.

(4) Trestní stíhání zavádí se z moci úřední toliko na návrh ministerstva financí, dotčeného poplatníka nebo člena komise nebo senátu.

(5) Tento návrh může býti odvolán, pokud nebylo počato s prohlášením rozsudku soudního I. stolice.

Překážení v místní prohlídce.

§ 200.

Kdo by bránil osobám podle tohoto zákona k tomu oprávněným v místní prohlídce podle §§ 319 a 320, nebo kdo by se pokusil překaziti místní prohlídku, bude potrestán, pokud toto jednání nezakládá skutkové povahy

trestného činu podle obecného trestního zákona přísněji stíhaného, za přestupek vězením od jednoho do čtrnácti dnů nebo peněžitým trestem od 50 do 10.000 Kč.

Pořádkové pokuty.

§ 201.

(1) Kdo dostatečně se neomluvě neuposlechne příkazů nebo vyzvání, vydaných podle tohoto zákona vyměřovacím úřadem, daňovou komisí, daňovým trestním senátem nebo jejich předsedou, může býti — a to i opětovaně — potrestán pořádkovou pokutou do 5000 Kč, pokud zmíněná opominutí nejsou již trestna podle §§ 186 až 195.

(2) Úřední příkaz nebo vyzvání v předchozím odstavci zmíněné musí však, aby mohla býti uložena pořádková pokuta, obsahovati pohrůžku touto pokutou číselně určenou.

(3) Pokutě v téže výši (odstavec 1) podrobena jsou též opominutí, pro která je v tomto zákoně zvláště pohroženo pořádkovou pokutou, aniž je výše její stanovena.

Jak zaniká trestnost.

§ 202.

(1) Jak zaniká trestnost činů, jež stíhati přísluší řádným soudům (§ 210, odst. 1), ustanovují trestní zákony.

(2) U ostatních podle této hlavy trestných činů (§ 210, odst. 2 a další) zaniká za podmínek v §§ 203 až 209 určených trestnost:

a) smrtí,
b) účinnou lítostí,
c) upuštěním od trestního řízení,
d) promlčením a
e) mimořádným prominutím.

a) **Smrt.**

§ 203.

(1) Zemře-li vinník, nelze ani zavésti trestního řízení, ani v něm pokračovati.

(2) Peněžité a pořádkové pokuty, před smrtí vinníkovou pravoplatně uložené, přecházejí jako jiné pozůstalostní dluhy na dědice.

b) **Účinná lítost.**

§ 204.

(1) Trestnost činů v §§ 186, 187 a 188 uvedených zaniká, jestliže vinník, dříve než bylo proti němu zavedeno trestní řízení (§ 213), u příslušného úřadu opraví nebo doplní své údaje nebo učiní dodatečně podání, jímž byl podle zákona povinen a které opominul.

(2) Trestnost činů v § 191 uvedených zaniká, jestliže návodce nebo pomahač, dříve než bylo proti němu zavedeno trestní řízení (§ 213), u příslušného úřadu oznámí, že se dopustil trestného činu.

(3) Zánik trestnosti účinnou lítostí jest vyloučen jedině u těch trestných činů, pro něž bylo trestní řízení zahájeno způsobem v § 213 stanoveným.

c) **Upuštění od trestního řízení.**

§ 205.

(1) Pokud nebyl vydán trestní nález, může se na žádost obviněného od zavedeného již trestního řízení pro činy podle §§ 186, 187, 188 a 191 trestné upustiti, jestliže se zaváže obviněný kromě zkrácené daně zaplatiti přiměřenou upouštěcí částku a vzdá se dalších opravných prostředků.

(2) Upouštěcí částku stanoví u volném uvážení vyšetřující úřad, přihlížeje ku výši zkrácené nebo ohrožené daně, ku výši pokuty, jež by jinak byla pravděpodobně uložena, a k majetkovým poměrům obviněného. Stanovení upouštěcí částky podrobeno je schválení finančního úřadu II. stolice, který zároveň určí lhůtu, do které nutno zaplatiti upouštěcí částku.

(3) Nebude-li stanovená upouštěcí částka zaplacena ve lhůtě určené, bude pokračováno v trestním řízení; další upuštění není přípustno.

d) **Promlčení.**

§ 206.

(1) Trestnost činů v §§ 186, 187 a 191 uvedených zaniká promlčením, nebylo-li proti vinníkovi zavedeno trestní řízení (§ 213) do čtyř let po uplynutí roku, v němž spáchal trestný čin.

(2) Trestnost činů v § 188 uvedených zaniká promlčením, nebylo-li proti vinníkovi zavedeno trestní řízení (§ 213) do tří let po uplynutí roku, v němž spáchal trestný čin.

(3) Dopustí-li se vinník nového, podle zmíněných paragrafů trestného činu, nepromlčuje se starší trestný čin před promlčením novějšího.

(4) Výkon trestů uložených pro trestné činy v odstavci 1 a 2 zmíněné se promlčuje,

prošlo-li pět let od pravoplatnosti trestního nálezu.

§ 207.

(1) Trestnost činů v §§ 195 a 201 uvedených se promlčí, prošlo-li šest měsíců od doby, kdy byl čin spáchán nebo opominuté jednání mohlo býti ještě včas provedeno.

(2) Výkon trestů uložených pro trestné činy v odstavci 1 zmíněné se promlčuje, prošlo-li šest měsíců od pravoplatnosti trestního nálezu.

§ 208.

(1) Promlčení trestnosti činů a opominutí v §§ 206 a 207 zmíněných přerušuje se vydáním obsílky, obviněnému svědčící a trestný čin a den výslechu vyznačující, nebo jiným písemným nebo protokolárním sdělením obviněnému, že se proti němu zavádí trestní řízení.

(2) Každým způsobem však se promlčují trestné činy v §§ 186, 187 a 191 uvedené, pro které do 10 let po projití roku, v němž byl spáchán trestný čin, a trestné činy v § 188 uvedené, pro které do osmi let po projití roku, v němž byl spáchán trestný čin, nebylo zavedeno trestní řízení podle § 213.

(3) Do promlčecích lhůt se nevčítá doba pobytu vinníka vně hranic československého státního území, pokud trvá alespoň třicet dnů v jednom roce.

(4) Promlčení výkonu trestu se přerušuje jakýmkoliv opatřením úřadu směřujícím k výkonu trestu a namířeným proti odsouzenému. Nové promlčení se počíná dnem takového opatření.

e) **Mimořádné prominutí.**

§ 209.

Pokud nejde o trestné činy v § 210, odst. 1 uvedené, může ministr financí výjimečně z důvodů zvláštního ohledu hodných nařiditi, aby trestní řízení nebylo zaváděno nebo zavedené trestní řízení bylo zastaveno, aneb může uložený trest, pořádkovou pokutu, ručitelský závazek a útraty zcela nebo z části prominouti nebo trest vězení proměniti v peněžitou pokutu.

Příslušnost.

§ 210.

(1) Trestní řízení o přestupcích uvedených v §§ 198 až 200 náleží soudům okresním (brigádním), trestní řízení o přečinech uvedených v § 199 sborovým soudům první stolice (divisním), i když tyto trestné činy byly spáchány obsahem tiskopisu.

(2) O trestných činech v §§ 186, 187, 188 a 191 uvedených provádí trestní vyšetřování vyměřovací úřad příslušný k předpisu daně, jíž se trestný čin týká.

(3) Pokládá-li vyměřovací úřad v odstavci 2 uvedený za přiměřený peněžitý trest vyšší než trojnásobek částky, o kterou byla zákonná daň zkrácena nebo nebezpečí zkrácení vydána, nebo jde-li o trestný čin, pro který vedle peněžité pokuty může býti uložen též trest vězení (§ 187, odst. 2), předloží případ nalézacímu senátu (§ 211). Trestní nález vydá tu vyměřovací úřad v nalézacím senátu, při čemž senát může uznati i na trest nižší než trojnásobek. Bez předchozího rozhodnutí nalézacího senátu vydá vyměřovací úřad trestní nález jen, když nevyřkne trest vyšší než trojnásobek.

(4) Ministerstvo financí může několik daňových ukládacích okresů spojiti v jediný trestní okres a určiti jeden z vyměřovacích úřadů, ležících v jeho obvodu, aby pro celý trestní okres prováděl trestní vyšetřování a vydával trestní nálezy o trestných činech v odstavci 2 zmíněných.

(5) Jsou-li tu závažné důvody a okolnosti, zejména obviňuje-li se několik osob z téhož nebo z jiného, s ním v příčinné spojitosti jsoucího trestného činu nebo táž osoba z několika trestných činů zakládajících různou místní příslušnost nebo vyžaduje-li toho zřetel k možné snad zaujatosti vyšetřujících a nalézacích činitelů, jest ministerstvo financí oprávněno delegovati jiný vyměřovací úřad, aby provedl trestní vyšetřování a vydal nález.

(6) Vyměřovací úřad, který provedl trestní řízení, předepíše též zkrácenou daň, z výsledku trestního řízení vyplývající.

(7) Trestní nález o činech podle § 195 trestných vydá vyměřovací úřad v sídle příslušné daňové komise (daňového trestního senátu).

(8) Pořádkovou pokutu (§ 201) uloží činitel, který jí pohrozil, pokud se týče úřad, u něhož se mělo státi opominuté jednání nebo v jehož obvodu je osoba, jíž se pořádková pokuta ukládá.

Nalézací senát.

§ 211.

(1) Nalézací senát tvoří dva soudcové a jeden finanční úředník. Každému členu bude zřízen jeden nebo několik náhradníků. Senátu předsedá jeden ze soudců.

(2) Soudce a jejich náhradníky ustanoví na žádost finančního úřadu II. stolice vrchní soud. Přísedícím finančním úředníkem jest přednosta vyměřovacího úřadu, kterým bylo trestní řízení provedeno; tento člen ustanoví svého náhradníka.

Vylučovací důvody.

§ 212.

(1) Důvody, které vylučují z účasti v jednání a rozhodování v senátě, jsou:

a) že předseda nebo přísedící je s obviněným nebo s jeho zástupcem v poměru manželském, příbuzenském nebo švakrovském v pokolení přímém vůbec nebo v pobočném pokolení až do třetího stupně nebo v poměru služebním;

b) že může od osvobození nebo odsouzení obviněného očekávati prospěch nebo škodu;

c) že v projednávané věci byl udavatelem nebo zástupcem obviněného nebo že byl vyslýchán jako svědek, znalec nebo přezvědná osoba;

d) že v této věci prováděl trestní vyšetřování (§ 210, odst. 2) nebo se zúčastnil již usnášení v senátě jiné stolice;

e) osvědčí-li obviněný, že jest předseda nebo přísedící proti němu zaujat.

(2) O uvedených vylučovacích důvodech rozhoduje v určitém případě předseda senátu s konečnou platností s výhradou odvolání do trestního nálezu. Týkají-li se vylučovací důvody předsedy senátu, odevzdá předsednictví svému náhradníku.

Zahájení vyšetřování.

§ 213.

(1) Trestní řízení, kromě případů § 201, se zahajuje po ukončení vyměřovacího řízení tím, že uzavřená obsílka, vyznačující trestný čin a den, kdy se má obviněný dostaviti ku výslechu, doručí se obviněnému do vlastních rukou nebo že se jinak písemně nebo protokolárně sdělí obviněnému, že se proti němu zahajuje trestní řízení.

(2) Lhůta stanovená obviněnému, aby se dostavil k prvnímu výslechu (§ 214), nesmí býti zásadně delší 45 dnů, jinak nejdéle 60 dnů, sdělí-li vyšetřující úřad důvody tohoto prodloužení obviněnému. Další prodloužení této lhůty je přípustno jen, žádá-li o to obviněný. Do lhůty shora uvedené musí býti první výslech též skončen.

Výslech obviněného.

§ 214.

(1) Vydání nálezu musí — vyjímajíc případy v §§ 201 a 218 uvedené — předcházeti alespoň jeden výslech obviněného.

(2) Při tomto výslechu oznámí protokolárně vyšetřující úřad obviněnému podrobně skutkovou povahu trestného činu a všechny důvody podezření proti němu, aby se vyjádřil, a žádá-li o to obviněný, poskytne mu za touž příčinou 15denní lhůtu. O tom, že může žádati za tuto lhůtu, budiž obviněný poučen; že se tak stalo, budiž poznamenáno do jednacího protokolu.

(3) Na žádost obviněného bude mu vydán oklep protokolu o každém jeho výslechu, a to bez rozdílu, jde-li o výslech již skončený či o části téhož výslechu, pokud byl přerušen. Byla-li straně poskytnuta 15denní lhůta ve smyslu předchozího odstavce, započne běžeti ode dne, jenž jde po dni doručení oklepu protokolu.

Práva obviněného a průvody.

§ 215.

(1) Obviněnému příslušejí tato oprávnění:

a) přibrati si právního zástupce nebo jinou osobu, která je po zákonu oprávněna zastupovati; tyto osoby buďtež po skončení prvního výslechu připuštěny k jednání; jsou oprávněny jako zástupci obviněného navrhovati důkazy. Tyto osoby, jakož i obviněný sám, mohou býti přítomny při výslechu svědků, znalců a přezvědných osob, jimž mohou klásti otázky;

b) navrhovati, aby o otázkách pro obviněného důležitých byli slyšeni svědci, znalci a přezvědné osoby, třeba-li i přísežně, o čemž rozhodne vyšetřující úřad uveda důvody; podrobnosti budou upraveny vládním nařízením;

c) žádati, aby byl konfrontován se svědky, znalci a přezvědnými osobami, nebrání-li konfrontaci jejich neznámý nebo příliš vzdálený pobyt, veliký věk, nemoc, těžká choroba nebo i jiné závažné důvody, pro něž se nemůže konfrontace uskutečniti;

d) kdykoli žádati, aby mu byly ukázány listiny, jež vyměřovací úřad má po ruce, a aby mohl nahlédnouti do protokolů a jiných spisů a opsati si je; tomuto požadavku nutno vyhověti, jakmile to dovolí průběh vyšetřování, avšak staniž se tak včasně, aby obviněný mohl ještě před koncem vyšetřování navrhnouti

důkazy. Které spisy jsou vyloučeny z nahlédnutí, určí vládní nařízení;

e) podati do 15 dnů po skončeném vyšetřování (§ 219, odst. 2) písemnou nebo protokolární obranu. Lhůtu k obraně lze z důležitých důvodů prodloužiti. Uváděti nové skutečnosti a nabízeti nové průvody lze s právním účinkem v závěrečné obraně pouze potud, pokud zřejmě nesměřují ku protahování trestního řízení.

(2) O těchto oprávněních budiž obviněný poučen; že se tak stalo, budiž poznamenáno do jednacího protokolu. Osoby, které mají podle odstavce 1, písm. a) právo býti přítomny při výslechu svědků, znalců a přezvědných osob, buďtež o době výslechu zavčas zpraveny.

§ 216.

(1) Pokud výpovědi svědků, přezvědných osob neb znalců nebyly již dříve stvrzeny přísahou, je vyšetřující úřad oprávněn dožádati okresní soud, příslušný podle jejich bydliště, aby je vyslechl přísežně.

(2) Jestliže při jednání v daňové komisi byly poplatníkovi ukázány listiny nebo byli za jeho přítomnosti vyslýcháni svědci, přezvědné osoby a znalci, není třeba, aby byly tyto úkony opakovány vyšetřujícím úřadem.

(3) Vyšetřující úřad je též oprávněn nařiditi, aby obviněný připustil nahlédnouti do svých obchodních a hospodářských knih. Pro toto nahlédnutí platí ustanovení §§ 314 až 318 s tou úchylkou, že v trestním řízení není předchozího oznámení obviněnému podle § 315, odst. 3 třeba a že mohou osoby nahlédnutím do knih pověřené a zvláštním písemným příkazem vyšetřujícího úřadu opatřené i proti poplatníkově vůli vstoupiti do místností, v nichž jsou knihy uloženy, a nahlédnouti do nich.

(4) Vyšetřující úřad vyslechne za vyšetřování také osobu, která ručí za peněžitou pokutu a útraty řízení, zejména o okolnostech rozhodných pro uplatňování ručení.

§ 217.

(1) V trestním řízení pro trestné činy podle §§ 186, 187, 188 a 191 mohou býti vykonány místní prohlídky podle §§ 319 a 320, může-li jich provedení míti význam pro vyšetřování. Úředník místní prohlídku provádějící se prokáže před zahájením místní prohlídky písemným zmocněním vyšetřujícího úřadu k této prohlídce. Před skončením prohlídky budiž o jejím průběhu sepsán protokol, v němž dlužno uvésti zákonný důvod prohlídky, důvod podezření, pro který byla prohlídka provedena, a jaký byl její výsledek.

(2) Pokud nebylo při místní prohlídce shledáno nic podezřelého, vydá se zúčastněnému na jeho žádost o tom příslušné potvrzení.

(3) Ostatně platí o výkonu místní prohlídky ustanovení § 319 s výjimkou odstavce 3.

Následky neuposlechnutí.

§ 218.

(1) Neuposlechne-li obviněný v trestním řízení dostatečně se neomluvě obeslání podle § 213, budiž obeslání opakováno s pohrůžkou, že, kdyby ani na toto obeslání obviněný do stanovené lhůty se nedostavil dostatečně se neomluvě, bude vydán nález bez dalšího účastenství obviněného podle pomůcek, které úřad má po ruce.

(2) Nebylo-li ani tohoto obeslání uposlechnuto, bude vydán trestní nález.

(3) Stejně budiž postupováno, nevyhoví-li obviněný dostatečně se neomluvě jinému v dalším řízení vydanému a jemu svědčícímu obeslání nebo vybídnutí, aby podal vysvětlení, pokud je vůbec může podati, nebo nevyhoví-li bez dostatečné omluvy vyzvání, aby připustil nahlédnutí do svých obchodních nebo hospodářských knih. Právní následky neuposlechnutí nesmí však přesahovati meze zmíněného opominutí. Ustanovení § 325, odst. 3 platí obdobně.

(4) Je-li dostavení obviněného trvale na překážku jeho nepřítomnost a je-li jeho pobyt znám, může ho vyšetřující úřad vyzvati stejným způsobem, aby jmenoval vyšetřujícímu úřadu zástupce, s nímž jako zástupcem obviněného se provede trestní řízení; opomine-li obviněný tak učiniti, má to stejné následky, jako by se obviněný bez dostatečné omluvy nedostavil. Totéž platí, onemocní-li obviněný a jeho onemocnění podle vysvědčení úředního lékaře brání mu sice osobně se dostaviti, nevylučuje však, aby dal potřebné zprávy a vysvětlivky zástupci. Proti obviněnému, jehož pobyt znám není, může býti podle uvedených zásad postupováno teprve po provedení náhradního doručení (§ 257, odst. 17).

(5) Obviněný může býti předveden, nevyhoví-li dostatečně se neomluvě obeslání vyšetřujícího úřadu; předvedení stane se příslušným politickým nebo policejním úřadem, který je povinen příslušnému dožádání vyšetřujícího úřadu neprodleně vyhověti.

Zastavení a skončení vyšetřování.

§ 219.

(1) Shledá-li vyšetřující úřad za trestního řízení, že není tu trestného činu nebo že trestnost činu zanikla, zastaví trestní řízení a oznámí to obviněnému s výjimkou § 202, odst. 2, písm. a). Nestane-li se tak u obviněného, u něhož není na závadu pokračování v trestním řízení trvalá choroba, nepřítomnost nebo neznámý pobyt, ve lhůtě tří let po projití roku, v němž bylo zahájeno trestní řízení, dlužno pokládati toto řízení za zastavené, nedošlo-li v uvedené lhůtě ani k vydání trestního nálezu ani nebyl-li případ předložen nalézacímu senátu k rozhodnutí.

(2) Shledá-li však vyšetřující úřad, že podezření z trestného činu je odůvodněno a skutková povaha dostatečně objasněna, oznámí obviněnému, že je oprávněn do 15-denní lhůty navrhnouti, aby bylo vyšetřování doplněno, a neučiní-li tak, že bude vyšetřování prohlášeno za skončené. Navrhne-li obviněný včas, aby bylo vyšetřování doplněno, doplní se, je-li třeba, vyšetřování a o výsledku zpraví se obviněný s podotknutím, že je vyšetřování skončeno. Nenavrhne-li včas doplnění vyšetřování, oznámí se mu, že je vyšetřování skončeno. V oznámení o skončeném vyšetřování nutno zároveň obviněného upozorniti na oprávnění jemu podle § 215, odst. 1, písm. e) příslušející.

Řízení před nalézacím senátem.

§ 220.

(1) Jednání nalézacího senátu jest neveřejné. Obviněnému jest volno hájiti se před nalézacím senátem osobně nebo právním zástupcem anebo jinou osobou, která jest po zákonu oprávněna zastupovati, požádal-li o to nejpozději v obraně podle § 215, odst. 1, písm. e). Uváděti nové skutečnosti a nabízeti nové průvody může obviněný pouze s omezením uvedeným v § 215, odst. 1, písm. e).

(2) Další podrobnosti řízení v senátě budou upraveny vládním nařízením.

Nález.

§ 221.

(1) Nebylo-li trestní řízení zastaveno podle § 219, odst. 1, vydá vyměřující úřad — třeba-li na podkladě usnesení senátu — nález, oceňuje při tom volně výsledky celého řízení.

(2) Nález může býti buď odsuzující nebo osvobozující a vyhotoví se vždy písemně.

(3) Odsuzující nález musí obsahovati:

a) vyznačení trestného činu, jímž byl obviněný uznán vinným;

b) vyměření trestu;

c) stanovení náhradního trestu vězení (§ 196);

d) výrok o útratách, jichž náhrada podle § 222 se snad obviněnému ukládá;

e) odůvodnění, které musí obsahovati vylíčení skutkové povahy trestného činu a vyznačení okolností a průvodů, jimiž se pokládá trestný čin za prokázaný; při tom smí se, pokud se nález nezakládá na ustanovení § 218, poukazovati toliko na takové průvody, které byly obviněnému v trestním řízení oznámeny. V odůvodnění budiž dále uvedeno, k jakým přitěžujícím a polehčujícím okolnostem se přihlíželo při vyměření trestu;

f) poučení o odvolání.

(4) S odsuzujícím nálezem může býti zároveň spojen předpis dodatečné daně (§ 210, odst. 6).

(5) Osvobozující nález nechť obsahuje stručné důvody, z kterých se obviněný zprošťuje viny.

Útraty.

§ 222.

(1) Pokud vzešly v trestním řízení končícím se odsouzením obviněného zvláštní útraty, zejména útraty spojené s místní prohlídkou (§ 217) nebo s prohlídkou obchodních a hospodářských knih (§ 216, odst. 3), náhrada svědkům, znalcům a přezvědným osobám, cestovní útraty úředníků a jiných trestního vyšetřování zúčastněných osob, náhrada poštovních, telegrafních a telefonních poplatků, jest odsouzený povinen nahraditi tyto útraty.

(2) Kdo ručí za trest, ručí též za útraty podle odstavce 1. Vzešly-li takové zvláštní útraty proti ručiteli, jest ručitel povinen i tyto nahraditi.

(3) K trestu vězení odsouzený je povinen nahraditi též útraty výkonu tohoto trestu.

Odvolání.

§ 223.

(1) Z trestního nálezu, z předpisu dodatečné daně v trestním řízení a z uložení pořádkové pokuty přísluší odsouzenému, a jde-li o trestní nález zakládající se na usnesení nalézacího senátu, též přísedícímu finančnímu

úředníku právo se odvolati; v posléze uvedeném případě platí obdobně ustanovení §§ 254 a 332. Odvolání budiž podáno u úřadu, který trestní nález vydal.

(2) Trestní nálezy (§ 221, odst. 3), z nichž se odsouzený odvolal, nejsou až do konečného vyřízení v berním správním řízení vykonatelny; avšak úřad, jenž vydal trestní nález, může zaříditi, aby byly peněžité (pořádkové) pokuty a útraty zajištěny, jakmile byl nález odsouzenému doručen.

Odvolací stolice a řízení u ní.

§ 224.

(1) O odvoláních z trestních nálezů, pokud se tyto zakládají na usnesení nalézacího senátu, rozhoduje s konečnou platností finanční úřad II. stolice v pětičlenném senátě.

(2) O všech ostatních odvoláních (§ 223) rozhoduje finanční úřad II. stolice. O odvoláních z pořádkové pokuty, uložené finančním úřadem II. stolice, rozhoduje ministerstvo financí.

§ 225.

(1) Odvolací senát se skládá ze tří soudců a dvou finančních úředníků. Každému členu se zřídí jeden nebo několik náhradníků. Senátu předsedá soudce, který je členem nebo náhradníkem.

(2) Předsedu senátu a přísedící soudce, jakož i jejich náhradníky ustanoví na žádost ministerstva financí ministerstvo spravedlnosti. K odvolacímu senátu náležejí jako členové přednosta finančního úřadu II. stolice a jeden jím ustanovený úředník tohoto úřadu; náhradníky ustanoví přednosta finančního úřadu II. stolice.

(3) Jednání odvolacího senátu je neveřejné. Odsouzenému je volno hájiti se před odvolacím senátem osobně nebo právním zástupcem anebo jinou osobou, která jest po zákonu oprávněna zastupovati, požádal-li o to nejpozději v odvolání. Uváděti nové skutečnosti a nabízeti nové průvody může obviněný pouze s omezením uvedeným v § 215, odst. 1, písm. e).

(4) Ostatně platí pro odvolací senát a řízení před ním obdobně ustanovení §§ 212 a 220.

§ 226.

(1) Odvolací stolice, uvažujíc samostatně subjektivní i objektivní skutkovou povahu trestného činu, podle okolností případu doplní řízení, odstraní, pokud to bez újmy práv odsouzeného jest možno, podstatné vady řízení u I. stolice, nebo zruší nález, nařídíc, aby bylo řízení doplněno nebo znovu provedeno a byl vydán nový nález, aneb konečně rozhodne u věci samé.

(2) Ustanovení § 221 platí obdobně i pro odvolací stolici.

(3) Odvolal-li se z nálezu pouze odsouzený, nemůže býti trest I. stolicí uložený zostřen.

§ 227.

(1) Trest vězení vykoná se ve věznicích soudních podle ustanovení o výkonu trestu vězení (uzamčení).

(2) Trest vězení, uložený vojenským osobám v činné službě, vykoná se vojenskými soudy.

(3) O výkon trestu vězení požádá úřad, který vydal trestní nález, příslušný soud (úřad), připoje opis trestního nálezu bez odůvodnění, opatřený doložkou o pravoplatnosti a vykonatelnosti.

(4) Výkon trestu vězení se odloží do doby, kdy pomine překážka:

a) je-li odsouzený v době, kdy se má trest vykonati, podle vysvědčení úředního lékaře duševně chorý nebo těžce nemocný, nebo je-li odsouzená těhotna;

b) podal-li odsouzený do rozhodnutí o odvolání prokazatelně do zákonité lhůty stížnost k nejvyššímu správnímu soudu, kterou se podle příslušných, o nejvyšším správním soudu platných zákonných ustanovení potírá trest vězení, a zažádal-li z té příčiny za odklad jeho výkonu;

c) podal-li odsouzený návrh na obnovu trestního řízení a lze-li ze skutečnosti nebo průvodů v návrhu uvedených předpokládati, že po obnově skončí trestní řízení buď osvobozením anebo stanovením pouhé peněžité pokuty.

(5) Kromě toho lze na žádost odsouzeného povoliti odklad výkonu trestu:

a) byl-li by neprodleným výkonem trestu ohrožen výdělek odsouzeného nebo výživa jeho nevinné rodiny, nebo je-li odklad naléhavě nutný za příčinou uspořádání jeho rodinných věcí; odklad z této příčiny nemá zpravidla přesahovati tří měsíců;

b) podal-li odsouzený před nastoupením trestu žádost o mimořádné prominutí, snížení nebo proměnění trestu vězení (§ 209), která se opírá o zvláštního ohledu hodné okolnosti.

(6) Žádost za odklad trestu nutno podati

u úřadu, který nález vynesl; ten v případech v odstavci 4 a 5, písm. a) uvedených rozhodne sám. V případu v odstavci 5, písm. b) uvedeném rozhodne ministerstvo financí. Z rozhodnutí finančního úřadu přísluší odsouzenému právo odvolati se ku přímo nadřízenému finančnímu úřadu, který rozhodne s konečnou platností.

Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu.

§ 228.

Do rozhodnutí odvolacího senátu přísluší odsouzenému i finančnímu úřadu II. stolice stížnost k nejvyššímu správnímu soudu; v tomto případě platí obdobně ustanovení §§ 254 a 332.

Obnova trestního řízení.

§ 229.

(1) Trestní řízení skončené pravoplatným rozhodnutím o vině nebo nevině podle §§ 186, 187, 188 a 191 bude na návrh strany nebo vyměřovacího úřadu obnoveno, vyjdou-li dodatečně na jevo nové, dosud neuplatňované nebo neznámé skutkové okolnosti nebo průvody rozhodné pro osvobození, podstatně nižší potrestání nebo usvědčení vinníka, po případě obviněného a bude-li návrh na obnovu podán do pěti let po uplynutí roku, v němž nabyl odsuzující nebo osvobozující nález moci práva anebo v němž bylo trestní řízení zastaveno. Návrhu na obnovu nelze vyměřovacím úřadem podati, nastalo-li již promlčení trestnosti podle § 206, odst. 1 až 3 a § 208, odst. 2.

(2) Návrh nutno podati u vyměřovacího úřadu nebo vyměřovacím úřadem, u něhož bylo původní trestní řízení v I. stolici vedeno. Tento úřad rozhodne, má-li býti z důvodu podaného návrhu na obnovu výkon trestu odložen.

(3) O návrhu rozhodne finanční úřad II. stolice s konečnou platností.

(4) Byla-li obnova povolena ve prospěch vinníka, nelze mu novým nálezem uložiti trestu těžšího, než byl trest uložený prvním nálezem.

(5) Další podrobnosti řízení budou upraveny vládním nařízením.

Komu připadají pokuty.

§ 230.

Peněžité tresty a pokuty podle tohoto zákona připadají státu.

§ 230a.

V trestním řízení daňovém, které bylo zastaveno nebo skončeno osvobozením poplatníka v podstatných bodech, má poplatník nárok na náhradu výloh způsobených mu přiměřenou obhajobou, když bylo rozhodnutím zjištěno, že uplatňované nároky nebo způsob řízení byly v rozporu s plenárním rozhodnutím nejvyššího správního soudu.

HLAVA IX.

SPOLEČNÁ USTANOVENÍ.

§ 231.

Pokud zákon nic jiného neustanovuje, platí ustanovení této hlavy pro všechny přímé daně a pro trestní ustanovení jich se týkající, neplatí však pro pozemkový katastr, zvláštním zákonem upravený a jeho vedení.

Úřady a komise.

Úřady.

§ 232.

(1) Správou přímých daní jsou pověřeny finanční úřady, a to:

1. v prvé stolici: finanční úřady I. stolice neboli vyměřovací úřady,
2. v druhé stolici: finanční úřady II. stolice,
3. v třetí stolici: ministerstvo financí.

(2) Obor působnosti stanoví se, pokud zákon sám tak nečiní, vládním nařízením.

Daňové komise.

§ 233.

(1) Vyměření daně důchodové a všeobecné daně výdělkové děje se, pokud zákon jinak neustanovuje, v daňové komisi, která jest pro tyto daně společnou, s výjimkou všeobecné daně výdělkové spolků (§ 47, odst. 1, č. 1), kterou vyměřuje finanční úřad I. stolice (vyměřovací úřad).

(2) Daňová komise budiž zřízena pro obvod každého vyměřovacího úřadu a kromě toho pro města, mající více než 10.000 obyvatelů.

(3) Ministerstvo financí může zříditi pro rozsáhlé obvody nebo pro obvody se zvláště velikým počtem poplatníků podle potřeby několik daňových komisí anebo přiděliti města s více než 10.000 obyvatelů daňové komisi pro obvod vyměřovacího úřadu, k němuž náležejí.

§ 234.

(1) Počet členů jednotlivých daňových ko-

misí se stejným počtem náhradníků určí ministerstvo financí, přihlížejíc ku velikosti a poplatní síle daňového okresu.

(2) Náhradník nastupuje, je-li člen zaneprázdněn nebo přestal-li býti členem za funkčního období.

§ 235.

(1) Předsedou (zástupcem předsedy) daňové komise jest přednosta (zástupce přednosty) vyměřovacího úřadu, pro jehož obvod daňová komise je zřízena.

(2) Za nepřítomnosti předsedy daňové komise nastupuje v jeho práva a povinnosti zástupce předsedy.

§ 236.

(1) Finanční úřad II. stolice jmenuje pro svůj obvod do daňových komisí na 3 léta:

a) jednu část členů (náhradníků) a podle toho, čítá-li daňová komise buď až 11 členů nebo více než 11 členů, ještě o jednoho, pokud se týče o dva členy (náhradníky) více z osob, které mu na každé období po třech na každého člena (náhradníka) navrhnou zemědělské rady v zemi Podkarpatoruské až do zřízení zemědělské rady zemědělský referát civilní správy) z poplatníků daně důchodové a obchodní a živnostenské komory (obchodné a priemyselné komory) z poplatníků jak daně důchodové tak i všeobecné daně výdělkové a pokud možno i daně domovní; kolik míst té oné korporaci připadá, určí na toto období s konečnou platností finanční úřad II. stolice, vyslechna návrhy těchto korporací, dojdou-li včas (odstavec 3, věta 1) a hledě k ustanovení odstavce 4, č. 3;

b) druhou stejnou část členů (náhradníků), avšak nehledě k výše zmíněnému jednomu, pokud se týče dvěma členům (náhradníkům), bez návrhů v prvé větě odstavce 1, písm. a) zmíněných.

(2) Co jest v dalším řečeno o členech, platí též, pokud zákon jinak neustanovuje, o náhradnících.

(3) Návrhy nutno podati do neprodlužitelné, aspoň 3měsíční lhůty, kterou stanoví finanční úřad II. stolice. Pokud lhůta ku podání návrhů (odstavec 1, písm. a), věta 1) stanovená nebude dodržena nebo pokud ten onen návrh (odstavec 1, písm. a), věta 1) odporuje ustanovením odstavce 1 a odstavce 4, č. 1 a 2, vyzve finanční úřad II. stolice k doplnění návrhu nebo k podání návrhů nových a to se lhůtou měsíční. Nebude-li tato lhůta dodržena nebo bude-li návrh opětně odporovati ustanovení odstavců 1 a 4, č. 1 a 2, není finanční úřad II. stolice návrhy vázán.

(4) Při jmenování nutno dbáti těchto zásad:

1. Jmenováni mohou býti pouze svéprávní poplatníci všeobecné daně výdělkové nebo daně důchodové nebo obou daní, kteří jsou příslušníky republiky Československé, více než třicetiletí a nebyli odsouzeni pro trestný čin, při němž byla vyslovena ztráta volebního práva do obcí.

2. Poplatníci, kteří se dopustili trestního činu, uvedeného v §§ 185, 186, 187 nebo 188 tohoto zákona, mohou býti jmenováni teprve, když od pravoplatnosti nálezu prošlo 5 let.

3. Hlavní prameny důchodu buďtež, pokud se vyskytují v daňovém okresu, v daňové komisi přiměřeně zastoupeny. Nejméně dva členové komise musí platiti vedle daně důchodové také všeobecnou daň výdělkovou.

4. V daňových komisích s nejmenším počtem členů nesmí býti mimo předsedajícího více nežli jeden člen ze stavu aktivních státních úředníků, v daňových komisích s větším počtem členů nejvýše dva. Toto ustanovení se nevztahuje na předsedu daňové komise (jeho zástupce).

(5) Členové daňových komisí mohou býti odvolání, členové podle odstavce 1, písm. a) jmenovaní však jen tehdy, nevyhovují-li podmínkám odstavce 4, č. 1 nebo 2 anebo neplní-li řádně svých povinností podle § 195, odst. 2.

(6) Jmenování na místo členů (náhradníků) předčasně vystouplých nebo odvolaných platí na zbytek funkčního období (odstavec 1) a děje se podle týchž zásad, jako při prvním jmenování.

§ 237.

(1) Jmenování členem daňové komise mohou odmítnouti členové Národního shromáždění, duchovní všelikého vyznání, činně sloužící státní a jiní veřejní zaměstnanci jakož i osoby vojenské, dále osoby, kterým jest přes 60 let nebo které jsou stíženy tělesnou vadou, jež by vykonávání této funkce byla na závadu, konečně osoby, které byly již po 6 let nepřetržitě členy některé daňové nebo odvolací komise, na příštích 6 let.

(2) O přípustnosti odmítnutí rozhodne finanční úřad II. stolice, z jehož rozhodnutí není odvolání.

§ 238.

(1) Členové, jichž funkční doba prošla, mohou býti opět jmenováni.

(2) Pokud nové jmenování není provedeno, podrží posavadní členové svoji funkci.

§ 239.

(1) Předsedové a všichni členové daňových komisí jsou povinni při jednání v komisi postupovati podle zákona, nehledíc k osobě, nestranně a podle nejlepšího vědomí a svědomí a zachovati nejpřísnější tajemství o jednání v daňové komisi i o poměrech poplatníků, o nichž při tom zvědí.

(2) Členové, kteří jsou státními zaměstnanci, vykonávají svoji činnost pod svou úřední přísahou. Jiní členové vykonají s počátku své činnosti tento slib, byvše dříve výslovně upozorněni na trestní ustanovení (§ 199):

„Slibuji na svou čest a svědomí, že při jednání v daňové komisi budu si počínati podle zákona, nehledíc k osobě, nestranně a podle nejlepšího vědomí a svědomí, a že zachovám nejpřísnější tajemství o tom, co zvím z jednání v daňové komisi vůbec a o poměrech poplatníků zvláště."

(3) Tento slib vykoná se tím způsobem, že slibující — nehledíc k tomu, zda a jakého jest náboženského vyznání — opakuje znění slibu a poté podá ruku předsedovi. O výkonu slibu sepíše se protokol, který podepíše slibující a předseda daňové komise. Jiné formálnosti a obřadnosti nejsou přípustny.

§ 240.

(1) Funkce člena daňové komise jest čestnou státoobčanskou povinností.

(2) Členové daňové komise, kterým ujde účastí v jednání daňové komise výdělek nebo vzejdou výlohy, mají nárok na přiměřené odškodnění, jehož výměru a podrobné podmínky stanoví ministerstvo financí.

§ 241.

(1) Předseda daňové komise řídí její práce, zodpovídá ze správného užívání zákona a jest povinen výkon usnesení daňové komise zákonu zřejmě odporujícího zastaviti.

(2) Předseda přidělí daňové komisi finanční orgány za referenty, kteří mají hlasovací právo toliko tenkráte, jsou-li zároveň členy daňové komise.

§ 242.

(1) Předseda pozve ke každému zasedání daňové komise všechny její členy. Pozvánky nutno doručiti alespoň 8 dní před zasedáním. Na místo zaneprázdněných členů pozve předseda náhradníky a to pokud možno takové, kteří náležejí k podobným vrstvám výdělečným nebo důchodovým.

(2) Pozvaní náhradníci vstupují v každém směru na místo členů.

(3) Daňové komise jsou schopny se usnášeti, je-li přítomna alespoň polovice členů mimo předsedu nebo jeho zástupce.

(4) Nedostaví-li se do ustanovené hodiny tolik členů, kolik jest třeba k usnášení, počne se schůze o hodinu později, nehledíc ku počtu přítomných členů. Okolnost ta budiž v pozvánkách uvedena.

§ 243.

(1) Daňové komise rozhodují nadpoloviční většinou hlasů přítomných členů. Předseda hlasuje toliko při rovnosti hlasů.

(2) Nedosáhne-li se při hlasování o některé číslici nadpoloviční většiny hlasů, buďtež připočítávány hlasy pro číslici poplatníku nejnepříznivější tak dlouho ke hlasům pro číslici nejbližší, poplatníku příznivější, až se dosáhne nadpoloviční většiny.

§ 244.

(1) Jedná-li se v daňové komisi o zdanění některého jejího člena, jeho příslušníka domácnosti (§ 5, odst. 4), jeho příbuzných nebo sešvakřených v pokolení přímém vůbec nebo v pobočném pokolení až do třetího stupně, jedná-li se dále o zdanění zaměstnavatele nebo zaměstnance některého člena daňové komise aneb může-li člen očekávati od rozhodnutí prospěch nebo újmu, konečně, jde-li o někoho, jehož jest člen komise zákonným zástupcem anebo zmocněncem, vzdálí se takový člen před poradou a usnesením.

(2) Předseda odevzdá v takovém případě předsednictví svému zástupci, zástupce pak v témže případě některému členu daňové komise.

§ 245.

(1) Daňová komise usnáší se zpravidla o každém poplatníku zvláště.

(2) O poplatnících, u nichž se návrhy vyměřovacího úřadu shodují s přiznáním, hlasuje se najednou, pokud členové daňové komise u jednotlivých poplatníků ničeho proti tomu nenamítají.

(3) Daňová komise může na předsedův podnět jediným usnesením shodně s návrhy vyměřovacího úřadu rozhodnouti o poplatnících, jejichž celkový zdanitelný důchod (výtěžek) nepřesahuje u žádného 50.000 Kč.

§ 246.

O jednání a rozhodnutích daňové komise

sepíše se protokol, podepsaný předsedajícím a dvěma členy, kteří se jednání zúčastnili.

§ 247.

(1) Neprovede-li daňová komise úkol jí uložený do doby ministerstvem financí přiměřeně stanovené přes poučení předsedou daňové komise, může ministerstvo financí, když tato lhůta marně prošla, přenésti její oprávnění na příslušný úřad I. stolice; na následek tento buďtež však všichni členové daňové komise napřed řádně upozorněni.

(2) Totéž opatření může ministerstvo financí učiniti, přestupuje-li daňová komise vědomě přes poučení dané předsedou zákonná ustanovení nebo odepře-li výslovně svoji součinnost; ustanovení odstavce 1, věta 2 platí tu obdobně.

Odvolací komise daňové.

§ 248.

(1) Odvolací komise budiž zřízena pro obvod každého finančního úřadu II. stolice; ministerstvo financí jest však oprávněno pro rozsáhlé obvody nebo pro obvody se zvláště velikým počtem poplatníků zříditi, je-li třeba, několik odvolacích komisí.

(2) Ministerstvo financí určí počet členů odvolacích komisí se stejným počtem náhradníků, přihlížejíc k velikosti a poplatní síle obvodu odvolací komise.

(3) Předsedou (zástupcem předsedy) odvolací komise jest pravidelně přednosta (zástupce přednosty) finančního úřadu II. stolice, pro jehož obvod jest odvolací komise zřízena; jsou-li pro to důvody, může ministerstvo financí jmenovati jinou osobu předsedou odvolací komise, pokud se týče jeho zástupcem.

(4) Členy a náhradníky odvolacích komisí jmenuje ministerstvo financí podle zásad uvedených v § 236, jehož ustanovení i jinak tu platí obdobně.

(5) Člen odvolací komise nemůže býti zároveň členem nebo náhradníkem v daňové komisi, která jest v obvodu působnosti odvolací komise.

(6) Ustanovení § 235, odst. 2 a §§ 237 až 247 platí obdobně také pro odvolací komise.

Místní příslušnost úřadů a komisí a místo předpisu daně.

§ 249.

(1) Místní příslušnost vyměřovacích úřadů se řídí:

a) U daně důchodové podle bydliště poplatníkova v poslední den kalendářního roku (obchodního období), pokud se týče v den zániku daňové povinnosti. Měl-li poplatník několik bydlišť v tuzemsku, rozhoduje místo, v němž byl pramen, pokud se týče největší pramen důchodu; nebylo-li v tuzemsku takových pramenů nebo jde-li o jinaké pochybné případy, rozhoduje bydliště, v němž poplatník přebýval delší dobu.

Pro poplatníka, který neměl v rozhodný den v tuzemsku bydliště, jest rozhodným místo, kde byl v ten den pramen důchodu, pokud se týče největší pramen důchodu; nebylo-li v tuzemsku takových pramenů nebo jde-li o jinaké pochybné případy, rozhoduje místo, v němž poplatník v kalendářním roce (obchodním období) přebýval delší dobu.

b) U všeobecné daně výdělkové, pokud zákon nic jiného nestanoví, podle místa, kde se poplatník zdaňuje důchodovou daní, nebo kde by se důchodovou daní zdaňoval, kdyby jí byl podroben.

Jde-li o podnik společenský, jehož společníci se zdaňují daní důchodovou v obvodu různých vyměřovacích úřadů, rozhodne finanční úřad II. stolice, přihlížeje ku přáním společníky podniku projeveným, o tom, který z úřadů přicházejících v úvahu při důchodové dani jednotlivých společníků jest příslušným pro všeobecnou daň výdělkovou společenského podniku; jsou-li společníci zdaňováni daní důchodovou v obvodu různých finančních úřadů II. stolice, rozhodne o příslušnosti pro všeobecnou daň výdělkovou společenského podniku týmž způsobem ministerstvo financí.

U podniků nefysických osob, které zásadně nejsou podrobeny důchodové dani, jest rozhodno pro vyměření všeobecné daně výdělkové místo, kde bylo sídlo, není-li ho, místo, kde byla ústřední správa těchto osob v tuzemsku v poslední den kalendářního roku (obchodního období), pokud se týče v den zániku daňové povinnosti.

c) U zvláštní daně výdělkové podle místa, kde bylo sídlo v poslední den kalendářního roku (obchodního období), pokud se týče v den zániku daňové povinnosti.

Bylo-li sídlo podnikatelovo v rozhodný den v cizině, platí za sídlo jeho sídlo tuzemského zastupitelství (representace) nebo zmocněnce jmenovaného podle § 263, odst. 7.

d) U daně pozemkové a domovní podle místa, kde byla nemovitost, a jde-li o budovu, která ležela v obvodu dvou nebo více vyměřovacích úřadů, podle místa, kde ležela větší

její část v poslední den kalendářního roku, pokud se týče v den zániku daňové povinnosti.

e) U daně rentové přímo vybírané, podle týchž zásad jako pod písm. a), po případě podle sídla poplatníkova, u daně rentové vybírané srážkou u dlužníka podle místa, kde se dani podrobené požitky vyplácejí nebo ve prospěch věřitele připisují.

f) U daně z tantiem podle místa, kde se dávce podrobené požitky vyplácejí nebo ve prospěch věřitele připisují, u daně z vyššího služného podle týchž zásad, jako pod písm. a).

(2) V případech, kde nestačí pro stanovení příslušnosti ustanovení odstavce 1, rozhoduje o příslušnosti úřadů a komisí ministerstvo financí.

(3) Daň se předepíše v berní obci, v níž leželo v rozhodný den místo určující příslušnost podle odstavců 1 a 2, pokud zákon nic jiného nestanoví.

§ 250.

(1) Příslušnost daňových komisí řídí se podle příslušnosti vyměřovacích úřadů.

(2) Je-li daňových komisí několik (§ 233), jest příslušnost dána obvodem, pro nějž jest komise zřízena.

§ 251.

(1) Ministerstvo financí může z důležitých důvodů na žádost poplatníkovu nebo z úřední povinnosti delegovati jiný úřad vyměřovací nebo jiný finanční úřad II. stolice nežli úřad podle všeobecných ustanovení příslušný, aby provedl buď jen určité nebo veškeré úkony daně se týkající nebo trestní řízení.

(2) Ustanovení odstavce 1 platí též pro daňové (odvolací) komise a trestní senáty.

(3) Ustanovení § 210, odst. 4 a 5 zůstavají nedotčena.

Bydliště.

§ 252.

Bydliště podle tohoto zákona má fysická osoba tam, kde má byt za okolností, z nichž lze souditi na úmysl se v místě trvale zdržovati.

Lhůty a právní poučení.

§ 253.

(1) Pokud zákon sám pro určité úkony nestanoví lhůty, mohou tyto lhůty stanoviti finanční úřady (komise), přihlížejíce ke skutečné potřebě, ne však kratší 8 dní.

(2) Odvolání podati dlužno do 30denní lhůty, pokud zákon nic jiného neustanovuje.

(3) Lhůty mohou býti v jednotlivých případech z důležitých důvodů prodlouženy; ze stejných důvodů může býti dovoleno, aby opožděné odvolání nebo opožděné podání bylo projednáno.

(4) První žádost za prodloužení lhůty podaná před jejím uplynutím staví lhůtu až do dne doručení vyřízení o žádosti. Další žádost za prodloužení lhůty staví lhůtu jen, jestliže ode dne podání první žádosti za prodloužení lhůty neuplynulo ještě 45 dnů. Ve vyřízení žádosti vydaném před uplynutím této lhůty buď poplatník upozorněn, že další žádost za prodloužení lhůty podaná po této lhůtě nebude již lhůtu stavěti.

(5) Příslušnost úřadů rozhodovati o žádostech podle odstavce 3 upraví vládní nařízení; o odvolání ve věcech lhůt, pokud má strana na ně nárok, rozhodne s konečnou platností přímo nadřízený finanční úřad.

(6) V úředních rozhodnutích a opatřeních (výzvách, příkazech) budiž uvedeno vždy poučení o opravném prostředku. Toto poučení má obsahovati údaj, je-li rozhodnutí nebo opatření konečné, či lze-li se z něho samostatně odvolati, v které lhůtě a u kterého úřadu. Nesprávné nebo neúplné poučení nemůže býti straně na újmu. Bylo-li však dáno straně nesprávné poučení, že rozhodnutí nebo opatření je konečné, nebo nebylo-li dáno poučení vůbec, počíná lhůta k podání opravného prostředku běžeti až po sdělení správného poučení. Nebyla-li v poučení o opravném prostředku proti rozhodnutí nebo opatření, které není konečné, uvedena odvolací lhůta nebo nebyl-li tam udán úřad, u něhož má býti opravný prostředek podán, může strana do 30 dnů buď podati odvolání, nebo žádati u úřadu, který rozhodnutí nebo opatření vydal, aby poučení doplnil scházejícími údaji; touto žádostí, byla-li podána před uplynutím zmíněných 30 dnů, staví se odvolací lhůta.

(7) Ve výzvách a příkazech budiž mimo to uveden vždy úřad, u kterého úkon má nebo může býti proveden, a lhůta, do které se tak má státi, jinak lhůta započne běžeti až po oznámení těchto údajů. Dále budiž v nich vždy výslovně uvedeno, jaké jsou následky, nedodrží-li se stanovená lhůta.

§ 254.

(1) Lhůta počíná se dnem, jenž jde po skutečnostech v § 256, odst. 2 uvedených nebo po jiných skutečnostech lhůtu zakládajících,

na příklad, že daň srážkou vybíraná byla sražena; dny poštovní dopravy nepočítají se do lhůty jen, bylo-li podání dáno na poštu doporučeně nebo jako telegram.

(2) Podává-li odvolání vyměřovací úřad, počíná se lhůta dnem jdoucím po dni, kdy se stalo naříkané rozhodnutí.

(3) Připadne-li poslední den lhůty na neděli nebo státem uznaný svátek nebo den památný, končí se lhůta teprve příštím dnem všedním.

Počítání času a zaokrouhlování.

§ 255.

(1) Při všech výpočtech, týkajících se předpisu nebo odpisu přímých daní, čítá se rok za 360 a měsíc za 30 dnů.

(2) Pokud zákon sám tak neustanovuje, jest dovoleno zaokrouhlovati dolů buď vyměřovací základ nebo daň; podrobnosti upraví ministerstvo financí.

Rozhodnutí a opatření.

§ 256.

(1) Úřední rozhodnutí a opatření (příkazy, výzvy) finančních úřadů (komisí) nabývají pro jednotlivé osoby právní účinnosti, jsou-li jim řádným způsobem sdělena.

(2) To se děje, pokud zákon nepřipouští veřejného vyhlášení nebo veřejného vyložení, doručením písemného sdělení.

(3) Přítomnému může býti opatření oznámeno ústně (protokolárně). Strana může žádati, aby jí bylo opatření doručeno písemně; v tomto případě nabývá opatření právní účinnosti teprve od písemného doručení.

(4) Chyby v počítání, psaní a jiné omyly a přehmaty, které nevybočují z mezí zřejmých nesprávností, může úřad (komise), od něhož vyšly, kdykoliv ve lhůtě stanovené v odstavci 5 opraviti a o podaném odvolání sám (sama) s konečnou platností rozhodnouti; jinak postupovati nutno podle všeobecných ustanovení.

(5) Úřední rozhodnutí nebo opatření ve věcech přímých daní, která odporují zákonu nebo se zakládají na podstatně vadném řízení, mohou býti bez rozdílu, nabyla-li právní moci či nikoliv anebo jsou-li na újmu státu nebo poplatníkovi, pokud zákon nic jiného neustanovuje, z úřední moci nebo na žádost strany zrušena, jinými nahrazena nebo změněna, a to ve lhůtě 2leté; lhůta ta počíná běžeti, když prošel rok, ve kterém úřední rozhodnutí nebo opatření, o jehož zrušení, nahrazení jiným nebo změnu jde, bylo straně sděleno.

(6) Závadné rozhodnutí nebo opatření (odstavec 5) úřadů první stolice smí zrušiti, nahraditi jiným nebo změniti pouze finanční úřad II. stolice nebo ministerstvo financí (§ 335, odst. 3), závadná rozhodnutí nebo opatření úřadů druhé stolice a svoje vlastní ministerstvo financí. Příslušný úřad jest tu povinen na žádost strany opraviti závadné rozhodnutí nebo opatření, jestliže trpí nezákonností a strana ji v žádosti včas podané uplatňuje.

(7) Má-li závadné rozhodnutí nebo opatření (odstavec 5) původ v usnesení daňové (odvolací) komise nebo trestního senátu, uloží nadřízený úřad finanční předsedovi komise nebo trestního senátu, aby závadné rozhodnutí nebo opatření jménem komise (senátu) odvolal a věc znovu předložil komisi (senátu) k novému rozhodnutí nebo opatření, pokud neprošla lhůta stanovená v odstavci 5.

§ 256 a.

(1) Řízení ukončené pravoplatným rozhodnutím budiž na žádost strany nebo z moci úřední obnoveno:

1. zjistilo-li se, že listina, o niž se rozhodnutí opírá, byla podvržena nebo zfalšována nebo že výpověď svědka nebo znalce, o niž se rozhodnutí opírá, byla křivá nebo že rozhodnutí bylo přivoděno jiným soudně trestným činem, nebo

2. vyšly-li najevo nové skutečnosti nebo důkazy, které mohly míti podstatný vliv na obsah výroku rozhodnutí a nemohly býti v řízení uplatněny bez viny strany nebo úřadu, anebo

3. záviselo-li rozhodnutí na posouzení předběžné otázky a rozhodl-li příslušný úřad (soud) dodatečně o ní v podstatných bodech jinak.

(2) Žádost strany za obnovu řízení musí býti podána u úřadu, který o věci rozhodl v první stolici, a to do 30 dnů, počínajíc ode dne, kdy se strana dověděla o důvodu obnovy, nejdéle však do 3 roků od doručení (prohlášení) rozhodnutí. Strana v žádosti musí náležitě osvědčiti okolnosti obnovu odůvodňující. Úřad může nařiditi obnovu řízení z úřední moci do 3 roků od vydání rozhodnutí.

(3) Rozhodnouti o obnově řízení přísluší úřadu, jehož rozhodnutí se důvod obnovy

týká, a týká-li se důvod obnovy řízení ve dvou stolicích, úřadu první stolice. Pokud příslušný úřad potřebuje k tomu zmocnění nadřízeného úřadu, stanoví vládní nařízení. Rozhodnutí, jímž se povoluje nebo nařizuje obnova řízení, lze bráti v odpor až v odvolání z rozhodnutí, jež bude ve věci vydáno v obnoveném řízení. Z rozhodnutí finančního úřadu I. nebo II. stolice, jímž se návrh na obnovu řízení zamítl, lze se odvolati k přímo nadřízenému úřadu; tento úřad rozhodne s konečnou platností.

(4) V rozhodnutí povolujícím nebo nařizujícím obnovu řízení budiž vysloveno, pokud má býti řízení obnoveno. Dřívější šetření a provádění důkazů, jež nejsou dotčena důvody pro obnovu řízení, nebuďtež opakována.

(5) Povolení obnovy řízení má odkládací účinek.

(6) Ustanovení toto neplatí pro věci, pro které může býti řízení obnoveno podle § 229.

Doručování.

§ 257.

(1) Úřad doručuje úřední spisy poštou, neuzná-li za vhodnější doručiti je sám svými orgány neb obcí.

(2) Doručiti jest v bytě, živnostenské provozovně, obchodní místnosti, kanceláři nebo pracovním místě osoby, jíž má býti doručeno (příjemce), a jde-li o advokáty a veřejné notáře, v jejich kanceláři. Doručení mimo tyto místnosti je platné, nebylo-li přijetí odepřeno.

(3) Není-li místností uvedených v odstavci 2, může se doručiti všude, kde doručovatel příjemce zastihne.

(4) Ustanovil-li si příjemce u poštovního úřadu osobu k přijímání docházejících zásilek, platí doručení této osobě za vykonané příjemci.

(5) Opustil-li příjemce dočasně své bydliště a zanechal-li v místě uvedeném v odstavci 2 nebo u svého dodávacího poštovního úřadu adresu svého dočasného pobytu v tuzemsku, budiž spis za ním zaslán.

(6) Nezastihl-li doručovatel příjemce v místě uvedeném v odstavci 2, může doručiti náhradně každému právě přítomnému dospělému příslušníku rodiny příjemcovy.

(7) Úřad může na spise (obálce) označiti osoby, kterým se nesmí spis náhradně doručiti pro jejich zájem na věci neb pro jiný vážný důvod.

(8) Nelze-li doručiti způsobem naznačeným v odstavcích 2 až 7, budiž spis, který má býti doručen poštou, uložen u poštovního úřadu, jinak u obecního úřadu dodávacího místa a budiž to příjemci oznámeno uložením sdělení do schránky na dopisy umístěné na dveřích vchodu do bytu nebo místnosti uvedené v odstavci 2 nebo na dveřích vchodu do domu, ve kterém je byt nebo tato místnost, nebo není-li tu takové schránky, vývěskem připevněným na dveře vchodu do bytu nebo do místnosti označené v odstavci 2, nebo na dveře vchodu do domu, v němž jest byt příjemce nebo zmíněná místnost. Ztráta sdělení ve schránce a poškození nebo stržení vývěsku nemá vlivu na platnost doručení. Uložení spisu u poštovního nebo obecního úřadu má účinek doručení, uplynulo-li od doručení 30 dnů.

(9) Do vlastních rukou příjemcových budiž doručeno:

1. je-li to zákonem výslovně stanoveno,

2. je-li den doručení rozhodný pro počítání preklusivní lhůty, zejména platební rozkaz a rozhodnutí o odvolání, nebo jde-li o doručení spisu obsahujícího výzvu, jejíž nesplnění jest pro poplatníka spojeno s právní újmou,

3. nařídí-li to úřad ze zvláštních důvodů.

(10) Nezastihl-li doručovatel spisu, který má býti doručen do vlastních rukou, příjemce v některé z místností uvedených v odstavci 2, zanechá v ní nebo uloží do schránky na dopisy obdobně jak stanoveno v odstavci 8 nebo připevní na dveře písemné oznámení, v němž vyzve příjemce, aby v této místnosti byl přítomen k přijetí spisu v den a hodinu zároveň uvedenou. Nemůže-li mu ani pak býti spis doručen, doručí se podle ustanovení odstavce 8, i když se příjemce o písemném oznámení nedověděl.

(11) Je-li strana zastoupena zástupcem (§ 262), který má bydliště v tuzemsku, doručuje se spis jemu. Je-li však strana zastoupena zmocněncem (§ 263), který má bydliště v tuzemsku, může býti doručeno jak tomuto zmocněnci, tak i straně samé; doručení se pokládá za vykonané, byl-li spis doručen jedné z těchto osob. Jde-li o spis uvedený v odstavci 9, č. 2, doručí se spis výhradně zmocněnci.

(12) Má-li několik stran v řízení společného zástupce nebo zmocněnce, pokládá se spis za doručený všem stranám, jestliže byl doručen zástupci (zmocněnci). Podalo-li několik stran společné písemné podání, platí v pochybnosti ten, jehož podpis je na prvním místě, a to

v prvé řadě pravé strany, za společného zmocněnce pro doručování.

(13) Doručení úřadu, ústavu nebo podniku stane se dodáním spisu orgánu, oprávněnému přijímati spisy, a není-li to možno, orgánu, který jest přítomen v úřadě, ústavu nebo podniku a jest doručovateli znám. Za průkaz o doručení, není-li doručovacího lístku nebo knihy, platí tu den označený v otisku podacího razítka; důkaz opaku jest připuštěn.

(14) O doručování osobám exterritoriálním, nacházejícím se v tuzemsku, a v budovách nebo místnostech exterritoriálních, nacházejících se v tuzemsku, platí ustanovení mezinárodního práva.

(15) Odepřel-li příjemce přijmouti spis, budiž spis zanechán v místě uvedeném v odstavci 2 nebo uložen, doručuje-li se poštou, u poštovního, jinak u obecního úřadu. Zanechání nebo uložení spisu má účinek doručení.

(16) Změnil-li příjemce mezi řízením byt nebo bydliště (sídlo) a neoznámil-li to úřadu, možno všechna další doručení, nelze-li nový byt nebo bydliště (sídlo) zjistiti, provésti na jeho nebezpečí v dřívějším jeho bytě nebo bydlišti (sídle) způsobem uvedeným v odstavci 8, pokud se týče v odstavci 10.

(17) Příjemcům, jejichž bydliště (pobyt, sídlo) přes konané šetření jest neznámo, nebo osobám, které nejsou úřadu známy, doručí se spis, není-li ustanoven zástupce (§ 262) nebo zmocněnec, veřejnou vyhláškou na úřední tabuli úřadu, který spis vydal, a doručení platí za vykonané, když od vyhlášení na této úřední tabuli uplynulo 30 dnů, nebyla-li ve vyhlášce stanovena lhůta delší. Úřad zašle vyhlášku též obecnímu úřadu posledního známého bydliště (pobytu, sídla) příjemcova, a není-li mu známo, obecnímu úřadu ve svém sídle s výzvou, aby ji vyhlásil v obci veřejným vyvěšením nebo jiným způsobem v místě obvyklým. Poškození nebo stržení vyhlášky nemá vlivu na platnost doručení.

(18) Výkon doručení buď, kde je toho pro průkaz o doručení třeba, potvrzen osobou, jíž bylo doručeno, na doručovacím lístku (doručence) zapsáním data doručení a jejím podpisem, jakož i podpisem doručovatele. Odepře-li osoba, jíž bylo doručeno, podpis nebo datum, buď to doručovatelem na lístku vyznačeno.

(19) Nemohlo-li býti doručeno osobě, které lze platně doručiti, potvrdí doručovatel, pokud se týče poštovní nebo obecní úřad (odstavce 8 a 10) okolnost, která má účinek doručení, na doručence zapsáním příslušného data a svým podpisem.

(20) Řádně vyhotovená doručenka, která buď bez odkladu vrácena úřadu, je formálním průkazem o doručení; důkaz opaku je připuštěn. Jsou-li pochybnosti nebo není-li doručenky, lze doručení prokázati jiným vhodným způsobem.

§ 258.

(1) Pokud není smluv o právní pomoci, možno doručovati adresátům v cizině československými zastupitelskými úřady; není-li tento způsob doručení možný, může se tak státi doporučeným dopisem. Doručení doporučeného dopisu pokládá se za vykonané, jakmile prošla po dni, kdy byl dopis dán na poštu, dvojnásobná doba pravidelné poštovní dopravy.

(2) Příjemcům v cizině trvale se zdržujícím, kteří přes vyzvání nejmenovali podle § 263, odst. 7 zmocněnce bydlícího v tuzemsku, doručuje se způsobem stanoveným v § 257, odst. 17.

(3) Zaměstnancům československého státu ustanoveným v cizině doručuje na žádost příslušné ministerstvo.

Daňová povinnost a daňový nárok (daňový dluh a daňová pohledávka).

Jak vzniká, přechází a v čem záleží.

§ 259.

(1) Daňová povinnost a daňový nárok vzniká okamžikem, kdy u podmětu nebo předmětu vznikly skutečnosti, tuto povinnost nebo nárok podle zákona zakládající; kdy tak jest a jaké právní následky vznikají, stanoví zákon.

(2) Zásadě v odstavci 1 zmíněné není na překážku, je-li nutno určité osobě daňovou povinnost podle obsahu, času a místa správním aktem vyměření daně zevrubněji, zejména číselně stanoviti, anebo vybírá-li se daň osobou třetí, dále okolnost, že se daň předpisuje na berní rok následující po kalendářním roce, v němž daňová povinnost a daňový nárok vznikly.

(3) Jakmile jest výše daně určita, hradí ji osoby jí povinné jako svůj daňový dluh; tomuto dluhu odpovídá na straně státu daňová pohledávka. Daňový dluh, pokud se týče daňová pohledávka vzniká též, nebyly-li daňové splátky podle § 269 úplně a včas zaplaceny.

(4) Daňový dluh a daňová pohledávka za-

hrnuje: vlastní daň, přirážky a příslušenství. Výše daňového dluhu se řídí výší neuhrazeného předpisu daně s přirážkami a příslušenstvím nebo náhrady útrat podle § 338, pokud se týče výší neuhrazených daňových splátek podle § 269.

(5) Přirážky zahrnují jakékoliv přirážky ku přímým daním vybírané; ku příslušenství náleží: poplatek z prodlení (§ 271) a náhrada nákladů upomínacích a exekučních (§ 404).

§ 260.

(1) Daňová povinnost, pokud se týče dluh přechází s fysické osoby na dědice, kteří pak hradí daně s přirážkami a příslušenstvím, ať z jakéhokoliv důvodu předepsané zůstaviteli nebo pozůstalosti, jako jiné dluhy pozůstalostní bez rozdílu, jde-li o prvotní či dodatečný předpis daně, dále o daň předepsanou před odevzdáním pozůstalosti nebo po něm.

(2) Zaniká-li subjekt podrobený zvláštní dani výdělkové, nesmí jeho jmění býti rozděleno mezi podílníky před zjištěním a zapravením všech jeho daní s přirážkami, vyměřených z daňové jeho povinnosti za dobu do dne zrušení, a příslušenstvím, jinak jsou členové představenstva, pokud se týče likvidátoři, povinni společně a nerozdílně zaplatiti příslušnou daň s přirážkami a příslušenstvím.

§ 261.

(1) Náležel-li u výnosových daní výtěžek předmětu, tvořící základ daně, několika osobám, vyměří se daň s přirážkami jednotně a předepíše se

1. u všeobecné daně výdělkové společnosti k rukám kteréhokoliv ze společníků,

2. u pozemkové a domovní daně společně všem spoluvlastníkům k rukám onoho z nich, kterého vyměřovacímu úřadu k tomu cíli označili, jinak kterémukoliv z nich.

(2) Na žádost osob v odstavci 1, č. 2 jmenovaných oznámí vyměřovací úřad jejich zmocněnci, kolik připadá poměrně z úhrnné daně s přirážkami na jednotlivce na ten onen berní rok.

Způsobilost jednati, zastoupení a plná moc.

§ 262.

(1) Jednati v daňových věcech, zejména podávati přiznání a pod. jsou způsobilými svéprávní poplatníci; jinak jednají:

1. za osoby nezpůsobilé ku právním činům, nezletilce, dále opatrovance jejich zástupci zákonní nebo úředně zřízení,

2. za protokolované firmy osoby oprávněné ku podpisu firmy podle platných ustanovení,

3. za neodevzdané pozůstalosti osoby, které spravují jmění,

4. za právnické osoby ti, kdož podle platných ustanovení jsou k zastupování nebo k likvidaci oprávněni.

(2) Osoby v odstavci 1, věta 2 uvedené vykáží se na vyzvání vyměřovacího úřadu listinou o tom, že jsou oprávněny k zastupování.

§ 263.

(1) V daňových věcech, zejména co do podávání přiznání, mohou jednati zmocněnci, nežádá-li zákon nebo finanční úřad opak. Zmocněnci, jimiž mohou býti svéprávní českoslovenští příslušníci, práva volebního nezbavení, nechť odevzdají písemnou plnou moc bez kolku, znějící na zastupování ve věcech daňových. Svéprávný manžel může býti zmocněncem druhého manžela, nehledíc na státní příslušnost.

(2) Osoby, o kterých jest úřadu (komisi) známo, že se zabývají pokoutnictvím, nelze jako zmocněnce připustiti; odmítnouti lze osoby nezpůsobilé k účelnému jednání písemnému nebo ústnímu. Ustanovení § 330, odst. 8, první věty platí tu obdobně.

(3) Svazy (ústředí) společenstev (družstev) mající revisní právo podle zákona o revisi výdělkových a hospodářských společenstev a jiných spolků, pokud se týče podle zákonů o úpravě poměrů družstev v zemi Slovenské a Podkarpatoruské, jsou oprávněny zastupovati přičleněná společenstva (družstva) i bez průkazu plné moci.

(4) Spoluvlastníci nebo společníci (§ 261, odst. 1) nebo dílčí vlastníci budovy nebo spoluvlastníci jinakého jmění jsou povinni pro účely výnosových daní jmenovati úřadu svého zmocněnce; nestalo-li se tak, pokládá se každý za zmocněnce ostatních.

(5) Svéprávný manžel pokládá se za zmocněnce své manželky žijící s ním ve společné domácnosti, ledaže by manželka vzhledem k svému jmění byla postavena pod opatrovnictví jiné osoby než manžela nebo že by se této domněnce výslovně opřela.

(6) Byla-li pozůstalost odevzdána, jest každý z dědiců povinen zúčastniti se jednání týkajícího se přímých daní zůstavitele nebo

pozůstalosti; ustanovení § 260, odst. 1 zůstává tím nedotčeno.

(7) Poplatníci, kteří se zdržují trvale v cizině, jsou povinni jmenovati zmocněnce bydlícího v tuzemsku; totéž platí, má-li podnikatel sídlo v cizině a nezřídil-li v tuzemsku zastupitelství (representace).

Ručení.

a) *Osobní.*

§ 264.

(1) Za daň s přirážkami a příslušenstvím, kterou nezaplatil poplatník, ač byl upomenut, ručí osobně, a to:

1. společně a nerozdílně osobně ručící společníci za všeobecnou výdělkovou daň předepsanou společnosti,

2. dlužníci povinní srážkou daně rentové, společnosti povinné srážkou daně z tantiem a zaměstnavatelé povinní srážkou daně důchodové za provedení těchto srážek, správný jejich výpočet a včasné odvedení zadržených částek,

3. příslušníci rodiny za část daně důchodové, která poměrně připadá na jejich důchod zdaněný u hlavy rodiny,

4. korporace zmíněné v § 6 za částky daně důchodové, které připadají poměrně na dani podrobený podíl jejich členů na úhrnném důchodu,

5. manžel za daň důchodovou, všeobecnou daň výdělkovou, daň rentovou a z vyššího služného, předepsanou druhému manželovi z důchodu nebo výtěžku nebo požitku nabytého v době, v níž žil s ním ve společné domácnosti.

(2) Nemohla-li býti daň důchodová, všeobecná daň výdělková, daň rentová a z vyššího služného vymožena řízením donucovacím na poplatníkovi, ručí osoby, které od poplatníka darem nebo jednáním darování zastírajícím nabyly majetkových předmětů, společně a nerozdílně za zaplacení daně s přirážkami předepsané z důchodu nebo výtěžku nebo požitku nabytého v roce darování a v letech předcházejících. Dary k účelům všeužitečným nezakládají povinnosti ručební.

(3) Manžel v odstavci 1, č. 5 dotčený neručí jměním, kterého prokazatelně nenabyl od druhého manžela. Osoby uvedené v odstavci 2 ručí jen do výše ryzí prodejní ceny nabytých předmětů majetkových v době darování a ne déle tří let od darování; zaplatí-li podle tohoto závazku daň jeden z více obdarovaných, přísluší mu právo postihu proti ostatním obdarovaným co do poměrné části zaplacené daně.

(4) Dlužník, vůči němuž bylo uplatněno věcné ručení za daň rentovou nebo daň důchodovou (§ 265, odst. 5 a 6), ručí za částky daně, jež opominul zadržeti.

(5) Pro okolnosti odůvodňující osobní ručení jest směrodatným kalendářní rok, v němž vznikl nárok státu na daň, které se ručení týká.

b) *Věcné.*

§ 265.

(1) Nedoplatky na dani pozemkové a domovní s přirážkami a příslušenstvím, jež se staly splatnými v posledních dvou letech, počítajíc nazpět ode dne exekučního prodeje (udělení příklepu) zavazeného objektu nebo ode dne povolení vnucené správy, zatěžují i bez knihovního zápisu nemovitost zákonným právem zástavním, majíce přednost přede všemi knihovními pohledávkami.

(2) Téže výhody požívají:

a) na nemovitostech sloužících výlučně nebo převážně provozování výdělečného podniku dani podrobeného a patřícího majiteli těchto nemovitostí dvouleté nedoplatky daní výdělkových s přirážkami a příslušenstvím,

b) na půdě, na které stojí superedifikát, dvouleté nedoplatky daně domovní s přirážkami a příslušenstvím.

(3) U starších, nejvýše však tříletých nedoplatků (odstavce 1 a 2), počítajíc nazpět od doby exekučního prodeje (udělení příklepu) zástavního předmětu, jest toto přednostní zástavní právo vázáno podmínkou, že byl nedoplatek knihovně zajištěn nejdéle do 2 let po splatnosti daně.

(4) Po převodu vlastnického práva ve veřejných knihách a, pokud jde o pozemkovou daň, též práva držebnostního v pozemkovém katastru zůstává dřívější držitel osobním dlužníkem daní, uvedených v předchozích odstavcích, s přirážkami a příslušenstvím, kteréž nejprve u něho buďtež vymáhány; teprve nevede-li tento postup k cíli, budiž uplatněno (§ 266) věcné ručení (odstavce 1 až 3) proti novému držiteli a v případě odstavce 2, písm. b), konečně proti vlastníku půdy.

(5) Pro daň rentovou s přirážkami a příslušenstvím vázne zákonné zástavní právo na požitcích této dani podrobených; pořadí tohoto zákonného práva zástavního řídí se dnem, kdy bylo uplatněno vůči poplatníkovu dlužníkovi věcné ručení.

(6) Pro daň důchodovou s příslušenstvím vázne přednostní zákonné zástavní právo na

požitcích, vyplácených lékařům nositeli nemocenského pojištění na podkladě rámcových nebo jinakých je nahrazujících smluv. Vznik tohoto zákonného zástavního práva řídí se dnem, kdy bylo vůči nositeli nemocenského pojištění uplatněno věcné ručení.

§ 266.

(1) Ručení podle předchozích ustanovení (§§ 264 a 265) uplatní se platební výzvou vyměřovacího úřadu, z které lze se s odkládacím účinkem odvolati jak co do přípustnosti ručení, tak co do celkového výpočtu vymáhaných částek k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností. V případech § 264, odst. 1, č. 1 a v případech § 265 není třeba platební výzvy, jde-li o konkursní nebo vyrovnávací řízení proti ručiteli nebo o exekuční prodej zavazeného objektu.

(2) Způsob, jakým se ručení uplatní, řídí se podle toho, o jaký případ ručení jde; při věcném ručení za daň rentovou uloží se poplatníkovu dlužníkovi, aby požitků tak dlouho nevyplácel, až zadržená částka stačí na úhradu nedoplatku, a aby zadržené částky odvedl státní pokladně; v tomto případě není také odpočet vzájemných pohledávek proti poplatníkovi s dotčenými požitky přípustným. Obdobné platí i o uplatnění věcného ručení pro daň důchodovou s příslušenstvím podle § 265, odst. 6 s tím rozdílem, že poplatníkův dlužník je tu povinen uhrazovati státní pokladně za lékaře dlužnou daň důchodovou v přednostním pořadí.

(3) Vymáhání pravoplatně uložených platů z důvodů ručení děje se týmiž orgány a týmž způsobem jako vymáhání daně u původního dlužníka; rovněž vztahuje se na tyto pohledávky ustanovení o promlčení podle tohoto zákona.

§ 267.

Ručení zaniká zánikem daňového dluhu.

Jak zaniká daňová povinnost a daňový nárok (daňový dluh a daňová pohledávka).

§ 268.

(1) Daňová povinnost a daňový nárok zaniká okamžikem, kdy u podmětu nebo předmětu vznikly skutečnosti, mající podle zákona v zápětí zánik této povinnosti nebo nároku; kdy tak jest a jaké právní následky vznikají, stanoví zákon. Zánik daňové povinnosti a daňového nároku nepřekáží tomu, aby byla vybrána daň na berní rok následující po roce, kdy daňová povinnost a daňový nárok zanikly.

(2) Daňový dluh, pokud se týče daňová pohledávka zaniká: placením, plněním na místě placení, odpočtem, výrokem úředním, promlčením.

Splatnost daně a poplatek z prodlení.

§ 269.

(1) Pokud se daň nevybírá srážkou nebo pokud zákon jinak neustanovuje, jsou jednotlivé daně s přirážkami v každém berním roce splatny ve čtyřech rovných splátkách napřed, a to 1. ledna, 1. dubna, 1. července a 1. října.

(2) Dokud není daň s přirážkami na běžný berní rok ještě předepsána, řídí se výše čtvrtletních splátek (odstavec 1) podle výše posledního ročního předpisu daně s přirážkami známého poplatníkovi počátkem berního roku (1. ledna).

(3) Pokud pak skutečný předpis daně s přirážkami je větší než poslední předpis, podle něhož byl poplatník povinen napřed platiti podle odstavce 2, jest poplatník povinen doplatiti, nejde-li o případy uvedené v odstavcích 4 a 5, daňové splátky (odstavec 2), které byly v době doručení skutečného předpisu daně s přirážkami již splatné, podle skutečného předpisu do 30 dnů po zpravení poplatníka o tomto předpisu.

(4) První předpis daně s přirážkami u poplatníka nově do daňové povinnosti vstoupivšího, jemuž nebyly uloženy daňové splátky podle odstavce 5, jest — byl-li vydán až po uplynutí berního roku, na nějž zní — celý splatný do 30 dnů po zpravení poplatníka o předpisu. Takový poplatník je mimo to povinen zaplatiti podle prvního předpisu daňové splátky za ostatní dobu minulou, na kterou mu daň s přirážkami nebyla v době vydání prvního předpisu dosud předepsána, a za uplynulou část běžného roku, a to najednou do 60 dnů po zpravení o tomto předpisu. O daňových splátkách za zbývající čtvrtletí běžného roku platí tu ustanovení odstavců 1 a 2. Obdobné platí i v případech, kdy poplatník byl dočasně od daně osvobozen.

(5) Od poplatníka všeobecné daně výdělkové, daně důchodové a rentové, který nově do daňové povinnosti vstoupil, může vyměřovací úřad požadovati na dobu od vzniku daňové povinnosti až do doby, dokud mu nebude doručen první předpis daně, přiměřené splátky

na daň s přirážkami ve lhůtách splatnosti stanovených v odstavci 1, přihlížeje k výtěžku, důchodu, požitku pro poplatníka pravděpodobně očekávatelnému a k ostatním pro vyměření daně rozhodným poměrům; okolnost, že první předpis daně s přirážkami bude zníti na nejblíže příští berní rok, nepřekáží tomuto oprávnění vyměřovacího úřadu. Od podniků podrobených zvláštní dani výdělkové — vyjímajíc výdělková a hospodářská společenstva (družstva), zdaňovaná podle § 83, odst. 2, záložny, vzájemné pojišťovny a spořitelny — může vyměřovací úřad za týchž okolností žádati v obdobných daňových splátkách částku stanovenou v § 83, odst. 16 s přirážkami. Proti výši požadovaných daňových splátek může se poplatník odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, který rozhodne s konečnou platností. Tyto daňové splátky nahrazují až do doručení prvního předpisu daňové splátky podle ustanovení odstavce 4, druhé věty. Ustanovení odstavce 4, třetí věty platí tu obdobně.

(6) Předpisy daně důchodové podle § 37, odst. 1, platební vyzvání na daň rentovou nebo na daň z tantiem podle § 181, odst. 3 a § 183, odst. 5 a dodatečné předpisy daně s přirážkami podle § 190 nebo § 277 jsou splatny do 30 dnů, počítajíc ode dne, kdy byly osobě povinné doručeny.

(7) Předpis daně s přirážkami vydaný při zániku daňové povinnosti před začátkem berního roku (§ 24, odst. 1, věta 2, § 61, věta 2 a § 93, odst. 2, věta 3) jest splatný do 30 dnů po doručení platebního rozkazu.

§ 270.

Počátkem každého roku budiž vyhlášeno v každé obci způsobem v místě obvyklým, ve kterých lhůtách se mají přímé daně s přirážkami platiti a jaké budou následky, nebudou-li ve lhůtách zaplaceny.

§ 271.

(1) Nebyly-li daňové splátky podle § 269, odst. 1 a 2, odst. 4, třetí věta a odst. 5 uhrazeny do 15. dne onoho měsíce, který následuje po dni jejich splatnosti, dále nebyly-li částky daní s přirážkami, splatné podle § 269, odst. 3, odst. 4, první a druhá věta a odst. 6 a 7 uhrazeny do konce lhůty jejich splatnosti, jsou vykonatelny a budou vymáhány i s příslušenstvím donucovacím řízením. Není-li jinak u daní s přirážkami stanoven určitý den splatnosti, nýbrž jen lhůta, do které daň s přirážkami má býti zaplacena, nastane vykonatelnost a vymáhání dlužné daně s přirážkami a příslušenstvím, jakmile projde lhůta.

(2) Mimo to jest daňový dlužník, kterému bylo na berní rok předepsáno na všech přímých daních s přirážkami a s příslušenstvím nebo na náhradách útrat podle § 338 v berní obci dohromady více než 500 Kč, nebo pouze 500 Kč či méně, avšak jehož dluh na přímých daních s přirážkami předepsaných i nepředepsaných (na berní léta minulá) a na předepsaném příslušenství nebo na náhradách útrat podle § 338 přesahoval v berní obci na počátku berního roku (1. ledna) částku 1000 Kč, povinen platiti z dlužných částek poplatek z prodlení. Tento poplatek se mu předepíše z úhrnného jeho dluhu na přímých daních s přirážkami, předepsaných i nepředepsaných (na berní léta minulá a na běžný berní rok) a na předepsaném příslušenství nebo na náhradách útrat podle § 338 na jeho daňovém účtu, zjištěného vždy ke dnům 15. února, 15. května, 15. srpna a 15. listopadu každého berního roku. Ustanovení § 254, odst. 3 zde neplatí. Obdobné platí i pro obecní přirážky k přímým daním, které si obce vybírají vlastními orgány.

(3) Sazby poplatku z prodlení stanoví vláda s ohledem na poměry peněžního trhu a stav nedoplatků, a to pro všechna čtvrtletí (odstavec 2) ve stejné výši, nepřekročujíc v ročním úhrnu těchto sazeb 10%.

(4) Platiti poplatek z prodlení jsou povinny také, a to nehledíc na výši roční srážky, osoby povinné srážeti daně (§ 28, odst. 1, § 180, odst. 2, § 183, odst. 5), jestliže neuhradí daně vybírané srážkou státní pokladně do lhůty pro to stanovené; poplatek z prodlení se tu vypočítá z úhrnu všech neuhrazených částek, zjištěného vždy ke dni lhůty stanovené k odvodu sražené daně. Ustanovení odstavce 3 platí tu obdobně.

(5) Předpis poplatku z prodlení má pro výpočet tohoto poplatku nebo dobropisu účinnost 31. prosince berního roku, v němž státu vznikl naň nárok.

(6) Úřad je povinen doručiti dlužníku předpis poplatku z prodlení nejdéle do 2 roků po uplynutí berního roku, ve kterém vznikl nárok státu na tento poplatek. Jinak zaniká nárok státu na poplatek z prodlení.

(7) Podrobnější úprava bude provedena vládním nařízením, kterým bude též stanoveno, který úřad poplatek z prodlení vypočte a předepíše a jak poplatník bude o jeho předpisu zpraven.

(8) Z předpisu poplatku z prodlení lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, z předpisu poplatku z prodlení, týkajícího se

obecních přirážek k přímým daním, které si obec vybírá vlastními orgány, k politickému úřadu nadřízenému přímo obci. Odvolací úřad rozhodne s konečnou platností.

(9) Za den zapravení se pokládá při placení (§ 273), a to hotovými, den složení u úřadu k vybírání daní, pokud se týče přirážek, příslušného nebo u poštovního úřadu, při placení poštovní spořitelnou den složení peněz, při placení v odúčtovacím řízení u poštovní spořitelny den platného poukazu, při plnění na místě placení (§ 274) den složení pokladničních poukázek u příslušného úřadu a při odpočtu (§ 275) den, kdy odpočet byl proveden.

§ 272.

Poplatek z prodlení připadá státu, z obecních přirážek k přímým daním, které si obce vybírají vlastními orgány, však těmto obcím.

Placení.

§ 273.

(1) Daně s přirážkami a příslušenstvím zapravují se — s výhradou ustanovení § 274 — v penězích měny československé; jak a kde se přímé daně (s přirážkami a příslušenstvím) platí, stanoví se vládním nařízením.

(2) Každá platba, tedy i platba menší, nežli činí splatná daň s přirážkami a příslušenstvím, jakož i platba na daně (s přirážkami a příslušenstvím), které ještě nedospěly splatnosti nebo vůbec ještě nebyly předepsány, budiž přijata.

(3) Platby zúčtují se nejprve na předepsané příslušenství, pak na nedoplatky daní s přirážkami, přihlížejíc k jejich ohroženosti a stáří, a teprve po úplném vyrovnání nedoplatků na běžný dluh daňový; zúčtování na daň a přirážky děje se poměrně podle jejich úhrnných částek. Poplatníkovu přání, aby určitá platba nebo její část byla zúčtována na určitý druh daně s přirážkami, budiž vyhověno, má-li poplatník veškeré splatné daně s přirážkami a předepsané příslušenství uhrazeny, nebo dluží-li jen stejně staré nebo stejně zajištěné daně s přirážkami.

(4) Vládní nařízení určí, kdy a jak bude poplatník zpraven o tom, mnoho-li měl v minulém berním roce na daních s přirážkami a předepsaným příslušenstvím zaplatiti, mnoho-li zaplatil a kolik činí jeho daňový účet koncem tohoto roku.

(5) Reklamace týkající se zaúčtování plateb je finanční správa povinna vyřizovati jen, byly-li podány do dvou let ode dne, kdy bylo poplatníku doručeno zpravení podle odstavce 4. Reklamaci jest podati u výběrčího úřadu. Tento úřad je povinen o reklamaci rozhodnouti nejdéle do jednoho roku od jejího podání. Nedojde-li do této lhůty rozhodnutí, jest reklamaci vyhověno. Z rozhodnutí výběrčího úřadu lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, u obecních přirážek k přímým daním, které si obec vybírá vlastními orgány, k politickému úřadu nadřízenému přímo obci. Odvolací úřad rozhodne s konečnou platností.

Plnění na místě placení.

§ 274.

Podle zmocnění finančního zákona lze užíti ku placení daní, přirážek a příslušenství pokladničních poukázek.

Odpočet.

§ 275.

Odpočet jest přípustný mezi daňovou pohledávkou (§ 259, odst. 4) a veřejnoprávními pohledávkami proti státu obdobně podle zásad soukromého práva.

Výrok úřední.

§ 276.

(1) Nehledíc k zákonně přípustným odpisům a osvobozením, kteréž jsou upraveny pro každou daň zvláště, budiž daň pravoplatně předepsaná na žádost strany nebo z moci úřední zcela nebo částečně odepsána, jde-li o dvojí předpis téže daně nebo o daň předepsanou zřejmě neodůvodněně. Je-li dvojí předpis téže daně různě vysoký, odepíše se daň menší.

(2) Daň pravoplatně předepsaná může býti zcela nebo částečně odepsána:

1. je-li nedobytna, t. j. nevedlo-li řádné vymáhání daně k výsledku anebo nevedlo-li by k výsledku pro úplnou platební neschopnost dlužníkovu anebo nelze-li daně vydobýti, poněvadž dlužník zemřel, nezanechav nijakého jmění nebo poněvadž bydliště dlužníkovo jest neznámo a nelze ho vypátrati, anebo nelze-li očekávati, že by exekuce poskytla většího výtěžku, než jest třeba, aby byly uhrazeny exekuční náklady,

2. není-li daň sice nedobytna, avšak vymáhání její jest spojeno se zvláštními a nepoměrnými obtížemi.

(3) Daň pravoplatně předepsaná může býti na žádost zcela nebo částečně prominuta, byla-li by jejím vymáháním vážně ohrožena

výživa nebo přivoděna hospodářská zkáza dlužníkova.

(4) Z těchže důvodů lze povoliti, aby předpisy daní včas neuložených se odepsaly, anebo aby se od předepsání jejich upustilo.

(5) Ustanovení odstavců 1 až 4 platí obdobně i co do příslušenství.

(6) Příslušnost úřadů k odpisům podle odstavců 1 až 5 určí vládní nařízení.

(7) Odpis nebo prominutí daně má v zápětí i odpis nebo prominutí přirážek.

Promlčení.

§ 277.

(1) Právo státu vyměřiti daň promlčuje se ve 4 letech.

(2) Promlčení se počíná, jakmile prošel rok, ve kterém strana vyhověla své povinnosti podati oznámení, pokud se týče přiznání nebo oznámiti základy pro vyměření daně; není-li zde takové povinnosti, počíná se promlčení, jakmile prošel rok, ve kterém vznikla daňová povinnost.

(3) Jestliže pro zanedbání povinnosti stranou daň vůbec nebyla vyměřena anebo byla vyměřena menší částkou anebo daň, kterou dlužno zapravovati bez úředního vyměření, vůbec nebyla zapravena anebo byla zapravena jen z části, počíná promlčecí lhůta v odstavci 1 zmíněná běžeti teprve, když prošel rok, v němž bylo vyměřovacímu úřadu umožněno, aby daň, pokud se týče dodatek, vyměřil.

(4) Bylo-li původní vyměření daně bez zanedbání povinnosti stranou nesprávné anebo vyšly-li dodatečně na jevo okolnosti, z nichž vysvítá, že původní vyměření bylo příliš nízké, promlčuje se právo předepsati dodatky na dani do 2 let po roce, ve kterém daň byla původně předepsána.

(5) Promlčení práva vyměřiti daň vztahuje se též na přirážky.

(6) Dodatečné zdanění mimořádného odpisu v případech §§ 10 a 79 není podrobeno promlčení.

(7) Právo státu předepsati příslušenství za určitý berní rok promlčuje se ve 3 letech vyjma § 271, odst. 6. Promlčení se počíná, jakmile prošel berní rok, ve kterém vzniklo právo státu na předepsání příslušenství za tento rok.

§ 278.

Za příčinou zjištění, zda byla daň nesprávně vyměřena, může býti poplatník přidržen k součinnosti stejným způsobem jako ve vyměřovacím řízení.

§ 279.

(1) Promlčení práva podle § 277 přetrhuje se každým úředním opatřením, které se stalo za příčinou vyměření daně a bylo straně oznámeno. Jakmile prošel rok, ve kterém takový úkon se stal naposledy, počíná běžeti nová promlčecí lhůta.

(2) Úřední rozhodnutí a opatření daňové (odvolací) komise nebo trestního senátu pokládají se za rovna opatřením finančních úřadů.

(3) Ustanovení odstavců 1 a 2 neplatí o promlčení podle § 277, odst. 7.

§ 280.

Promlčení vyměřovacího práva nastane každým způsobem, nebyl-li do 10 let po uplynutí berního roku, na který se daň má vyměřiti, proveden a poplatníkovi oznámen úřední úkon k vyměření daně směřující. Ustanovení § 277, odst. 5 a 6 a § 279, odst. 2 platí i zde.

§ 281.

Právo státu vymáhati splatné daně s přirážkami a příslušenstvím promlčuje se do 6 let po roce, ve kterém se tyto dávky staly splatnými.

§ 282.

(1) Promlčení práva podle § 281 přetrhuje se doručením upomínky, aby poplatník daň s přirážkami a příslušenstvím zapravil, zavedením exekuce anebo povolením příročí.

(2) Nová promlčecí lhůta počíná běžeti po projití roku, ve kterém byla naposledy doručena upomínka nebo proveden poslední exekuční krok anebo prošla poslední platební lhůta.

(3) Jsou-li splatné daně s přirážkami a příslušenstvím zajištěny ruční zástavou, nemůže býti namítáno, pokud věřitel má zástavu v rukou, že bylo opominuto uplatňovati zástavní právo a nemůže se zástavní právo promlčeti. Také právo dlužníka, aby vyplatil svou zástavu, se nepromlčuje. Pokud však pohledávka převyšuje obecnou hodnotu zástavy, může promlčením zaniknouti.

(4) Jsou-li splatné daně s přirážkami a příslušenstvím zajištěny knihovním zápisem, nemůže se do 30 let po knihovním zápisu proti uplatňování tím získaného práva namítati, že se zatím pohledávka promlčela.

Příročí.

§ 283.

(1) Úřad může na žádost poplatníka částečně nebo úplně posečkati zaplacení dlužné daně s přirážkami a příslušenstvím, je-li její okamžité vybrání pro poplatníka spojeno s vážnou újmou nebo s vážnými obtížemi. Povolení příročí může býti učiněno závislým na podmínkách nebo výhradách.

(2) Přesahuje-li předpis jednotlivé daně s přirážkami alespoň o 30% předpis téže daně s přirážkami na nejblíže předcházející berní rok a požádá-li poplatník v odvolání z tohoto předpisu za posečkání, je úřad povinen posečkati část předpisu, proti níž směřuje odvolání, nejvýše však částku, o niž napadený předpis přesahuje předpis na nejblíže předcházející berní rok. Ustanovení toto neplatí u všeobecné a zvláštní daně výdělkové, pokud některá z těchto daní byla na nejblíže předcházející berní rok vyměřena podle § 57, odst. 7, nebo podle § 83, odst. 16.

(3) Na povinnosti platiti poplatek z prodlení z posečkané částky se povolením příročí nic nemění. Ministerstvo financí nebo úřad jím k tomu zmocněný může však tuto povinnost snížiti nebo zcela prominouti.

(4) Příslušnost úřadů určí vládní nařízení.

Zajištění.

§ 284.

(1) Je-li vybrání daně s přirážkami dosud nepředepsané nebo nesplatné ohroženo, může vyměřovací úřad, uveda důvody, z nichž pokládá vybrání za ohrožené, uložiti poplatníkovi písemným, ihned proveditelným příkazem, aby ji až do jejího zapravení zajistil do částky v příkazu uvedené.

(2) Ustanovení čl. XIII a § 269 zůstávají nedotčena.

§ 285.

(1) Zajišťovací příkaz provede se zajišťovací exekucí berní nebo soudní. Náklady exekuce nese poplatník, má však nárok na jich úplnou nebo částečnou náhradu, pokud bylo jeho odvolání proti zajišťovacímu příkazu vyhověno (§ 289, odst. 1) nebo pozbyl-li týž platnosti (§ 289, odst. 2).

(2) Vydati zajišťovací příkaz jest příslušným vyměřovací úřad, kterýž je příslušným pro vyměření zajišťované daně.

§ 286.

Výši ohrožené daně, pokud se týče jejího vyměřovacího základu, určí zatímně vyměřovací úřad podle úředních pomůcek; není-li nebezpečí v prodlení, může býti strana vyzvána, aby do lhůty alespoň třídenní prokázala důchod nebo výtěžek.

§ 287.

Poplatník může předejíti zajišťovací exekuci nebo dosáhnouti jejího zrušení, zajistí-li sám určenou částku složením hotovosti, státních dlužních úpisů, domácích dlužních úpisů se sirotčí jistotou nebo vkladních knížek tuzemských peněžních ústavů veřejně účtujících (též tuzemských odboček cizozemských bank) nebo průkazem, že dal určenou částku knihovně vložiti nebo že peněžní ústav jmenovaného druhu převzal záruku.

§ 288.

Nutnost, vhodnost, bezpečnost a dostačitelnost jistoty posuzuje vyměřovací úřad, přihlížeje ke všem závažným okolnostem.

§ 289.

(1) Ze zajišťovacího příkazu lze podati odvolání k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností; odvolání neodnímá tomuto příkazu účinnosti.

(2) Nerozhodne-li finanční úřad II. stolice o odvolání do 30 dnů, pozbývá zajišťovací příkaz, jakož i jistota podle zajišťovacího příkazu poskytnutá neb vymožená platnosti.

§ 290.

K dobrovolnému zrušení subjektu podrobeného zvláštní dani výdělkové nebo ku přeměně jeho v jinou formu právní (na př. změna společnosti s r. o. v akciovou společnost a naopak), jest potřebí svolení vyměřovacího úřadu, příslušného zajistiti daň; z odepření svolení lze podati odvolání k finančnímu úřadu II. stolice, který rozhodne s konečnou platností. Nebylo-li o žádosti za svolení rozhodnuto do 3 měsíců od jejího podání, platí svolení za dané.

Vrácení daně a dobropis.

§ 291.

(1) Částky přímých daní, pokud se týče přirážek, příslušenství nebo náhrad útrat podle § 338, které byly přeplaceny (§ 292), vrátí se straně hotově, pokud není dlužna touž či jinou daň s přirážkami a příslušenstvím, po-

kutu, poplatek nebo jinou státní dávku u téhož výběrčího úřadu, u něhož přeplatek vznikl či u jiného výběrčího úřadu; jinak se přeplatek přeúčtuje na tento jiný dluh (§ 275). Přeplatek, který lze straně hotově vrátiti, vrátí se jí ihned z moci úřední, přestane-li býti poplatníkem, jinak jen na žádost do 6 měsíců od jejího podání. O možnosti podati žádost budiž poplatník poučen při sdělení o přeplatku.

(2) Ustanovení § 32, odst. 4 a § 35, odst. 1 zůstávají nedotčena.

§ 292.

Přeplatek na přímých daních, pokud se týče přirážkách, příslušenství nebo na náhradách útrat podle § 338 vzniká:

a) byla-li daň s přirážkami zaplacena v daňových splátkách podle § 269 a je-li skutečný předpis daně s přirážkami později provedený menší než platba vykonaná podle § 269 nebo zanikl-li daňový nárok dočasně či trvale;

b) byl-li předpis daně (přirážek, příslušenství, náhrady útrat podle § 338) zcela nebo z části uhrazený rozhodnutím příslušného úřadu (komise) buď úplně zrušen nebo tak snížen, že platba převyšuje zbývající předpis;

c) bylo-li placeno nad povinnost.

§ 293.

(1) Měl-li poplatník splatné daně s přirážkami a předepsaným příslušenstvím nebo náhradu útrat podle § 338 přeplaceny (§ 292), přizná se mu dobropis, pokud mu bylo na berní rok předepsáno na všech přímých daních s přirážkami a příslušenstvím nebo na náhradách útrat podle § 338 v berní obci dohromady více než 500 Kč nebo pouze 500 Kč či méně, avšak jeho přeplatek přesahoval na počátku berního roku (1. ledna) v berní obci částku 1000 Kč. Tento dobropis se vypočítá z úhrnného přeplatku na splatných přímých daních s přirážkami předepsaných i nepředepsaných (na berní léta minulá a na berní rok běžný) a na předepsaném příslušenství nebo na náhradách útrat podle § 338, na poplatníkově daňovém účtu zjištěného vždy ke dnům 15. února, 15. května, 15. srpna a 15. listopadu každého berního roku. Případné předpisy poplatku z prodlení a dobropisu se na daňovém účtu v ročním součtu vzájemně odpočtou. Ustanovení § 254, odst. 3 zde neplatí. Obdobné platí i pro obecní přirážky k přímým daním, které si obce vybírají samy vlastními orgány.

(2) Sazby dobropisu stanoví vláda ve stejné výši jako sazby poplatku z prodlení (§ 271, odst. 3).

(3) Nárok na dobropis mají také, a to nehledíc na výši roční srážky, osoby povinné srážeti daně (§ 28, odst. 1, § 180, odst. 2, § 183, odst. 5), jestliže tyto daně přeplatí státní pokladně. Dobropis se tu vypočítá z přeplatku na těchto daních a na předepsaném příslušenství, zjištěného vždy ke dni lhůty stanovené k odvodu sražené daně. Ustanovení odstavce 2 platí tu obdobně. Přeplatek vzniklý na dani vybírané srážkou nezakládá u daňového podmětu nárok na dobropis.

(4) Úřad je povinen doručiti osobě oprávněné rozhodnutí o přiznání dobropisu nejdéle do jednoho roku po uplynutí berního roku, ve kterém vznikl její nárok na tento dobropis.

(5) Byl-li základ pro výpočet poplatku z prodlení nebo dobropisu později změněn částečným nebo úplným odpisem předepsané daně (přirážek, příslušenství, náhrady útrat podle § 338) z rozhodnutí úřadu (komise) v řízení odvolacím nebo podle § 256, odst. 5 až 7 nebo podle § 256 a) nebo podle § 276, odst. 1, provede se oprava původně předepsaného poplatku z prodlení nebo původně přiznaného dobropisu (odstavce 1) podle stavu změněného tímto odpisem. Obdobné platí, byl-li základ pro výpočet poplatku z prodlení nebo dobropisu později změněn skutečným předpisem, který jest menší než byla povinnost platiti splátky podle § 269, ovšem jen tehdy, byla-li při původním výpočtu poplatku z prodlení nebo dobropisu vzata za základ tato povinnost podle § 269.

(6) Dobropis podle odstavce 1 má pro výpočet poplatku z prodlení nebo dobropisu jako úhrada účinnost 31. prosince berního roku, v němž poplatníkovi vznikl naň nárok.

(7) Podrobnější úprava bude provedena vládním nařízením, kterým bude též stanoveno, který úřad dobropis vypočte a přizná a jak poplatník bude o jeho přiznání zpraven.

§ 294.

Z rozhodnutí o přiznání dobropisu lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, z rozhodnutí o přiznání dobropisu, týkajícího se obecních přirážek k přímým daním, které si obec vybírá vlastními orgány, k politickému úřadu nadřízenému přímo obci. Odvolací úřad rozhodne s konečnou platností.

§ 295.

Dobropis jde na vrub státu, u obecních přirážek k přímým daním, které si obce vybírají vlastními orgány, na vrub těchto obcí.

§ 296.

(1) O poplatníkově žádosti za hotovou výplatu přeplatku vratitelného podle § 291 s příslušným dobropisem nebo za jeho přeúčtování na daňový účet jiného poplatníka rozhoduje finanční úřad II. stolice. Proti jeho rozhodnutí lze se odvolati k ministerstvu financí. Týká-li se však žádost přeplatku na obecních přirážkách k přímým daním, které si obec vybírá vlastními orgány, rozhoduje o ní obec; z jejího rozhodnutí lze se odvolati k politickému úřadu nadřízenému přímo obci, který rozhodne s konečnou platností.

(2) Byl-li přeplatek hotově vrácen nebo přeúčtován na jiný dluh téhož poplatníka, ať u téhož nebo jiného výběrčího úřadu, nepřizná se dobropis příslušející z vráceného nebo přeúčtovaného přeplatku za poslední čtvrtletí, za něž by mu jinak nárok na dobropis z tohoto přeplatku příslušel.

(3) Dosáhl-li přeplatek poplatníkův v berní obci dvojnásobku úhrnného jeho posledního ročního předpisu všech přímých daní s přirážkami, může úřad poplatníka vyzvati, aby si podal žádost o jeho vrácení. Nevyhoví-li poplatník ve stanovené lhůtě této výzvě, ztrácí pro budoucnost nárok na přiznání dobropisu z přeplatku uvedeného ve výzvě bez ohledu na další jeho změny.

§ 297.

Opominul-li finanční úřad, pokud se týče — co do obecních přirážek k přímým daním, které si obec vybírá vlastními orgány — obec, přiznati dobropis a neuplatní-li poplatník nároku na tento dobropis do 4 let po uplynutí kalendářního roku, ve kterém bylo poplatníkovi doručeno zpravení podle § 273, odst. 4, zanikne tento nárok.

Řízení co do vyměření daně.

Účel vyměřovacího řízení.

§ 298.

V řízení směřujícím k vyměření daně jest zjistiti a oceniti z úřední povinnosti veškeré okolnosti skutkového nebo právního rázu, které, nejsouce úředně známy, odůvodňují daňovou povinnost a její rozsah.

§ 299.

(1) Podklady pro vyměření daní bez rozdílu, jde-li o výpočet neb odhad důchodu neb výtěžku, buďtež vždy objektivního rázu, spolehlivy, ze spisů zřejmy a týkejtež se skutečností důležitých pro posouzení daňové povinnosti a jejího rozsahu.

(2) Jde-li o vlastní vědomosti a znalosti finančních úřadů (komisí), stačí, je-li tato skutečnost ze spisů zřejma.

Součinnost poplatníkova.

§ 300.

(1) Poplatník jest nejen oprávněn, nýbrž i povinen spolupůsobiti při vyměření daně měrou, kterou tento zákon připouští, a všemožně podporovati úřady vyměřovací (komise) ve snaze po zjištění pravdy.

(2) Vše, co platí o poplatníkovi, platí stejnou měrou též pro toho, kdož jedná jeho jménem.

Součinnost osob třetích.

§ 301.

(1) Každá osoba ať fysická ať právnická jest povinna vyměřovacím úřadům (komisím) o skutkových okolnostech, jež jsou v daňových (trestních) věcech jiných osob důležity, vydati svědectví nebo vypovídati jako znalec nebo osoba přezvědná. Svědectví, znalecká dobrá zdání nebo výpovědi osob přezvědných podati jest podle pravdy a podle nejlepšího vědomí a svědomí. Kdo nemůže vypovídati zpaměti, jest povinen nahlédnouti do svých spisů neb obchodních knih, pokud je má, a učiniti si z nich potřebné poznámky a výpisy, aby mohl vypovídati.

(2) Svědectví (znalecké dobré zdání, výpověď osoby přezvědné) může býti podáno písemně nebo ústně do protokolu; vyměřovací úřad může nařiditi, aby svědek (znalec) dostavil se osobně za příčinou svědectví (dobrého zdání).

(3) Jako svědek, znalec nebo osoba přezvědná nesmí býti slyšeni:

1. zaměstnanci ve veřejné službě o okolnostech, o nichž zvěděli ve svém úředním oboru působnosti, pokud příslušný úřad za to má, že služební důvody brání výpovědi;

2. duchovní o tom, co jim bylo svěřeno při zpovědi nebo jinak pod pečetí duchovního tajemství;

3. osoby, které jsou nebo byly ve službě u poplatníka, leč by k tomu poplatník svolil;

4. osoby, které nejsou schopny svá pozorování sděliti, nebo které v čase, na který jejich výpověď se má vztahovati, byly neschopny vnímati skutek, který má býti dokázán.

(4) Svědecká, znalecká výpověď nebo výpověď přezvědné osoby může býti odepřena:

1. osobami, které jsou k poplatníkovi, v je-

hož věci mají vypovídati, v některém z těchto poměrů: manželství, třeba již netrvalo, nebo společná domácnost, příbuzenství a švakrovství v přímém pokolení vůbec a v pobočném pokolení do třetího stupně, dále poměr mezi adoptivními rodiči (pěstouny) a adoptovanými dětmi (schovanci) a konečně poměr mezi poručníkem a poručencem a mezi snoubencem a snoubenkou;

2. osobami, které osvědčí, že by jejich výpovědí vznikla pro ně nebo pro osoby, s nimiž jsou v některém z poměrů pod č. 1 podrobněji označených, bezprostřední a poměrně značná majetková škoda nebo hanba nebo nebezpečí trestního stíhání nebo stíhání pro trestný čin daňový nebo důchodkový;

3. lékaři a jejich zřízenci o tom, co jim bylo svěřeno, nebo co seznali při vykonávání svého povolání;

4. veřejnými notáři, obhájci, advokáty, jejich zřízenci o tom, co jim bylo svěřeno při výkonu jejich povolání, revisními svazy (§ 263, odst. 3) a jejich revisory o tom, co seznali při vykonávání své působnosti;

5. šlo-li by o obchodní tajemství, t. j. o skutkové okolnosti, jejichž uchování v tajnosti jest tak důležitým podkladem činnosti tázaného, že by vyjevení jich mohlo činnost v dosavadním rozsahu znemožniti nebo aspoň vážně ztížiti, anebo jde-li o skutkové okolnosti, o kterých se tázaný dozvěděl vzhledem k důvěrnému poměru (mandátu nebo úschově) vůči poplatníkovi.

(5) Vyměřovací úřad jest oprávněn nařídit přísežný výslech svědků nebo osob přezvědných o určitých skutečnostech anebo znalců o určitých otázkách; přísežný výslech provede okresní soud, v jehož obvodu bydlí osoba, jež má býti vyslechnuta.

(6) Osoby výpovědí povinné jsou povinny na požádání vyměřovacího úřadu předložiti spisy, listiny a příslušná místa obchodních a hospodářských knih, vztahující se na skutečnosti určitě označené. Nejsou-li obchodní místnosti nebo poplatníkovo obydlí v obvodu vyměřovacího úřadu, který výpověď žádá, jest osoba výpovědí povinná oprávněna tyto doklady předložiti místo vyměřovacímu úřadu výpověď žádajícímu vyměřovacímu úřadu, v jehož obvodu jsou zmíněné místnosti nebo obydlí. Vyměřovací úřad je povinen předložené doklady, není-li osoba podle zákona povinna mu je ponechati, vrátiti jí ihned, je-li pak osoba podle zákona povinna mu je ponechati, nejdéle do 2 měsíců ode dne předložení. Ustanovení § 315, odst. 2 platí tu obdobně.

§ 302.

(1) Všechny veřejné úřady (státní, zemské, župní, okresní, obecní, vojenské a pod.) jsou povinny vyměřovací úřady a daňové komise účinně podporovati a podávati jim rychlé a ku provádění tohoto zákona potřebné zprávy, pokud tomu nejsou na závadu zvláštní ustanovení aneb naléhavé ohledy služební.

(2) Vyměřovací úřady mohou zejména požadovati spolupůsobení obcí při správě přímých daní, pokud jest to nezbytně nutno; starostové obcí, v zemi Slovenské a Podkarpatoruské též obecní a obvodní notáři (městské notářské úřady) jsou povinni vyhověti příslušným výzvám, zejména oznamovati žádané údaje podle zápisů a pomůcek obecního úřadu, nebo provésti příslušná šetření, třeba-li i místní prohlídku, nebo dovoliti zmocněnému úředníku vyměřovacího úřadu, aby nahlédl do příslušných zápisů. Starostové obcí mohou při tom býti zastupováni členem obecní (městské) rady nebo úředníkem obce, pokud úřad výslovně nežádá jejich osobního spolupůsobení.

§ 303.

Soudy jsou obzvláště povinny, aby vyměřovacímu úřadu, v jehož obvodu má soud sídlo, oznamovaly usnesení o zápisech a výmazech firmy nebo jejich majitelů, dále aby témuž úřadu zasílaly po opise rozsudků, nálezů a výměrů, jichž opisy mají dodávati podle platných ustanovení úřadům poplatky vyměřujícím, pokud se taková vyhotovení rozmnožují mechanickým způsobem.

§ 304.

(1) Držitelé obytných domů nebo jejich zástupci jsou povinni předložiti počátkem berního roku vyměřovacímu úřadu výkaz osob, které v domě bydlely v kalendářním roce.

(2) Podpronajimatelé vykáží své podnájemníky, hlavy rodiny všechny osoby k jejich domácnosti náležející.

(3) Držitelé hotelů a zájezdních hostinců jsou zproštěni povinnosti vykazovati vyměřovacím úřadům cestující, kteří se u nich nezdržují nepřetržitě déle než 3 měsíce.

(4) Podrobnější náležitosti zmíněných výkazů, lhůtu k jejich předložení a dobu, podle které stav obyvatelů dlužno vykázati, stanoví ministerstvo financí.

(5) Z rozhodnutí vyměřovacího úřadu ve věcech uvedených v §§ 301 a 302 lze se odvolati k finančnímu úřadu II. stolice, jenž rozhodne s konečnou platností.

§ 305.

Zaměstnavatelé jsou povinni vykazovati zaměstnance a jejich služební požitky; podrobnosti stanoví se v hlavě I.

Přiznání.

§ 306.

Základem ke zjištění dani podrobeného důchodu nebo výtěžku jest pravidelně poplatníkovo přiznání.

§ 307.

(1) Nehledíc k ustanovení odstavce 5, jest každý, kdo jest povinen platiti přímo vybíranou daň — vyjímajíc všeobecnou výdělkovou daň pro podomní a kočovní živnosti, daň pozemkovou a domovní daň třídní — povinen podati každoročně u příslušného vyměřovacího úřadu písemně řádně vyplněné přiznání o dani podrobeném důchodu, výtěžku nebo požitku, dosaženém v kalendářním roce (obchodním období) na běžný berní rok podle vzoru vydaného ministerstvem financí, a to:

1. u zvláštní daně výdělkové do 15 dnů po předepsaném schválení účetní závěrky, nejdéle však do 6 měsíců po obchodním období,

2. u činžovní daně do 31. prosince kalendářního roku,

3. u ostatních sem spadajících daní do 14. února berního roku.

(2) Vyměřující úřad může však — vyjímajíc přiznání ke zvláštní dani výdělkové a k dani činžovní — v případech zřetele hodných přijati ústní přiznání do protokolu.

(3) Vzorec přiznání budiž zejména upraven tak, aby jedno přiznání zahrnovalo zároveň pokud možno několik daní zmíněných v odstavci 1.

(4) Které doklady mají býti ku přiznání připojeny, bude uvedeno ve vzorci.

(5) Mimo případy v odstavci 1 zmíněné jest poplatník povinen podati přiznání, buď stanoví-li tak zákon, anebo byl-li zvláště k podání přiznání vyměřovacím úřadem vyzván; ustanovení § 310, odst. 3, první tři věty platí v posléze zmíněném případě obdobně.

§ 308.

(1) Poplatník jest povinen přesně a určitě vyplniti veškeré rubriky přiznání, třeba-li připojiti předepsané doklady a podepsati přiznání, ubezpečuje zároveň, že veškerá udání učinil podle svého nejlepšího vědomí a svědomí.

(2) Jde-li o výtěžek, požitek nebo důchod, jehož výši lze udati pouze odhadem, stačí, uvede-li poplatník v přiznání pouze skutkové neb jiné údaje, jichž k odhadu jest potřebí.

(3) Poplatník jest povinen dáti potvrditi přiznání výtěžku nájemného pro účely daně činžovní co do správnosti svými nájemníky, kteří správnost potvrdí svým podpisem.

§ 309.

(1) Nepodá-li poplatník povinného přiznání do lhůty zákonné nebo jemu zvláště povolené, nebo nepodá-li ve lhůtě jemu stanovené dokladů potřebných k přezkoumání přiznání, nebo neopraví-li včas přiznání formálně vadného na výzvu úřadu, může mu býti daň vyměřena z moci úřední bez dalšího jeho účastenství podle pomůcek, které má úřad po ruce. Lhůty vyměřovacím úřadem musí býti stanoveny tak, aby poplatník mohl výzvu splniti, při čemž úřad jest povinen přihlížeti k povaze výzvy a k množství práce, kterou si při rozsahu podniku její zodpovědění vyžádá. Lhůta nesmí býti kratší 15 dnů; pouze v případech jednoduchých může se stanoviti lhůta kratší než 15 dnů, ale nikoliv kratší než 8 dnů.

(2) Toto ustanovení nevylučuje práva vyměřovacího úřadu vyzvati poplatníka pod pohrůžkou pořádkové pokuty, aby přiznání podal.

(3) Nevyhověl-li poplatník ustanovení odstavci 1 ani na zvláštní výzvu vyměřovacího úřadu, aby tak učinil do lhůty jím stanovené, avšak alespoň takové, aby poplatník mohl výzvu splniti, nejméně však 15denní, může býti — bez újmy případných následků zmeškání podle odstavce 1 — uložena přirážka až do 10% konečné částky vyměřené daně, která však není podkladem pro vyměřování a vybírání jakýchkoliv přirážek; na tento následek musí však býti poplatník v dotčené výzvě výslovně upozorněn.

(4) Následky v odstavcích 1 a 2 zmíněné pominou, prokáže-li poplatník okolnosti, které zmeškání dostatečně omlouvají.

(5) Ustanovení odstavce 4 platí též v případě § 309, odst. 3.

Vyměřovací řízení.

§ 310.

(1) Vyměřovací úřad spořádá a doplní veškeré pomůcky vyměřovací, prozkoumá došlá přiznání a provede všechna šetření (na př. výslechem znalců, svědků a osob přezvědných), jež jsou k tomu potřebna, aby údaje

přiznání potvrdila, vysvětlila, doplnila, opravila a vůbec získala způsobilý podklad pro vyměření daně. Výpovědi svědků, znalců a přezvědných osob musí býti ze spisů patrny.

(2) Za tou příčinou jest vyměřovací úřad zejména oprávněn:

1. obeslati poplatníka na určitý den k osobnímu jednání o skutečnostech a poměrech rozhodných pro vyměření daně,

2. vybídnouti jej, aby podrobně rozvedl své příjmy a vydání nebo aby podal veškerá podle potřeby vyžádaná vysvětlení nebo aby okolnosti skutkového nebo právního rázu odůvodnil a podle potřeby dokázal anebo aby je dokázal určitým způsobem, není-li pro poplatníka vůbec anebo jen těžce proveditelným, dále

3. nařiditi, aby ve věcech přímých daní připustil nahlédnouti do svých obchodních nebo hospodářských knih (§§ 314 a další), avšak pravidelně jen tehdy, nedostačují-li údaje poplatníkovy a jsou-li pochybnosti o jejich správnosti,

4. nařiditi a provésti místní prohlídku (§ 319).

(3) Výzva podle odstavce 2 musí obsahovati výslovné upozornění, že bude daň z úřední moci vyměřena bez dalšího účastenství poplatníkova podle pomůcek po ruce jsoucích, nebude-li výzvě bez dostatečné omluvy do stanovené lhůty vyhověno. Výzvou musí býti stanovena lhůta taková, aby poplatník ji mohl splniti, při čemž jest úřad povinen přihlížeti k povaze výzvy a jednotlivých otázek a k množství práce, kterou si při rozsahu podniku jejich zodpovědění vyžádá. Lhůta nesmí býti kratší 15 dnů; pouze v případech jednoduchých může se stanoviti lhůta kratší než 15 dnů, ale nikoliv kratší než 8 dnů. Ustanovení § 325, odst. 2 platí tu obdobně.

(4) Povinnost připustiti nahlédnutí do knih zakládá též povinnost předložiti smlouvy, dlužní úpisy, úrokové kvitance, výpisy z účtů, faktury a jiné účetní pomůcky a doklady. Vyměřovací úřad jest povinen předložené doklady, není-li osoba podle zákona povinna mu je ponechati, vrátiti jí ihned, je-li pak osoba podle zákona povinna mu je ponechati, nejdéle do 2 měsíců ode dne předložení.

(5) K výzvě, aby podrobně rozvedl své příjmy a vydání, může poplatník vedoucí obchodní nebo hospodářské knihy místo odpovědi nabídnouti důkaz těmito knihami. Žádá-li úřad od poplatníka, který vede obchodní nebo hospodářské knihy, ve výzvě podle odstavce 2, č. 2 taková podrobná vysvětlení nebo průkazy, které by vyžadovaly příliš obsáhlé výpisy z těchto knih, vyhoví poplatník takovéto výzvě, nabídne-li úřadu, aby si sám žádaná data opatřil nahlédnutím do těchto knih.

(6) Poplatník, který nevede obchodních nebo hospodářských knih, vyhoví výzvě, aby podrobně rozvedl nebo prokázal své příjmy a výdaje anebo aby připustil nahlédnouti do svých obchodních nebo hospodářských knih, uvede-li v odpovědi na tuto výzvu, že nevede těchto knih, a nabídne-li, aby jeho přiznání bylo prozkoumáno znalcem.

(7) Lékaři, veřejní notáři, obhájci a advokáti, kteří vedou obchodní nebo hospodářské knihy, nejsou povinni předložiti vyměřovacímu úřadu spisy nebo listiny, které obsahují důvěrná sdělení stran, nebo jiné spisy a listiny, jež jsou povinni podle zákona zachovati v tajnosti, nabídnou-li v odpovědi na výzvu, aby úřad nahlédl do jejich knih. Ustanovení odstavce 4 platí i zde.

(8) Formu a obsah hospodářských knih může stanoviti vládní nařízení.

§ 311.

Vyměřovací úřad jest povinen opatřiti si v pochybných případech zprávy, pomůcky a doklady potřebné ku vyměření daně osobám, jež přiznání nepodaly, pokud mu nejsou jinak známy.

§ 312.

(1) Vzniknou-li pochybnosti o správnosti nebo úplnosti údajů v přiznání, v dokladech nebo ve vysvětlivkách, jest vyměřovací úřad povinen před vyměřením daně vyzvati poplatníka písemně nebo ústně (protokolárně), aby své údaje doplnil, opravil, vysvětlil a případné pochybnosti vyvrátil. Pochybnosti buďtež poplatníku oznámeny pokud možno jednou výtkou.

(2) V připomínce pochybností buďtež přesně, srozumitelně a způsobem umožňujícím poplatníkovi určitou odpověď a určité vedení důkazů označeny závadné údaje, důvody jejich závadnosti, požadavky neb otázky, jež se snad poplatníku dávají, aby odůvodnil nebo prokázal správnost nebo úplnost svých údajů.

(3) Ustanovení § 310, odst. 3 platí tu obdobně.

§ 313.

(1) Spolupůsobení poplatníkovo záleží ve vysvětlení, opravení nebo doplnění údajů, dále v nabídce a provedení důkazů; okolnosti, jichž se poplatník dovolává, musí prokázati.

(2) S výhradou ustanovení §§ 309, 310 a 325 má právo poplatník zejména:

1. Prováděti důkazy, pokud se týče žádati, aby proveden byl o určitých skutečnostech důkaz: místním šetřením, všelikými listinami, zejména obchodními nebo hospodářskými knihami, výslechem jím navržených svědků o určitých okolnostech skutkového rázu a jím navržených znalců o určitých otázkách a konečně jinými přípustnými průvody podle tohoto zákona.

Oprávnění nabízeti důkaz knihami zakládá též oprávnění předložiti smlouvy, dlužní úpisy, úrokové kvitance, výpisy z účtů, faktury a jiné účetní pomůcky a doklady, a vztahuje se na všechny přímé daně.

Veškeré nabídnuté důkazy buďtež provedeny, pokud jsou proveditelny a podle tohoto zákona přípustny. Důkazy o skutečnostech, které se uznávají za správné anebo jsou vůbec známé nebo pro vyměření daně nezávažné, dále důkazy o skutečnostech, které nejsou určitě označeny nebo jichž provedení by bylo spojeno s nepřiměřeným nákladem, konečně důkazy, které zřejmě byly nabídnuty s úmyslem, aby se protahovalo řízení, se neprovedou. Stranám buďtež oznámeny důvody, proč byl nabízený důkaz odmítnut.

2. žádati za přísežný výslech jím navržených svědků o určitých okolnostech a jím navržených znalců o určitých otázkách. Této žádosti budiž v důležitých případech, a pokud toho zájem správného vyměření daně vyžaduje, vyhověno. Přísežný výslech provede okresní soud bydliště.

3. žádati, aby s ním bylo jednáno osobně, aby mohl podati vysvětlení; žádost tato může býti zamítnuta toliko z důležitých důvodů.

4. žádati, aby se případné ústní jednání s ním nekonalo v plné komisi daňové (odvolací), nýbrž ve výboru z ní sestaveném za řízení předsedy komise nebo jeho zástupce.

5. žádati, aby se neúčastnil jednání tohoto výboru člen komise, soutěžící s poplatníkem, lze-li za to míti, že by obeznámení tohoto člena se skutečnostmi za jednání probíranými mohlo ohroziti poplatníkovu schopnost soutěže; o tomto návrhu rozhodne s konečnou platností předseda komise podle volného uvážení přihlížeje ku všem okolnostem; výbor podá komisi zprávu o provedeném jednání, při čemž však obchodní přátelé, nákupní prameny a odběratelé nebudou jmenováni.

Nahlížení do knih.

§ 314.

(1) Nahlédnutí do knih provede za přítomnosti poplatníka nebo jeho zástupce neb zmocněnce předseda komise nebo státní úředník k tomu vyměřovacím úřadem písemně zmocněný, nebo člen komise, který není státním úředníkem, dohodne-li se o jeho osobě úřad s poplatníkem; nedostaví-li se poplatník nebo jeho zástupce (zmocněnec), neomluviv se dostatečně, k jednání, ač byl řádně obeslán, není to na překážku, aby nahlédnutí do předložených knih bylo provedeno.

(2) Ku provedení nahlédnutí do knih může býti přibrán znalec účetnictví, podle možnosti s poměry dotyčného hospodářského odvětví dobře obeznámený, dále přísežný tlumočník a úřední pomocné síly.

(3) Proti přibrání osob, které s poplatníkem obchodně soutěží, a proti přibrání zřízenců takových osob může poplatník podati odpor, o němž rozhodne s konečnou platností vyměřovací úřad po uvážení všech okolností případu.

(4) Také poplatník jest oprávněn na svůj náklad přibrati si důvěrníka a soudního znalce účetnictví.

§ 315.

(1) Nahlédnutí do knih provede se zpravidla v úředních místnostech vyměřovacího úřadu.

(2) Jde-li o rozsáhlé šetření nebo z jiných důvodů zvláštního zřetele hodných, budiž na návrh poplatníka nebo ku příkazu vyměřovacího úřadu nahlédnutí do knih provedeno v obchodních místnostech nebo v poplatníkově obydlí.

(3) Den a místo provedení nahlédnutí do knih a osoby, které k tomu orgán nahlédnutí provádějící přibere, buďtež oznámeny poplatníkovi alespoň 8 dní před tím. Návrh, aby důkaz byl proveden v obchodních místnostech nebo v poplatníkově obydlí (odstavec 2), i případný odpor proti osobám k důkazu tomu přibraným (§ 314, odst. 3) podejž poplatník do 5 dnů po doručení zmíněného oznámení.

(4) Nejsou-li obchodní místnosti nebo poplatníkovo obydlí v obvodu vyměřovacího úřadu, který má prohlídku knih provésti, budiž o výkon její požádán vyměřovací úřad, v jehož obvodu jsou tyto místnosti nebo obydlí.

(5) Jedná-li se o případy závažné a významné po finanční stránce nebo je-li odůvodněné podezření, že by poplatník mohl knihy (doklady) zavléci či zápisy knih změniti, může úřední orgán provádějící nahlédnutí do knih tyto knihy (doklady) na místě u poplatníka zajistiti. Při tomto opatření jest však úřední orgán povinen poplatníku umožniti, aby do zajištěných knih kdykoliv nahlédl, jak toho vyžaduje nerušený chod jeho podnikání.

§ 316.

(1) O nahlédnutí do knih sepíše se protokol podepsaný všemi účastníky.

(2) Protokol má obsahovati popis zařízení a zevnějšího stavu knih a zápisků, okolnosti, které jsou pro posouzení jejich hodnověrnosti závažné, dále zápisy týkající se skutečností, jež dlužno nahlédnutím do knih zjistiti, konečně vysvětlivky a objasnění podaná poplatníkem neb jeho zástupcem (zmocněncem), rovněž i zjištění na jeho žádost provedená.

(3) Odepře-li poplatník předložiti knihy, zápisky nebo doklady, tvrdí-li, že zápisků, o něž je žádán, nevede nebo jich nemá, anebo přeje-li si poplatník, přibraný znalec neb důvěrník připojiti ku protokolu poznámky, poznamená se to do protokolu s příslušným vysvětlením neb odůvodněním.

(4) Poplatník jest oprávněn žádati v protokole o udělení přiměřené lhůty, aby mohl podati podrobné vyjádření o materiálu, získaném prohlídkou knih a o dobrém zdání znalcově. Lhůta taková budiž povolena.

(5) Při oznamování výsledků nahlédnutí do knih nebudou komisi oznámena jména obchodních přátel, nákupních pramenů a zákazníků; pozastaví-li však orgán pověřený nahlédnutím do knih určité zápisy nebo doklady ve směru, který při rozhodnutí o průkazní moci zápisu vyžaduje nutně znalosti jmen, budou i tato jména do oznámení pojata; na požádání poplatníkovo dlužno však i v tomto případě, rovněž i, jde-li o určité skutečnosti, jichž oznámením plné komisi byla by jeho schopnost soutěže ohrožena anebo by mu byla jinak způsobena patrná újma, oznámiti nejdříve výsledek nahlédnutí do knih výboru, zřízenému obdobně podle ustanovení § 313, odst. 2, č. 4; tento výbor neuváděje jmen podá pak své vyjádření o průkazné moci pozastaveného zápisu plné komisi.

(6) Všechny osoby zúčastněné při provádění a oceňování nahlédnutí do knih povinny jsou zachovávati nejpřísnější tajemství o poměrech poplatníkových, o nichž se z knih dovědí, o jménech obchodních přátel, o nákupních pramenech a o zákaznících. Nejsou-li již jako státní zaměstnanci nebo jako členové daňové komise vázáni přísahou nebo slibem, musí slíbiti před počátkem jednání rukou dáním, že této povinnosti dostojí. Na trestní ustanovení § 199 dlužno je výslovně upozorniti.

§ 317.

Nestačí-li v protokole obsažená zjištění k vysvětlení pochybností, může býti nahlédnutí do knih doplněno nebo opětováno.

§ 318.

Nahlédnutí do knih lze nabídnouti a nařiditi v řízení vyměřovacím, odvolacím a trestním.

Místní prohlídka.

§ 319.

(1) Aby byly vyšetřeny skutečnosti důležité s hlediska daně, zejména pro vyměření daně, jsou státní úředníci vyměřovacím úřadem písemně zmocnění oprávněni, prohlédnouti v pracovních nebo obchodních hodinách pozemky, budovy, dále obchodní, řemeslné a průmyslové provozovny a zařízení, konečně zásoby, a to měrou, kterou uznají za potřebnou. Provozuje-li se výdělečný podnik v bytě, vztahuje se toto oprávnění také na provozovací zařízení a zásoby, které jsou v bytě.

(2) Při tom dlužno se pokud možno uvarovati, aby nebyla způsobena škoda na pozemku nebo kultuře, aby nebyl zbytečně obtěžován uživatel bytu a rušeno provozování podniku. Jakékoli pátrání po zvláštnostech provozování nebo výroby, jež mají býti v obchodním zájmu uchovány v tajnosti, není dovoleno. Zdali a pokud jde skutečně o obchodní zájem, rozhodne vyměřovací úřad po slyšení odborníka.

(3) K místní prohlídce budiž pozván poplatník alespoň 5 dnů před tím a zároveň upozorněn, že bude vykonána prohlídka, i když se k ní osobně nebo zástupcem (zmocněncem) bez dostatečné omluvy nedostaví, a že může býti daň vyměřena podle pomůcek, které má úřad po ruce, nebyla-li prohlídka pro chování poplatníka nebo jeho zástupce (zmocněnce) možna.

(4) Poplatník jest povinen podati veškerá potřebná a vyžádaná vysvětlení, jest dále oprávněn, aby obhájil své zájmy, činiti připomínky a podávati námitky; nebyla-li prohlídka pro chování poplatníka nebo jeho zástupce (zmocněnce) možna, může býti daň vyměřena podle pomůcek, které úřad má po ruce. Ustanovení § 325, odst. 2 platí tu obdobně.

(5) O průběhu a výsledku prohlídky sepíše státní orgán pověřený prohlídkou protokol, jejž podepíší všichni účastníci.

(6) Při provádění místní prohlídky dlužno dbáti též ustanovení §§ 8 až 10 ústavního zákona ze dne 9. dubna 1920, č. 293 Sb. z. a n.

(7) Ustanovení § 314, odst. 3 a 4 platí tu obdobně.

Zvláštní ustanovení o místním šetření v oboru daně domovní.

§ 320.

(1) Místní šetření za zjištěním činžovního výtěžku k dani činžovní nutno provésti, zůstanou-li přes vysvětlení, opravy a doplnění přiznání nadále pochybnými:

a) nájemní hodnota,

b) nájemné v § 153, č. 1, písm. c) uvedené, nebo

c) rozvrh úplaty na předměty, práva a plnění činžovní dani podrobená a nepodrobená.

(2) Toto místní šetření záleží v místní prohlídce a odhadu.

(3) Odhad nájemní hodnoty předmětu, o který jde, děje se srovnáním jeho s jinými stejnými, a není-li jich, s jinými podobnými předměty pronajatými v místě.

(4) Místní prohlídku provede státní úředník za přítomnosti dvou odhadců nebo jejich náhradníků (§§ 321 a 322) a zjistí na místě samém veškeré pro odhad závažné okolnosti. Výjimečně může vyměřovací úřad v případech méně závažných, jde-li o místní prohlídku v místě odlehlém od jeho sídla, pověřiti provedením jejím starostu obce.

(5) Na podkladě místní prohlídky podají odhadci dobré zdání a návrh písemně nebo protokolárně vyměřovacímu úřadu, jenž pak podle výsledku šetření rozhodne.

(6) Ustanovení § 319 platí i zde.

§ 321.

(1) Odhadce a stejným počtem jejich náhradníky jmenuje vyměřovací úřad pro každou obec a to dva volným výběrem, druhé dva na návrh dotčeného obecního (městského) zastupitelstva, dojde-li ve lhůtě vyměřovacím úřadem stanovené, jinak též volným výběrem. Jmenovaní musí býti vlastníky domu v obci. Obecní zastupitelstvo navrhuje na každého člena a náhradníka po třech osobách.

(2) Co jest v dalším řečeno o odhadcích, platí též, pokud zákon jinak neustanovuje, o náhradnících.

(3) Ve větších obcích může býti počet odhadců ve stejném poměru, jak v odstavci 1 uvedeno, podle uvážení vyměřovacího úřadu podle potřeby zvýšen; které větší obce to jsou, určí ministerstvo financí.

(4) Odhadci a náhradníci vedeni jsou v patrnosti ve zvláštním seznamu, který se podle potřeby doplňuje. Slib jejich přijímá přednosta vyměřovacího úřadu. Jinak platí o nich ustanovení § 239 obdobně.

§ 322.

(1) Odhadci buďtež obesláni k místnímu šetření alespoň 5 dnů před ním.

(2) Nedostaví-li se oba, odročí se místní šetření a nařídí se nové, k němuž se obešlou titíž odhadci znovu, nebo jiní odhadci; nedostaví-li se oba nebo jeden z nich, provede se místní šetření bez nich, pokud se týče s oním, který se dostavil.

(3) Odhadci vykonávajíce svoji funkci jsou pod touž ochranou trestního zákona jako veřejní úředníci.

(4) Vyměřovací úřad má právo odhadce odvolati.

(5) Není-li v obci odhadců vůbec po ruce, přiberou se v náhradu za ně k místnímu šetření dva vlastníci domu v obci, pro kteréž pak platí předchozí ustanovení o odhadcích, vyjma ustanovení § 321, odst. 4 a odst. 3 tohoto paragrafu obdobně.

§ 323.

(1) Zařazení budovy do náležité třídy sazebníku domovní daně třídní děje se, nestačí-li doklady stranami podané nebo údaje stran, na podkladě zápisu o místní prohlídce, kterou vykoná státní úředník nebo starosta obce nebo jeho zástupce za přítomnosti ještě dvou členů poplatníků domovní daně třídní.

(2) Místní prohlídku podle § 139 provede státní úředník nebo starosta obce za přítomnosti dvou majetníků domu z obce.

(3) Nedostaví-li se v odstavcích 1 a 2 zmínění členové komise, ať jeden nebo oba, není to provedení úředního jednání na překážku.

(4) Ustanovení § 319 platí i zde.

Zkoumání a ocenění vyšetřovacího materiálu.

§ 324.

(1) Vyměřovací úřad jest povinen uvážiti veškerá tvrzení a námitky, srovnati je s výsledky úředního šetření, věcně oceniti veškerý materiál, třeba-li, provésti další šetření a pokračovati ve vytýkacím řízení (§ 312).

(2) Vyměřovací úřad uváží, přihlížeje k výsledkům celého projednání a vedení důkazů, má-li skutková okolnost býti pokládána za pravdivou čili nic.

(3) Vyměřovací úřad (daňová komise) může se odchýliti od knihovních zápisů jinak formálně správných v těch případech, kde se používá spojů se zahraničními nebo s tuzemskými osobami (podniky) ke zkrácení daňové základny.

(4) Jsou-li předložené knihy řádně vedeny a nabude-li vyměřovací úřad přesvědčení, že při rozhodnutí nutno se odchýliti od knihovních zápisů, buďtež ve sdělení o tom uvedeny skutkové okolnosti a úvahy, které byly pro to rozhodny. Poplatníkovi jest volno do lhůty 15denní podati námitky anebo nabídnouti důkazy jiné.

(5) Zjistí-li se při nahlédnutí do knih a zápisů menší závady, není tím dotčena jejich průkazní moc.

§ 325.

(1) Jestliže poplatník bez dostatečné omluvy buď vůbec nebo včas

1. nedostaví se před vyměřovací úřad (komisi) na obeslání, v němž jest účel obeslání blíže označen, nebo

2. nezodpoví připomínek pochybností anebo otázek mu daných, jež pro vyměření daně mají podstatnou důležitost, zcela nebo z části, aneb

3. nevyhoví vybídnutí, aby podrobně rozvedl své příjmy a výdaje anebo aby připustil nahlédnouti do svých obchodních a hospodářských knih, aneb konečně

4. nevyhoví jiné výzvě podle zákona přípustné zcela nebo z části,

může býti daň vyměřena bez dalšího účastenství poplatníkova z moci úřední podle pomůcek, jež má úřad po ruce, v mezích stanovených v odstavci 2; úřad jest při tom povinen přihlížeti ke všem pomůckám, jež má po ruce. Ustanovení § 310, odst. 5, 6 a 7 nejsou tím dotčena.

(2) Právní následky zmíněné v odstavci 1 nesmí přesahovati meze některého z opominutí v tomto odstavci uvedených.

(3) Právní následky zmíněné v dostavcích 1 a 2 pomíjejí, pokud se poplatník na výzvu vyměřovacího úřadu (komise) dodatečně jednání zúčastní. Domnívá-li se úřad, že některá z připomínek pochybností nebo otázek daných poplatníkovi byla jím nezodpověděna, vyzve poplatníka, aby ve lhůtě nejméně 8 dnů dodatečně tak učinil.

§ 326.

(1) U daní vyměřovaných daňovou komisí předloží vyměřovací úřad po předchozím řízení daňové komisi návrhy na vyměření daně.

(2) U těchto daní má daňová komise a předseda její stejná oprávnění a povinnosti jako vyměřovací úřad.

Stanovení vyměřovacího základu.

§ 327.

(1) Vyměřovací úřad nebo daňová komise ustanoví výši důchodu, výtěžku nebo požitku dani podrobeného buď výpočtem nebo, kde to není možno, odhadem, uvážíce veškery okolnosti pro vyměření daně směrodatné a rozhodnou dále o výhodách poplatníku podle zákona příslušejících jakož i o výši daně. Nelze-li zdanitelný důchod z pozemků stanoviti výpočtem, budiž pro odhad použito průměrů, které po dohodě s ministrem zemědělství vydá ministr financí.

(2) Odhad jest přípustný jak co do celkového důchodu, tak i co do jednotlivých jeho částí (výtěžků nebo požitků).

(3) Stanovení vyměřovacího základu odhadem není přípustno, nebyl-li předtím proveden důkaz obchodními nebo hospodářskými knihami a není-li zákonného důvodu odchýliti se od těchto obchodních nebo hospodářských knih.

(4) Vyměřovací úřad přihlíží z úřední povinnosti při stanovení vyměřovacího základu ke srážkovým položkám a výhodám, pro poplatníka ze zákona vyplývajícím, které jsou ze spisů patrny, i když jich poplatník výslovně neuplatnil, v případě, že stanoví daňový základ v jiných položkách oproti jeho přiznání v neprospěch poplatníka.

(5) Shledá-li komise, že důchod přiznaný poplatníkem k dani důchodové je příliš malý, a není-li pomůcek, ze kterých by se číselně určitě dal důchod dani podrobený zjistiti, odhadne komise celkový důchod podle vnějších známek, přihlížejíc zvláště k celkovému hospodářskému stavu poplatníka, k nákladům, které činí, a ku vzájemnému poměru jednotlivých důchodových pramenů; vnější známky, na nichž se odhad zakládá, uvede daňová komise ve svém usnesení.

(6) Daň důchodová, všeobecná daň výdělková a daň rentová buďtež vyměřovány pokud možno zároveň.

Platební rozkazy.

§ 328.

(1) Vyměření daně oznámí vyměřovací úřad, pokud zákon nic jiného neustanovuje, poplatníkovi platebním rozkazem, jenž obsahovati musí zejména: vyměřovací základ, konečnou výši daně a poučení o odvolání; podrobnosti, zejména o sloučení několika platebních rozkazů pokud možno v jeden, upraví ministerstvo financí.

(2) Jestliže poplatník vyhověl ve lhůtách mu daných po případě prodloužených všem výzvám vyměřovacího úřadu, směřujícím k řádnému zjištění vyměřovacího základu, jest vyměřovací úřad povinen poplatníkovi doručiti platební rozkaz do jednoho roku po podání přiznání k dani. Jde-li o složité případy, jest lhůta dvouletá, o čemž budiž poplatník před uplynutím jednoroční lhůty zpraven. Nedodrží-li úřad lhůty, má se za to, že daň jest předepsána ve výši přiznání poplatníkova. Ustanovení hlavy VIII, § 313, odst. 2, č. 1, čtvrté věty, § 277, odst. 3 a 4, § 330, odst. 2 zůstávají tím nedotčena.

§ 328 a.

(1) U fysických osob podrobených dani důchodové vyměřené podle §§ 18 až 22, po případě § 34, nebo všeobecné dani výdělkové anebo oběma těmto daním, u nichž ani zdanitelný důchod ani zdanitelný výtěžek nepřesahoval v lichém kalendářním roce 15.000 Kč, bude daň na příslušný sudý berní rok vyměřená platiti nenaříkatelně bez nového vyměření a bez vydání nového platebního rozkazu i pro nejblíže příští lichý berní rok. Pro tento rok není s výhradou odstavce 2, písm. a) a b) u zmíněných osob povinnosti ku podání přiznání ke zmíněným daním.

(2) V odstavci 1 uvedený způsob zdanění nenastane u poplatníků, kteří

a) v přiznání výslovně požádají za řádné vyměření daně a vydání platebního rozkazu na zmíněný příští lichý berní rok v neprodlužitelné lhůtě do 14. února tohoto lichého berního roku;

b) podle názoru vyměřovacího úřadu mají býti na zmíněný lichý berní rok podrobeni novému vyměření, poněvadž jejich zdanitelný příjem nebo výtěžek přesahoval v předcházejícím sudém kalendářním roce 15.000 Kč; v tomto případě budou, nepodali-li sami snad již přiznání, vyměřovacím úřadem vyzváni do dvou let po uplynutí zmíněného sudého kalendářního roku ku podání přiznání do 30 dnů za účelem vyměření daně;

c) byli zdaněni daní důchodovou vyměřenou podle § 32, odst. 5 nebo § 35, odst. 2, poslední věty;

d) vedou řádné obchodní knihy (§ 10, odst. 2);

e) jsou společníky společenského podniku.

(3) Při vyměřování daně poplatníkům v odstavci 1 uvedeným není vyměřovací úřad (daňová komise) povinen prováděti doplňovací a vytýkací řízení (§§ 310 až 313), leč by poplatník o jeho provedení v přiznání požádal; jinak bude řízení to provedeno při projednávání odvolání.

Nahlédání do spisů a oznamování daňových dat.

§ 329.

(1) Poplatník má právo nahlédnouti u vyměřovacího úřadu do svých přiznání a jinakých podání a činiti si z nich výpisy. Každý jest oprávněn nahlédnouti u vyměřovacího úřadu do přiznání k dani činžovní, do oznámení o uprázdnění a o opětném pronájmu a poříditi si z nich výpisy.

(2) Zápisy, obsahující výši předepsané daně důchodové a všeobecné daně výdělkové, vyloží se u vyměřovacího úřadu po 15 dní ku veřejnému nahlédnutí poplatníkům těchto daní.

(3) Úřady vyměřovací jsou povinny poskytnouti řádně vykázaným zástupcům samosprávných svazků možnost, aby si za příčinou vyměření samostatných dávek těchto svazků opatřili potřebná data z úředně přezkoušených přiznání k dani činžovní.

Odvolání.

§ 330.

(1) Z vyměření všeobecné daně výdělkové pro podomní a kočovní živnosti, zvláštní daně výdělkové, daně pozemkové, domovní, rentové a z vyššího služného přísluší poplatníkovi právo odvolání, o kterém rozhodne s výhradou odstavce 7 s konečnou platností finanční úřad II. stolice; u pozemkové daně přísluší však poplatníkovi právo odvolání jen tehdy, byl-li mu doručen platební rozkaz (§ 106).

(2) Z vyměření daně důchodové a všeobecné daně výdělkové — u této daně s výjimkou uvedenou v odstavci 1 — přísluší jak poplatníkovi tak i vyměřovacímu úřadu právo

odvolati se ke komisi odvolací, která rozhodne s výhradou odstavce 7 s konečnou platností; ustanovení § 40, odst. 2 zůstává nedotčeno.

(3) Pokud se ve věcech vyměření daně mohou odvolati třetí osoby, stanoví zákon.

(4) Ustanovení § 330, odst. 1, věta 1 platí obdobně jak co do přípustnosti srážky, tak i co do výše srážky u daní srážkou vybíraných, pokud zákon nic jiného neustanovuje.

(5) Odvolání podati dlužno písemně u úřadu, od něhož úřední rozhodnutí a opatření (příkazy, výzvy) vyšlo, nebo, jde-li o srážku daně, u vyměřovacího úřadu; neumí-li strana psáti, může podati odvolání u téhož úřadu ústně do protokolu.

(6) Odvolání nemá odkládacího účinku, zejména co do placení a vymáhání předepsaných částek, leda by zákon výslovně jinak stanovil. Úřad však může povoliti poshovění, lze-li očekávati, že odvolání bude úplně nebo částečně vyhověno.

(7) Nepřesahuje-li dani podrobený důchod (výtěžek) vyjímajíc výtěžek podrobený zvláštní dani výdělkové, částky, jež stanoví vládní nařízení, a má-li vyměřovací úřad, pokud se týče daňová komise i s předsedou za to, že odvolání se má plnou měrou vyhověti, rozhodne o odvolání vyměřovací úřad (komise) s konečnou platností.

(8) Z opatření, která předcházejí vyměření daně, nelze se zvláště odvolati; to platí zejména o výzvě, aby bylo podáno přiznání. Odpírá-li však úřad podnikům uvedeným v § 75, odst. 1 nárok na zdanění podle § 83, odst. 2, může o tom vydati samostatné rozhodnutí, z něhož se lze zvláště odvolati. V tomto případě se daň vyměří až po pravoplatnosti rozhodnutí.

(9) O daňové povinnosti daňového podmětu nebo předmětu nelze rozhodovati samostatně a zvláště.

(10) Odvolání na nepříslušném místě podaná anebo odvolání podle zákona nepřípustná vrátí se straně neprodleně s příslušným poučením; proti zamítnutí odvolání pro opoždění lze se odvolati k nejblíže nadřízené stolici, která o něm rozhodne s konečnou platností.

(11) V odvolání budiž uvedeno, proti čemu se námitky vznášejí a z jakého důvodu.

(12) Odvolání několika poplatníků společným podáním jsou nepřípustna. Týž poplatník může proti několika daním podati společné odvolání, byl-li vydán společný platební rozkaz.

§ 331.

(1) Poplatníkovi buďtež na žádost podanou ve lhůtě odvolací oznámeny písemně nebo ústně důvody rozhodnutí nebo opatření, pokud ze spisů jsou zjevny; pokud mu byly již sděleny, budiž na ně poukázáno. Vyměřovací úřad jest zejména povinen sděliti na žádost poplatníkovi vyměřovací základ daně, jakož i v kterých příjmových a výdajových (srážkových) položkách se při stanovení tohoto základu odchýlil od přiznání a z jakých důvodů.

(2) Požádá-li strana dříve, nežli prošla lhůta stanovená pro odvolání, za oznámení důvodů vydaného rozhodnutí, staví se lhůta dnem podané žádosti až do dne doručení příslušného vyřízení a běží pak jen co do zbytku dále.

(3) Ve lhůtě odvolací nebo v řízení odvolacím nebo ve lhůtě pro stížnost k nejvyššímu správnímu soudu budiž poplatníkovi dovoleno, aby mohl nahlédnouti do spisů a pořiditi si opisy, pokud nejde o vnitřní úřední spisy, do nichž nelze nahlédnutí připustiti z důvodů veřejných nebo z příčiny zachování tajemství. Posudky znalců, výpovědi svědků a zprávy osob přezvědných nejsou z nahlédnutí vyloučeny.

§ 332.

Podá-li vyměřovací úřad odvolání, zpraví o tom opisem zároveň poplatníka, proti jehož zdanění čelí odvolání. Poplatník má právo podati do 15 dnů odpověď. Ustanovení § 331, odst. 3 platí i zde.

§ 333.

(1) Vyměřovací úřad (komise) předloží odvolání vyšší stolici odůvodněnou zprávou; totéž platí i pro odvolací stolice, pokud další odvolání jest přípustno.

(2) Uzná-li vyměřovací úřad, že námitka vadného řízení uplatňovaná v odvolání jest odůvodněna, musí vady ty odstraniti dříve, než předloží odvolání vyšší stolici, pokud se týče dříve, nežli podá odůvodněnou zprávu.

(3) Výsledek řízení podle odstavce 2 budiž poplatníkovi sdělen s tím, že jest mu volno do 30 dnů podati dodatek k původně podanému odvolání. Ustanovení § 331, odst. 3 platí i zde.

Působnost a postup odvolacích stolic.

§ 334.

(1) Odvolací stolice (odvolací komise daňová a její předseda) mají táž oprávnění a

tytéž povinnosti jako prvá stolice (daňová komise a její předseda).

(2) Rovněž poplatníkovi přísluší v řízení odvolacím — bez újmy ustanovení §§ 309, 310 a 325 — táž práva jakož i tytéž povinnosti jako v řízení v prvé stolici.

(3) Pokud zákon jinak neustanovuje, není odvolací stolice ve svých rozhodnutích vázána návrhy odvolatelů a může tudíž změniti rozhodnutí prvé stolice v neprospěch odvolatelův, dokud nenastalo promlčení.

(4) Pouze tehdy, odvolal-li se toliko poplatník a shledá-li odvolací stolice u daní komisí vyměřovaných, že jest třeba vyměřenou daň ještě zvýšiti, vrátí se spis zároveň se zamítnutím odvolání vyměřovacímu úřadu, aby byl, pokud nenastalo promlčení, předepsán přiměřený dodatek.

(5) Jestliže poplatník vyhověl ve lhůtách mu daných po případě prodloužených všem výzvám směřujícím k řádnému vyřízení stížných bodů odvolání, jest odvolací stolice povinna rozhodnouti o odvolání do jednoho roku. Jde-li o složité případy, jest lhůta dvouletá, o čemž budiž poplatník před uplynutím jednoroční lhůty zpraven. Nedodrží-li úřad lhůty, má se za to, že jest odvolání plně vyhověno. Ustanovení hlavy VIII, § 313, odst. 2, č. 1, čtvrté věty, § 277, odst. 3 a 4 a § 337, odst. 2 zůstávají tím nedotčena.

(6) Ustanovení odstavce 5 platí obdobně, bylo-li rozhodnutí o odvolání později změněno nebo zrušeno rozhodnutím úřadu nebo soudu.

(7) Odvolací stolice jest také oprávněna vyříditi odvolání narovnáním s poplatníkem. Narovnáním jest konečně a neodvolatelně vyřízeno uložení daně ohledně těch částí vyměřovacího základu, které byly narovnáním upraveny.

§ 335.

(1) Pokud jde o správné vyměření daně, jest předseda odvolací komise daňové zástupcem státních zájmů.

(2) Předseda odvolací komise daňové soustřeďuje ve svých rukou vrchní řízení veškerých vyměřovacích prací v obvodu odvolací komise, dohlíží k tomu, aby při vyměření daní komisemi byla zachovávána stejnoměrnost, dozírá na jednání a postup daňových komisí a jejich předsedů a stará se, aby vyměřovací práce byly včas skončeny.

(3) Nejvyšší vedení a dozor přísluší ministru financí.

§ 336.

Proti dodatečným předpisům jest přípustno odvolání jako proti původním předpisům.

Stížnost k nejvyššímu správnímu soudu.

§ 337.

(1) Do rozhodnutí finančních úřadů, jež, jsouce konečnými, nedopouštějí dalšího odvolání, může poplatník podati stížnost u nejvyššího správního soudu podle zákonů o nejvyšším správním soudu.

(2) Pokud jde o právo stížnosti k nejvyššímu správnímu soudu do rozhodnutí odvolací komise, jest předseda této komise stranou ve smyslu zákonů o nejvyšším správním soudu.

Náhrada útrat.

§ 338.

(1) Náklady šetření a důkazů, ke kterým ve věcech daňových dal podnět úřad, hradí stát.

(2) Náklady šetření a důkazů, ke kterým dal podnět poplatník, nese také stát, leč že buď poplatník sám se nabídl je uhraditi, anebo odchyluje-li se výsledek poplatníkem navržených šetření a důkazů podstatně v jeho neprospěch od jeho tvrzení.

(3) O výši peníze podle odstavce 2 rozhodne podle rozsahu a obtížnosti šetření a důkazů úřad, který šetření nebo důkazy prováděl; o odvolání rozhodne přímo nadřízený úřad s konečnou platností.

(4) Předepsaná náhrada útrat jest splatna a vykonatelna do 30 dnů po doručení předpisu.

Řízení v ostatních věcech daňových.

§ 339.

(1) Ustanovení, vztahujících se na řízení ve věcech vyměření přímých daní, užívati dlužno obdobně, vyjímajíc ustanovení §§ 312, 320 až 323 a § 330, odst. 7, na veškeré ostatní věci přímých daní (odpisy, osvobození a pod.), pokud zákon nic jiného neustanovuje.

(2) Pokud je odvolání přípustno, stanoví zákon.

Navrácení do předešlého stavu.

§ 340.

(1) Poplatník má právo na navrácení do předešlého stavu, bylo-li mu živelní nebo ji-

nakou událostí, které nebylo lze předvídati nebo odvrátiti, zabráněno dodržeti lhůtu k podání opravného prostředku v řízení vyměřovacím, trestním nebo odvolacím, nebo nedověděl-li se on nebo jeho zástupce (§ 262) nebo jeho zmocněnec nezaviněně o takové lhůtě. Tyto události a skutkové okolnosti je poplatník povinen dokázati.

(2) Návrh na navrácení do předešlého stavu se nemůže opírati o okolnosti, o nichž se již dříve uznalo, že nestačí k tomu, aby se povolilo poplatníkovi prodloužení zmeškané lhůty.

(3) Navrácení do předešlého stavu může poplatník navrhnouti do 15 dnů, počínajíc ode dne, kdy byla překážka odstraněna nebo kdy se dověděl o lhůtě. Návrh budiž učiněn u vyměřovacího úřadu, který je příslušný přijmouti odvolání nebo který vyměřil dotčenou daň. V návrhu dlužno uvésti skutečnosti odůvodňující navrácení do předešlého stavu jakož i příslušné průvody a zároveň s ním podati zmeškané odvolání.

(4) Návrh na navrácení do předešlého stavu je nepřípustný, když prošlo 6 měsíců ode dne, kdy zmeškaná lhůta prošla.

(5) O návrhu rozhoduje finanční úřad II. stolice; proti jeho rozhodnutí lze se odvolati k ministerstvu financí.

Přesouvání daní.

§ 341.

Dohody sjednané, aby přímou daň nesla místo poplatníka zcela nebo částečně jiná osoba, nejsou právně účinné. Ustanovení § 17, č. 6 a § 78, písm. e) zůstávají nedotčena.

Poměr k cizině.

§ 342.

(1) Pokud o osobách, důchodech a výtěžcích, podrobených daňové svrchovanosti několika států mají mezinárodní smlouvy, ve Sbírce zákonů a nařízení vyhlášené, odchylná ustanovení, platí tato ustanovení.

(2) Aby v oboru přímých daní se vzájemně vyrovnalo zdanění, zamezilo dvojí zdanění, nebo zajistila vzájemnost (reciprocita), právní ochrana a právní pomoc, nebo aby se provedla odveta (retorse), může ministerstvo financí v jednotlivých případech učiniti vhodná opatření, odchylující se od ustanovení tohoto zákona. Všeobecná opatření tohoto rázu mohou se však státi toliko vládním nařízením.

(3) Vyžaduje-li toho zájem státu, může ministerstvo financí v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí přiznati výhody uvedené v § 2, č. 2 a v § 174, č. 11 v mimořádných případech též missím cizích států, nemajícím rázu diplomatického, a může dále v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí, po případě s dotyčným příslušným ministerstvem rozhodovati o tom, má-li Československý stát hraditi daně tímto zákonem upravené, které by osoby shora uvedené, nejsouce samy daní povinny, měly nésti. Ustanovení poslední věty předchozího odstavce platí tu obdobně.

(4) Vzejdou-li pochybnosti o tom, zda a pokud nějaké osobě přísluší právo exteritoriality, nebo o tom, jakých výsad požívá osoba exteritoriální, nebo konsulové cizích států a členové jejich průvodu ve věcech tímto zákonem upravených, má si úřad vyžádati prohlášení ministerstva financí, které je vydá v dohodě s ministerstvem zahraničních věcí; prohlášení toto jest závazné.

Vymáhání daní.

Způsoby vymáhání daní.

§ 343.

(1) Daně s přirážkami a příslušenstvím vymáhají se buď v řízení správním (exekuce berní) podle ustanovení tohoto zákona, nebo v řízení soudním (exekuce soudní) podle ustanovení exekučního řádu, v zemi Slovenské a v zemi Podkarpatoruské exekučního zákona.

(2) Vymáhání daní s přirážkami a příslušenstvím exekucí na jmění nemovité vnucenou správou a nucenou dražbou je přípustno jen tehdy, je-li patrno, že nedoplatku nelze vydobýti exekucí na jmění movité. To posouditi přísluší vymáhajícímu úřadu (§ 345).

Na kom může býti daň vymáhána a kdy může býti exekuce zavedena.

§ 344.

(1) Daň s přirážkami a příslušenstvím může býti vymáhána na tom, kdo podle daňových nebo jiných zákonů už podle ustanovení samého zákona je povinen daňový dluh zaplatiti.

(2) Před zavedením exekuce nutno dlužníka vyzvati písemnou upomínkou, aby daňový dluh zapravil do 15 dnů.

(3) Upomínka může býti vydána teprve, když prošla lhůta, do které měl býti daňový dluh podle zákona zapraven.

(4) Kdo jest příslušným vydati upomínku,

jak tato má býti upravena a doručena, stanoví se vládním nařízením.

(5) Ministerstvo financí může z vážných důvodů výjimečně povoliti, aby se upomínání dálo místo doručováním upomínek hromadně písemnou vyhláškou nebo vybubnováním v obci.

(6) Bez předchozí upomínky, pokud se týče před projitím 15denní lhůty od jejího doručení nebo vykonání, smí býti exekuce zavedena jen, je-li nebezpečí z průtahu. To posouditi přísluší vymáhajícímu úřadu.

(7) Zavedením exekuce ve smyslu odstavců 2 a 6 rozumí se v berním řízení exekučním dodání příkazu orgánu k provedení exekuce určenému, aby vykonal první exekuční úkon, v soudním řízení exekučním podání návrhu, aby exekuce byla povolena a vykonána.

(8) Nepřesahuje-li celkový vymahatelný nedoplatek částku 5 Kč, nevymáhá se samostatnou exekucí.

Kterému úřadu přísluší vymáhati daň.

§ 345.

Vymáhati daň s přirážkami a příslušenstvím náleží úřadu, který vyměřil daň (vymáhající úřad). Tento úřad nařizuje exekuci berní a žádá o povolení a výkon exekuce soudní. Vládní nařízení stanoví, pokud v zastoupení a pod dozorem tohoto úřadu náleží vymáhati daň s přirážkami a příslušenstvím bernímu úřadu.

Kterému úřadu náleží vykonati berní exekuci.

§ 346.

(1) Vykonati berní exekuci pro daň s přirážkami a příslušenstvím náleží úřadu, u kterého je předepsána daň (exekuční úřad).

(2) Má-li dlužník mimo obvod úřadu příslušného podle odstavce 1 předměty, na něž lze vésti berní exekuci, může tento úřad požádati o výkon berní (vyměřovací) úřad, v jehož obvodu takové předměty dlužníkovy jsou. Tento jest pak úřadem exekučním.

Součinnost dlužníka a osob třetích.

§ 347.

(1) Vymáhající úřady (§ 345) a exekuční úřady (§ 346) mají proti dlužníkovi a třetím osobám obdobná práva jako vyměřovací úřady (komise) v řízení vyměřovacím (§§ 300 až 326).

(2) Obce jsou zejména povinny doručovati výměry vymáhajících, pokud se týče exekučních úřadů, uveřejňovati jejich vyhlášky, poskytovati podporu (asistenci) při vykonávání berní exekuce, převzíti hotovosti v berním exekučním řízení složené nebo přijaté, jakož i věci tímto řízením zabavené a postarati se o jejich bezpečnou úschovu, pokud se týče bezpečnou a rychlou další dopravu k exekučnímu úřadu. Podrobnější ustanovení o tom budou vydána vládním nařízením.

(3) O neuposlechnutí příkazů a vyzvání vymáhajících, pokud se týče exekučních úřadů, platí obdobně ustanovení § 201.

Výkonné orgány v berní exekuci.

§ 348.

(1) Berní exekuce vykonává se buď přímo exekučními úřady nebo výkonnými orgány, které při tom působí z příkazu a za dozoru exekučního úřadu.

(2) Jako výkonní orgánové působí:

a) berní vykonavatelé u berních (vyměřovacích) úřadů trvale ustanovení,

b) orgánové, určení exekučním úřadem případ od případu.

§ 349.

Výkonný orgán jest povinen vůči dlužníkovi a osobám třetím vykázati se před výkonem exekučního úkonu písemným příkazem exekučního úřadu.

Působnost výkonných orgánů v berní exekuci.

§ 350.

(1) Výkonní orgánové mají právo, vyžaduje-li toho účel exekuce, prohledati dlužníkův byt nebo jiné místnosti, náležející k jeho domácnosti nebo určené provozování jeho živnosti nebo výdělečné činnosti, dále dlužníkovy schránky, a třeba-li toho, i oděv, který má na sobě, šetříce náležitě jeho osoby. Mohou, aby provedli exekuci, dáti otevříti domovní dveře a zamčené místnosti i schránky. Nejsou však oprávněni zabaviti jiných předmětů, než takových, jichž zpeněžením může býti daňový dluh zcela nebo zčásti uspokojen. Není-li však přítomen ani dlužník ani některá dospělá osoba, náležející k jeho rodině nebo jím k dozoru ustanovená, nutno přibrati k těmto úkonům dvě hodnověrné zletilé osoby

za svědky. Při prohledání bytu a místností dlužno dbáti též ustanovení §§ 8 až 10 úst. zák. č. 293/1920 Sb. z. a n.

(2) Výkonný orgán může odstraniti osoby, které ruší výkon nebo se při něm neslušně chovají.

(3) Aby zmařili odpor jim činěný, mohou výkonní orgánové přímo žádati za podporu místních bezpečnostních orgánů, a třeba-li toho, žádati u politického úřadu a v naléhavých případech i přímo za podporu četnictva. Potřebují-li ozbrojené vojenské asistence, musí požádati přednostu exekučního úřadu, aby jim ji opatřil.

(4) Činil-li by při exekuci odpor dlužník, sloužící činně u vojska nebo četnictva, buď požádán, není-li nebezpečí z průtahu, jeho přímý představený, aby pomohl odpor zmařiti.

§ 351.

(1) V neděli, ve svátek státem uznaný a v památný den, jakož i v noci smějí býti vykonány exekuční úkony jen tehdy, je-li nebezpečí z průtahu a povolí-li to přednosta exekučního úřadu.

(2) Toto povolení nutno při výkonu dlužníkovi předložiti.

§ 352.

(1) Exekuce nesmí býti vykonána ve větším rozsahu než jest třeba, aby byla vymožena daňová pohledávka (§ 259, odst. 4), pro kterou byla exekuce nařízena, a náklady exekuční.

(2) Vlastnictví ústavu, který jest pod státním dozorem a jest určen veřejné dopravě nebo veřejnému provozování, může býti postiženo exekučními úkony, které mohou rušiti veřejnou dopravu nebo veřejné provozování, jen tehdy, je-li srozuměn dozorčí úřad, a s omezeními, která tento úřad uzná za nutná na prospěch veřejné dopravy a veřejného provozování.

(3) Proti vojenským osobám a četníkům, nevyjímajíc důstojnictva, jakož i proti úředníkům a zřízencům veřejným a veřejných dopravních podniků vůbec, konají-li právě službu, smí býti započato s výkonem exekuce teprve potom, když bylo jejich představenému oznámeno, že byla exekuce nařízena.

(4) V budovách vojenských anebo vojskem obsazených mohou býti exekuční úkony vykonány teprve, když to bylo oznámeno veliteli budovy nebo jeho zástupci, kteří mohou k výkonu přiděliti vojenskou osobu.

(5) Proti osobě, která v Československé republice požívá práva exteritoriality, a v budovách nebo místnostech exteritoriálních mohou býti exekuční úkony vykonány jen potud, pokud to mezinárodní právo připouští a jen za přítomnosti zástupce ministerstva zahraničních věcí.

§ 353.

(1) Výkonný orgán má upustiti od výkonu exekučního úkonu, jemu přikázaného, nebo v něm ustati, prokáže-li mu dlužník, že daňový dluh, o nějž jde, byl zaplacen nebo úřadem k tomu příslušným posečkán, nebo že exekuční úřad po vydání příkazu (§ 349) upustil od vedení exekuce, nebo složí-li dlužník ihned dlužnou částku i s náklady exekučními u poštovního úřadu nebo, kde by takového nebylo, u starosty obce.

(2) Výkonní orgánové nejsou oprávněni přijímati platby, jichž má býti dobyto exekucí. Ministerstvo financí může povoliti výjimky.

§ 354.

(1) O exekučních výkonech sepíše výkonný orgán protokol, podepsaný účastníky.

(2) V protokolu uvede, kde a kdy (též hodinu) byl sepsán, kdo byl z účastněných osob při exekučním výkonu, co bylo jeho předmětem a co podstatného se při něm stalo. Zvláště jest třeba dosvědčiti v protokolu, zaplatil-li při výkonu něco dlužník nebo někdo jiný za něho.

Odvolací stolice v berní exekuci.

§ 355.

(1) O odvoláních, pokud jsou v exekučním řízení berním výslovně připuštěna, rozhodují s konečnou platností finanční úřady II. stolice.

(2) Lhůta k podání odvolání jest 8 dní.

(3) Co do počítání této lhůty platí obdobně ustanovení § 254, odst. 1 a 3, co do místa pak, kde dlužno odvolání podati, a co do účinku odvolání obdobně ustanovení § 330, odst. 5 a 6.

Námitky dlužníka proti upomínce a opatřením při výkonu berní exekuce.

§ 356.

(1) Proti upomínce a opatřením při výkonu berní exekuce může dlužník podati námitky. Proti nařízení berní exekuce nejsou samostatné námitky přípustny. Proti povolení podle § 351 nelze vůbec podati námitky.

(2) Námitky, které mohl dlužník již proti upomínce nebo proti dřívějšímu exekučnímu výkonu uplatniti, nebo které byly již jednou pravoplatně zamítnuty, jsou vyloučeny.

(3) Námitkami nelze uplatňovati okolnosti, které byl nebo jest dlužník oprávněn uplatniti v odvolání z vyměření daně, přirážek a příslušenství nebo z platební výzvy podle § 266, odst. 1.

(4) Námitky mají odkládací účinek jen tam, kde to zákon zvláště stanoví.

(5) Námitky dlužno podati do 8 dnů u úřadu, který upomínku vydal, pokud se týče opatření učinil; tento úřad také o nich rozhodne. Lhůta počíná se v případech, kde zákon nařizuje, aby opatření bylo dlužníkovi sděleno, dnem, který jde po dni sdělení, jinak dnem, který jde po provedení opatření. Ustanovení § 254, odst. 3 platí obdobně.

(6) Bylo-li námitkám vyhověno, učiní rozhodující úřad potřebná další opatření.

(7) Že zamítavého rozhodnutí může se dlužník odvolati.

(8) Bylo-li odvolání vyhověno, učiní příslušný úřad (odstavec 5) opatření podle odstavce 6. Nebylo-li odvolání vyhověno, může dlužník své námitky uplatniti ještě žalobou u okresního soudu, v jehož obvodu jest exekuční úřad, pokud popírá, že nastala právní posloupnost uvedená v § 260, odst. 1, nebo, že náležel jako osobně ručící společník k společnosti, které byla vymáhaná daň s přirážkami a příslušenstvím předepsána.

(9) Bylo-li žalobě pravoplatně vyhověno, budiž exekuce zrušena.

Odpor jiných osob proti berní exekuci.

§ 357.

(1) Tvrdí-li jiná osoba, že má na předmětu berní exekucí postiženém, nebo na jeho části právo, které nedovoluje, aby exekuce byla vykonána, může proti ní podati odpor u exekučního úřadu, který o něm rozhodne. O odporu tom platí obdobně ustanovení § 356, odst. 6.

(2) Nevyhoví-li exekuční úřad odporu, nebo nerozhodne-li o něm do 30 dnů, může ona jiná osoba svému odporu zjednati platnost žalobou, kterou podá u okresního soudu, v jehož obvodu jsou zcela nebo z větší části předměty berní exekucí postižené v době, kdy se podává žaloba. O počítání lhůty platí obdobně ustanovení § 254, odst. 1 a 3.

(3) Bylo-li žalobě pravoplatně vyhověno, zruší exekuční úřad exekuci.

Zrušení, omezení a odklad berní exekuce.

§ 358.

Exekuční úřad zruší a to na návrh dlužníka nebo z moci úřední berní exekuci také kromě případů, o nichž jednají §§ 356 a 357, zjistí-li, že nebyla přípustnou, nebo že byla provedena proti někomu, kdo není dlužníkem (§ 344, odst. 1), nebo že nastaly okolnosti, jimiž pozbyla podkladu, nebo že nelze očekávati, že by exekuce, kdyby byla provedena, nebo kdyby se v ní pokračovalo, poskytla většího výtěžku, než jest třeba, aby byly uhrazeny exekuční náklady.

§ 359.

(1) Platí-li důvody, pro které má podle §§ 356 až 358 býti berní exekuce zrušena, jen pro jednotlivé věci, na něž jest exekuce vedena, nebo pro část vymáhané pohledávky, nebudiž exekuce zrušena, nýbrž jen co do těchto věcí nebo části pohledávky omezena.

(2) Mimo to budiž berní exekuce omezena, byla-li vykonána ve větším rozsahu, než jest třeba, aby byla uhrazena vymáhaná pohledávka s exekučními náklady.

§ 360.

Berní exekuce může býti na návrh nebo z moci úřední odložena,

1. byla-li podána žádost o povolení příročí,

2. je-li hodnověrně prokázán nárok dlužníkův na odpis daňového dluhu z důvodu zániku daňové povinnosti (§ 268, odst. 1), nebo — při dani třídní — z důvodu nepoužívání, při dani pozemkové a třídní z důvodu živelní škody,

3. jsou-li proti exekuci uplatňovány námitky (§ 356) nebo odpor (§ 357),

4. byl-li podán návrh podle § 358, aby exekuce byla zrušena.

§ 361.

(1) O odkladu exekuce rozhoduje v případech § 360, č. 1 a 2 úřad, který stanoví vládní nařízení, v ostatních případech úřad exekuční.

(2) Odložení exekuce může býti učiněno závislým na podmínkách a výhradách.

(3) Odloží-li se exekuce, zachovají se zatím všechny exekuční úkony, jež byly již provedeny, ledaže exekuční nebo jemu nadřízený úřad nařídí jinak.

Kdy jest berní exekuce co do věcí a osob nepřípustnou.

§ 362.

(1) Ustanovení exekučního řádu, v zemi Slovenské a v zemi Podkarpatoruské exekučního zákona nebo jiných zákonů, podle nichž jsou určité věci, pohledávky a práva zcela vyňaty z exekuce soudní, nebo podle nichž je soudní exekuce na takové věci, pohledávky a práva přípustnou jen v určitých mezích nebo s určitými omezeními, platí obdobně i co do exekuce berní.

(2) Rovněž platí pro berní exekuci zákonná omezení soudní exekuce z dlužníkovy osoby.

Úkony berní exekuce.

§ 363.

Berní exekuce koná se pouze:

a) zabavením a prodejem hmotných věcí movitých (svršků),

b) zabavením a vybráním peněžních pohledávek, vyjímajíc pohledávky knihovní,

c) zabavením a provedením nároků na vydání nebo dodání hmotných věcí movitých.

Zabavení a prodej hmotných věcí movitých (svršků).

§ 364.

(1) Hmotné věci movité (svršky), které jsou u dlužníka, zabaví se tím, že je výkonný orgán sepíše a popíše v protokolu (§ 354).

(2) V protokolu nutno uvésti vykonatelnou daňovou pohledávku (§ 259, odst. 4), pro kterou byly sepsané věci zabaveny; daně s přirážkami buďte při tom uvedeny přesně číselně.

(3) Tvrdí-li se při zabavení, že má někdo jiný k věcem sepsaným v protokolu nebo k některým z nich práva, jež nedopouštějí výkonu exekuce, buďte tyto nároky poznamenány v zájemním protokolu.

(4) Zví-li výkonný orgán při zabavení, že věci jím zabavené nebo některé z nich byly již zabaveny jiným správním úřadem nebo soudem, poukáže na to rovněž v zájemním protokolu.

(5) O vykonaném zabavení budiž dlužník, nebyl-li ani osobně ani svým zástupcem přítomen, exekučním úřadem zpraven u připojení opisu zájemního protokolu.

(6) Zástupcem podle předchozího odstavce rozumí se nejen zvláštní zmocněnec dlužníkův (§§ 262 a 263), nýbrž i dospělá osoba náležející k dlužníkově rodině.

§ 365.

(1) Svršky, které jsou již exekučním úřadem pro jinou pohledávku zabaveny, zabaví se tím, že se další zabavení poznamená v protokolu již sepsaném. V poznámce uvede se vykonatelná daňová pohledávka podle § 364, odst. 2.

(2) Dlužníka nutno o tomto dalším zabavení zpraviti.

§ 366.

Kdy a jak mají býti zabavené svršky uschovány, stanoví se vládním nařízením.

§ 367.

Ustanovení §§ 364 až 366 platí též pro zabavení a uschování svršků dlužníkovi náležejících, které jsou u někoho jiného, ochotného je vydati. Není-li jiná osoba ochotna věci vydati, může býti provedena exekuce jen podle § 399.

§ 368.

(1) Zabavením nabývá stát pro vymáhanou pohledávku zástavního práva na svrškách v zájemním protokolu sepsaných a popsaných.

(2) Pro pořadí tohoto zástavního práva jest rozhodnou doba skutečného výkonu zájemního popisu (poznámky v zájemním protokolu). To platí zejména také pro pořadí zástavních práv nabytých téhož dne, nikoliv však najednou. Zabavuje-li se však pro několik pohledávek zároveň, jsou zástavní práva tím nabytá mezi sebou ve stejném pořadí.

(3) Zástavní právo zanikne, nebyl-li prodej zabavených věcí proveden do 3 roků ode dne zabavení. Do 3leté lhůty počítají se i dny poštovní dopravy, nepočítá se však doba, po kterou byla exekuce odložena z příčin ležících mimo vůli vymáhajícího, pokud se týče exekučního úřadu.

§ 369.

(1) Jestliže berní zástavní právo předchází soudnímu, provede exekuční úřad co nejrychleji zahájenou berní exekuci a složí pak u exekučního soudu přebytek, který tu snad je po zapravení pohledávek a exekučních útrat.

(2) Jestliže však soudní zástavní právo předchází bernímu, nepokračuje exekuční úřad v berní exekuci, nýbrž zažádá ihned, aby berní zabavení bylo poznamenáno v soudním

zájemním protokole a, je-li třeba, navrhne prodej u exekučního soudu. O tom zpraví případně vymáhající úřad.

(3) Způsob, jak se exekuční úřady a soudy o nabytých zástavních právech navzájem zpravují, stanoví se vládním nařízením.

§ 370.

(1) Kdo nemá věci v držení, nemůže odporovati zabavení proto, že mu přísluší zástavní nebo přednostní právo k ní. Může však žádati u exekučního úřadu, aby byl z výtěžku za tuto věc uspokojen přede všemi, nehledíc, zda jest jeho pohledávka již splatnou čili nic.

(2) Dokud nebylo o jeho nároku exekučním úřadem rozhodnuto, nebudiž prováděn prodej věci.

(3) Neuzná-li exekuční úřad jeho nároku, může mu žadatel zjednati platnost žalobou u okresního soudu, v jehož obvodu bylo zabavení provedeno.

(4) Byla-li věc prodána exekucí dříve, než bylo o žalobě pravoplatně rozhodnuto, budiž výtěžek zatím u exekučního úřadu uložen.

§ 371.

(1) Zabavené peníze zúčtují se na exekuční náklady a na vymáhanou pohledávku v pořadí podle § 273, odst. 3.

(2) Jiné zabavené věci budou na příkaz exekučního úřadu prodány.

(3) Byly-li proti zabavení podány námitky, nesmí býti prodej proveden, dokud nebylo o nich finančním úřadem pravoplatně rozhodnuto, leč by byly zabaveny věci, které podle své povahy, jsouce déle uschovány, snadno se kazí, nebo které by odkladem prodeje pozbyly značně hodnoty. V takovém případě platí o výtěžku prodeje ustanovení § 370, odst. 4.

(4) Prodej cenných papírů, které jsou vázány jako záruka nebo jsou složeny do uschování pro stát, některou veřejnoprávní korporaci nebo některý veřejný fond, smí býti teprve potom nařízen, když onen závazný poměr jest skončen a byly příslušným řízením určeny nároky na náhradu, jsou-li tu jaké.

§ 372.

(1) Zabavené cenné papíry a jiné věci, které mají bursovní nebo tržní cenu, buďte prodány z ruky a to obchodním dohodcem nebo úředníkem k dražbám oprávněným nebo výkonným orgánem a pokud možno podle bursovní nebo tržní ceny, jakou mají v čas prodeje.

(2) Nařizuje prodej z ruky, určí exekuční úřad cenu, pod kterou nesmějí býti věci zcizeny, a lhůtu, do které mají býti prodány. O počítání této lhůty platí obdobně ustanovení § 254, odst. 1 a 3.

(3) Svědčí-li cenný papír určité osobě, je exekuční úřad oprávněn vymoci přepsání na kupcovo jméno a vydati místo dlužníka s právním účinkem všechna listinná prohlášení, jichž jest ke zcizení třeba.

(4) Ustanovení občanského práva o tom, kdy se nabývá vlastnictví k věcem, které se zcizují veřejnou dražbou, platí také o prodeji, který byl podle odstavce 1 vykonán z ruky.

(5) Vládním nařízením bude stanoveno, která zvláštní opatření budou učiněna při zabavení a prodeji veřejných dlužních úpisů znějících na jméno nebo vázaných pro určitý účel.

§ 373.

(1) Všechny ostatní zabavené věci buďte prodány veřejnou dražbou.

(2) Je-li však to zřejmě na prospěch všech účastníků, mohou také věci, které nenáležejí ku předmětům v § 372, odst. 1 uvedeným, po výslechu dlužníka býti zpeněženy jinak než veřejnou dražbou. Výslechu dlužníka není třeba, jde-li o věci, které podle své povahy, jsouce déle uloženy, se kazí, nebo by pozbyly značně hodnoty.

(3) Naopak buďte zase věci, jichž prodej z ruky byl nařízen podle § 372, prodány veřejnou dražbou, nebyly-li prodány z ruky do stanovené lhůty, kterou však lze na návrh dlužníka nebo po slyšení jeho z moci úřední prodloužiti.

(4) Mimo to mohou věci v § 372, odst. 1 uvedené býti prodány veřejnou dražbou, lze-li důvodně očekávati, že pokus s prodejem z ruky nepovede včas k cíli.

§ 374.

(1) Prodej zabavených věcí koná se v místě, pokud se týče na místě, kde jsou, nenařídí-li exekuční úřad na návrh dlužníkův nebo z moci úřední, aby byly zaslány ku prodeji na jiné místo, kde by se za ně více vytěžilo.

(2) Zabavené věci zašlou se na jiné místo na náklad dlužníka a na jeho nebezpečenství.

§ 375.

(1) Dražební rok nařídí exekuční úřad. Mezi zabavením a dražebním rokem musí projíti alespoň 3 neděle. Na dřívější dobu

může býti dražba nařízena, dá-li dlužník k tomu svůj souhlas, nebo byly-li zabaveny věci, které podle své povahy, jsouce déle uschovány, snadno se kazí, nebo které by odkladem prodeje pozbyly značně hodnoty, anebo způsobilo-li by delší uschování zabavené věci nepoměrné náklady.

(2) Dražba oznámí se vyhláškou; podrobnější ustanovení o vyhlášce budou vydána vládním nařízením.

(3) Dražební vyhláška buď doručena dlužníkovi a všem věřitelům, kteří mají v době, kdy se dražba nařizuje, na věcech do dražby daných zástavní právo a jsou exekučnímu úřadu známi.

(4) Exekuční úřad přesvědčí se včas před dražbou, byla-li řádně vyhlášena a vyhláška účastníkům doručena. Shledá-li vady, nařídí, čeho jest třeba, aby byly odklizeny, pokud se týče aby byl zřízen opatrovník, aby mohla býti dražba při roku správně vykonána.

§ 376.

(1) Dražbu provede výkonný orgán.

(2) Ke dražbě budiž přibrán způsobilý, pokud možno soudní znalec, který jednotlivé dražební věci odhadne. U věcí z drahých kovů buď udána také jejich kovová hodnota.

(3) Drahocenné věci, sklady zboží a jiné věci, kterých nelze odhadovati při dražbě, buďte odhadnuty již před dražbou.

(4) Draží-li se jen věci, které byly již před dražbou odhadnuty podle předešlého odstavce, nebuď již znalec ke dražbě přibírán, leč by byla od odhadu prošla doba delší 1 roku.

(5) Rovněž není třeba ke dražbě přibrati znalce, jde-li o věci menší hodnoty, jejichž cena jest běžná nebo jest určena sazbami nebo směrnicemi. Vyvolací cenu určí tu výkonný orgán sám.

§ 377.

(1) Zabavené věci draží se jednotlivě anebo, prodávají-li se věci téhož druhu ve větším množství, také v položkách po několika. Při tom udá se jejich odhadní hodnota (vyvolací cena).

(2) S dražením smí býti započato teprve půl hodiny po tom, na kdy byl stanoven počátek dražby. Dražitelé nedávají záruky.

(3) Dlužník nesmí dražiti ani vlastním ani cizím jménem; rovněž tak výkonný orgán, který dražbu provádí, a jeho příslušníci. Dlužníkovi zástupci nesmí dražiti pro něho. Jednání proti těmto ustanovením jsou neplatna.

§ 378.

(1) K podáním nižším, než jest polovina vyvolací ceny, nebudiž přihlíženo. Ustanovil-li exekuční úřad za nejnižší podání více než polovinu vyvolací ceny, je tato vyšší částka rozhodnou.

(2) Věci z drahých kovů nesmějí býti přiklepnuty za podání nižší, než jest jejich kovová hodnota.

(3) Výkonný orgán řídící dražbu oznámí vedle vyvolací ceny přípustné nejnižší podání a u věcí z drahých kovů kovovou hodnotu.

§ 379.

(1) Dražba se koná, dokud dražitelé činí vyšší podání. Na žádost může tomu nebo onomu z nich býti povolena krátká lhůta na rozmyšlenou.

(2) Nebylo-li přes dvojí vyzvání učiněno již vyšší podání, oznámí výkonný orgán ještě jednou hlasitě poslední podání a udělí příklep dražiteli, který podal nejvíce.

(3) Vydražené věci vydají se vydražiteli jen za hotové. Vydražitel nemá nároku na správu pro vadu vydražených věcí.

(4) Nezaplatí-li vydražitel kupní ceny do konce dražby, draží se věc jemu přiklepnutá při témž roku znovu. Při této dražbě nesmí již dřívější vydražitel dražiti; ručí za případný schodek na nejvyšším podání, nemá však nároku na to, oč bylo při opětné dražbě více utrženo.

(5) Výši schodku stanoví exekuční úřad. Z jeho rozhodnutí lze se odvolati. Pravoplatně stanovený schodek bude dobýván týmž způsobem jako přímé daně.

§ 380.

(1) Dražba budiž skončena také, jakmile dosažený výtěžek stačí, aby byla uhrazena vykonatelná daňová pohledávka (§ 259, odst. 4), pro niž byla dražba nařízena, a náklady na exekuci, jakož i pohledávky, které mají přednostní právo (§ 370) před daňovou pohledávkou.

(2) Totéž staniž se, složí-li dlužník nebo někdo jiný za něho při dražebním roku peníz, jehož jest třeba k úplnému uspokojení vymáhané daňové pohledávky a nákladů na exekuci.

(3) V protokolu, který bude o dražebním roku sepsán podle § 354, dlužno uvésti věci do dražby dané, cenu vyvolací, nejnižší po-

dání, jméno a bydliště vydražitelovo a cenu, za kterou každá jednotlivá věc byla prodána.

§ 381.

Nebylo-li za některé věci při dražbě nabídnuto ani tolik, kolik činí nejnižší podání, a nebylo-li možno tyto věci také z ruky zpeněžiti alespoň za cenu rovnající se tomuto nejnižšímu podání, ustanoví exekuční úřad pro neprodané zástavy nový dražební rok.

Použití výtěžku prodeje.

§ 382.

(1) Je-li stát prvním zástavním věřitelem, zapraví se z výtěžku dosaženého prodejem nejprve náklady exekuční a pak, v pořadí podle § 273, odst. 3, daňová pohledávka (§ 259, odst. 4), pro niž byl prodej nařízen; případný přebytek vydá exekuční úřad, je-li stát jediným zástavním věřitelem, dlužníkovi, jinak složí jej u okresního soudu, v jehož obvodě byla exekuce vykonána.

(2) Není-li stát prvním zástavním věřitelem, složí exekuční úřad výtěžek exekuce u okresního soudu (odstavec 1).

(3) Okresní soud rozvrhne zbytek (odstavec 1), pokud se týče celý výtěžek exekuce (odstavec 2), řídě se při tom zásadami exekučního řádu, v zemi Slovenské a v zemi Podkarpatoruské exekučního zákona.

(4) K výtěžku dosaženému prodejem počítá se i náhrada daná obmeškalým vydražitelem podle § 379, odst. 4 a 5.

Zabavení a vybrání peněžitých pohledávek.

§ 383.

(1) Mimo případy uvedené v § 385 zabaví se peněžitá pohledávka tím, že exekuční úřad písemně zapoví poddlužníkovi, aby dlužníkovi platil, dlužníkovi pak samému, aby nijak nenakládal svou pohledávkou a zástavou pro ni zřízenou a zejména aby nevybral této pohledávky.

(2) Oběma se při tom oznámí, že stát nabyl zástavního práva na této pohledávce a že jest oprávněn ji vybrati.

(3) Zabavení jest vykonáno doručením platební zápovědi poddlužníkovi do vlastních rukou. Poddlužník může se z platební zápovědi odvolati; odvolání neodnímá zápovědi účinnosti.

§ 384.

(1) Má-li býti zabavena peněžitá pohledávka, kterou má dlužník za státem, některou veřejnoprávní korporací nebo za fondem veřejně spravovaným, jest nutno doručiti platební zápověď jednak úřadu, který jest povolán tento plat poukázati, jednak také orgánu (pokladně, pokud se týče účetnímu oddělení), který jest povolán zúčtovati plat dlužníkovi náležející. Zabavení jest však vykonáno doručením platební zápovědi poukazujícímu úřadu.

(2) Má-li úřad zpravený o platební zápovědi za to, že exekuce na zabavenou pohledávku příčí se platným zákonným ustanovením, může i oznámiti exekučnímu úřadu, že exekuce není přípustna (§ 362), i odvolati se z platební zápovědi.

§ 385.

(1) Pohledávky ze směnek anebo jiných papírů, které mohou býti rubopisem převedeny, ze šeků neindosovatelných, kupeckých poukázek a zavazovacích listů, ze vkladních knížek bank, spořitelen a záložen, jakož i ze životních pojistek svědčících majiteli nebo doručiteli, zabaví se tím, že výkonný orgán vezme tyto papíry na příkaz exekučního úřadu k sobě, sepíše o tom zájemní protokol (§ 364) a odevzdá je exekučnímu úřadu.

(2) O pozdějším zabavení pohledávek z papírů v odstavci 1 uvedených platí ustanovení § 365.

§ 386.

Ruční zástavu, zřízenou pro zabavenou pohledávku, vezme exekuční úřad do uschování.

§ 387.

(1) Jakmile byla pohledávka zabavena, smí dlužník bez souhlasu exekučního úřadu domáhati se žalobou jen toho, aby byla složena u soudu pro exekuční úřad; tím však není vyloučena dlužníkova žaloba na určení, že pohledávka jest po právu.

(2) Zažaloval-li dlužník, domáhaje se na poddlužníkovi zaplacení, pohledávku nyní zabavenou již před tím, může po jejím zabavení ve sporu žádati toliko za to, aby byla složena u soudu.

(3) Žalovaný poddlužník jest povinen oznámiti exekučnímu úřadu rozepři. Návrh, aby byla zažalovaná pohledávka složena u soudu, může učiniti ve sporu také k požádání exekučního úřadu finanční prokuratura jménem státu, přistouplého jako vedlejší intervenient s právy nerozlučného společníka v rozepři.

(4) Vede-li dlužník proti poddlužníkovi již exekuci k dobytí pohledávky nyní zabavené, musí poddlužník oznámiti soudu, jenž jest pro

tuto exekuci soudem exekučním, že byla pohledávka exekučním úřadem zabavena; tento soud jest povinen učiniti opatření, aby zabavení nebylo zmařeno.

§ 388.

(1) Zástavní právo, jehož se nabývá zabavením služného nebo jiné pohledávky na opětující se důchody nebo pohledávky zúročitelné, vztahuje se také na důchody a úroky dospívající po zabavení.

(2) Zabavení služného postihuje zejména také příjem, kterého nabude dlužník tím, že se zvýší jeho platy, že mu byl dán nový úřad, že byl přeložen na jiný úřad anebo že byl dán na odpočinek. To však neplatí, jestliže se změní při tom zaměstnavatel.

(3) Klesnou-li služební požitky (§ 11) pod částku podrobenou exekuci, zvýší-li se však opět do 5 let nad ni, jest zástavní právo účinným i na tyto požitky opět zvýšené.

§ 389.

(1) O pořadí zástavního práva, jehož se nabývá berním zabavením peněžité pohledávky, rozhoduje u pohledávek z papírů v § 385 vytčených doba, kdy byl papír vzat výkonným orgánem exekučního úřadu do uschování, nebo kdy bylo pozdější zabavení poznamenáno v protokolu.

(2) U jiných pohledávek řídí se pořadí dobou, kdy byla platební zápověď exekučního úřadu doručena poddlužníkovi, pokud se týče (u pohledávek za státem, některou veřejnoprávní korporací anebo fondem veřejně spravovaným) úřadu poukazujícímu.

(3) Doručí-li se několik platebních zápovědí poddlužníku téhož dne, jsou tím zřízená práva zástavní ve stejném pořadí mezi sebou. Nedostačuje-li tu zabavená pohledávka, aby byly všechny vykonatelné pohledávky uhrazeny, zapraví se tyto i s příslušenstvím poměrně podle svých úhrnných částek.

§ 390.

(1) Na vyzvání exekučního úřadu je poddlužník povinen do 14 dnů se vyjádřiti:

1. zdali a pokud uznává zabavenou pohledávku za odůvodněnou a zda jest ochoten ji zaplatiti,

2. zdali a na kterém vzájemném plnění jest jeho platební povinnost závislou,

3. zdali a které nároky činí jiné osoby na zabavenou pohledávku,

4. zdali a pro které nároky jiných věřitelů vázne zástavní právo na pohledávce,

5. zdali a kterým věřitelem, jakož i u kterého soudu jest pohledávka zažalována.

(2) Vyzvání k tomuto vyjádření může býti učiněno v platební zápovědi (§ 383).

(3) Takové vyjádření může poddlužník učiniti i bez vyzvání exekučního úřadu.

(4) Poddlužník může se vyjádřiti písemně nebo ústně do protokolu u exekučního úřadu neb ústně do protokolu výkonnému orgánu hned při doručení platební zápovědi. Poddlužník ručí za škodu, která vznikne státu tím, že odepře vyjádření nebo se vyjádří vědomě nepravdivě, nebo neúplně; nároku na náhradu nákladů, jež mu vzniknou podaným vyjádřením, nemá. Vyjádření jest kolku prosto.

§ 391.

(1) Zabavení pohledávky a oznámení (§ 383), že exekuční úřad jest oprávněn pohledávku vybrati, zmocňuje tento úřad, aby podle toho, jak jest zabavená pohledávka právně platnou a dospělou, žádal na poddlužníkovi zaplacení částky udané v zápovědi, pokud se týče v oznámení; aby způsobil upomínkou nebo výpovědí, aby pohledávka dospěla; aby předložil papíry k zaplacení, činil osvědčení a návěští a provedl jiné úkony, jichž jest třeba, aby byla práva zachována nebo jim platnost zjednána; aby přijal placení za svou pohledávku a je na ni započetl, žaloval poddlužníka o zaplacení, nebyla-li pohledávka včas a řádně placena, a zjednával platnost zástavnímu právu pro zabavenou pohledávku zřízenému.

(2) Exekuční úřad není však oprávněn učiniti na dlužníkův vrub narovnání o pohledávce, prominouti poddlužníkovi dluh nebo vznésti na rozhodce rozhodnutí o tom, je-li zabavená pohledávka po právu platna, nebo upustiti od exekuce vedené pro zabavenou pohledávku.

(3) Žalobě, kterou podal stát, nemůže poddlužník čeliti námitkami, které vznikají z právních vztahů mezi ním a státem.

(4) Stát nemá proti dlužníku nároku na náhradu útrat sporu bez výsledku provedeného, nevyžádal-li si exekuční úřad od dlužníka zprávy, je-li pohledávka pravá a dobytná.

§ 392.

(1) Dlužník jest povinen dáti exekučnímu úřadu, který pohledávku zabavil, zprávy, jichž jest třeba k vymáhání pohledávky, a vydati listiny, které má o ní.

(2) Exekuční úřad může jej k tomu donutiti podle § 201 anebo dáti mu listiny odníti výkonným orgánem.

(3) Má-li listiny jiná osoba v rukou, lze se jich domáhati žalobou.

§ 393.

(1) Závisí-li poddlužníkův závazek ku plnění na tom, že mu budou jako vzájemné plnění odevzdány věci, které jsou v dlužníkově majetku, jest dlužník povinen na vyzvání exekučního úřadu je vydati, aby byly dány poddlužníkovi.

(2) Je-li dlužníkův vzájemný závazek určen rozsudkem, vydaným proti poddlužníku nebo proti dlužníkovi, nebo může-li býti soudu prokázán důkazními listinami, může exekuční úřad navrhnouti povolení soudní exekuce na jejich vydání; jinak lze se jich domáhati jen žalobou.

§ 394.

(1) Žaluje-li stát zabavenou pohledávku, jest povinen opověděti dlužníkovi spor, je-li jeho bydliště známo a v tuzemsku.

(2) Ke sporu může přistoupiti na svůj náklad jako vedlejší intervenient každý věřitel, pro kterého jest spolu zabavena zažalovaná pohledávka. Rozhodnutí vydané v této rozepři o zažalované pohledávce působí pro všechny a proti všem, pro které byla pohledávka zabavena.

(3) Otálí-li exekuční úřad s vymáháním zabavené pohledávky nebo neopoví-li dlužníkovi sporu, ručí stát za všechnu škodu, která tím vzejde dlužníku a ostatním věřitelům, vedoucím exekuci na touž pohledávku.

§ 395.

(1) Byla-li pohledávka, kterou exekuční úřad zabavil, také soudně pro jiného věřitele zabavena, je poddlužník povinen složiti pohledávku s příslušenstvím, jakmile dospěla, pro všechny věřitele u exekučního soudu.

(2) Nevyhoví-li poddlužník povinnosti podle odstavce 1, může býti k tomu donucen žalobou stejně, jako když odepře vyplatiti zabavenou pohledávku exekučnímu úřadu.

(3) Byly-li na poddlužníka podány žaloby na zaplacení zabavené pohledávky, může týž, složе pohledávku u procesního soudu, navrhnouti, aby byl ze sporu propuštěn. To učiní soud usnesením, byla-li celá pohledávka se vším příslušenstvím složena.

§ 396.

(1) S penízem, který zaplatil poddlužník exekučnímu úřadu, naloží tento obdobně, jak stanoveno v § 382, pokud nemá peníz býti vydán přímo dlužníkovi proto, že pohledávka byla částečně vyňata z exekuce.

(2) Poddlužník sprostí se svého závazku tou měrou, jakou zaplatí exekučnímu úřadu.

(3) Potvrzení, vydané poddlužníku exekučním úřadem o zaplacení, má týž účinek, jako by bylo vydáno samým dlužníkem.

§ 397.

(1) Je-li pohledávka podmíněna nebo vázána lhůtou nebo naráží-li její vybrání na obtíže, může exekuční úřad nařídíti, aby byla jinak zpeněžena.

(2) Prodává-li se zabavená pohledávka, budiž obdobně dbáno ustanovení o prodeji zabavených svršků (§§ 371 až 377 a §§ 379 až 381). Jmenovitá hodnota pohledávky jest její vyvolací cenou. Listiny o prodané pohledávce po ruce jsoucí odevzdá výkonný orgán kupci, jakmile složí kupní cenu. Jde-li o pohledávku z papírů rubopisem převedených, aneb o pohledávky, jichž vymáhání závisí jinak na držbě papíru o pohledávce vydaného, opatří exekuční úřad aneb na jeho příkaz výkonný orgán papíry potřebným prohlášením o převodu kupci.

(3) O použití výtěžku prodeje platí ustanovení § 382.

§ 398.

Pohledávka nesmí býti prodána veřejnou dražbou, jestliže

1. jest pro ni zřízena ruční zástava, která poskytuje dostatečné jistoty,

2. přísluší dlužníkovi proti státu samému a může býti vyrovnána s nárokem, o jehož dobytí jde,

3. předmětem pohledávky jest vybírati roční důchody, výživné a jiné opětující se dávky,

4. zakládá se na vkladní knížce některého peněžního ústavu,

5. má bursovní cenu, zakládajíc se na některém papíru uvedeném v § 385,

6. nemůže býti přesně udáno, jak jest velká, ani osvědčeno, že jest po právu.

Zabavení a provedení nároků na vydání nebo dodání hmotných věcí movitých.

§ 399.

(1) O zabavení dlužníkových nároků, aby byly vydány nebo dodány hmotné věci mo-

vité, platí obdobně ustanovení §§ 383 až 398 a kromě toho tato další ustanovení.

(2) Poddlužník jest povinen vydati věc, jakmile nárok dospěje, výkonnému orgánu, určenému exekučním úřadem.

(3) Vydáním věci výkonnému orgánu přechází zástavní právo se zabaveného nároku na vydanou věc samu v pořadí, jehož se původně zabavením nároku nabylo.

(4) Zpeněžení vydané nebo dodané věci se provede podle ustanovení o prodeji svršků a s výtěžkem se naloží podle ustanovení § 382.

Berní exekuce k zajištění daní.

§ 400.

(1) K zajištění daní s přirážkami dosud nepředepsaných nebo nesplatných exekucí berní (§§ 284 a 285) může býti nařízeno pouze zabavení svršků a pohledávek, pokud se týče také vybrání pohledávky, jestliže z průtahu ve vymáhání pohledávky hrozí nebezpečí její dobytnosti anebo je s ním spojena ztráta postižních práv proti jiným osobám.

(2) Prodej zabavených svršků lze nařiditi jen, když se snadno kazí, jsouce déle uschovány, nebo průtahem pozbývají značně hodnoty.

(3) Je-li třeba, aby byla opatřena dostatečná jistota, může býti nařízeno i několik exekučních úkonů zároveň nebo postupně.

(4) Peníze, jichž se získá vybráním pohledávky nebo prodejem věcí, buďtež uloženy na vkladní knížku tuzemského peněžního ústavu veřejně účtujícího a tato tak dlouho u exekučního úřadu uschována, až pohledávka stane se vykonatelnou nebo až se zruší exekuční úkony provedené k zajištění.

§ 401.

(1) Stala-li se daňová pohledávka, pro niž byly provedeny exekuční úkony k zajištění, vykonatelnou, mohou býti nabyté jistoty zpeněženy, pokud se tak již nestalo dříve (§ 400, odst. 1 a 2). Zpeněžení smí se státi teprve po zpravení dlužníka o úmyslu jistoty zpeněžiti a po projití 15denní lhůty od tohoto zpravení. Zpeněžení provede se podle ustanovení o prodeji zabavených svršků, pokud se týče o vybrání a jiném zpeněžení zabavených pohledávek.

(2) Záleží-li však jistota v hotovosti, budiž tato při nastalé vykonatelnosti daňové pohledávky ihned na ni zúčtována.

(3) Co řečeno v odstavcích 1 a 2, platí také o jistotách, které dlužník sám poskytl (§ 287).

§ 402.

Všude tam, kde v §§ 400 a 401 není jinak nařízeno, platí obdobně ustanovení o vymáhání daní s přirážkami a příslušenstvím, vyjímajíc ustanovení § 344, odst. 2 až 6.

Vymáhání a zajišťování peněžitých (pořádkových) pokut a útrat řízení a výkonu trestu.

§ 403.

Vymáhání a zajišťování peněžitých (pořádkových) pokut a útrat řízení a výkonu trestu (§§ 222 a 338) děje se podle ustanovení o vymáhání a zajišťování daní.

Náklady na upomínku a exekuci.

§ 404.

(1) Náklady na upomínku a exekuci hradí dlužník, leda by upomínka nebo exekuce byla provedena neprávem.

(2) Náhrada nákladů na upomínku a exekuci berní záleží jednak v poplatcích (odstavec 3), jednak v náhradě hotových výdajů. Náhrada nákladů na exekuci soudní řídí se ustanoveními exekučního řádu, v zemi Slovenské a v zemi Podkarpatoruské exekučního zákona.

(3) Poplatky vybírají se:

1. za upomínku,
2. za výkon zabavení,
3. za výkon prodeje.

Výše poplatků stanoví se vládním nařízením.

(4) Bylo-li v berním exekučním řízení od exekučního výkonu upuštěno jen proto, že dlužník nebo někdo jiný za něho v době, kdy výkon byl již započat, zaplatil daňový dluh, dlužno přece zaplatiti poplatek za započatý výkon, jakož i náhradu výdajů, které jest stát povinen nésti podle občanského práva.

(5) Výkon pokládá se za započatý, jakmile výkonný orgán oznámil dlužníku nebo jeho zástupci (§ 364, odst. 6) příčinu svého příchodu.

(6) Náhrada nákladů na upomínku a exekuci berní vymáhá se zároveň s vykonatelnou daňovou pohledávkou.